

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК СТАТИСТИКА КОМИТЕТИ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АЯЛДАРЫ ЖАНА ЭРКЕКТЕРИ

2018-2022

Кыргыз Республикасынын
Улуттук статистика комитети

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АЯЛДАРЫ ЖАНА ЭРКЕКТЕРИ

2018-2022

Бишкек 2023

УДК 314
ББК 60.7
Ж 56

Редакциялык-басмалык Кеңеш:

Төрага – Б. Кудайбергенов
Мүчөлөр: – Н. Керималиева
– Б. Шокенов
– З. Жумалиев
– М. Эшкожоев
– Ч. Турдубаева
– В. Бирюкова
– Э. Исенкулова

Ж 56 Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери: 2018-2022. Бишкек: 2023 - ___ барак. ISBN 978-9967-28-558-3

"Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери" статистикалык жыйнагы 2018-2022-жылдагы калк, мамлекеттик башкаруу органдарындагы аялдардын жана эркектердин өкүлчүлүгү, иш менен камсыздуулук жана жумушсуздук, жашоо деңгээли, билим берүү, калктын саламаттыгы, укук бузуулар жана ошондой эле үй-бүлөдөгү зомбулук боюнча маалыматтарды камтыйт.

Башкаруу органдарынын кызматкерлери, илимий, эксперттик чөйрөсүндөгүлөр, профессордук-окутуучулук курамы, аспиранттар жана студенттер, башка кызыккан колдонуучулар үчүн арналды.

Пайдалануучулар расмий статистиканын маалыматтарын жана тиешелүү метамаалыматтарды пайдаланууда алардын булагына шилтеме жасоого милдеттүү («Расмий статистика жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 30-беренеси).

Инициатива
«Луч света»
Государство - партнер
в отношениях между и делами

ДПИБ
Демократиялык процесстерди
изилдөө борбору

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн, БУУнун жана Европа Биримдигинин "Теңдик нуру" биргелешкен демилгесинин алкагында "Демократиялык процесстерди изилдөө борбору" коомдук фондунун колдоосу менен даярдалган.

© Басылма менен байланышкан маалыматтар үчүн төмөнкү дарек боюнча кайрылыңыздар:

Бишкек ш., Фрунзе к., 374
тел.: 996 (312) 324 652, 664 042, 664 040
факс: 996 (312) 660 138
e-mail: nsc_mail@stat.kg
интернет: <http://www.stat.kg>
Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети
Социалдык статистика бөлүмү

Шарттуу белгилер:

– – кубулуш жок;
... – маалымат жок;
0,0 – көрсөткүчтүн мааниси өлчөө бирдигинен аз

Ж 0703000000–18
ISBN 978-9967-28-558-3

УДК 314
ББК 60.7

Бөлүмдөрдүн авторлору:

		Телефондору
Калк	Г. Абдуллаева	32-55-46
Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдары	Г. Джайлобаева	62-60-76
Иш менен камсыздуулук жана жумушсуздук	Г. Джайлобаева	62-60-76
Калктын жашоо деңгээли	Т. Мамбеталиев	32-46-55
Кызматкерлердин эмгек акысы	Г. Джайлобаева	62-60-76
Социалдык камсыздоо	Ж. Рахманова М. Абдукадилова	32-46-52 62-55-91
Калкка микрокредит берүү	М. Абдукадилова	62-55-91
Билим берүү жана илим	Ж. Рахманова	32-46-52
Калктын саламаттыгы	Ж. Рахманова	32-46-52
Укук бузуулар	Ж. Рахманова	32-46-55
Ишканалар жана уюмдар	Г. Джайлобаева Г. Ермекбаева	62-60-76 62-56-39
Туруктуу өнүгүү максаттары	Т. Мамбеталиев Г. Абдуллаева Ж. Рахманова А. Маманова	32-46-55 32-55-46 32-46-52 66-40-44

Улуттук статистика комитетинин башка негизги басылмалары

«Кыргызстан цифраларда»

Ыкчам маалыматтардын негизинде өлкөнүн 2022-ж. социалдык-экономикалык абалын мүнөздөөчү негизги көрсөткүчтөр мурдагы жылдар менен салыштырылып берилди. Калк, анын жумуштуулугу жана жашоо деңгээли, социалдык чөйрөнүн өнүгүүсү, ошондой эле экономиканын айрым тармактарынын абалдары жөнүндө маалыматтар берилди.

«Кыргыз Республикасынын статистикалык жылдыгы 2018-2022»

Жалпысынан республика жана анын региондору боюнча такталган дайындарга негизделген кеңири маалыматты камтыйт. Социалдык чөйрө, илим жана инновациялар, маалыматтык-коммуникациялык технологиялар, баалар жана тарифтер жөнүндө дайындар көрсөтүлдү. Улуттук эсептер тутуму, республиканын чарба жүргүзүүчү субъектилери, чакан жана орто ишкердик, инвестициялар жөнүндө маалыматтар камтылды. Экономиканын айрым тармактарындагы абал чагылдырылды. Тышкы экономикалык ишмердик республиканын тышкы соодасы жөнүндө маалыматтар менен берилди.

«Кыргызстандагы туризм 2018-2022»

Кыргыз Республикадагы туризмдин өнүгүшү жөнүндө маалыматтар, анын ичинде келүүчүлөр, туристерди жайгаштыруу каражаттары, ушул кызмат көрсөтүүлөргө карата баалардын жана тарифтердин тейлөөлөрдүн көлөмү ж.б. маалымат берилет.

«Кыргыз Республикасындагы чакан жана орто ишкерлик 2018-2022»

Чакан жана орто ишканалардын, дыйкан (фермердик) чарбаларынын жана жеке ишкерлердин ишмердиктеринин негизги экономикалык көрсөткүчтөрү боюнча статистикалык маалыматтар берилди.

«Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк инвестициялары бар ишканалардын ишмердиги 2018-2022»

2022-ж. чет өлкөлүк инвестициялары бар ишканалардын ишмердигинин негизги экономикалык көрсөткүчтөрү боюнча кыскача талдоо жана статистикалык маалыматтар мурунку жылдарга салыштырылып берилди.

«Кыргыз Республикасынын улуттук эсептери 2018-2022»

Улуттук эсеп тутумундагы көрсөткүчтөрдү түзүүнүн жана өз ара байланышуунун принциптери, негизги түзүмдөрү жана алардын айрым компоненттери баяндалат, республиканын ички дүң продуктун өндүрүү, түзүү, бөлүштүрүү жана пайдалануу жөнүндөгү жалпыланган маалыматтарды камтыган эсеп тутуму берилет.

«Кыргыз Республикасынын өнөр жайы 2018-2022»

Басылмада 2022-ж. өнөр жайдын жалпы республика боюнча өнүгүшүн мүнөздөөчү негизги көрсөткүчтөр мурдагы жылдарга салыштырылып берилди. Продукциянын айрым түрлөрүнүн республика жана аймактар боюнча өндүрүлүшү жөнүндө маалыматтар берилди.

«Кыргыз Республикасынын айыл чарбасы 2018-2022»

2022-ж. республиканын айыл чарбасынын негизги тармактарынын абалын өнүгүүсүн мүнөздөгөн статистикалык маалыматтар мурунку жылдарга салыштырып берилди.

«Кыргыз Республикасындагы инвестициялар 2018-2022»

2022-ж. республиканын инвестициялык жана курулуш ишмердиги боюнча статистикалык маалыматтар мурунку жылдарга салыштырып берилди.

«Кыргыз Республикасынын керектөө рыногу 2018-2022»

Жыйнакта Кыргыз Республикасынын жана региондорунун ички соодасынын абалы жөнүндө статистикалык маалыматтар, ошондой эле методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

«Кыргыз Республикасынын маалыматтык-коммуникациялык технологиялары 2018-2022»

Жалпысынан республика жана анын региондору боюнча юридикалык жактардын маалыматтык-коммуникациялык технологияларынын абалын жана пайдаланылышын талдоону камтыйт. Тиркемелерде экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана менчик формалары боюнча МКТнын абалы туурасында толук маалыматтар берилди.

«Кыргыз Республикасынын ишканаларынын финансысы 2018-2022»

Экономиканын реалдуу жана финансы секторундагы ишканалардын финансылык көрсөткүчтөрүнүн кыскача талдоосун камтыйт. Тиркемелерде кеңири маалыматтар жана аларга методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

«Кыргыз Республикасынын тышкы жана өз ара соодасы 2018-2022»

Товарлардын тышкы жана өз ара сооданын өнүгүшүндө түзүлгөн тенденциялардын талдоосун, кызмат көрсөтүүлөрдүн соодасы, импорт жана экспорт бааларынын индекстери, валюта курсу жөнүндө маалыматтар камтыйт. Тиркемелерде кеңири статистикалык маалыматтар жана аларга методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

«Кыргыз Республикасынын демографиялык жылдыгы 2018-2022»

Административдик-аймактык бөлүнүү, калктын санынын, жаш курактык жана улуттук курамынын өзгөрүшү, анын Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашуусу, төрөлүү жана өлүм, никелешүү жана ажырашуу, миграция тууралуу маалыматтарды камтыйт.

«Кыргыз Республикасынын калкынын жашоо деңгээли 2018-2022»

Улутстатком тарабынан үй чарбаларга жыл сайын өткөрүлүүчү изилдөөлөргө ылайык, кедейчилик көрсөткүчтөрүнүн, калктын кирешелери жана чыгымдары, тамактануунун энергетикалык баалуулугу жөнүндө маалыматтардын талдоосун камтыйт. Калкты социалдык жактан камсыздоо жөнүндө маалыматтар көрсөтүлдү. Тиркемелерде кеңири статистикалык маалыматтар жана аларга методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

«Иш менен камсыз кылуу жана жумушсуздук»

Басылма 2022-ж. өткөрүлгөн үй чарбалардын бюджеттерине жана жумушчу күчүнө интеграциялык тандалма изилдөө жүргүзүүнүн жыйынтыктары боюнча даярдалды. Аймагы, жынысы, билим деңгээли, экономикалык ишмердигинин түрү, иштеген жумушу ж.б. боюнча бөлүштүрүлгөн жумушчу күчтүн, иштеген жана жумушсуз калк жөнүндө маалыматтарды камтыйт.

«Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери»

Калктын саны жана түзүмү, жашоонун узактыгы, оорулар, билим берүү, экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча жумуштуулук, башкаруу органдарындагы өкүлчүлүк жөнүндө маалыматтар гендерлик аспекте берилди.

«Кыргыз Республикасынын айлана-чөйрөсү 2018-2022»

Жыйнакта айлана-чөйрөнүн абалын, ага экологиялык таасир этүүнүн көрсөткүчтөрүнүн, ошондой эле аны коргоо боюнча жүргүзүлгөн иш-чараларды мүнөздөгөн маалыматтар берилди.

Мазмуну

1. КАЛК

1.1 график	Калктын жынысы жана жаш курагы боюнча түзүмү өзгөрүшү	29
1.1 таблица	Туруктуу калктын саны	31
1.2 график	Туруктуу калктын саны	31
1.2 таблица	Болгон калктын саны	32
1.3 таблица	Курактык топтор жана жынысы боюнча туруктуу калктын саны	32
1.3 график	Курактык топтор жана жынысы боюнча туруктуу калктын саны	36
1.4 таблица	Аймактар жана жаш курактык топтор боюнча аялдар жана эркектердин санынын катышы	37
1.5 таблица	Аймактар жана негизги жаш курактык топтор боюнча туруктуу калктын саны	47
1.6 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы	50
1.4 график	Жынысы боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы	51
1.7 таблица	Жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны	52
1.8 таблица	Жашаган жери жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны	52
1.5 график	Жашаган жери жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны	53
1.9 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны ..	53
1.6 график	Төрөлүүнүн жалпыланган коэффициенти	55
1.10 таблица	Жашаган жери боюнча аялдардын айрым курактык топтордо төрөлгөн балдардын саны	55
1.7 график	20-29 жаш курактагы аялдардын орточо жылдык саны жана алардан төрөлгөн балдардын саны	56
1.8 график	15-19 жаш курактагы аялдарда төрөлгөн балдардын саны	57
1.11 таблица	Аймактар боюнча никеге чейинки курактагы (15-17 жаш) аялдарда төрөлгөн балдардын саны	57

1.12 таблица	Жашаган жери боюнча бала төрөлгөндө эненин орточо жаш курагы	58
1.13 таблица	Эненин нике абалы боюнча төрөлгөн балдардын саны ..	58
1.14 таблица	2022-жылы жашаган жери жана аймактар боюнча катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны ..	59
1.9 график	2022-жылы курактык топтору жана жашаган жери боюнча катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөндөр	59
1.15 таблица	Никелешүүлөр жана ажырашуулар	60
1.10 график	2022-жылы жаш курактык топтор боюнча биринчи жолу никеге тургандардын саны	61
1.16 таблица	Никеге туруудагы орточо жаш курак	61
1.17 таблица	2022-жылы катталган никеде турган жубайлардын жарандыгы боюнча бөлүштүрүү	61
1.18 таблица	Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча калктын тышкы миграциясы	62
1.19 таблица	Калктын ички миграциясы	64
1.20 таблица	2022-жылы аймактар боюнча калктын ички миграциясы	64

2. МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

2.1 таблица	Мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген муниципалдык кызматкерлер, жынысы боюнча	66
2.2 таблица	Бийлик бутактары жана жынысы боюнча мамлекеттик кызматтада иштеген мамлекеттик кызматкерлердин саны	67
2.1 график	Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын курамы жынысы боюнча	67
2.3 таблица	Шаардык жана айылдык кеңешинин депутаттарынын курамы жынысы боюнча	68
2.2 график	Өткөрүлгөн шайлоонун жыйынтыктары боюнча шаардык жана айылдык кеңештердин депутаттарынын курамы, жынысы жана аймактар боюнча	68
2.4 таблица	Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы жана аймактар боюнча	69
2.3 график	Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча	69
2.5 таблица	Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы жана ээлеген кызмат орундары боюнча	70

2.4 график	Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча .. 73
2.6 таблица	Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген кызматкерлер, жынысы жана аймактар боюнча 74
2.7 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлердин саны 76

3. ИШ МЕНЕН КАМСЫЗДУУЛУК ЖАНА ЖУМУШСУЗДУК

Жумушчу күчү

3.1 таблица	2022-жылы жашаган жери боюнча жумушчу күчүнүн, иштегендердин жана жумушсуздардын саны 80
3.2 таблица	2022-жылы калктын жумушчу күчүнүн курамына катышуу деңгээли, иш менен камсыздуулуктун жана жумушсуздуктун деңгээли 80
3.3 таблица	2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча калктын жумушчу күчүнүн курамына катышуу деңгээли, иш менен камсыздуулуктун жана жумушсуздуктун деңгээли 81
3.4 таблица	Жумушчу күчүнүн курамында аялдардын саны 82
3.1 график	Жумушчу күчүнүн курамында аялдардын саны 82
3.2 график	2022-жылы жаш курактык топтору жана жынысы боюнча иштеген калк 83
3.5 таблица	Аймактар, жашаган жери жана жынысы боюнча калктын иш менен камсыздуулук деңгээли 83
3.6 таблица	Билими боюнча калктын иш менен камсыздуулук деңгээли 84
3.7 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны 85
3.8 таблица	2022-жылы иштеген калктын жаш курактык топтору, үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча бөлүштүрүү 86
3.9 таблица	2022-жылы негизги жумушта анык иштеген убактысынын узактыгы, жашаган жери жана жынысы боюнча иштеген калк 88
3.3 график	2022-жылы жынысы жана билиминин деңгээли боюнча калктын иш менен камсыздуулугу 89
3.4 график	2022-жылы кесиптик топтору жана жынысы боюнча калктын иш менен камсыздуулугу 90
3.10 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча аялдардын иш менен камсыздуулугу 91

3.11 таблица	2022-жылы иштин макамы, экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча иштеген калк	92
3.12 таблица	2022-жылы иштин макамы, экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча иштеген калктын салыштырма салмагы	96
3.13 таблица	Иштин макамы жана жынысы боюнча иштеген калк	96
3.14 таблица	Иштин макамы жана жынысы боюнча иштеген калктын салыштырма салмагы	97
3.15 таблица	Эмгек келишиминин түрлөрү жана жынысы боюнча негизги жумушта жалданып иштегендер	98

Жумушсуздук

3.16 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча жумушсуздардын саны	99
3.17 таблица	15-28 жаш курактык топтогу жалпы жумушсуздуктун деңгээли	100
3.5 график	2022-жылы билими жана жынысы боюнча жалпы жумушсуздук деңгээли	101
3.18 таблица	Иш тажрыйбасы бар жумушсуздарды, жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча бөлүштүрүү	101
3.19 таблица	2022-жылы жынысы жана жумуш издөө ыкмалары боюнча жумушсуздар	102
3.6 график	2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	103
3.20 таблица	Жумушсуздук себептери жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	103
3.21 таблица	Билим деңгээли жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	105
3.7 график	2022-жылы жаш курактык топтору жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	105
3.22 таблица	Жумушсуздуктун узактыгы жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	106

4. КАЛКТЫН ЖАШОО ДЕҢГЭЭЛИ

Калктын жашоо деңгээлинин негизги индикаторлору

4.1 график	Аймактар боюнча калктын кедейчиликтин деңгээли	110
4.1 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча калктын кедейчилик деңгээли	110

4.2 график	2022-жылы үй чарба башчысынын жынысына жараша үй чарбанын кедейчиликтин деңгээли	112
4.2 таблица	Үй башчысынын жынысына жараша кедейчиликтин деңгээли	113
4.3 таблица	2022-жылы үй башчысынын жынысына жараша акчалай кирешелери	114
4.4 таблица	Жашоо минимуму	114
4.3 график	Эң төмөн камсыздалган квинтилде калктын кирешесиндеги үлүшү	115
4.5 таблица	Аймактар боюнча жетишсиз салмактан жапаа чеккен 1-6 жаш курактык топтордогу балдардын үлүшү	115
4.6 таблица	2022-жылы жынысы жана кедейчилик деңгээли боюнча тамак-аш азыктарынын энергетикалык баалуулугу	116
4.7 таблица	2022-жылы жаш курак боюнча калктын чондор үчүн дененин салмагынын индекси (ДСИ)	117

5. КЫЗМАТКЕРЛЕРДИН ЭМГЕК АКЫСЫ

5.1 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча аялдардын жана эркектердин номиналдуу эсептелген орточо айлык эмгек акы	120
-------------	---	-----

6. СОЦИАЛДЫК КАМСЫЗДОО

6.1 таблица	Социалдык фондун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	124
6.1 график	Пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	125
6.2 таблица	2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча Социалдык фондун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	125
6.2 график	Пенсионерлердин жашоо минимуму жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	126
6.3 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча Социалдык фонддун пенсиялык органдарда жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган пенсионерлердин саны ..	126
6.4 таблица	Социалдык фонддун пенсиялык органдарда жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган, жаш курагы боюнча чыккан пенсионерлердин саны	128

6.5 таблица	2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча желөкпул алуучулардын саны	129
6.6 таблица	Калкты социалдык коргоо мекемелер	129
6.3 график	Мамлекеттик бюджеттен социалдык коргоо үчүн кеткен чыгымдар	130

7. КАЛККА МИКРОКРЕДИТ БЕРҮҮ

7.1 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча микрокредит алуучулардын саны	132
7.1 график	Аймактар боюнча микрокредит алуучулардын саны	134

8. БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

Мектепке чейинки билим берүү

8.1 таблица	Жашаган жери жана жынысы боюнча мектепке чейинки билим берүү уюмдардагы балдардын саны	136
8.1 график	2022-жылы жынысы жана жашаган жери боюнча мектепке чейинки билим берүү уюмдарына балдарды камтуу	137

Орто жалпы билим берүү

8.2 таблица	Биринчи класска кабыл алынган окуучулардын саны, жынысы боюнча	138
8.3 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча орто жалпы билим берүүнүн күндүзгү уюмдардагы окуучулардын саны	138
8.4 таблица	Класстар жана жынысы боюнча орто жалпы билим берүүнүн күндүзгү уюмдардагы окуучулардын саны	140
8.5 таблица	Класстар жана жынысы боюнча орто жалпы билим берүүнүн күндүзгү уюмдары тарабынан окуучуларды бүтүрүп чыгаруу	140
8.2 график	Орто жалпы билим берүү уюмдарынын башталгыч, негизги жана орто класстарындагы кыздар менен эркек балдардын катышы	141
8.6 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча негизги жалпы билим берүү уюмдарынын (1-9-класстар) окуучуларды камтуу	142
8.7 таблица	Орто жалпы билим берүүнүн күндүзгү уюмдарда мугалимдердин саны (айкалыштырып иштегендерди кошпогондо) жынысы боюнча	143

Орто кесиптик билим берүү

8.8 таблица	Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдардагы студенттер	143
8.3 график	Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери	145

Жогорку кесиптик билим берүү

8.9 таблица	Адистиктин топтору жана жынысы боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери	146
8.4 график	Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарындагы студенттердин окуунун багыттары жана жынысы боюнча бөлүштүрүү	147
8.10 таблица	Аймак боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдардагы студенттердин санынан аялдардын үлүшү	148
8.11 таблица	Жынысы боюнча кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарын бүтүрүп чыккан адистер жана студенттердин саны	149
8.12 таблица	Кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарда окутуучулардын саны жынысы боюнча	150

Жогорку окуу жайдан кийинки билим берүү

8.13 таблица	Аспиранттар жана докторанттарды жынысы боюнча бөлүштүрүү	151
8.5 график	2022-жылы аспиранттар жана докторанттар	151

Илимий изилдөөлөр жана иштеп чыгуулар

8.14 таблица	Илимий изилдөө жана иштеп чыгуу менен алектенген кызматкерлердин саны	152
--------------	---	-----

9. КАЛКТЫН САЛАМАТТЫГЫ

Калкка дарылоо-алдын алуу жардам көрсөтүү

9.1 таблица	Саламаттык сактоонун негизги көрсөткүчтөрү	155
9.2 таблица	Медициналык адистик профили боюнча тажрыйбалуу дарыгерлердин саны	155
9.3 таблица	Адистик боюнча орто медициналык персоналдардын саны	156
9.4 таблица	Кош бойлуу, төрөп жаткан жана төрөгөн аялдардын абалы	157
9.5 таблица	Курактык топтор боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттү	157
9.1 график	Курактык топтор боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттү	158
9.6 таблица	Жасалма жол менен бойдон алдыруу (аборттор)	158
9.2 график	Төрөттөр жана аборттор	159
9.7 таблица	Контрацепция каражаттын колдонгон репродуктивдик жаштагы аялдардын үлүшү	159

Калктын оору-сыркоолору

9.8 таблица	Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын оору-сыркоолору	160
9.9 таблица	Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын ооруларынын деңгээли	163
9.10 таблица	Жаш курактык топтору боюнча калктын аз кандуулук оорулары	166
9.11 таблица	Жаш курак боюнча калктын зыяндуу шишик оорулары	167
9.3 график	Калктын зыяндуу шишик оорулары	168
9.4 график	2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын зыяндуу шишик оорулары	168
9.5 график	2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын зыяндуу шишик оорунун деңгээли	169
9.6 график	Аялдардын эмчек беши жана жатындын моюнчасынын рак оорулары	169
9.12 таблица	Аймактар боюнча аялдардын жатын моюнчасынын рак оорулары жана өлүмү	170
9.13 таблица	Аймактар боюнча аялдардын эмчек безинин рак оорулары жана өлүмү	170
9.14 таблица	Жаш курактык топтору боюнча калктын активдүү кургак учук оорулары	171

9.7 график	Аялдардын жана эркектердин активдүү кургак учук оорулары	171
9.8 график	2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын активдүү кургак учук оорулары	172
9.9 график	2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын активдүү кургак учук ооруларынын деңгээли	172
9.15 таблица	Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча калктын алкогольдук көз карандылык оорулары	173
9.10 график	2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын алкогольдук көз карандылык оорулары	174
9.11 график	Калктын алкогольдук көз карандылык оорулары калктын 100 000ине	174
9.16 таблица	Жаш курактык топтору боюнча калктын баңгилик жана токсикомания оорулары	175
9.12 график	Калктын баңгилик жана токсикомания оорулары	176
9.13 график	Аялдардын жана эркектердин сифилис оорулары	176
9.14 график	Аялдардын жана эркектердин гонорея оорулары	177
9.17 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекция менен жашаган адамдардын саны	177
9.18 таблица	АИВ инфекциясы жана СПИД менен ооругандар жугуу жолдору боюнча бөлүштүрүү	180

Калктын майыптуулугу

9.19 таблица	Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган адамдардын саны	181
9.20 таблица	Майыптуулуктун себептери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын саны	181
9.21 таблица	Жашаган жери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын саны	182
9.22 таблица	Курактык топтору жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жашка чейинки балдардын саны ..	183
9.23 таблица	18 жаш жана андан улуу курактагы ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген, майыптуулук боюнча пенсия жана жөлөкпул алган аялдардын жана эркектердин саны	184

9.24 таблица	Калкты социалдык коргоо органдарда каттоодо турган 18 жашка чейинки ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын саны, жынысы боюнча	185
9.15 график	2022-жылы 18 жашка чейинки мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын саны	186
9.25 таблица	Кан айлануу системасынын оорулары, өлүмү жана биринчи жолку майыптуулук	186
9.26 таблица	15 жаш жана андан улуу курактагы аялдар жана эркектер арасында, өзүнүн ден соолугунун абалын жакшы жана абдан жакшы деп баа берүүсү	187
9.27 таблица	Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектер арасында тамеки чегүүнүн таралышы	187

Өлүм

9.28 таблица	2022-жылы өлүмдүн себептеринин негизги класстары жана жынысы боюнча калктын өлүмү	188
9.29 таблица	2022-жылы өлүмдүн себептеринин негизги класстары, жаш курагы жана жынысы боюнча калктын өлүмү	189
9.30 таблица	2022-жылы жашаган жери, жынысы, жаш курак топтору жана өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча калктын өлүмү	193
9.31 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча шишик ооруларынан калктын өлүмү	200
9.32 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча калктын кургак учуктан өлгөндөр	201
9.33 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекциясынан өлгөндөр	203
9.16 график	Балдардын, наристелердин жана энелердин өлүмүнүн коэффициентти	205
9.34 таблица	Өлгөн аялдардын жашаган жери боюнча энелердин өлүмү	205
9.35 таблица	Өлүм себептери боюнча эненин өлүмү	206
9.36 таблица	Аймактар боюнча энелердин өлүмү	207
9.37 таблица	2022-жылы өлүм себептеринин негизги класстары боюнча наристелердин өлүмү	207
9.38 таблица	Өлгөн балдардын жашаган жери жана жынысы боюнча балдардын өлүмү	209
9.39 таблица	2022-жылы жынысы жана өлүүнүн себептеринин негизги класстары боюнча балдардын өлүмү	209

10. УКУК БУЗУУЛАР

10.1 график	Катталган кылмыштардын саны	213
10.2 график	Катталган кылмыштардын курамы	213
10.1 таблица	Кылмыш жасаган адамдардын саны	214
10.3 график	Кылмыш жасаган адамдар, жынысы боюнча	214
10.2 таблица	Курактык топтор боюнча кылмыш жасаган адамдардын курамы	215
10.4 график	2022-жылы жаш курактык топтору боюнча кылмыш жасаган адамдардын саны	215
10.5 график	2022-жылы кылмыштардын түрлөрү боюнча кылмыш жасаган адамдардын саны	216
10.3 таблица	Биринчи инстанциядагы соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны	216
10.4 таблица	Жынысы боюнча соттолгондордун саны	217
10.5 таблица	Ата-эненин балдарын багуудан качуу жана балдардын ата-энесин багуудан баш тартуусу үчүн соттолгондордун саны	217
10.6 график	2022-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жазык кодексине ылайык кылмыштардын айрым түрлөрү боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны	218
10.7 график	2022-жылы соттор тарабынан дайындалган жазанын негизги чаралары боюнча соттолгондордун саны	218
10.6 таблица	Башкы прокуратура органдары тарабынан адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин сактоо чөйрөсүндө мыйзам бузуулардын саны	219

Аялдарга жана балдарга карата жасалган кылмыш, үй бүлөлүк зомбулук

10.7 таблица	Кризистик борборлорго, аксакалдар сотторуна жана башка адистештирилген мекемелерге кайрылгандардын саны	220
10.8 таблица	Курактык топтору жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны	222
10.9 таблица	Үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны	224

10.10 таблица	Жасалган зомбулук түрлөрү жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны	225
10.11 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны	225
10.12 таблица	Кризистик борборлорго жана мекемелерге кайрылуунун жыйынтыгы боюнча социалдык-психологиялык жардам алгандардын саны	226
10.13 таблица	Үй-бүлөлүк зомбулукту жасаган жана үй-бүлөдөгү зомбулуктан жабыртарткан адамдардын саны (убактылуу коргоо ордер берилген менен)	226
10.14 таблица	2022-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин беренелери боюнча аялдарга карата жасалган кылмыштарга байланыштуу козголгон кылмыш иштеринин саны	227
10.15 таблица	Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны	229
10.16 таблица	2022-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин беренелери боюнча үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны	230
10.17 таблица	Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан кылмыштар үчүн соттолгон адамдардын саны	231
10.8 график	Үй-бүлөлүк зомбулукка байланышкан кылмыштар үчүн соттолгон аялдардын жана эркектердин саны	231
10.18 таблица	Үй-бүлөлүк зомбулукка байланыштуу каралган жазык иштердин натыйжалары боюнча жабыр тарткан деп таанылган адамдардын саны	232
10.19 таблица	Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан укук бузуулар жөнүндө иштерди соттордун кароосунун натыйжалары ..	232
10.9 график	2022-жылы үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу укук бузуулар жөнүндө иштерди кароосунун натыйжалары	233
10.10 график	Үй-бүлөлүк зомбулуктун натыйжасында пайда болгон оорулар жана жаракаттар боюнча саламаттык сактоо уюмдарына кайрылгандардын саны	234

10.20 таблица	2022-жылы зомбулуктун түрлөрү, жынысы жана жаш курагы боюнча үй-бүлөдөгү зомбулуктун натыйжасында пайда болгон оорулардан (жаракаттардан) дарыланган адамдардын саны	235
10.21 таблица	2022-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча соттук-медициналык экспертиза бөлүмүнө кайрылгандардын саны	236
10.22 таблица	2022-жылы үй-бүлөдөгү зомбулук фактылары боюнча, алгачкы медициналык жана профилактикалык жардам көрсөткөн саламаттык сактоо уюмдарына, ҮМБ, жынысы, курактык топтору жана зомбулуктун түрлөрү боюнча кайрылгандардын саны	237
10.23 таблица	2022-жылдагы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча медициналык тез жардам станцияларына (бөлүмдөргө, ооруканаларга) үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча кайрылгандардын саны	238

Пробациялык көзөмөл

10.24 таблица	2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны	239
10.25 таблица	2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча сотко чейинки пробацияда турган адамдардын саны	239
10.26 таблица	2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча аткаруу пробацияда турган адамдардын саны	240
10.27 таблица	2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча пенитенциардык пробацияда турган адамдардын саны	240
10.28 таблица	2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча пенитенциардан кийинки пробацияда турган адамдардын саны	241
10.11 график	2022-жылы Кыргыз Республикасынын укук бузуулар жөнүндө кодекси боюнча пробациялык каттоодо турган соттолгон адамдардын саны	241
10.29 таблица	2022-жылы Кылмыш-жаза кодекси, Кыргыз Республикасынын укук бузуулар жөнүндө кодекси боюнча пробациялык каттоодо турган соттолгон адамдардын саны	242

11. ИШКАНАЛАР ЖАНА УЮМДАР

Чарба жүргүзүүчү субъекттер

11.1 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны	244
11.1 график	Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	246
11.2 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны	246
11.2 график	Аймактар жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	247
11.3 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны	247
11.4 таблица	Ишканалардын тиби жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны	249
11.5 таблица	Ишканалардын типтери, менчик формасы жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны	250
11.6 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны	251
11.3 график	Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	252
11.7 таблица	Аймактар, жынысы жана менчик формасы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны	252
11.8 таблица	Жынысы боюнча чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилеринин саны	253
11.9 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилеринин саны	254
11.10 таблица	Ишкананын тиби боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны	254
11.11 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча дыйкан (фермер) чарбаларынын жетекчилеринин саны	255
11.12 таблица	Жынысы жана аймагы боюнча жеке ишкердик менен алектенгендер, чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	256

Ишкерлик иш

11.13 таблица	2022-жылы ишканалардын түрү, экономикалык ишмердигинин түрлөрү жана жынысы боюнча кызматкерлердин саны	256
11.14 таблица	Аймактар, жынысы жана ишкананын типтери боюнча кызматкерлердин саны	258
11.15 таблица	Жынысы жана аймактар боюнча чакан ишканаларда кызматкерлердин саны	260
11.16 таблица	Экономикалык ишмердигинин түрлөрү жана жынысы боюнча чакан ишканаларда кызматкерлердин саны	262

ТУРУКТУУ ӨНУГҮҮ МАКСАТТАРЫ

1-Максат	Кедейчиликтин бардык түрүн жоюу	
	1.1.1. Кедейчиликтин эл аралык чегинен төмөн жашаган (күнүнө 1,9 доллардан аз кирешеси бар калк) калктын үлүшү	268
	1.2.1. Жашаган жери жана жынысы боюнча расмий кедейчиликтин чегинде жашаган өлкөнүн калкынын үлүшү	268
	1.3.1.1.f. Пенсия жана жөлөк пул алган ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын саны аймактар жана майыптуулугу боюнча	272
2-Максат	Ачкачылыкты жоюу, азык-тулук коопсуздугун камсыздоо, тамак-ашты жакшыртуу жана айыл чарбасынын туруктуу өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү	
	2.1.1. Күнүнө 2 100 Ккалдан аз тамактанган калктын үлүшү аймактар боюнча	273
	2.2.3. Аз кандуулук менен ооруган кош бойлуу аялдардын үлүшү аймактар боюнча	273
3-Максат	Ар бир адамга туура жашоону жана бардык куракта бакубаттуулукту камсыз кылуу	
	3.1.1. Аймактар боюнча энелердин өлүмүнүн коэффициенти тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине алгандагы саны	274
	3.1.2. Квалификациялуу медициналык кызматкерлер кабыл алган төрөттүн үлүшү аймактар боюнча	274
	3.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча балдардын өлүмүнүн коэффициенти тирүү төрөлгөндөдүн 1 000ине	275
	3.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча 1 000ине тирүү төрөлгөн	

балдардын неонаталдык өлүмү	276
3.3.1.а. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине АИВтин жаңы учурларынын саны	277
3.3.2. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине активдүү кургак учук оорулары	278
3.3.4. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине гепатит В оорулары	279
3.4.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кан айлануу системасынан, зыяндуу шишик, кант диабетти, өнөкөт респиратордук ооруларынан өлгөндөр	280
3.5.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине баңгизаттарга көз карандылык оорулары	283
3.5.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине алкоголдук көз карандылык оорулар	284
3.6.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине жол-транспорт кырсыктарынан каза болгондор	285
3.7.2. Аймактар жана жынысы боюнча 15-19 жаштагы аялдар төрөгөн балдардын саны	286
3.9.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине көмүртек кычкылынын токсикалык таасиринен өлгөндөр	287
3.9.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине ичеги-карын инфекцияларынан өлгөндөр	288
3.9.3. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине коку- сунан уулануу жана уулуу заттардын таасиринен өлгөндөр	289
3.с.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 1 000ине, медициналык кызматкерлердин саны	290

4-Максат	Сапаттуу жана адилеттүү билим берүүнү камсыз кылуу жана бардыгы үчүн өмүр бою окуу мүмкүнчүлүктөрүн колдоо
4.1.1.1а.	Шаар жана айыл жерлериндеги жалпы билим берүү уюмдарына окууга келбей жүргөн 7-17 жаштагы балдардын жана өспүрүмдөрдүн саны, жынысы жана аймак боюнча
4.1.1.1б.	Башталгыч билим берүүнүн (1-4-класстар) аяктоо деңгээли
4.3.1.1.	Жаштардын билимдүүлүгү жынысы боюнча
4.4.1.1а.	Маалыматтык-коммуникациялык технологиялар (МКТ) багытында окуган студенттердин саны, жынысы боюнча
4.с.1.1.	Мектепке чейинки билим берүү уюмдарда, башталгыч (1-4-класстар) жана орто мектепте (5-11-класстар) педагогикалык

	билими бар дипломдуу мугалимдердин үлүшү	295
	4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15 жаш жана андан улуу калктын сабаттуулук деңгээли	296
	4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15-24 жаш курактагы калктын сабаттуулук деңгээли	297
5-Максат	Гендердик теңчиликти камсыз кылуу, бардык аялдардын жана кыздардын укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү	
	5.3.1. 15 жашка чейин жана 18 жашка чейин никеге же бирликке турган 20-24 жаштагы аялдардын үлүшү	298
	5.5.1. Парламенттеги аялдар	298
	5.5.2. Жетекчилик кызмат орундардагы аялдар	298
	5.b.1. 2022-жылы калктын 15 жаш жана андан улуу куракта жеке уюлдук телефону барлар	299
	5.b.1.1. Уюлдук телефондордун саны	299
6-Максат	Таза суу менен камсыз кылуу, суу ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу жана санитарияны сактоо	
	6.1.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча ичүүчү суунун коопсуз булактарына калктын жеткиликтүүлүгү	300
	6.2.1.1. Калктын жашаган жери жана аймактар боюнча адекваттуу санитардык-гигиеналык шарттарга калктын жеткиликтүүлүгү ..	301
7-Максат	Арзан, ишенимдүү, туруктуу жана заманбап энергия булактарына бардык адамдардын жетүүсүн камсыз кылуу	
	7.2.1. Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын түпкү керектөөнүн жалпы көлөмүнө карата үлүшү	302
8-Максат	Туруктуу экономикалык өнүгүүгө, эмгекке жарактуу курактагы бардык адамдарды жумушка орношуу мүмкүнчүлүгү жана жумуштун жагымдуу шарттары менен камсыздоого көмөк кылуу	
	8.3.1.1. Жынысы, курактык топтору, жашаган жери жана айыл чарбасын кошкондо экономика сектору боюнча формалдуу эмес секторда иш менен камсыздуулук	302
	8.3.1.2. Чакан жана орто ишканаларда иштегендердин үлүшү ...	303
	8.5.2. Жынысы, аймактар жана жаш курактык топтору боюнча жалпы жумушсуздуктун деңгээли	303
	8.5.2.1. Жынысы, аймактар жана курактык топтору боюнча	

	жумушсуздардын саны	305
9-Максат	Туруктуу инфраструктураларды түзүү, бардыгын камтыган жана туруктуу индустриализацияга жана инновацияларга көмөк көрсөтүү	
	9.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча кайра иштетүү өнөр жайында иштегендердин үлүшү	306
10-Максат	Өлкөнүн ичиндеги жана өлкөлөр арасындагы теңсиздикти азайтуу	
	10.1.1. Жалпы калктын арасында жана калктын эң аз камсыз болгон 40 пайызынын адам башына орточо кирешелеринин өсүү темпи	307
	10.3.1. Акыркы 12 ай ичинде эл аралык укук менен тыюу салынган дискриминациянын негизинде жеке өзүнүн башынан өткөн дискриминация көрүнүштөрү же куугунтуктар жөнүндө алар өздөрү маалымдаган аялдардын үлүшү	307
16-Максат	Туруктуу өнүгүүнүн кызыкчылыктары үчүн бардык адамдардын акыйкаттыкка жетүүсүн, бардык деңгээлдерде натыйжалуу жана эл алдында иш баяндарын тапшырып туруучу мекемелердин түзүлүшүн көздөп, тынчтыкка умтулган жана ачык коомдордун жаралышына көмөктөшүү	
	16.1.1.1a. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кол салуудан өлгөндөр	308
	16.6.2.1a. "Мамлекеттик аткаруу бийлигинин жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарынын ишмердигин баалоо" индекси	309

КАЛК

1. Калк

Аялдардын жана эркектердин саны жана жаш курактык курамы, төрөт, никелешүү жана ажырашуу жөнүндө статистикалык маалыматтар бөлүмүндө берилет. Жалпысынан калктын жаңылануу процесстерин мүнөздөөчү жалпы демографиялык көрсөткүчтөр – жалпы төрөттүн коэффициенти жана төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгынын көрсөткүчү, миграциялык агым жөнүндө маалыматтар берилет.

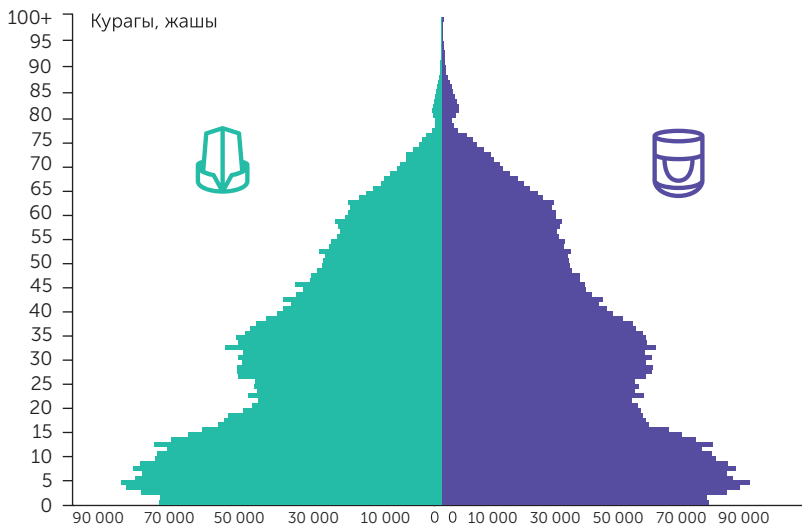
Кыргыз Республикасынын туруктуу калкынын саны 2018-жылдан баштап 2022-жылга чейин 8 пайызга, же болбосо 521 миң адамга көбөйдү. 2023-жылдын 1-январына карата баалоо боюнча 7 млн. 37 миң адамды (2019-жылдын 1 январына карата – 6 млн. 517 миң адамды) түздү, алардын 3 млн. 557 миң – аялдар жана 3 млн. 480 миң – эркектер.

Калктын өсүү темпинин бир аз төмөндөшүнө карабастан, тышкы миграциянын оң балансы болгону менен төрөлгөндөрдүн саны өлгөндөрдүн санынан ашып кеткендигинин эсебинен калктын санынын өсүшү байкалууда.

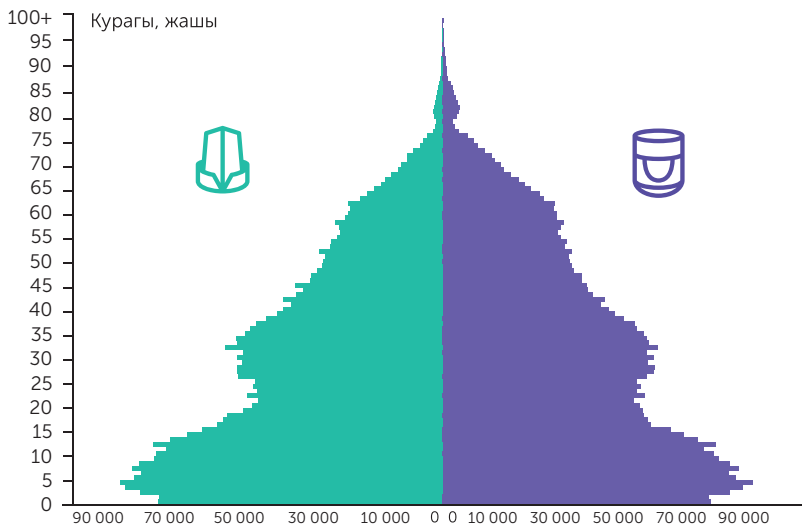
Республикадагы калктын жынысы боюнча бөлүнүшү бирдей эмес. Шаар жеринде аялдардын үлүшү эркектерге караганда көп жана 52,4 пайызды түзөт, ал эми төрөт жогору болгон айыл жеринде, тескерисинче, эркектер 50,5 пайызды түзүп бир аз басымдуулук кылышат.

■ 1.1 график: Калктын жынысы жана жаш курагы боюнча түзүмү өзгөрүшү

2019-жылдын 1-январына карата

2023-жылдын 1-январына карата

Калктын жыныстык-жаш курак түзүмүндө, жаш курактык топтордогу өзгөрүүлөрдүн айырмачылыгы сакталып кала берет. Калктын жалпы санында 5 жашка чейинки балдардын үлүшү 2018-жылы 12,3 пайыздан 2022-жылы 11,2 пайызга чейин азайган. Ошону менен бирге 10-14 жаш (2018-жылы 9,2 пайыздан 2022-жылы 10,2 пайызга чейин) жана 15-19 жаш (2018-жылы 7,9 пайыздан 2022-жылы 8,2 пайызга чейин) курактык топтордогу балдардын көбөйүшү байкалууда. Ошол эле учурда, ушул мезгилде 20-24, 25-29 жана 30-34 жаш курактагы жаштардын санынын азайышы байкалган.

Аялдардын басымдуулугу болжол менен 40 жашта белгиленет жана 80 жаштан улуу курактагы аялдардын саны эркектердин санынан дээрлик 2 эсеге көп. Бул басымдуулук негизинен эркектердин жана аялдардын жаш курактык өлүмүндөгү айырмачылыктар менен шартталды.

БУУнун шкаласына ылайык, эгерде бардык калктагы 65 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын үлүшү 4 пайыздан төмөн болсо, анда мындай өлкөнүн калкы жаш деп эсептелет; эгерде 4 пайыздан 7 пайызга чейинки интервалда болсо – калк карылык алдында; эгерде 7 пайыздан жогору болсо – картайган калк деп эсептелет. Кыргызстандын калкы бара-бара карылык деңгээлине жакындап бара жатат: 2023 жылдын башына карата 65 жаш жана андан улуу куракта 378,1 миң же 5,4 пайызы кыргызстандыктар (2019-жылдын башына карата - 4,7 пайызы) болушкан. Ошентсе да, бул көрсөткүч КМШ өлкөлөрүнүн башка мамлекеттеринин көрсөткүчтөрүнөн олуттуу төмөн. Мисалы, 2023-жылдын башына карата Азербайжан жана Казахстан боюнча көрсөткүч – 8,5 пайызды, Орус Федерация жана Беларусия – 16,5 пайызды (2023-жылдын башына карата)¹ түзгөн. БУУнун болжолдоосу боюнча Кыргызстанда бул тенденция 2030-жылга карата орномок, 65 жаш жана андан улуу курактагы улгайган адамдардын үлүшү 7 пайызга жакындаган учурда.

Кыргызстандын статистикалык тажрыйбасында калктын жалпы санынын эсеби калктын эки категориясы боюнча жүргүзүлөт: туруктуу жана болгон калк. Коэффициент, пайыз, промилле жана башка өлчөмдөр менен берилген салыштырмалуу статистикалык көрсөткүчтөрдү эсептөө үчүн болгон калктын жана ошондой эле туруктуу калктын саны пайдаланылышы мүмкүн.

¹ Көз карандысыз Мамлекеттер Шериктештигинин Мамлекеттер аралык статистикалык комитетинин маалыматы (КМШ статистика комитети).

Туруктуу калк – каттоо учурунда ушул аймакта туруктуу жашаган калк, буга убактылуу жоктор деп кирет. Каттоолордун аралык мезгилде демографиялык абалды учурдагы каттоонун билдирүүлөрүн эсепке алуу менен бирге жана каттоонун маалыматтарынын негизинде туруктуу калкка кезектеги баа берилет.

■ 1.1 таблица: Туруктуу калктын саны¹

(жылдын башына карата баалоо; миң адам)

	2019	2020	2021	2022	2023
Бардык калк					
экөө тең	6 516,8	6 663,6	6 789,6	6 912,9	7 037,6
аялдар	3 294,4	3 367,9	3 432,1	3 495,5	3 557,3
эркектер	3 222,4	3 295,7	3 357,5	3 417,4	3 480,3
Шаардык калк					
экөө тең	2 178,2	2 236,1	2 288,1	2 395,9	2 453,7
аялдар	1 144,4	1 173,9	1 200,5	1 256,3	1 286,5
эркектер	1 033,8	1 062,2	1 087,6	1 139,6	1 167,2
Айылдык калк					
экөө тең	4 338,6	4 427,5	4 501,5	4 517,0	4 583,9
аялдар	2 150,0	2 194,0	2 231,6	2 239,2	2 270,8
эркектер	2 188,6	2 233,5	2 269,9	2 277,8	2 313,1

¹ 2022-жылдагы Кыргыз Республикасынын эл жана турак жай фондун каттоонун маалыматтарын эске алуу менен.

■ 1.2 график: Туруктуу калктын саны

(жылдын башына карата баалоо; миң адам)

Болгон калк – каттоо учурунда ушул аймакта болгон калк, буга убактылуу жашагандар да кирет. Каттоолордун аралык мезгилде демографиялык абалды учурдагы каттоонун билдирүүлөрүн эсепке алуу менен бирге жана каттоонун маалыматтарынын негизинде болгон калкка кезектеги баа берилет.

■ 1.2 таблица: Болгон калктын саны

(жылдын башына карата баалоо; миң адам)

	2019	2020	2021	2022 ¹	2023 ¹
Бардык калк					
экөө тең	6 134,3	6 268,3	6 381,6	6 238,1	6 362,8
аялдар	3 121,3	3 187,4	3 244,2	3 161,8	3 223,6
эркектер	3 013,0	3 080,9	3 137,4	3 076,3	3 139,2
Шаардык калк					
экөө тең	2 151,3	2 208,7	2 260,3	2 368,5	2 426,2
аялдар	1 135,4	1 164,4	1 190,6	1 237,9	1 268,0
эркектер	1 015,9	1 044,3	1 069,7	1 130,6	1 158,2
Айылдык калк					
экөө тең	3 983,0	4 059,6	4 121,3	3 869,6	3 936,6
аялдар	1 985,9	2 023,0	2 053,6	1 923,9	1 955,6
эркектер	1 997,1	2 036,6	2 067,7	1 945,7	1 981,0

¹ 2022-жылдагы Кыргыз Республикасынын эл жана турак жай фондун каттоонун маалыматтарын эске алуу менен.

■ 1.3 таблица: Курактык топтор жана жынысы боюнча туруктуу калктын саны¹

(жылдын башына карата баалоо; адам)

	2019			2023		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
Бардык калк анын ичинде курагы, жашы:	6 516 830	3 294 396	3 222 434	7 037 590	3 557 292	3 480 298
0–4	801 480	389 014	412 466	790 717	384 523	406 194
5–9	728 773	355 857	372 916	793 262	386 270	406 992
10–14	598 573	291 321	307 252	720 894	349 630	371 264
15	107 036	51 448	55 588	126 137	61 375	64 762
16–17	200 129	96 903	103 226	230 599	111 042	119 557

(1.3 таб. уландысы)

	2019			2023		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
18–19	206 999	103 780	103 219	219 604	107 883	111 721
20–24	554 502	278 775	275 727	518 050	263 726	254 324
25–29	570 536	287 722	282 814	545 561	275 556	270 005
30–34	523 730	263 138	260 592	557 897	279 591	278 306
35–39	411 866	207 546	204 320	499 929	252 846	247 083
40–44	371 094	188 303	182 791	413 607	209 548	204 059
45–49	335 115	172 207	162 908	359 538	182 780	176 758
50–54	305 818	159 343	146 475	325 891	168 676	157 215
55–59	288 916	153 702	135 214	295 967	157 047	138 920
60–64	208 010	114 861	93 149	261 841	143 529	118 312
65–69	139 156	79 652	59 504	177 030	100 519	76 511
70–74	67 690	39 326	28 364	107 607	63 161	44 446
75–79	44 718	27 218	17 500	40 780	24 984	15 796
80–84	32 380	21 061	11 319	31 289	20 047	11 242
85–89	14 315	9 473	4 842	14 757	9 981	4 776
90–99	5 814	3 626	2 188	6 282	4 314	1 968
100 жаш жана андан улуулар	180	120	60	351	264	87
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:						
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер ²	2 235 862	1 087 640	1 148 222	2 431 010	1 181 798	1 249 212
эмгекке жарамдуулар ²	3 770 791	1 852 651	1 918 140	3 979 194	1 945 692	2 033 502
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар ²	510 177	354 105	156 072	627 386	429 802	197 584
Калктын орточо жаш курагы	28,1	29,0	27,2	28,0	29,0	27,0

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.3 таб. уландысы)

	2019			2023		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
Шаардык калк	2 178 242	1 144 405	1 033 837	2 453 625	1 286 463	1 167 162
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>						
0–4	208 199	99 739	108 460	241 314	116 297	125 017
5–9	211 005	103 043	107 962	226 781	109 983	116 798
10–14	158 439	77 705	80 734	209 597	101 772	107 825
15	30 568	14 748	15 820	37 232	18 266	18 966
16–17	59 172	29 083	30 089	71 323	34 412	36 911
18–19	72 754	37 042	35 712	76 190	38 481	37 709
20–24	194 014	100 362	93 652	201 366	104 523	96 843
25–29	227 567	122 400	105 167	199 142	105 845	93 297
30–34	185 598	97 101	88 497	207 178	109 314	97 864
35–39	151 622	80 237	71 385	191 688	102 479	89 209
40–44	141 861	75 842	66 019	166 524	89 317	77 207
45–49	128 604	70 429	58 175	142 644	76 615	66 029
50–54	114 240	62 452	51 788	128 433	70 651	57 782
55–59	106 038	59 206	46 832	113 827	63 397	50 430
60–64	74 434	43 792	30 642	96 448	55 989	40 459
65–69	53 795	32 515	21 280	67 775	40 736	27 039
70–74	27 710	16 882	10 828	42 586	26 083	16 503
75–79	16 325	10 567	5 758	16 690	10 686	6 004
80–84	10 593	7 363	3 230	10 553	7 159	3 394
85–89	3 710	2 620	1 090	4 603	3 249	1 354
90–99	1 919	1 237	682	1 578	1 103	475
100 жаш жана андан улуу	75	40	35	153	106	47
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:						
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер ²	608 211	295 235	312 976	714 924	346 318	368 606

(1.3 таб. уландысы)

	2019			2023		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
Эмгекке жарамдуулар ²	1 378 663	711 398	667 265	1 499 501	770 290	729 211
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар ²	191 368	137 772	53 596	239 200	169 855	69 345
Калктын орточо жаш курагы	30,2	31,5	28,7	28,8	30,2	27,1
Айылдык калк	4 338 588	2 149 991	2 188 597	4 583 965	2 270 829	2 313 136
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>						
0–4	593 281	289 275	304 006	549 403	268 226	281 177
5–9	517 768	252 814	264 954	566 481	276 287	290 194
10–14	440 134	213 616	226 518	511 297	247 858	263 439
15	76 468	36 700	39 768	88 905	43 109	45 796
16–17	140 957	67 820	73 137	159 276	76 630	82 646
18–19	134 245	66 738	67 507	143 414	69 402	74 012
20–24	360 488	178 413	182 075	316 684	159 203	157 481
25–29	342 969	165 322	177 647	346 419	169 711	176 708
30–34	338 132	166 037	172 095	350 719	170 277	180 442
35–39	260 244	127 309	132 935	308 241	150 367	157 874
40–44	229 233	112 461	116 772	247 083	120 231	126 852
45–49	206 511	101 778	104 733	216 894	106 165	110 729
50–54	191 578	96 891	94 687	197 458	98 025	99 433
55–59	182 878	94 496	88 382	182 140	93 650	88 490
60–64	133 576	71 069	62 507	165 393	87 540	77 853
65–69	85 361	47 137	38 224	109 255	59 783	49 472
70–74	39 980	22 444	17 536	65 021	37 078	27 943
75–79	28 393	16 651	11 742	24 090	14 298	9 792
80–84	21 787	13 698	8 089	20 736	12 888	7 848
85–89	10 605	6 853	3 752	10 154	6 732	3 422
90–99	3 895	2 389	1 506	4 704	3 211	1 493

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.3 таб. уландысы)

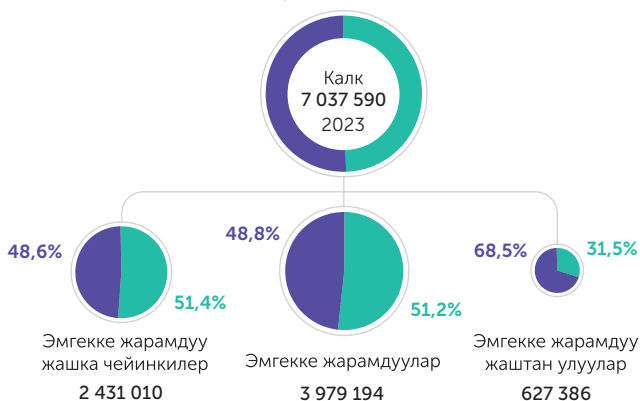
	2019			2023		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
100 жаш жана андан улуулар	105	80	25	198	158	40
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:						
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер ²	1 627 651	792 405	835 246	1 716 086	835 480	880 606
эмгекке жарамдуулар ²	2 392 128	1 141 253	1 250 875	2 479 693	1 175 402	1 304 291
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар ²	318 809	216 333	102 476	388 186	259 947	128 239
Калктын орточо жаш курагы	27,0	27,6	26,4	27,7	28,3	27,0

¹ 2022-жылдагы Кыргыз Республикасынын эл жана турак жай фондун каттоонун маалыматтарын эске алуу менен.

² Мында жана мындан ары эмгекке жарамдуу жашка чейинки калктын санына 0-15 жаштагы балдар жана өспүрүмдөр, эмгекке жарамдуу калктын санына 16-62 жаштагы эркектер жана 16-57 жаштагы аялдар кирет; эмгекке жарамдуу жаштан улууларга 63 жаш жана андан улуу курактагы эркектер, 58 жаш жана андан улуу курактагы аялдар кирет.

■ 1.3 график: Курактык топтор жана жынысы боюнча туруктуу калктын саны

(жылдын башына карата баалоо)

■ 1.4 таблица: Аймактар жана жаш курактык топтор боюнча аялдар жана эркектердин санынын катышы

(жылдын башына карата баалоо)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
Кыргыз Республикасы	50,4	50,5	984	978
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,6	48,6	1 058	1 056
5–9	48,8	48,7	1 049	1 054
10–14	49,1	48,5	1 038	1 062
15	49,0	48,7	1 042	1 055
16–17	49,1	48,2	1 037	1 077
18–19	49,1	49,1	1 038	1 036
20–24	49,0	50,9	1 042	964
25–29	49,3	50,5	1 029	980
30–34	50,0	50,1	1 001	995
35–39	49,7	50,6	1 011	977
40–44	50,7	50,7	974	974
45–49	51,6	50,8	938	967
50–54	52,4	51,8	908	932
55–59	53,4	53,1	873	885
60–64	55,2	54,8	812	824
65–69	57,9	56,8	727	761
70–74	60,3	58,7	660	704
75–79	62,2	61,3	609	632
80 жаш жана андан улуулар	65,2	65,7	533	522
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,8	48,6	1 049	1 057

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
эмгекке жарамдуулар	48,7	48,9	1 054	1 045
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,0	68,5	429	460
Баткен облусу	49,1	49,5	1 039	1 020
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,6	47,8	1 059	1 092
5–9	48,7	48,8	1 053	1 049
10–14	48,2	48,3	1 076	1 071
15	48,6	47,4	1 057	1 108
16–17	48,7	45,9	1 051	1 178
18–19	48,0	48,0	1 085	1 084
20–24	47,8	50,1	1 094	997
25–29	47,4	49,4	1 111	1 023
30–34	47,9	49,9	1 088	1 002
35–39	47,9	49,4	1 088	1 026
40–44	49,1	49,6	1 037	1 015
45–49	49,9	50,4	1 002	983
50–54	52,0	50,6	923	975
55–59	51,9	52,8	927	893
60–64	53,4	52,8	872	895
65–69	55,5	54,5	801	833
70–74	57,0	56,1	755	781
75–79	54,1	57,2	847	749
80 жаш жана андан улуулар	58,1	58,1	722	722
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,5	48,2	1 061	1 073

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
эмгекке жарамдуулар	47,3	48,0	1 115	1 084
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	67,4	66,2	484	510
Жалал-Абад облусу	49,7	49,7	1 013	1 012
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,4	48,5	1 066	1 062
5–9	48,9	48,4	1 047	1 064
10–14	48,9	48,7	1 046	1 053
15	49,6	48,8	1 018	1 049
16–17	49,2	48,0	1 032	1 084
18–19	48,8	48,8	1 048	1 047
20–24	49,0	50,0	1 041	998
25–29	49,0	49,8	1 043	1 009
30–34	49,1	49,1	1 035	1 037
35–39	48,7	49,7	1 055	1 012
40–44	49,6	49,1	1 017	1 037
45–49	49,9	49,5	1 002	1 020
50–54	51,5	50,3	941	987
55–59	52,6	52,4	900	909
60–64	53,7	53,8	862	857
65–69	55,3	54,9	807	820
70–74	58,5	55,9	708	790
75–79	59,0	59,7	695	676
80 жаш жана андан улуулар	61,7	61,7	622	620
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,7	48,6	1 052	1 059

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
эмгекке жарамдуулар	48,1	48,0	1 079	1 084
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	69,0	67,0	450	494
Ысык-Көл облусу <i>анын ичинде курагы, жашы:</i>	50,2	50,1	992	997
0–4	48,8	49,0	1 050	1 039
5–9	49,0	49,1	1 039	1 037
10–14	49,8	49,0	1 007	1 041
15	48,8	49,2	1 050	1 034
16–17	49,9	49,1	1 005	1 035
18–19	49,9	49,0	1 002	1 041
20–24	48,3	50,5	1 072	980
25–29	47,1	49,1	1 123	1 038
30–34	47,5	48,4	1 105	1 067
35–39	48,7	48,4	1 053	1 068
40–44	49,9	49,5	1 004	1 021
45–49	50,8	49,5	967	1 020
50–54	52,0	49,6	922	1 017
55–59	53,5	51,7	868	934
60–64	54,3	54,3	842	842
65–69	57,9	55,2	727	813
70–74	60,8	58,3	646	715
75–79	65,2	60,5	534	653
80 жаш жана андан улуулар	70,0	69,5	429	439
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	49,2	49,0	1 034	1 039

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
эмгекке жарамдуулар	47,5	47,5	1 103	1 105
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,7	67,4	414	484
Нарын облусу <i>анын ичинде</i> <i>курагы, жашы:</i>	49,1	49,5	1 036	1 020
0–4	49,0	49,8	1 040	1 009
5–9	49,0	48,9	1 042	1 044
10–14	49,2	49,0	1 032	1 039
15	49,2	48,9	1 032	1 045
16–17	49,4	48,7	1 023	1 055
18–19	49,9	48,7	1 004	1 055
20–24	48,1	50,2	1 078	992
25–29	44,6	48,1	1 242	1 081
30–34	44,2	47,6	1 265	1 101
35–39	47,7	47,5	1 095	1 105
40–44	48,7	49,2	1 051	1 032
45–49	48,3	48,2	1 069	1 075
50–54	50,0	47,5	1 001	1 107
55–59	51,3	49,2	950	1 033
60–64	55,0	52,7	817	898
65–69	57,5	55,7	740	794
70–74	58,8	59,6	701	678
75–79	60,0	58,9	666	698
80 жаш жана андан улуулар	63,7	66,9	570	495
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	49,1	49,2	1 038	1 032

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
эмгекке жарамдуулар	46,3	46,8	1 162	1 138
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	68,6	67,5	459	482
Ош облусу	49,5	49,7	1 022	1 014
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,8	49,0	1 051	1 039
5–9	48,8	48,8	1 050	1 047
10–14	49,1	48,4	1 038	1 067
15	49,0	48,7	1 042	1 051
16–17	48,8	48,8	1 050	1 050
18–19	49,0	48,8	1 039	1 047
20–24	48,8	50,9	1 048	964
25–29	48,5	49,3	1 061	1 030
30–34	48,8	48,8	1 048	1 051
35–39	48,1	49,2	1 077	1 033
40–44	48,9	48,9	1 047	1 046
45–49	49,6	49,0	1 017	1 041
50–54	50,9	50,2	963	992
55–59	52,1	51,5	920	942
60–64	53,9	53,0	854	887
65–69	55,7	54,8	796	825
70–74	57,2	55,9	748	789
75–79	57,3	57,7	745	732
80 жаш жана андан улуулар	59,5	61,7	681	620
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,9	48,8	1 047	1 050
эмгекке жарамдуулар	47,8	47,8	1 093	1 091

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	68,3	67,0	465	492
Талас облусу	49,5	49,6	1 022	1 018
<i>анын ичинде</i>				
<i>курагы, жашы:</i>				
0–4	48,8	49,4	1 051	1 026
5–9	48,9	48,7	1 043	1 053
10–14	49,7	48,2	1 012	1 074
15	48,2	48,8	1 073	1 049
16–17	48,6	47,9	1 056	1 089
18–19	49,3	48,9	1 026	1 046
20–24	48,3	50,8	1 071	967
25–29	46,4	49,3	1 156	1 028
30–34	48,5	48,4	1 063	1 065
35–39	47,2	48,8	1 118	1 050
40–44	48,4	48,0	1 064	1 081
45–49	48,3	47,8	1 069	1 094
50–54	52,0	48,3	922	1 071
55–59	53,3	51,6	877	938
60–64	53,4	53,6	872	864
65–69	56,4	54,7	774	829
70–74	58,8	57,9	699	727
75–79	61,5	61,0	625	638
80 жаш жана андан улуулар	62,9	65,3	591	532
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	49,1	48,8	1 038	1 051
эмгекке жарамдуулар	47,1	47,3	1 123	1 113
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	68,1	66,7	467	500

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
Чүй облусу	50,7	50,3	971	988
<i>анын ичинде</i>				
<i>курагы, жашы:</i>				
0–4	48,7	48,9	1 054	1 045
5–9	48,7	48,8	1 053	1 049
10–14	48,7	48,3	1 052	1 071
15	48,3	48,0	1 073	1 085
16–17	48,6	47,7	1 058	1 094
18–19	49,0	47,6	1 040	1 102
20–24	48,7	50,0	1 052	1 000
25–29	48,5	50,1	1 061	998
30–34	49,2	49,4	1 034	1 025
35–39	50,1	49,4	995	1 023
40–44	50,8	49,1	969	1 035
45–49	52,7	49,7	899	1 011
50–54	53,0	52,0	885	924
55–59	53,9	53,3	854	875
60–64	55,6	54,7	800	828
65–69	58,9	56,7	696	764
70–74	60,4	58,7	673	703
75–79	63,2	62,0	554	613
80 жаш жана андан улуулар	68,4	68,8	460	454
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,7	48,6	1 054	1 056
эмгекке жарамдуулар	48,4	47,9	1 065	1 089
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,3	68,4	422	462

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
Бишкек ш.	53,2	54,7	881	828
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,4	47,5	1 065	1 103
5–9	48,8	48,2	1 050	1 073
10–14	49,6	48,3	1 017	1 070
15	49,3	49,4	1 030	1 024
16–17	49,6	48,0	1 018	1 082
18–19	49,3	51,5	1 026	943
20–24	51,2	54,3	952	841
25–29	52,8	55,9	895	790
30–34	54,3	55,3	842	807
35–39	53,7	56,3	862	777
40–44	54,9	56,8	821	762
45–49	56,1	56,3	781	775
50–54	54,8	56,8	824	759
55–59	55,8	56,9	791	757
60–64	59,2	60,2	689	661
65–69	62,7	63,4	596	578
70–74	64,7	65,1	546	536
75–79	68,7	66,8	455	498
80 жаш жана андан улуулар	70,9	72,1	410	386
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,9	48,1	1 047	1 080
эмгекке жарамдуулар	52,2	53,9	916	855
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	73,3	73,7	364	357
Ош ш.	51,5	48,8	940	1 048
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,0	48,4	1 084	1 064
5–9	48,2	48,6	1 074	1 059

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санында аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2019	2023 ¹	2019	2023 ¹
10–14	48,9	48,5	1 044	1 061
15	49,2	49,2	1 034	1 033
16–17	49,7	49,8	1 013	1 008
18–19	49,0	51,4	1 043	944
20–24	49,4	46,6	1 023	1 145
25–29	54,4	46,9	837	1 134
30–34	53,1	47,7	885	1 095
35–39	51,5	48,6	943	1 057
40–44	52,2	47,0	916	1 130
45–49	54,0	48,0	852	1 084
50–54	54,3	50,4	842	983
55–59	55,1	51,3	815	949
60–64	55,5	52,7	800	896
65–69	56,9	53,9	758	854
70–74	59,5	54,2	680	846
75–79	62,6	59,1	598	693
80 жаш жана андан улуулар	65,3	62,4	532	604
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,3	48,5	1 068	1 060
эмгекке жарамдуулар	51,1	46,6	958	1 145
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,8	67,0	412	493

¹ 2022-жылдагы Кыргыз Республикасынын эл жана турак жай фондун каттоонун маалыматтарын эске алуу менен.

2023-жылдын башына карата республиканын калкы үчүн мүнөздүү болгон эркектердин санынан аялдардын санынын жогорлашуу сакталып, 50,5 миң адамды (2019-жылдын башына карата 50,4 миң адам) түздү. 2019-жылдын башына карата 1 000 аялга 984 эркек туура келсе, 2023-жылдын башына карата 978 эркек туура келди.

■ 1.5 таблица: Аймактар жана негизги жаш курактык топтор
 боюнча туруктуу калктын саны
 (жылдын башына карата баалоо)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Салыштырма сал- мак, пайыз менен	
				аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	7 037 590	3 557 292	3 480 298	50,5	49,5
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	2 431 010	1 181 798	1 249 212	48,6	51,4
эмгекке жарамдуулар	3 979 194	1 945 692	2 033 502	48,9	51,1
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	627 386	429 802	197 584	68,5	31,5
Баткен облусу	570 898	282 593	288 305	49,5	50,5
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	227 570	109 800	117 770	48,2	51,8
эмгекке жарамдуулар	299 312	143 645	155 667	48,0	52,0
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	44 016	29 148	14 868	66,2	33,8
Жалал-Абад облусу	1 311 007	651 487	659 520	49,7	50,3
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	514 471	249 821	264 650	48,6	51,4
эмгекке жарамдуулар	693 899	332 949	360 950	48,0	52,0
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	102 637	68 717	33 920	67,0	33,0
Ысык-Көл облусу	538 384	269 656	268 728	50,1	49,9
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	186 562	91 503	95 059	49,0	51,0
эмгекке жарамдуулар	296 370	140 791	155 579	47,5	52,5
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	55 452	37 362	18 090	67,4	32,6
Нарын облусу	308 348	152 625	155 723	49,5	50,5
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	105 781	52 053	53 728	49,2	50,8
эмгекке жарамдуулар	174 338	81 528	92 810	46,8	53,2
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	28 229	19 044	9 185	67,5	32,5
Ош облусу	1 460 425	725 125	735 300	49,7	50,3

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.5 таб. уландысы)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Салыштырма салмак, пайыз менен	
				аялдар	эркектер
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	572 128	279 035	293 093	48,8	51,2
эмгекке жарамдуулар	777 225	371 665	405 560	47,8	52,2
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	111 072	74 425	36 647	67,0	33,0
Талас облусу	273 509	135 555	137 954	49,6	50,4
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	103 946	50 679	53 267	48,8	51,2
эмгекке жарамдуулар	145 648	68 934	76 714	47,3	52,7
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	23 915	15 942	7 973	66,7	33,3
Чүй облусу	1 068 702	537 645	531 057	50,3	49,7
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	355 743	173 004	182 739	48,6	51,4
эмгекке жарамдуулар	599 021	286 716	312 305	47,9	52,1
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	113 938	77 925	36 013	68,4	31,6
Бишкек ш.	1 145 044	626 240	518 804	54,7	45,3
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	251 610	120 957	130 653	48,1	51,9
эмгекке жарамдуулар	773 620	417 007	356 613	53,9	46,1
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	119 814	88 276	31 538	73,7	26,3
Ош ш.	361 273	176 366	184 907	48,8	51,2
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	113 199	54 946	58 253	48,5	51,5
эмгекке жарамдуулар	219 761	102 457	117 304	46,6	53,4
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	28 313	18 963	9 350	67,0	33,0

Өлкөнүн калкынын маанилүү мүнөздөмөсү үч негизги жаш курактык топтун катышы болуп саналат: эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер (балдар жана өспүрүмдөр), эмгекке жарамдуу жана эмгекке жарамдуу жаштан улуулар.

2023-жылдын башына карата калктын 34,6 пайызын эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер (балдар жана өспүрүмдөр), 56,5 пайызды - эмгекке жарамдуу жаш курактагы адамдар жана 8,9 пайызды - эмгекке жарамдуу жаш курактан улуу адамдар түзүштү.

2000-жылдын башында төрөлгөндөрдүн жогорулашынын натыйжасында эмгекке жарамдуу жашка чейинки топтогу калктын санынын айрым көбөйүү тенденциясы (2019-ж. башына карата - 34,3 пайыз, 2023-жылдын башына карата - 34,6 пайыз) белгиленди.

Эмгекке жарамдуу курактагы калктын санынын динамикасында карама-каршы тенденция белгиленди, бул эмгекке жарамдуу куракка киришүү болсо аз сандагы жаштардын мууну бул 1990-жылдардын аягында туулгандар, анткени өлкөдө төрөттүн кыскарышы белгиленген.

Эмгекке жарамдуу курактагы калктын үлүшүнүн азайышынын натыйжасында демографиялык жүктөмдүн коэффициенти (эмгекке жарамдуу жаш курактагы калктын 1 000 алгандагы эмгекке жарамдуу жашка чейинки жана улуу калктын санынын катышы) бир аз жогорулады, ал 2023-жылдын башына карата 769 адамды (2019-ж. башына карата - 728 адам) түздү.

Муну менен катар, эмгекке жарактуу курактагы адамдардын санынын жыл сайын көбөйүү тенденциясы байкалууда. 2023-жылдын башына карата бул топтогу жашоочулардын негизги бөлүгүн аялдар (429,8 миң аял жана 197,6 миң эркек) түзөт, анткени алардын жашоо узактыгы эркектерге караганда узак болот. Мындан сырткары аялдардын пенсиялык жаш курагы беш жылга эрте. Демек, 2023-жылдын башына карата аялдардын үлүшү эмгекке жарамдуу жаштан улуулар арасында 11,1 пайызды, эркектердин арасында 5,7 пайызды түздү.

Төрөлгөндө жашоонун күтүлгөн узактыгы же жаңы төрөлгөн ымыркай, өлүм курактык көрсөткүчтөрү анын бардык кийинки жашоосунда өзгөрүүсүз калган шартта жашай ала турган жашынын орточо саны.

■ 1.6 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы
(жаш)

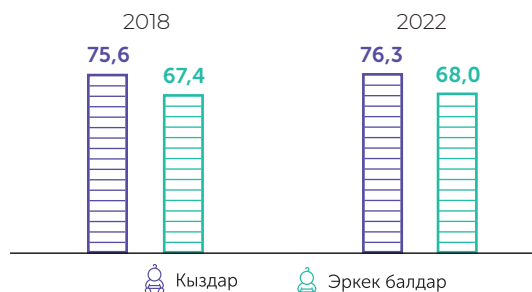
	Жылдар	Экөө тең	Кыздар	Эркек балдар
Кыргыз Республикасы	2018	71,3	75,6	67,4
	2019	71,5	75,8	67,6
	2020	71,7	76,0	67,8
	2021	71,8	76,1	67,9
	2022	71,9	76,3	68,0
Баткен облусу	2018	71,1	73,7	68,6
	2019	71,2	73,8	68,7
	2020	71,3	73,9	68,9
	2021	71,4	74,0	69,0
	2022	71,5	69,1	74,1
Жалал-Абад облусу	2018	71,1	73,7	68,6
	2019	71,2	73,8	68,7
	2020	71,3	73,9	68,9
	2021	71,7	75,4	68,4
	2022	71,8	75,6	68,5
Ысык-Көл облусу	2018	69,0	74,3	64,3
	2019	69,1	74,5	64,4
	2020	69,2	74,6	64,5
	2021	69,3	74,7	64,6
	2022	69,4	74,8	64,7
Нарын облусу	2018	68,6	73,9	64,3
	2019	68,7	74,1	64,4
	2020	68,8	74,2	64,5
	2021	68,9	74,3	64,6
	2022	69,0	74,4	64,8
Ош облусу	2018	71,6	75,1	68,6
	2019	71,8	75,3	68,7
	2020	72,0	75,4	68,9
	2021	72,0	75,5	69,1
	2022	72,1	75,6	69,2
Талас облусу	2018	70,4	75,0	66,4
	2019	70,5	75,1	66,5
	2020	70,7	75,3	66,6
	2021	70,8	75,4	66,7
	2022	70,9	75,6	66,8

(1.6 таб. уландысы)

	Жылдар	Экөө тең	Кыздар	Эркек балдар
Чүй облусу	2018	69,8	74,5	65,5
	2019	69,9	74,6	65,7
	2020	70,1	74,8	65,9
	2021	70,3	74,9	66,0
	2022	70,4	75,0	66,2
Бишкек ш.	2018	74,4	78,8	69,7
	2019	74,6	79,0	69,9
	2020	74,8	79,1	70,1
	2021	75,0	79,2	70,1
	2022	75,1	79,4	70,3
Ош ш.	2018	67,9	72,6	64,0
	2019	68,0	72,7	64,2
	2020	68,1	72,8	64,4
	2021	68,2	72,9	64,5
	2022	68,3	73,0	64,7

■ 1.4 график: Жынысы боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы

(жаш)

2022-жылы төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы кыздар үчүн – 76,3 жаш, эркек балдар үчүн – 68,0 жаш түзгөн. Демек, төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгынын көрсөткүчү дагы деле гендердик айырмачылыгы 8 жылды түзөт. Бул жашоонун узактыгындагы айрыма жыныстык өлүмдүн деңгээлинин айырмачылыгы менен байланыштуу: эркектердин өлүмүнүн көрсөткүчү аялдарга караганда 1,5–1,6 эсе жогору. Аялдардын дээрлик 90 пайызы пенсия курагына чейин жашашы ыктымал, эркектердин 70 пайыздан жогору. Азыркы 60 жаштагы аялдар дагы 20 жыл, эркектер 15 жыл жашашы мүмкүн болот.

■ 1.7 таблица: Жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны

Жыл-дар	Адам			Калктын 1 000ине		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
2018	171 149	62 046	109 103	27,1	28,9	26,1
2019	173 484	65 916	107 568	26,9	29,9	25,3
2020	158 112	60 506	97 606	24,0	26,8	22,6
2021	150 164	64 017	86 147	22,4	27,1	19,9
2022	150 225	61 229	88 996	21,5	25,3	19,6

2000-жылдардын башынан бери өлкөдө төрөлүүнүн өсүшү белгиленген, ал эң жогорку көрсөткүчү 2019-жылга туура келип, ал 173,5 миң төрөткө жеткен. Бирок, 2020-жылдан тартып төрөлгөндөрдүн саны 158,1 миңге чейин азайганы байкалган. 2022-жылы төрөттүн өсүшү бир аз төмөндөп 150,2 миң бала түздү. Орточо республика боюнча төрөттүн жалпы коэффициенти калктын 1 000ине 21,5 жаңы төрөлгөн ымыркайлар түзгөн (2018-жылы – 27,1).

■ 1.8 таблица: Жашаган жери жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны

	2018	2019	2020	2021	2022
Адам					
Бардыгы					
экөө тең	171 149	173 484	158 112	150 164	150 225
кыздар	83 222	84 719	76 958	72 675	72 890
эркек балдар	87 927	88 765	81 154	77 489	77 335
Шаар жерлери					
экөө тең	62 046	65 916	60 506	64 017	61 229
кыздар	30 122	32 025	29 490	31 062	29 616
эркек балдар	31 924	33 891	31 016	32 955	31 613
Айыл жерлери					
экөө тең	109 103	107 568	97 606	86 147	88 996
кыздар	53 100	52 694	47 468	41 613	43 274
эркек балдар	56 003	54 874	50 138	44 534	45 722
Калктын 1 000ине					
Бардыгы					
экөө тең	27,1	26,9	24,0	22,4	21,5
кыздар	26,1	26,4	23,2	21,6	20,7
эркек балдар	28,0	27,3	24,8	23,3	22,4

(1.8 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Шаар жерлери					
экөө тең	28,9	29,9	26,8	27,1	25,3
кыздар	26,7	30,6	25,0	25,1	23,3
эркек балдар	31,3	29,4	28,8	29,2	27,4
Айыл жерлери					
экөө тең	26,1	25,3	22,6	19,9	19,6
кыздар	25,8	24,4	22,3	19,5	19,2
эркек балдар	26,5	26,1	22,9	20,3	19,9

■ 1.5 график: Жашаган жери жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны

■ 1.9 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны

(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	171 149	173 484	158 112	150 164	150 225
кыздар	83 222	84 719	76 958	72 675	72 893
эркек балдар	87 927	88 765	81 154	77 489	77 332
Баткен облусу					
экөө тең	14 882	15 480	14 144	13 056	13 656
кыздар	7 186	7 641	6 855	6 441	6 581
эркек балдар	7 696	7 839	7 289	6 615	7 075

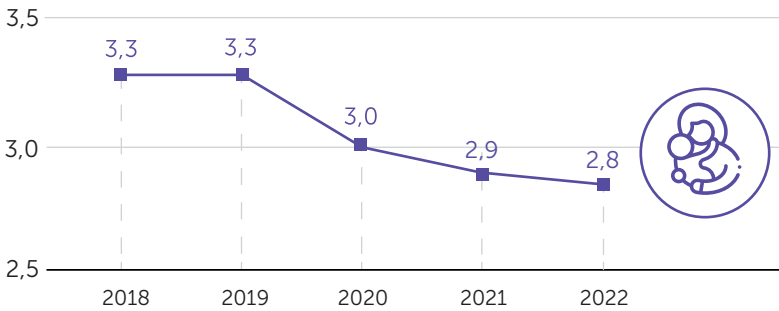
Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.9 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	31 433	32 251	30 061	28 358	28 195
кыздар	15 319	16 024	14 572	13 560	13 597
эркек балдар	16 114	16 227	15 489	14 798	14 598
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	11 242	10 557	9 938	9 119	9 029
кыздар	5 520	5 075	4 810	4 461	4 372
эркек балдар	5 722	5 482	5 128	4 658	4 657
Нарын облусу					
экөө тең	6 622	6 034	5 701	5 090	4 734
кыздар	3 255	2 986	2 800	2 469	2 354
эркек балдар	3 367	3 048	2 901	2 621	2 380
Ош облусу					
экөө тең	35 983	35 305	32 716	28 148	29 813
кыздар	17 483	17 131	15 907	13 561	14 584
эркек балдар	18 500	18 174	16 809	14 587	15 229
Талас облусу					
экөө тең	6 413	6 007	5 785	5 213	5 153
кыздар	3 127	2 933	2 860	2 606	2 551
эркек балдар	3 286	3 074	2 925	2 607	2 602
Чүй облусу					
экөө тең	24 845	24 617	21 710	19 849	19 876
кыздар	12 176	11 969	10 608	9 657	9 651
эркек балдар	12 669	12 648	11 102	10 192	10 225
Бишкек ш.					
экөө тең	27 727	29 625	26 143	27 489	27 460
кыздар	13 408	14 340	12 725	13 199	13 242
эркек балдар	14 319	15 285	13 418	14 287	14 218
Ош ш.					
экөө тең	12 002	13 608	11 914	13 845	12 309
кыздар	5 748	6 620	5 821	6 721	5 961
эркек балдар	6 254	6 988	6 093	7 124	6 348

Республикада жыл сайын 100 кызга 105-106 эркек балдар төрөлөт.

■ 1.6 график: Төрөлүүнүн жалпыланган коэффициенти
(бир аялга төрөлгөн балдардын орточо саны)

Эл аралык тажрыйбада өлкөлөр боюнча төрөттүн деңгээлин өлчөө үчүн фертилдүүлүк коэффициенти колдонулат. Төрөттүн жалпыланган коэффициенти же аялдардын фертилдүүлүк коэффициенти (бир аялдын репродуктивдүү мезгил ичинде төрөгөн балдардын орточо саны) олуттуу төмөндөдү 2018-жылы 3,3 баладан 2022-жылы 2,8 балага чейин азайды. Калктын жөнөкөй көбөйүүсүн камсыздоо үчүн бул көрсөткүчтүн белгиси 2,1 деңгээлинен төмөн болбошу керек. Демек, Кыргызстанда КМШнын көпчүлүк өлкөлөрүнөн айырмаланып, төрөттүн жөнөкөй көбөйүү деңгээлине чейин түшкөн учурда, калктын кеңири көбөйүшү камсыздалууда.

■ 1.10 таблица: Жашаган жери боюнча аялдардын айрым курактык топтордо төрөлгөн балдардын саны
(тиешелүү жаштагы 1 000 аялга)

	Аялдардын жаш курагы боюнча төрөлгөн балдардын саны, жашы:		
	15–17	18–19	20–49
Бардыгы			
2018	5,0	81,0	119,5
2019	5,7	87,3	119,6
2020	4,3	81,1	108,2
2021	3,6	72,6	102,1
2022	3,0	72,5	97,5

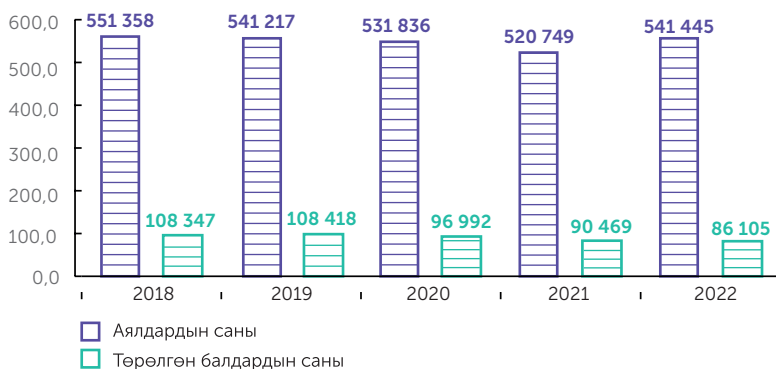
Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.10 таб. уландысы)

	Аялдардын жаш курагы боюнча төрөлгөн балдардын саны, жашы:		
	15–17	18–19	20–49
Шаар жерлери			
2018	5,7	86,5	115,5
2019	6,8	99,2	121,6
2020	5,1	90,6	111,3
2021	4,3	91,6	114,4
2022	3,4	67,4	100,1
Айыл жерлери			
2018	4,7	78,8	121,8
2019	5,3	82,6	118,4
2020	4,0	77,3	106,3
2021	3,3	64,7	94,4
2022	2,8	75,5	95,7

■ 1.7 график: 20-29 жаш курактагы аялдардын орточо жылдык саны жана алардан төрөлгөн балдардын саны

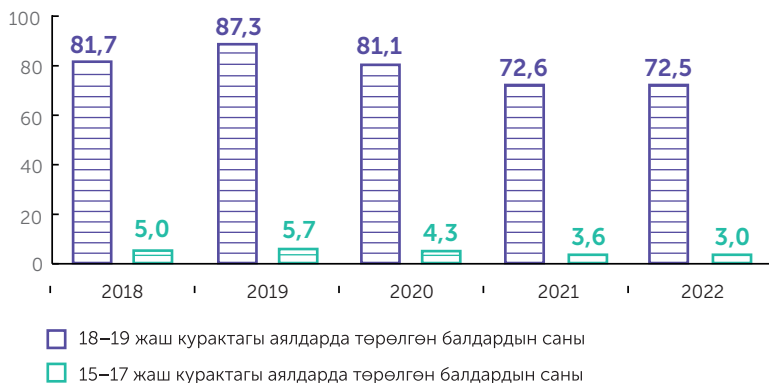
(адам)

Жаш муундун жашоо образынын жана стилинин өзгөрүүсү никеге чейинки жаш курактагы (15–17 жаш) аялдардын төрөттөрүнүн санынын азайышын божомолдойт. Акыркы жылдары никеге чейинки курактагы (15–17-жаштагы) кыздардын төрөттөрүнүн көрсөткүчтөрү 2018-жылы ушул курактагы кыздардын 1 000ине 5,0 баладан 2022-жылы 3,0 балага чейин азайган (дээрлик 1,7 эсеге). Ошондой эле 18–19 жаш курактагы топтогу аялдардын төрөттү кыскарды: 2018-жылы ушул курактагы аялдардын 1 000ине 81,0 баладан 2022-жылы 72,5 балага чейин.

■ 1.8 график: 15-19 жаш курактагы аялдарда төрөлгөн балдардын саны

(тиешелүү жаштагы 1 000 аялга)

■ 1.11 таблица: Аймактар боюнча никеге чейинки курактагы (15-17 жаш) аялдарда төрөлгөн балдардын саны

(ушул жаштагы аялдардын 1 000ине төрөлгөндөрдүн саны)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	5,0	5,7	4,3	3,6	3,0
Баткен облусу	1,5	2,0	1,1	0,3	1,3
Жалал-Абад облусу	3,9	5,0	4,3	4,1	3,3
Ысык-Көл облусу	5,4	5,5	3,3	5,4	2,7
Нарын облусу	4,2	4,8	3,2	3,7	1,4
Ош облусу	3,0	3,6	2,5	1,5	2,7
Талас облусу	8,2	7,4	5,6	4,0	3,6
Чүй облусу	12,0	12,0	9,5	7,6	5,1
Бишкек ш.	4,5	6,9	4,9	3,6	2,7
Ош ш.	4,5	5,2	4,7	1,7	2,8

Никеге чейинки жаш курактагы кыздардын төрөттүнүн эң жогорку көрсөткүчү Талас жана Чүй облустарында байкалган, 2022-жылы бул республикалык көрсөткүчтөн 1,2-1,7 эсеге жогору жана 15-17 жаш курактагы кыздардын 1 000ине, тиешелүүлүгүнө жараша, 3,6 жана 5,1 жаңы төрөлгөн ымыркайларды түзгөн.

■ 1.12 таблица: Жашаган жери боюнча бала төрөлгөндө эненин орточо жаш курагы (жаш)

Жыл-дар	Бала төрөлгөдө эненин орточо жаш курагы		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
2018	28,0	27,9	28,0
2019	28,0	27,8	28,1
2020	28,1	27,8	28,1
2021	28,1	27,6	28,3
2022	28,4	28,9	28,1

2022-жылы эненин төрөлгөндөгү орточо жашы мурунку жылдарга салыштырмалуу 28,4 жашты (2021-жылы – 28,1 жаш), шаар жерлеринде 28,9 жашты (2021-жылы – 27,6 жаш), ал эми айыл жерлеринде 28,1 жашты (2021-жылы – 28,3 жаш) түздү. 2022-жылы бала төрөлгөндө эненин орточо жашы 28,4 жашты түздү, бул шаардык энелер үчүн өзгөчө (28,9 жаш). Кыргыз Республикасында никеге туруунун эң төмөнкү курагы Үй - бүлө кодексинде (2003-ж.) эркектер жана аялдар үчүн 18 жаш белгиленген. Ушуга байланыштуу, 18 жашка чейинки аялдардын жаш курагы балдардын төрөлүшү үчүн эрте деп аныкталган.

■ 1.13 таблица: Эненин нике абалы боюнча төрөлгөн балдардын саны

Жыл-дар	Төрөлгөндөрдүн бардыгы, адам	Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны, адам	Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын салыштырма салмагы жалпы төрөлгөн балдардын санына карата, пайыз менен
2018	171 149	36 790	21,5
2019	173 484	37 760	21,0
2020	158 112	30 016	19,0
2021	150 164	27 713	18,5
2022	150 225	34 978	23,3

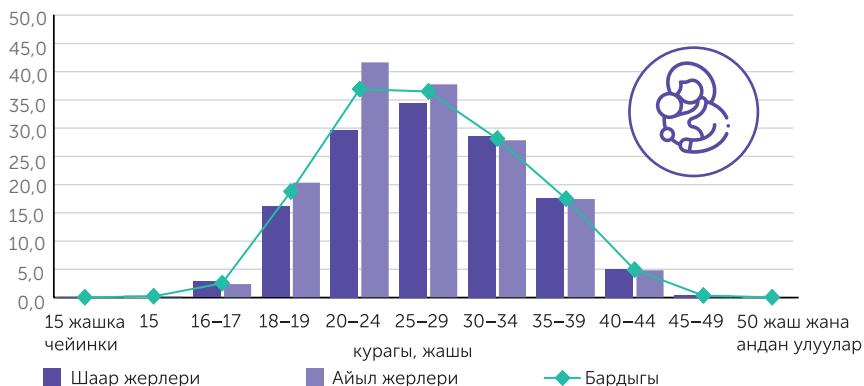
Өткөн беш жыл ичинде катталган никеде турбаган энелерде, төрөлгөндөрдүн жалпы санынын ичинен жаңы төрөлгөндөрдүн 18 пайыздан баштап 23 пайызга чейин ЖААК органдары тарабынан жыл сайын катталып турат. 2022-жылы юридикалык эмес никеде төрөлгөн балдардын санынын ичинен 25 миңден ашык бала (72,6 пайызы) ата-энелердин биргелешкен арызы боюнча гана катталган жана 10 миңге жакын бала (27,4 пайызы) энесинин арызы боюнча гана катталган, бул балдар атасыз үй-бүлөдө тарбияланышы ыктымал. Никесиз төрөлгөн балдар негизинен 20-35 жаш курактагы энелерден төрөлөт.

■ 1.14 таблица: 2022-жылы жашаган жери жана аймактар боюнча катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны

	Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны, адам			Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдар, төрөлгөндөрдүн жалпы санынын салыштырма салмагы, пайыз менен		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Кыргыз Республикасы	34 978	12 672	22 306	23,3	20,7	25,1
Баткен облусу	7 754	2 332	5 422	56,8	62,2	54,7
Жалал-Абад облусу	3 142	983	2 159	11,1	13,5	10,3
Ысык-Көл облусу	6 550	2 572	3 978	72,5	75,6	70,7
Нарын облусу	400	91	309	8,4	11,0	7,9
Ош облусу	5 633	407	5 226	18,9	20,7	18,8
Талас облусу	796	159	637	15,4	15,1	15,5
Чүй облусу	5 547	987	4 560	27,9	29,0	27,7
Бишкек ш.	3 774	3 772	2	13,7	13,8	6,1
Ош ш.	1 382	1 369	13	11,2	11,3	8,1

■ 1.9 график: 2022-жылы курактык топтору жана жашаган жери боюнча катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөндөр

(тиешелүү жаш курактык топтогу 1 000 аялга)

15–19 жаш курактагы топтогу жаш энелердин арасында никесиз төрөгөндөр олуттуу азайышын белгилей кетүү керек. Ошонтип, 2018-жылы ушул курактагы 1 000 аялга 15 никесиз жаңы төрөлгөн ымыркай туура келсе, 2022-жылы 8 жаңы төрөлгөн ымыркай туура келди. Бирок никесиз төрөлгөн балдардын негизги саны (28,6 пайызы) 25-29 жаш курактык топтогу энелерге туура келет.

■ 1.15 таблица: Никелешүүлөр жана ажырашуулар

	Бардыгы		Калктын 1 000ине		1 000 никелешүүгө туура келген ажырашуулар
	никелешүүлөр	ажырашуулар	никелешүүлөр	ажырашуулар	
2018					
Бардыгы	49 579	10 434	7,8	1,7	210
шаар жерлери	15 756	5 626	7,3	2,6	357
айыл жерлери	33 823	4 808	8,1	1,2	142
2019					
Бардыгы	49 431	10 992	7,7	1,7	222
шаар жерлери	15 950	5 837	7,2	2,7	366
айыл жерлери	33 481	5 155	7,9	1,2	154
2020					
Бардыгы	39 747	9 128	6,0	1,4	230
шаар жерлери	13 641	4 886	6,0	2,2	358
айыл жерлери	26 106	4 242	6,0	1,0	162
2021					
Бардыгы	50 747	12 037	7,6	1,8	237
шаар жерлери	21 142	6 901	8,9	2,9	326
айыл жерлери	29 605	5 136	6,8	1,2	173
2022					
Бардыгы	48 232	12 187	6,9 ¹	1,7 ¹	253
шаар жерлери	13 862	4 938	5,7 ¹	2,0 ¹	356
айыл жерлери	34 370	7 249	7,6 ¹	1,6 ¹	211

¹ 2022-жылдагы Кыргыз Республикасынын эл жана турак жай фондун каттоонун маалыматтарын эске алуу менен.

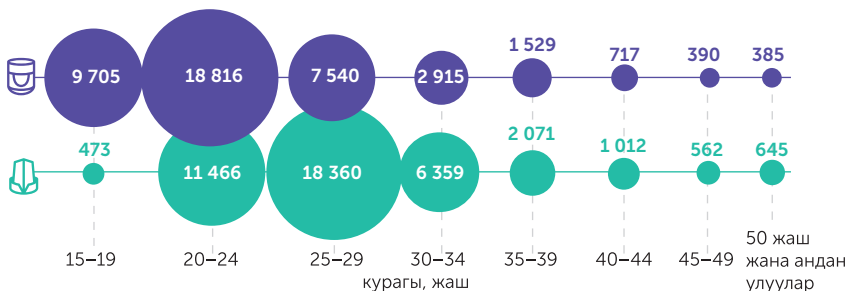
2022-жылы ЖААК органдарында 48,2 миң нике жана 12,2 миң ажырашуу катталган. Ошол эле учурда, никеге туруу жыштыгы шаардык конуштарга караганда айыл жерлеринде 2,5 эсеге көп.

Никелердин эң көп саны аялдардын да, жана эркектердин да арасында (ЖААК органдарында катталган никелердин жалпы санынын аялдар 61 пайызы, эркектер дээрлик 67 пайызы) 20-29 жаш курактык топто катталат.

Бардык эле түзүлгөн жубайлык биримдиктер бекем сакталбайт. Алардын дээрлик ар бир төртүнчүсү ажырашышат: айыл жеринде 1 000 никеге 211 ажырашуу туура келсе, ал эми шаар жергесинде алар 1,7 эсеге көп.

■ 1.10 график: 2022-жылы жаш курактык топтор боюнча биринчи жолу никеге тургандардын саны

(адам)

■ 1.16 таблица: Никеге туруудагы орточо жаш курак

(жаш)

Жылдар	Орточо жаш куракта			
	никеге туруу		биринчи никеге туруу	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
2018	24,3	28,3	23,6	27,2
2019	24,3	28,4	23,6	27,2
2020	24,2	28,4	23,4	27,2
2021	24,4	28,5	23,6	27,3
2022	24,8	29,0	24,0	27,9

2022-жылы аялдарда биринчи никеге туруудагы орточо жаш курак 24,0 жашты, эркектерде 27,9 жашты түздү. 2018-жылга салыштырмалуу аялдардын никеге туруудагы жаш курагы 0,5 жашка, ал эми эркектердин никеге туруусу 0,7 жашка жогоруларды.

■ 1.17 таблица: 2022-жылы катталган никеге турган жубайлардын жарандыгы боюнча бөлүштүрүү

	Бардыгы никелешүүлөр	анын ичинде жигиттин жарандыгы боюнча				
		Кыргызстан	Орусия	Өзбекстан	Турция	Башка мамлекеттер
Бардык никелер	48 232	47 339	338	55	82	418
анын ичинде кыздын жарандыгы боюнча:						
Кыргызстан	47 018	46 150	338	54	81	395

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.17 таб. уландысы)

	Бардыгы никеле- шүүлөр	анын ичинде жигиттин жарандыгы боюнча				
		Кыргыз- стан	Орусия	Өзбек- стан	Турция	Башка мамлекеттер
Өзбекстан	339	339	-	-	-	-
Орусия	302	301	-	-	-	1
Казахстан	217	217	-	-	-	-
Тажикстан	94	89	-	-	-	5
Башка мамлекеттер	262	243	-	1	1	17

Таблица көрсөткөндөй, 2022-жылы катталган 48 232 никелердин ичинен басымдуу көпчүлүгү Кыргызстандын жарандары менен никеге турган кыргызстандык эркектерге туура келди (47 339 нике, же алардын жалпы санынын 98,2 пайызы).

2022-жылы кыргызстандык эркектер Өзбекстандын жарандыгына ээ болгон кыздар менен 339 никеге, ал эми Орусиянын жарандыгына ээ болгон кыздар менен 302 никеге турушкан. Ошол эле учурда, кыргызстандык аялдар Орусиянын жарандыгына ээ жигиттер менен 338 никеге жана Туркия жарандыгына ээ болгон жигиттер менен 81 никеге турушкан.

■ 1.18 таблица: Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча калктын тышкы миграциясы (адам)

	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
2018						
Мигранттардын бардыгы	1 687	836	851	7 077	4 550	2 527
<i>анын ичинен куратагы:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	74	33	41	338	163	175
эмгекке жарамдуу	1 517	739	778	5 748	3 621	2 127
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	96	64	32	991	766	225
2019						
Мигранттардын бардыгы	1 400	710	690	7 560	4 799	2 761
<i>анын ичинен курагы, жашы:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	135	63	72	881	421	460
эмгекке жарамдуу	1 169	587	582	5 736	3 679	2 057
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	96	60	36	943	699	244

(1.18 таб. уландысы)

	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
2020						
Мигранттардын бардыгы	961	518	443	5 822	3 166	2 656
<i>анын ичинен курагы, жашы:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	79	36	43	875	340	535
эмгекке жарамдуу	857	442	385	4 367	2 459	1 908
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	55	40	15	580	367	213
2021						
Мигранттардын бардыгы	8 229	4 058	4 171	8 998	5 227	3 771
<i>анын ичинен курагы, жашы:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	993	574	419	1 942	1 270	672
эмгекке жарамдуу	6 918	3 409	3 509	6 003	3 541	2 462
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	318	75	243	1 053	416	637
2022						
Мигранттардын бардыгы	12 444	6 282	6 162	6 527	3 830	2 697
<i>анын ичинен курагы, жашы:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	1 864	894	970	1 360	723	637
эмгекке жарамдуу	10 073	5 007	5 066	4 257	2 423	1 834
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	507	381	126	910	684	226

2022-жылы республикага 12 444 адам (2021-жылы – 8 229 адам) келген, бул 4 215 адамга же 2021-жылга караганда 1,5 эсеге көп, 6 527 адам (8 998 адам 2021-жылы) кеткен, башкача айтканда, өткөн жылга салыштырмалуу 2 471 адамга же 27,5 пайызга аз.

Миграциялык кирүү агым 5 917 адамды түзгөн (2021 – жылы миграциялык чыгуу агым 769 адамды түзгөн). Ошентип, 2022-жылы республикада Кыргызстандан башка өлкөлөргө туруктуу жашоого кеткендердин саны азайган.

Өткөн жылы миграциянын оң сальдосу Казакстан, Беларусь, Армения жана Молдованы кошпогондо, КМШнын дээрлик бардык өлкөлөрүндө белгиленди. Мурдагыдай эле, Россия менен Казакстан туруктуу жашаган жерин тандоодо үстөмдүк кылган мамлекеттер болуп саналат.

■ 1.19 таблица: Калктын ички миграциясы

(адам)

Жыл-дар	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	оба пола	аялдар	эркектер
2018	26 734	17 282	9 452	26 734	17 305	9 429
2019	24 810	16 401	8 409	24 810	16 401	8 409
2020	41 506	25 803	15 703	41 506	25 803	15 703
2021	24 457	16 458	7 999	24 457	16 458	7 999
2022	31 941	21 550	10 391	31 941	21 550	10 391

2022-жылы миграциялык өзгөрүүлөр өлкө ичиндеги кыймылдардын олуттуу көбөйүшү, ошондой эле өлкөнүн чегинен тышкары калктын миграциясынын бир аз өсүшү менен мүнөздөлдү. Мурдагыдай эле ички (облустар аралык) миграцияга катышкан аялдардын саны эркектердикинен кыйла көп. 2022-жылы алардын саны эркектердикинен 2 эсе көп болгон.

■ 1.20 таблица: 2022-жылы аймактар боюнча калктын

ички миграциясы

(адам)

	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	оба пола	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	31 941	21 550	10 391	31 941	21 550	10 391
Баткен облусу	1 341	945	396	2 218	1 475	743
Жалал-Абад облусу	1 486	1 069	417	3 606	2 499	1 107
Ысык-Көл облусу	1 171	805	366	2 675	1 947	728
Нарын облусу	911	648	263	2 306	1 635	671
Ош облусу	3 808	2 493	1 315	5 385	3 678	1 707
Талас облусу	705	510	195	1 436	1 033	403
Чүй облусу	7 339	4 828	2 511	6 928	4 724	2 204
Бишкек ш.	12 562	8 479	4 083	4 146	2 500	1 646
Ош ш.	2 618	1 773	845	3 241	2 059	1 182

МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

2. МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

Бөлүмдө мамлекеттик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик жана муниципалдык кызматкерлер, жынысы боюнча, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын гендердик жактан бөлүштүрүшү жөнүндө маалыматтар камтылган.

Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген аялдар жана эркектердин ээлеген кызмат орундары жана аймактар боюнча бөлүштүрүлүшү боюнча маалыматтар берилген.

- 2.1 таблица: Мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген муниципалдык кызматкерлер¹, жынысы боюнча (пайыз менен)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Бардыгы	39,2	60,8	40,7	59,3	41,4	58,6
<i>анын ичинен:</i>						
мыйзам чыгаруу ишмердиги	16,7	83,3	20,5	79,5	21,1	78,9
аткаруучулук ишмердиги						
<i>анын ичинде:</i>	40,7	59,3	40,6	59,4	43,1	56,9
салык жыйноо менен байланышкан ишмердиги	33,8	66,2	34,0	66,0	29,0	71,0
бажы ишмердиги	15,7	84,3	16,1	83,9	16,0	84,0
социалдык-экономикалык башкаруу	44,9	55,1	48,4	51,6	49,6	50,4

(2.1 таб. уландысы)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
сот адилеттиги жана юстиция органдары	35,6	64,4	35,4	64,6	36,7	63,3
Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары	34,7	65,3	35,6	64,4	35,7	64,3

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулбаган.

Мурдагы жылдардагыдай эле, 2022-жылы эркектердин басымдуу бөлүгү мамлекеттик башкаруу органдарында (58,6 пайызы) жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында (64,3 пайызы) иштешет.

■ **2.2 таблица: Бийлик бутактары жана жынысы боюнча мамлекеттик кызматтада иштеген мамлекеттик кызматкерлердин¹ саны**
(адам)

	2020	2021	2022
Бардыгы	18 903	17 981	18 069
<i>анын ичинен органдарда:</i>			
мыйзам чыгаруу	587	349	535
аткаруучу	14 791	13 824	13 585
сот бийлиги жана прокуратура	3 525	3 808	3 949
Эркектер	11 485	10 666	10 589
<i>анын ичинен органдарда:</i>			
мыйзам чыгаруу	377	200	339
аткаруучу	8 777	7 947	7 670
сот бийлиги жана прокуратура	2 331	2 519	2 580
Аялдар	7 418	7 315	7 480
<i>анын ичинен органдарда:</i>			
мыйзам чыгаруу	210	149	196
аткаруучу	6 014	5 877	5 915
сот бийлиги жана прокуратура	1 194	1 289	1 369

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулбаган.

■ **2.1 график: Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын курамы жынысы боюнча**
(2023-жылдын 1-январына, жыйынтыкка карата пайыз менен)

Булак: Кыргыз Республикасынын шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы.

■ 2.3 таблица: Шаардык жана айылдык кеңешинин депутаттарынын курамы жынысы боюнча

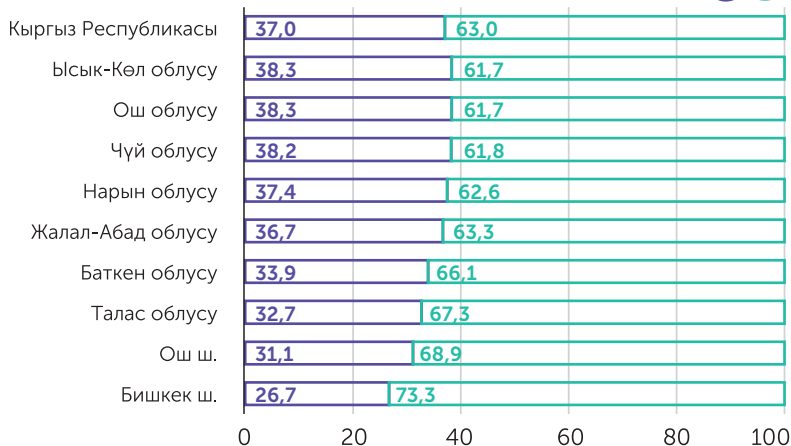
(жылдын башына карата, адам)

	Айылдык кеңеш				Шаардык кеңеш			
	2022		2023		2022		2023	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Кыргыз Республикасы	2 961	5 170	3 096	5 043	252	658	255	664
Баткен облусу	228	433	228	433	51	115	52	113
Жалал-Абад облусу	540	897	552	885	66	183	70	189
Ысык-Көл облусу	386	605	390	600	21	62	21	62
Нарын облусу	312	531	322	531	9	22	9	22
Ош облусу	649	1 249	735	1 163	26	57	23	60
Талас облусу	200	396	199	397	8	23	6	25
Чүй облусу	646	1 059	670	1 034	45	132	48	129
Бишкек ш.	-	-	-	-	12	33	12	33
Ош ш.	-	-	-	-	14	31	14	31

Булак: Кыргыз Республикасынын шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы.

■ 2.2 график: Өткөрүлгөн шайлоонун жыйынтыктары боюнча шаардык жана айылдык кеңештердин депутаттарынын курамы, жынысы жана аймактар боюнча

(2023-жылдын башына карата, пайыз менен)

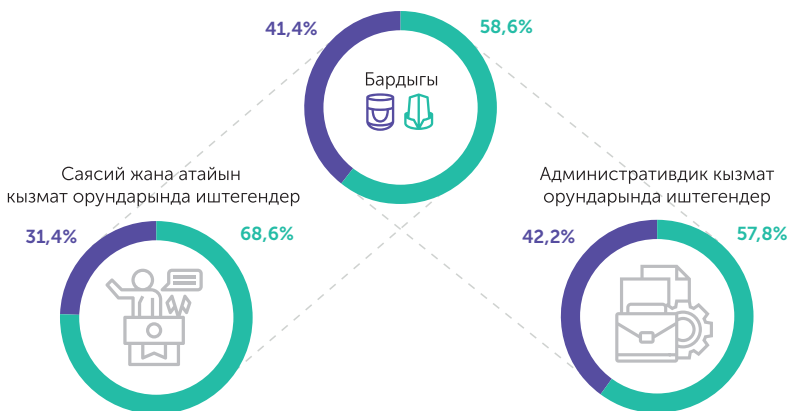

■ 2.4 таблица: Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер¹, жынысы жана аймактар боюнча (2023-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

	Мамлекеттик кызматкерлер		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		административдик	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Кыргыз Республикасы	41,4	58,6	31,4	68,6	42,2	57,8
Баткен облусу	30,1	69,9	18,2	81,8	30,6	69,4
Жалал-Абад облусу	36,5	63,5	30,5	69,5	36,8	63,2
Ысык-Көл облусу	45,3	54,7	16,3	83,7	46,6	53,4
Нарын облусу	40,2	59,8	23,8	76,2	41,0	59,0
Ош облусу	30,1	69,9	25,5	74,5	30,4	69,6
Талас облусу	39,5	60,5	24,3	75,7	40,4	59,6
Чүй облусу	52,6	47,4	17,9	82,1	53,5	46,5
Бишкек ш.	44,8	55,2	33,8	66,2	46,0	54,0
Ош ш.	25,7	74,3	33,3	66,7	25,4	74,6

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулбаган.

■ 2.3 график: Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча (2023-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

■ 2.5 таблица: Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер¹, жынысы жана ээлеген кызмат орундары боюнча

(2023-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		административдик	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	41,4	58,6	31,4	68,6	42,2	57,8
Жогорку Кенеш	36,6	63,4	39,5	60,5	33,2	66,8
Президенттин администрациясы	33,7	66,3	35,2	64,8	12,5	87,5
Президенттин жана Министр Кабинеттин иш башкармалыгы	51,7	48,3	25,0	75,0	52,2	47,8
Президенттин архиви	91,7	8,3	-	-	91,7	8,3
Финансы министрлиги	56,1	43,9	10,0	90,0	56,6	43,4
Экономика жана коммерция министрлиги	57,9	42,1	22,2	77,8	58,9	41,1
Тышкы иштер министрлиги	37,7	62,3	-	100,0	38,9	61,1
Билим берүү жана илим министрлиги	63,6	36,4	40,0	60,0	63,9	36,1
Саламаттык сактоо министрлиги	82,9	17,1	60,0	40,0	84,6	15,4
Отун-энергетикалык комплексин жөнгө салуу боюнча департамент	50,0	50,0	-	100,0	50,0	50,0
Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлиги	74,0	26,0	40,0	60,0	74,1	25,9
Айыл чарба министрлиги	30,3	69,7	-	100,0	30,9	69,1
Транспорт жана коммуникация министрлиги	27,8	72,2	-	100,0	28,6	71,4
Өзгөчө кырдаалдар министрлиги	29,6	70,4	-	100,0	30,3	69,7

Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдары

(2.5 таб. уландысы)

	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		административдик	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги	60,0	40,0	-	100,0	61,2	38,8
Акыйкатчы Аппараты	45,7	54,3	50,0	50,0	45,6	54,4
Шайлоо жана референдумдарды өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы	32,8	67,2	33,3	66,7	32,8	67,2
Эсептөө палатасы	23,9	76,1	-	100,0	25,0	75,0
Улуттук статистика комитети	73,6	26,4	33,3	66,7	73,8	26,3
Юстиция министрлиги	51,1	48,9	18,2	81,8	51,7	48,3
Башкы прокуратура	20,4	79,6	25,0	75,0	20,4	79,6
Жогорку сот	44,1	55,9	27,2	72,8	49,4	50,6
Сот департаменти	39,8	60,2	37,3	62,7	40,2	59,8
Жаратылыш ресурстары, экология жана техникалык көзөмөл министрлиги	34,7	65,3	25,0	75,0	35,0	65,0
Санариптик өнүктүрүү министрлиги	71,6	28,4	20,0	80,0	72,3	27,7
Тышкы миграция департаменти	71,4	28,6	-	100,0	72,6	27,4
Интеллектуалдык менчик жана инновациялар мамлекеттик агенттиги	77,1	22,9	33,3	66,7	78,8	21,3
Экономикалык кылмыштуулукка каршы күрөшү боюнча мамлекеттик кызматы	28,6	71,4	-	-	28,6	71,4
Финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө мамлекеттик кызматы	36,7	63,3	-	100,0	38,3	61,7
Мамлекеттик салык кызматы	29,0	71,0	-	100,0	29,0	71,0

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(2.5 таб. уландысы)

	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		административдик	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Мамлекеттик бажы кызматы	16,0	84,0	20,0	80,0	16,0	84,0
Финансылык чалгындоо мамлекеттик кызматы	45,9	54,1	-	100,0	48,6	51,4
Энергетика министрлиги	33,3	66,7	-	100,0	35,0	65,0
Архитектуры, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттиги	37,8	62,2	-	100,0	40,0	60,0
Монополияга каршы жөнгө салуу кызматы	45,0	55,0	-	100,0	46,8	53,2
Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттиги	50,7	49,3	-	100,0	51,9	48,1
Социалдык фонду	25,0	75,0	-	100,0	33,3	66,7
Мамлекеттик материалдык резервдер фонду	0,0	100,0	-	100,0	-	-
Мамлекеттик мүлктү башкаруу боюнча фонд	51,4	48,6	-	100,0	53,6	46,4
Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду	66,7	33,3	-	-	66,7	33,3

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулбаган.

■ 2.4 график: Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча (2023-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

2023-жылдын башына карата Кыргыз Республикасынын мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген эркектердин саны иштеген аялдардын санынан кыйла жогору экендиги Мамлекеттик бажы кызматында (84 пайыз), Башкы прокуратурада (82 пайызга жакын), Эсептөө палатасында (76 пайыздан ашык), Транспорт жана коммуникация министрлигинде (72 пайыздан ашык) жана башка органдарда белгиленди. Муну менен бирге, аялдардын саны Саламаттык сактоо министрлигинде (83 пайыз), Интеллектуалдык менчик жана инновациялар мамлекеттик кызматында (77 пайыздан ашык), Улуттук статистика комитетинде (74 пайызга жакын), Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинде (74 пайыз), Санариптик өнүктүүрү министрлигинде (72 пайызга жакын), ошондой эле Билим берүү жана илим министрлигинде (63 пайыздан ашык) басымдуулук кылды.

■ 2.6 таблица: Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген кызматкерлер, жынысы жана аймактар боюнча

(2023-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы		анын ичинен муниципалдык кызматкер		анын ичинде иштегендер			
					саясий муниципалдык кызмат орундары		административдик муниципалдык кызмат орундары	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Адам								
Кыргыз Республикасы	3 826	6 309	3 079	5 538	16	501	3 063	5 037
Баткен облусу	243	705	177	616	1	44	176	572
Жалал-Абад облусу	667	1 361	536	1 210	-	79	536	1 131
Ысык-Көл облусу	504	589	409	515	2	64	407	451

Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдары

(2.6 таб. уландысы)

	Бардыгы		анын ичинен муниципалдык кызматкер		анын ичинде иштегендер			
					саясий муниципалдык кызмат орундары		административдик муниципалдык кызмат орундары	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Нарын облусу	341	566	259	496	2	63	257	433
Ош облусу	579	1 680	471	1 539	1	91	470	1 448
Талас облусу	264	346	210	260	4	35	206	225
Чүй облусу	1 018	825	861	695	6	110	855	585
Бишкек ш.	175	183	138	157	-	10	138	147
Ош ш.	35	54	18	50	-	5	18	45
<i>Салыштырма салмагы, пайыз менен</i>								
Кыргыз Республикасы	37,8	62,2	35,7	64,3	3,1	96,9	37,8	62,2
Баткен облусу	25,6	74,4	22,3	77,7	2,2	97,8	23,5	76,5
Жалал-Абад облусу	32,9	67,1	30,7	69,3	0,0	100,0	32,2	67,8
Ысык-Көл облусу	46,1	53,9	44,3	55,7	3,0	97,0	47,4	52,6
Нарын облусу	37,6	62,4	34,3	65,7	3,1	96,9	37,2	62,8
Ош облусу	25,6	74,4	23,4	76,6	1,1	98,9	24,5	75,5
Талас облусу	43,3	56,7	44,7	55,3	10,3	89,7	47,8	52,2
Чүй облусу	55,2	44,8	55,3	44,7	5,2	94,8	59,4	40,6
Бишкек ш.	48,9	51,1	46,8	53,2	-	100,0	48,4	51,6
Ош ш.	39,3	60,7	26,5	73,5	-	100,0	28,6	71,4

■ 2.7 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлердин саны
(миң адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	17,8	18,7	18,9	18,0	18,1
аялдар	7,2	7,3	7,4	7,3	7,5
эркектер	10,6	11,4	11,5	10,7	10,6
Баткен облусу	0,8	0,9	0,9	0,9	0,8
аялдар	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,5	0,7	0,7	0,7	0,6
Жалал-Абад облусу	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7
аялдар	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
эркектер	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1
Ысык-Көл облусу	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1
аялдар	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5
эркектер	0,6	0,6	0,7	0,5	0,6
Нарын облусу	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
эркектер	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
Ош облусу	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3
эркектер	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6
Талас облусу	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7
аялдар	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3
эркектер	0,3	0,4	0,5	0,4	0,4
Чүй облусу	1,4	1,5	1,4	1,3	1,1
аялдар	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6
эркектер	0,7	0,8	0,7	0,6	0,5
Бишкек ш.	9,4	9,7	10,1	9,4	9,6
аялдар	4,1	4,1	4,3	5,2	4,3
эркектер	5,3	5,6	5,8	4,2	5,3
Ош ш.	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
аялдар	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
эркектер	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0

ИШ МЕНЕН КАМСЫЗДУУЛУК ЖАНА ЖУМУШСУЗДУК

3. ИШ МЕНЕН КАМСЫЗДУУЛУК ЖАНА ЖУМУШСУЗДУК

Жумушчу күчүнүн, иштегендердин жана жумушсуздардын саны жөнүндө маалыматтар "Жумуштуулук жана жумушсуздук" модулунун үй чарбаларынын бюджеттерине жана жумушчу күчүнө интеграцияланган тандалма изилдөөнүн маалыматтары боюнча алынган.

Изилдөө жүргүзүү үчүн тандалып алынган турак жайдын дареги боюнча туруктуу жашаган үй чарбасынын 15 жаш жана андан улуу курактагы мүчөлөрү изилдөө үчүн тандалып алынган.

Расмий катталган жумушсуздар боюнча маалыматтар Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинен алынган.

Жумушчу күчү – каралып жаткан мезгилде (изилденип жаткан жумада) иштеген жана жумушсуз деп эсептелген адамдар.

Иштеген калк – изилденип жаткан жумада акы же пайда үчүн кызмат көрсөтүү же товарларды өндүрүү менен байланышкан ар кандай ишти жүзөгө ашырган адамдар.

Эл аралык эмгек уюмунун (ЭЭУ) стандарттарына ылайык **жумушсуздарга** изилденип жаткан жумда жумушу (киреше алып келүүчү сабактары) жок, аны ишке орноштуруу кызматтарынын жардамы менен же өз алдынча издөө менен алектенген жана ага киришүүгө даяр болгон адамдар кирет.

Расмий катталган жумушсуздар – иш менен камсыз кылуунун мамлекеттик кызмат органдарына жумуш издеп кайрылган жана Кыргыз Республикасында кабыл алынган "Калкты иш менен камсыз кылуу жөнүндө" Мыйзамга ылайык жумушсуз деп табылган эмгектик иш менен алектенбеген жарандар.

Жумушчу күчүнүн курамына кирбеген адамдар – каралып жаткан мезгил учурда иштеген же жумушсуз деп эсептелбеген адамдар.

Жумушчу күчүнүн курамында катышуу деңгээли жумушчу күчүнүн санын калктын жалпы санына болгон катышы катары эсептелет, пайыз менен өлчөнөт.

Иш менен камсыздуулук деңгээли – иштегендердин санынын калктын жалпы санына карата катышы, пайыз менен өлчөнөт.

Жумушсуздуктун деңгээли – жумушсуздардын санынын жумушчу күчүнүн санына болгон катышы, пайыз менен өлчөнөт.

Жумушсуздуктун жана потенциалдуу жумушчу күчүнүн деңгээлинин жалпы көрсөткүчү – жумушсуздардын жана потенциалдуу жумушчу күчүнүн суммасынын жумушчу күчүнүн кеңейтилген концепциясына карата катышы, пайыз менен эсептелген. Кеңейтилген жумушчу күчүнүн концепциясы иштегендерди, жумушсуздарды жана потенциалдуу жумушчу күчүн камтыйт.

Жумушчу күчү

■ 3.1 таблица: 2022-жылы жашаган жери боюнча жумушчу күчүнүн, иштегендердин жана жумушсуздардын саны

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнү маалыматтары боюнча, миң адам)

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Жумушчу күчүнүн саны – бардыгы, анын ичинде:	1 061,9	1 650,8	439,6	565,9	622,4	1 084,9
иштегендер	996,9	1 584,2	424,0	544,6	572,9	1 039,5
жумушсуздар	65,0	66,6	15,5	21,3	49,5	45,3
Жумушчу күчүнүн курамына кирбеген адамдар – бардыгы, анын ичинде:	1 248,8	554,9	444,4	188,5	804,4	366,4
студенттер, окуучулар	258,5	241,9	91,5	87,0	167,1	154,9
пенсионерлер	358,5	163,8	124,5	62,2	234,0	101,6
үй чарбаны алып баруучу адам	562,8	25,3	205,0	3,3	357,8	22,0
башкалар	69,0	123,9	23,5	36,1	45,5	87,8

■ 3.2 таблица: 2022-жылы калктын жумушчу күчүнүн курамына катышуу деңгээли, иш менен камсыздуулуктун жана жумушсуздуктун деңгээли

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Жумушчу күчүнүн курамында катышуу деңгээли	46,0	74,8	49,7	75,0	43,6	74,8
Иш менен камсыздуулуктун деңгээли	43,1	71,8	48,0	72,2	40,2	71,6

(3.2 таб. уландысы)

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Жумушсуздуктун деңгээли	6,1	4,0	3,5	3,8	8,0	4,2
Жумушсуздук жана потенциалдуу жумушчу күчүнүн деңгээлинин жалпы көрсөткүчү	8,3	5,8	5,1	4,9	10,4	6,2

■ **3.3 таблица: 2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча калктын жумушчу күчүнүн курамына катышуу деңгээли, иш менен камсыздуулуктун жана жумушсуздуктун деңгээли**

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

	Жумушчу күчүнүн курамына катышуунун деңгээли		Иш менен камсыздуулуктун деңгээли		Жумушсуздуктун деңгээли	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Кыргыз Республикасы	46,0	74,8	43,1	71,8	6,1	4,0
Баткен облусу	33,3	70,8	29,2	68,5	12,4	3,2
Жалал-Абад облусу	42,1	70,9	35,9	64,9	14,6	8,5
Ысык-Көл облусу	40,1	63,6	37,3	60,9	7,1	4,4
Нарын облусу	34,0	69,7	30,1	67,5	11,6	3,1
Ош облусу	53,2	86,0	52,0	85,2	2,3	1,0
Талас облусу	58,8	77,6	56,8	76,4	3,3	1,6
Чүй облусу	40,2	69,9	38,4	66,7	4,4	4,7
Бишкек ш.	58,1	77,1	56,2	73,5	3,2	4,7
Ош ш.	33,3	77,2	32,2	75,4	3,3	2,2

Аялдар арасында жумушчу күчүнүн курамына калктын катышуунун эң жогорку деңгээли Талас (58,8 пайыз), Ош (53,2 пайыз) облустарында жана Бишкек шаарында (58,1 пайыз), ал эми эң төмөнкүсү Баткен облусунда жана Ош шаарында (33,3 пайыздан) белгиленген. Эркектер арасында жумушчу күчүнүн курамына катышуунун эң жогорку деңгээли Ош (86,0 пайыз) облусунда, ошондой эле Ош шаарында (77,2 пайыз) жана Бишкек шаарында (77,1 пайыз) байкалган.

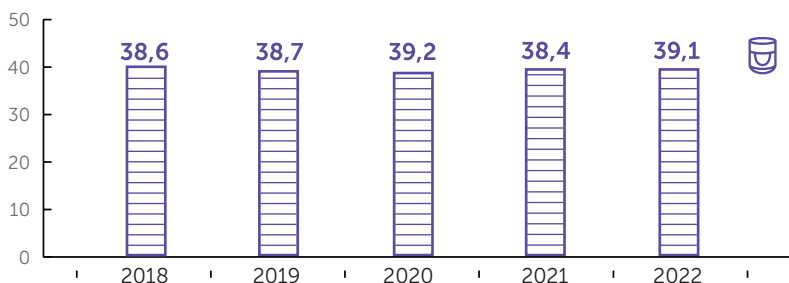
3.4 таблица: Жумушчу күчүнүн курамында аялдардын саны

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнү маалыматтары боюнча, пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	38,6	38,7	39,2	38,4	39,1
Баткен облусу	34,8	32,4	30,6	28,6	31,4
Жалал-Абад облусу	34,3	35,5	36,2	36,2	37,3
Ысык-Көл облусу	33,8	34,4	36,3	35,7	39,4
Нарын облусу	30,0	30,0	29,5	30,5	32,0
Ош облусу	38,2	39,4	41,1	38,7	38,0
Талас облусу	41,4	40,4	42,1	42,6	42,8
Чүй облусу	38,0	38,1	38,1	38,4	38,1
Бишкек ш.	48,3	47,4	47,6	46,8	47,8
Ош ш.	32,3	32,9	31,7	31,4	32,6

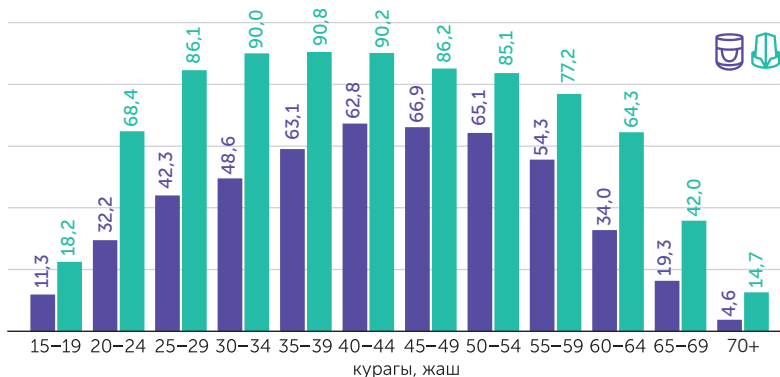
3.1 график: Жумушчу күчүнүн курамында аялдардын саны

(пайыз менен)

■ 3.2 график: 2022-жылы жаш курактык топтору жана жынысы боюнча иштеген калк

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

Иштеген эркектердин деңгээли бардык жаш курактык топтордо иштеген аялдардын деңгээлине караганда жогору, бирок абдан олуттуу 25–34 жаш курактык топтордо байкалат. Бул жаш курактарда аялдар көбүнчө баланын төрөлүшүнө байланыштуу жумуштан кетишет. Бирок 45–54 жаш курактык топто аялдар жана эркектердин иш менен камсыздуулук деңгээлинин теңдешкендиги байкалат. Адатта, бул курактагы аялдар балдары чоңойгондуктан эмгек ишмердүүлүгүнө кайтып келишет.

■ 3.5 таблица: Аймактар, жашаган жери жана жынысы боюнча калктын иш менен камсыздуулук деңгээли

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
2021						
Кыргыз Республикасы	42,4	72,5	47,0	72,8	39,7	72,3
Баткен облусу	28,6	70,4	38,3	72,4	25,4	69,8
Жалал-Абад облусу	32,9	62,3	42,5	69,4	30,0	60,4

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(3.5 таб. уландысы)

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Ысык-Көл облусу	35,1	66,5	42,0	67,1	32,1	66,3
Нарын облусу	28,9	68,2	41,2	58,8	26,9	69,6
Ош облусу	53,9	86,1	37,9	82,9	55,3	86,4
Талас облусу	55,2	75,0	50,1	70,1	56,3	75,9
Чүй облусу	39,4	68,5	47,9	66,9	37,5	68,8
Бишкек ш.	54,8	74,3	54,8	74,3
Ош ш.	30,2	75,2	30,2	75,2
2022						
Кыргыз Республикасы	43,1	71,8	48,0	72,2	40,2	71,6
Баткен облусу	29,2	68,5	38,6	71,5	26,2	67,7
Жалал-Абад облусу	35,9	64,9	44,3	70,3	32,7	63,1
Ысык-Көл облусу	37,3	60,9	45,8	63,9	33,5	59,8
Нарын облусу	30,1	67,5	42,6	61,4	28,0	68,4
Ош облусу	52,0	85,2	30,9	82,7	53,8	85,4
Талас облусу	56,8	76,4	53,6	70,7	57,5	77,4
Чүй облусу	38,4	66,7	46,3	64,7	36,6	67,0
Бишкек ш.	56,2	73,5	56,2	73,5
Ош ш.	32,2	75,4	32,2	75,4

■ 3.6 таблица: Билими боюнча калктын иш менен камсыздуулук деңгээли

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, калктын жалпы санына карата пайыз менен)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы, анын ичинде билими барлар:	43,0	70,9	42,4	72,5	43,1	71,8
жогорку кесиптик	61,4	83,0	62,1	84,1	64,1	84,7

(3.6 таб. уландысы)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
бүтпөгөн жогорку кесиптик	28,7	50,0	25,0	57,4	35,1	45,5
орто кесиптик	52,0	76,5	52,4	78,0	52,1	76,6
башталгыч кесиптик	51,8	82,2	52,8	83,8	51,9	81,0
орто (толук) жалпы	40,4	74,1	39,0	75,6	39,0	75,1
негизги жалпы	21,0	46,5	22,0	48,0	20,4	48,7
жалпы башталгыч, башталгыч билими жок жана сабатсыз	4,3	29,3	2,8	28,0	5,9	27,6

2022-жылы иш менен камсыздуулуктун эң жогорку деңгээли аялдар арасында жогорку (64 пайыз), башталгыч жана орто (52 пайыздан) кесиптик билими барлар, ал эми эркектер арасында жогорку (85 пайыз) жана башталгыч (81 пайыз) кесиптик билим барлар байкалган.

■ 3.7 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, миң адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	2 382,5	2 442,7	2 445,2	2 537,9	2 581,1
аялдар	910,7	937,5	949,8	964,6	996,9
эркектер	1 471,7	1 505,3	1 495,4	1 573,2	1 584,2
Баткен облусу	178,4	175,4	165,4	176,3	177,1
аялдар	60,0	54,8	48,6	49,9	51,9
эркектер	118,5	120,6	116,8	126,4	125,2
Жалал-Абад облусу	359,0	381,7	383,2	396,3	427,0
аялдар	119,4	132,1	135,0	137,5	152,6
эркектер	239,7	249,6	248,2	258,8	274,4
Ысык-Көл облусу	162,9	162,2	163,7	173,5	169,9
аялдар	57,2	57,6	60,2	61,1	65,8
эркектер	105,7	104,7	103,5	112,4	104,2

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(3.7 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Нарын облусу	89,6	90,9	90,4	95,6	97,3
аялдар	25,1	26,5	25,2	27,7	29,2
эркектер	64,5	64,5	65,2	67,9	68,1
Ош облусу	569,1	608,5	607,9	632,0	631,3
аялдар	211,8	237,8	245,8	241,8	237,9
эркектер	357,4	370,7	362,1	390,2	393,4
Талас облусу	108,8	106,0	110,4	114,9	119,8
аялдар	44,6	42,3	46,0	48,3	50,7
эркектер	64,2	63,7	64,4	66,5	69,0
Чүй облусу	348,0	347,2	343,1	357,1	351,6
аялдар	132,3	131,2	129,0	136,1	134,2
эркектер	215,7	216,0	214,1	221,1	217,4
Бишкек ш.	461,2	463,6	472,4	482,3	492,6
аялдар	226,7	220,7	225,8	227,9	237,5
эркектер	234,5	242,8	246,6	254,3	255,0
Ош ш.	105,4	107,1	108,8	109,9	114,6
аялдар	33,8	34,5	34,2	34,3	37,1
эркектер	71,6	72,6	74,6	75,6	77,5

- **3.8 таблица: 2022-жылы иштеген калктын жаш курактык топтору, үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча бөлүштүрүү**
(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, миң адам)

	Бардыгы	анын ичинде курактык топтору боюнча, жашы			
		15–17	18–28	29–59	60 жана улуулар
Бардыгы	2 581,1	35,5	583,6	1 791,7	170,3
анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:					
никеде турат	1 732,9	0,2	191,2	1 412,5	128,9
жесир	94,8	...	0,7	68,0	26,0

(3,8 таб. уландысы)

	Барды- гы	анын ичинде курактык топтору боюнча, жашы			
		15–17	18–28	29–59	60 жана улуулар
ажырашкан	192,4	...	7,3	171,2	13,9
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	561,1	35,2	384,3	140,0	1,5
Аялдар анын ичинде <i>үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>	996,9	13,8	184,9	732,7	65,6
никеде турат	624,4	...	90,6	502,9	30,8
жесир	85,5	...	0,7	62,6	22,1
ажырашкан	142,5	...	4,7	126,7	11,2
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	144,5	13,8	88,8	40,4	1,5
Эркектер анын ичинде <i>үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>	1 584,2	21,7	398,7	1 059,0	104,8
никеде турат	1 108,5	0,2	100,6	909,6	98,1
жесир	9,3	5,3	3,9
ажырашкан	49,8	...	2,7	44,5	2,7
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	416,6	21,4	295,5	99,6	0,0

2022-жылдагы үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтарына ылайык, эркектер (70 пайыз) арасында жана ошондой эле аялдар (63 пайыз) арасында экономикада иштегендердин көпчүлүгү никеде турган адамдар болушкан. Никеде тургандардын эң көп тобу жарандардын 29–59 жаштагы иштеген аялдар жана эркектер, алардын үлүшү тиешелүүлүгүнө жараша, 69 пайызды жана 86 пайызды түзөт. Ал эми, ушул курактык топтогу иштеген аялдардын ичинен 17 пайызы ажырашкан аялдар болгон.

■ 3.9 таблица: 2022-жылы негизги жумушта анык иштеген убактысынын узактыгы, жашаган жери жана жынысы боюнча иштеген калк

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, жыйытыкка карата пайыз менен)

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Бардыгы анын ичинде бир жумада иштелген сааты:	100	100	100	100	100	100
1–20	20,2	9,9	5,8	1,9	30,9	14,1
21–30	8,9	5,2	5,1	2,7	11,7	6,6
31–40	41,8	41,9	56,4	53,6	31,0	35,7
41–50	24,2	35,5	27,7	34,1	21,5	36,2
51 жана көп саат	3,3	7,1	4,1	7,5	2,7	6,9
убактылуу болгон жок	1,6	0,5	0,9	0,3	2,2	0,6
Орточо бир иштеген адамга, жумасына иштеген саат	34,9	40,0	40,6	43,0	30,8	38,4

2022-жылы бир жумадагы эркектердин иштеген орточо убактысы аялдардын көрсөткүчүнөн 5,1 сааттан ашты. Бул жагдай иштеген аялдардын тармактык түзүмү жана аялдар басымдуулук кылган ишмердиктин түрлөрүндө (саламаттыкты сактоо, билим берүү) мыйзам тарабынан каралган жумушчу жуманын узактыгынын кыскартылышы менен түшүндүрүлөт.

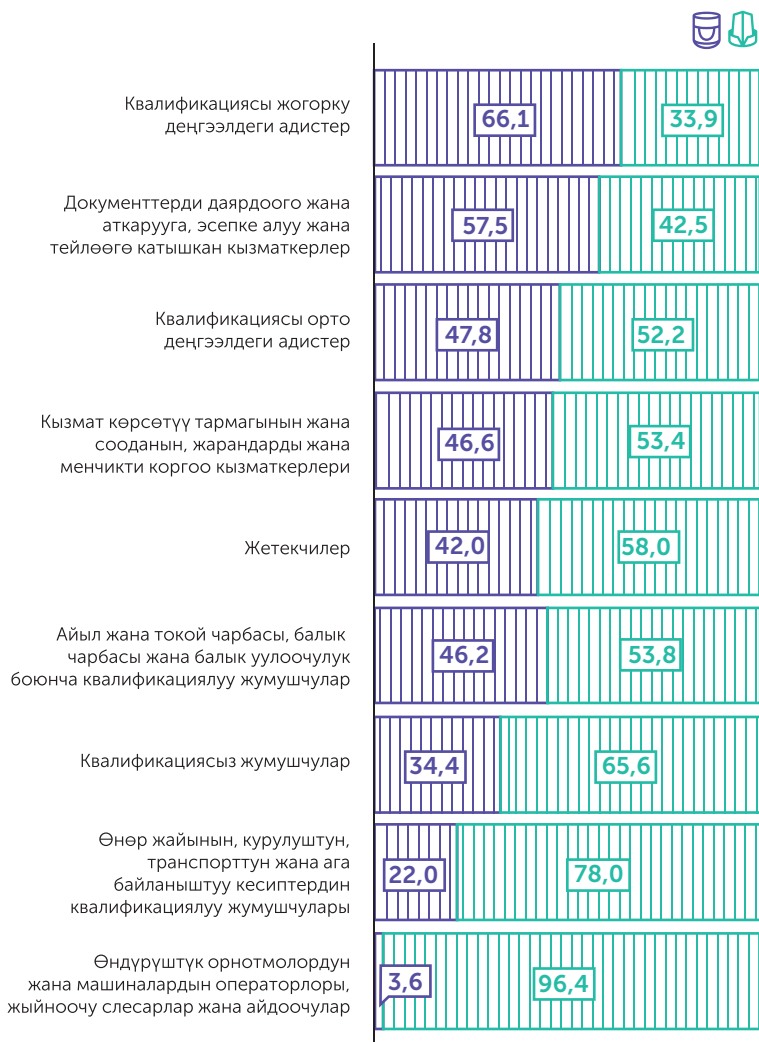
■ 3.3 график: 2022-жылы жынысы жана билиминин деңгээли боюнча калктын иш менен камсыздуулугу
(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, жыйытыкка карата пайыз менен)

Аялдар жана эркектерди ишмердиктин түрлөрү жана кесиптик топтору боюнча бөлүнүшү иштеген аялдардын билим деңгээли кыйла жогору экендигин алдын ала аныктаган. 2022-жылы иштегендердин жалпы санындагы жогорку кесиптик билими бар аялдардын үлүшү 29 пайыз, эркектер – 19 пайыз, кесиптик орто билими барларына, тиешелүүлүгүнө жараша, 17 пайызды жана 8 пайыздан ашык түздү. Иштеген эркектердин орто же толук эмес орто билими жетиштүү болгон кесиптик жана ишмердиктин түрлөрүндө басымдуулук кылат, бирок кесиптик даярдык керек. Иштеген эркектердин ичинен башталгыч кесиптик билим алган эркектердин үлүшү 10 пайызга жакын, аялдар арасында – 5 пайыздан ашык түздү.

■ 3.4 график: 2022-жылы кесиптик топтору жана жынысы боюнча калктын иш менен камсыздуулугу

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

■ 3.10 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча аялдардын иш менен камсыздуулугу

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, иштеген калктын жалпы санына карата пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бардыгы	38,2	38,4	38,8	38,0	38,6
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	38,3	44,0	43,4	45,7	45,0
Пайдалуу кендерди казуу	4,4	3,0	4,3	5,0	6,5
Иштетүү өнөр жайы	39,9	40,5	42,6	41,8	43,7
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	9,9	15,4	16,6	18,1	17,3
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	32,7	25,6	16,6	15,1	10,8
Курулуш	3,1	1,5	1,4	1,2	1,0
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	40,4	40,4	40,2	38,1	38,7
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	4,5	3,9	3,9	3,5	3,6
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	48,9	49,0	48,5	46,4	48,4
Маалымат жана байланыш	37,1	36,3	40,8	38,9	31,9
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	41,0	44,8	38,1	36,9	46,3
Кыймылсыз мүлк операциялары	80,0	93,8	95,8	100,0	100,0
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	45,3	37,6	42,1	42,3	44,1
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	38,0	31,6	26,7	29,1	32,6
Мамлекеттик башкаруу	30,8	32,9	36,2	31,8	32,4
Билим берүү	80,2	79,1	78,8	77,3	77,3
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	83,2	81,3	78,2	77,5	76,7
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	49,0	53,3	54,4	48,3	46,3
Башка тейлөө ишмердиги	50,5	52,9	51,4	54,8	56,8
Жеке үй чарбалар ишмердиги	61,0	52,1	51,8	49,1	63,9
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	23,9	27,6	37,5	32,0	32,5

Жалданма жумушчулар же жалданма жумушчу – бул "жалданма жумуш" деп белгиленген жумушту аткарган адамдар. Жалданма жумуш - бул жумуш жарандардын ачык (жазуу жүзүндө же оозеки) же болжолдуу эмгек келишимин түзүп, ага негизги сый акыны (акча же натуралай) кепилдеген, ал адам иштеген бирдиктин кирешесине түздөн-түз көз каранды болбогон жумуш. Кызматкердин ишмердиги ээсинин түздөн-түз көзөмөлү астында же ээси тарабынан аныкталган жана анда жалданып иштеген адамдардын ишке ашырылышы мүмкүн.

Жалбандай иштегендер – бул "өздүк ишканада иштөө" деп белгиленген жумушту аткарган адамдар. Өзүмдүк ишканадагы (менчик чарбадагы) иш, мындай эмгек акы чыгарган товарлардан же көрсөтүлгөн тейлөөлөрдөн түшкөн кирешеге түздөн-түз байланыштуу болот.

Буга төмөнкүдөй топтор кирет:

- жумуш берүүчүлөр;
- өз алдынча иштегендер;
- өндүрүштүк кооперативдин мүчөлөрү;
- акы төлөнбөгөн үй кызматчылар.

■ **3.11** таблица: 2022-жылы иштин макамы, экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча иштеген калк

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эр-кектер	аял-дар	эр-кектер	аял-дар	эр-кектер
	<i>Миң адам</i>					
Бардыгы	996,9	1 584,2	685,0	992,6	311,9	591,6
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	207,1	253,0	7,8	28,5	199,4	224,5
Пайдалуу кендерди казуу	1,1	15,4	1,1	13,8	-	1,5
Иштетүү өнөр жайы	129,1	166,0	117,7	141,9	11,4	24,1

Иш менен камсыздуулук жана жумушсуздук

(3.11 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	6,1	29,2	6,1	28,7	-	0,5
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	1,4	11,7	1,4	11,7	-	-
Курулуш	3,1	317,0	2,9	282,4	0,2	34,6
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	156,9	248,3	78,4	141,5	78,4	106,8
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	7,5	201,2	6,4	50,4	1,0	150,9
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	81,6	87,1	78,9	80,2	2,6	6,9
Маалымат жана байланыш	10,7	22,9	10,7	19,4	-	3,5
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	19,4	22,5	19,4	20,7	-	1,8
Кыймылсыз мүлк операциялары	4,9	-	2,6	-	2,3	-
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	9,4	11,9	9,3	9,3	0,1	2,7
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	6,7	13,7	6,3	11,3	0,3	2,4
Мамлекеттик башкаруу	33,1	69,0	32,8	68,9	0,3	0,1
Билим берүү	191,1	56,2	184,5	39,0	6,5	17,2
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	88,3	26,8	86,2	26,6	2,1	0,2
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	7,1	8,2	6,8	6,6	0,2	1,6
Башка тейлөө ишмердиги	28,9	22,0	21,9	10,1	7,0	11,9
Жеке үй чарбалар ишмердиги	3,6	2,0	3,6	1,4	0,0	0,6
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	0,1	0,2	0,1	0,2	-	-

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(3.11 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Жыйынтыкка карата пайыз менен						
Бардыгы	100	100	100	100	100	100
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	20,8	16,0	1,1	2,9	63,9	37,9
Пайдалуу кендерди казуу	0,1	1,0	0,2	1,4	-	0,3
Иштетүү өнөр жайы	12,9	10,5	17,2	14,3	3,6	4,1
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	0,6	1,8	0,9	2,9	-	0,1
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	0,1	0,7	0,2	1,2	-	-
Курулуш	0,3	20,0	0,4	28,5	0,1	5,8
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	15,7	15,7	11,5	14,3	25,1	18,1
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	0,7	12,7	0,9	5,1	0,3	25,5
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	8,2	5,5	11,5	8,1	0,8	1,2
Маалымат жана байланыш	1,1	1,4	1,6	2,0	-	0,6
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	1,9	1,4	2,8	2,1	-	0,3
Кыймылсыз мүлк операциялары	0,5	-	0,4	-	0,7	-
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	0,9	0,8	1,4	0,9	0,0	0,4
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	0,7	0,9	0,9	1,1	0,1	0,4
Мамлекеттик башкаруу	3,3	4,4	4,8	6,9	0,1	0,0
Билим берүү	19,2	3,5	26,9	3,9	2,1	2,9
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	8,9	1,7	12,6	2,7	0,7	0,0
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	0,7	0,5	1,0	0,7	0,1	0,3

(3.11 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Башка тейлөө ишмердиги	2,9	1,4	3,2	1,0	2,2	2,0
Жеке үй чарбалар ишмердиги	0,4	0,1	0,5	0,1	0,0	0,1
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-

■ 3.12 таблица: 2022-жылы иштин макамы, экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча иштеген калктын салыштырма салмагы

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Бардыгы	38,6	61,4	40,8	59,2	34,5	65,5
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	45,0	55,0	21,4	78,6	47,0	53,0
Пайдалуу кендерди казуу	6,5	93,5	7,2	92,8	-	100,0
Иштетүү өнөр жайы	43,7	56,3	45,3	54,7	32,0	68,0
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	17,3	82,7	17,5	82,5	-	100,0
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	10,8	89,2	10,8	89,2	-	-
Курулуш	1,0	99,0	1,0	99,0	0,6	99,4
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	38,7	61,3	35,7	64,3	42,3	57,7
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	3,6	96,4	11,3	88,7	0,7	99,3
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	48,4	51,6	49,6	50,4	27,6	72,4

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(3.12 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Маалымат жана байланыш	31,9	68,1	35,6	64,4	-	100,0
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	46,3	53,7	48,3	51,7	-	100,0
Кыймылсыз мүлк операциялары	100,0	-	100,0	-	100,0	-
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	44,1	55,9	50,1	49,9	3,6	96,4
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	32,6	67,4	35,8	64,2	12,4	87,6
Мамлекеттик башкаруу	32,4	67,6	32,3	67,7	81,9	18,1
Билим берүү	77,3	22,7	82,6	17,4	27,5	72,5
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	76,7	23,3	76,4	23,6	92,0	8,0
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	46,3	53,7	50,8	49,2	13,2	86,8
Башка тейлөө ишмердиги	56,8	43,2	68,5	31,5	37,0	63,0
Жеке үй чарбалар ишмердиги	63,9	36,1	71,4	28,6	4,3	95,7
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	32,5	67,5	32,5	67,5	-	-

■ 3.13 таблица: Иштин макамы жана жынысы боюнча иштеген калк (интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, миң адам)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Бардыгы	949,8	1 495,4	964,6	1 573,2	996,9	1 584,2
Жалданма жумушчулар - бардыгы	647,4	917,6	648,5	984,5	685,0	992,6
анын ичинде:						
ишканаларда,						
мекемелерде, уюмдарда	355,2	318,7	354,1	324,9	369,5	338,9
айрым жарандарда	292,1	598,9	294,3	659,7	315,5	653,7

(3.13 таб. уландысы)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Жалданма эмес жумушчулар - бардыгы	302,4	577,8	316,2	588,7	311,9	591,6
<i>анын ичинде:</i>						
иш берүүчүлөр	6,4	26,6	7,0	32,5	7,7	38,5
өз алдынча иштегендер	144,5	480,2	139,2	482,4	142,3	478,7
өндүрүштүк кооперативдердин мүчөлөрү	2,3	0,2	2,7	-	2,5	0,5
акы төлөнбөгөн үй-бүлө жумушчулары	135,1	53,3	142,0	46,9	128,6	49,7
жеке көмөкчү чарбаларда иштегендер	14,1	17,5	25,3	26,9	30,9	24,1

■ 3.14 таблица: Иштин макамы жана жынысы боюнча иштеген калктын салыштырма салмагы

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Бардыгы	38,8	61,2	38,0	62,0	38,6	61,4
Жалданма жумушчулар - бардыгы	41,4	58,6	39,7	60,3	40,8	59,2
<i>анын ичинде:</i>						
ишканаларда,						
мекемелерде, уюмдарда	52,7	47,3	52,2	47,8	52,2	47,8
айрым жарандарда	32,8	67,2	30,9	69,1	32,6	67,4
Жалданма эмес жумушчулар - бардыгы	34,4	65,6	34,9	65,1	34,5	65,5
<i>анын ичинде:</i>						
иш берүүчүлөр	19,4	80,6	17,8	82,2	16,6	83,4
өз алдынча иштегендер	23,1	76,9	22,4	77,6	22,9	77,1
өндүрүштүк кооперативдердин мүчөлөрү	91,4	8,6	100,0	-	83,4	16,6
акы төлөнбөгөн үй-бүлө жумушчулары	71,7	28,3	75,2	24,8	72,1	27,9
жеке көмөкчү чарбаларда иштегендер	44,6	55,4	48,4	51,6	56,2	43,8

Аялдардын жана эркектердин иштеринин экономикалык ишмердүүлүктүн түрлөрү боюнча бөлүнүшү олуттуу айырмачылыктарга ээ, бул алардын ар кандай физиологиялык мүмкүнчүлүктөрүнө жана түзүлгөн каада-салттар менен шартталат.

Аялдардын жумуштуулугу тейлөө көрсөтүү секторунда жогору болуп эсептелет, алардын салыштырма саламагы иштегендердин жалпы санында, кыймылсыз мүлк операцияларында (100 пайыз), билим берүү, саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө (77 пайыздан) сыяктуу ишмердиктин түрлөрүндө басымдуу.

Эркектердин жогорку салыштырма салмагы өндүрүштүк чөйрө тармактарында түзүлдү: курулушта (99 пайызга жакын), транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоодо (96 пайыз) жана пайдалуу кендерди казууда (93 пайыз) түзүлгөн.

■ 3.15 таблица: Эмгек келишиминин түрлөрү жана жынысы боюнча негизги жумушта жалданып иштегендер

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, жыйынтыкка карата пайыз менен)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Бардыгы <i>анын ичинде жумушу барлар:</i>	100	100	100	100	100	100
чексиз мөөнөткө (туруктуу негизинде)	52,7	32,5	51,2	30,7	48,9	30,7
белгилүү мөөнөткө	8,3	7,6	8,8	8,0	9,2	9,3
жазуу түрүндө эмгек келишими же жарандык-укуктук мүнөздөмө боюнча башка келишимдер	11,6	22,5	12,0	24,4	11,7	23,7
иш кагазын түзүлбөстөн оозеки негиздеги келишим	27,4	37,4	28,1	36,9	30,2	36,3

Эмгек келишиминин эң коопсуз формасы бул чексиз мөөнөткө түзүлгөн келишим. Мындай келишимдин үлүшү аялдар арасында, эркектер арасында караганда көбүрөк (2022-жылы 48,9 пайызга карама каршы 30,7 пайыз). Ушул жерде белгилей кетүүчү нерсе, ар бир үчүнчү кызматкердин эч кандай жазуу жүзүндөгү келишими жок жана иш берүүчү менен оозеки макулдашуу менен гана «корголот».

Жумушсуздук

■ 3.16 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча жумушсуздардын саны
(миң адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	156,3	140,9	150,2	142,6	131,6
аялдар	68,0	61,9	68,7	65,0	65,0
эркектер	88,2	79,0	81,5	77,6	66,6
Баткен облусу	17,7	15,7	13,3	12,4	11,5
аялдар	8,3	7,1	6,0	4,0	7,4
эркектер	9,4	8,6	7,3	8,4	4,2
Жалал-Абад облусу	23,9	22,1	47,3	52,9	51,6
аялдар	12,0	11,3	20,6	25,2	26,2
эркектер	11,9	10,8	26,6	27,7	25,4
Ысык-Көл облусу	14,9	13,8	13,1	11,6	9,8
аялдар	3,0	2,9	3,9	5,0	5,0
эркектер	12,0	10,9	9,2	6,7	4,8
Нарын облусу	8,7	8,2	7,2	6,4	6,0
аялдар	4,4	3,3	3,6	3,4	3,8
эркектер	4,2	4,9	3,6	3,1	2,2
Ош облусу	24,7	22,2	16,0	12,1	9,6
аялдар	14,9	10,7	10,4	7,7	5,7
эркектер	9,8	11,4	5,6	4,4	3,9
Талас облусу	2,8	2,7	2,9	3,0	2,9
аялдар	1,7	1,6	1,7	1,9	1,7
эркектер	1,1	1,2	1,2	1,1	1,1
Чүй облусу	27,5	24,5	22,2	20,0	16,8
аялдар	10,5	10,5	10,2	8,9	6,1
эркектер	17,0	13,9	12,1	11,1	10,7
Бишкек ш.	32,9	29,0	25,1	20,9	20,4
аялдар	12,0	12,9	10,9	7,7	7,8
эркектер	20,9	16,1	14,1	13,2	12,6
Ош ш.	3,2	2,7	3,1	3,2	3,0
аялдар	1,2	1,6	1,3	1,2	1,3
эркектер	2,0	1,1	1,8	2,0	1,8

3.17 таблица: 15–28 жаш курактык топтогу¹ жалпы жумушсуздуктун деңгээли

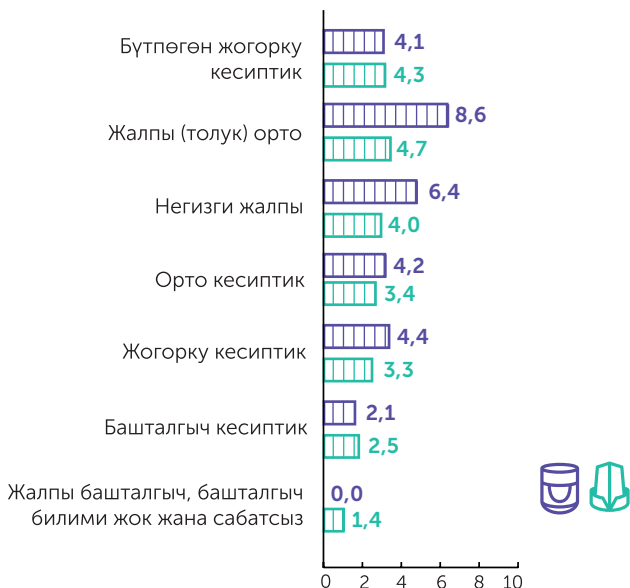
(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	10,8	10,0	9,4	9,3	8,4
аялдар	14,9	13,6	12,1	12,9	11,6
эркектер	8,7	8,3	8,0	7,6	6,8
Баткен облусу	14,4	11,7	10,1	10,7	11,9
аялдар	21,8	23,3	22,1	15,8	30,4
эркектер	10,7	7,2	6,8	9,3	5,6
Жалал-Абад облусу	8,9	8,4	15,1	16,4	13,3
аялдар	15,1	15,6	23,5	23,1	18,0
эркектер	6,8	5,7	11,6	13,7	11,3
Ысык-Көл облусу	18,5	21,4	16,6	12,2	10,3
аялдар	11,2	12,2	15,4	15,8	15,0
эркектер	21,1	24,5	17,2	10,7	7,9
Нарын облусу	21,9	22,2	17,6	16,3	13,7
аялдар	41,8	34,8	36,3	26,8	27,7
эркектер	15,1	18,2	13,0	12,8	9,1
Ош облусу	7,2	5,4	2,6	2,9	1,9
аялдар	15,8	9,3	3,1	5,2	3,3
эркектер	2,8	3,4	2,4	1,7	1,1
Талас облусу	3,9	5,0	5,6	5,6	4,4
аялдар	4,9	5,3	5,9	6,6	4,1
эркектер	3,5	4,8	5,4	5,0	4,6
Чүй облусу	9,3	10,4	9,8	8,4	8,9
аялдар	9,8	13,0	15,6	14,3	8,3
эркектер	9,1	9,2	7,0	5,7	9,2
Бишкек ш.	16,0	14,8	12,8	13,1	15,2
аялдар	13,3	15,1	11,7	14,1	17,4
эркектер	18,5	14,7	13,8	12,3	13,5
Ош ш.	5,6	4,4	4,9	6,3	5,8
аялдар	9,8	12,1	11,9	10,6	4,7
эркектер	4,6	2,8	3,0	5,0	6,1

¹ Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши тарабынан 2009-жылдын 25-июнунда КРнын "Мамлекеттик жаштар саясатынын негиздери тууралуу" Мыйзамы кабыл алынган, бул мыйзамга ылайык КРнын жарандары жана жарандыгы жок 14 жаштан 28 жашка чейинкилер жаш жарандар (жаштар) деп эсептелинет

■ 3.5 график: 2022-жылы билими жана жынысы боюнча жалпы жумушсуздук деңгээли

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, жумушчу күчүнүн санына карата пайыз менен)

■ 3.18 таблица: Иш тажрыйбасы бар жумушсуздарды, жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча бөлүштүрүү

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

	2020		2021		2022	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бардыгы	100	100	100	100	100	100
<i>алардын ичинен мурунку иштеген жеринен төмөнкүлөргө байланыштуу кетишкен:</i>						
иштен бошогондугу, штаттык түзүмдүн кыскаргандыгы, ишканалардын жоюлушу	4,3	5,2	4,0	4,6	3,4	3,3
өз бизнесин жоюлушу	0,1	0,3	0,3	1,3	0,1	6,0
өз каалоо менен жумуштан бошогондугу	3,3	6,4	4,6	6,2	5,8	5,2

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(3.18 таб. уландысы)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
убактылуу иш, сезондук жумуш мөөнөтүнүн аяктаган, келишим боюнча иштөө бүтүшү	53,5	57,7	65,4	65,1	56,1	46,0
пенсияга чыгуу	2,0	2,0	1,1	2,2	1,1	3,1
жашаган жерин алмаштыруу	1,0	1,4	1,2	1,3	1,9	4,0
ден-соолугуна байланыштуу жеке үй-бүлөлүк себептери боюнча	3,1	3,6	2,6	4,1	3,8	6,4
башка себептери боюнча	23,5	11,7	20,0	13,7	25,6	22,4
	9,1	11,6	0,9	1,6	2,2	3,6

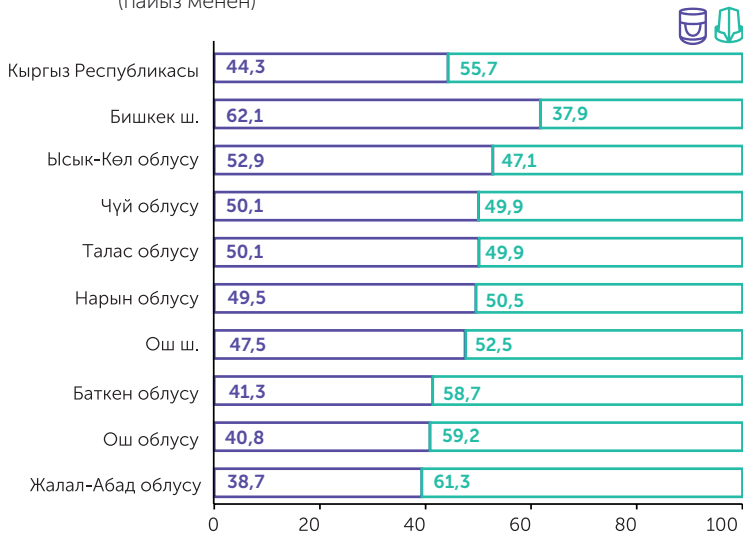
■ 3.19 таблица: 2022-жылы жынысы жана жумуш издөө ыкмалары¹ боюнча жумушсуздар

(интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча)

	Бардыгы, адам		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	65 023	66 612	100	100
<i>анын ичинде:</i>				
жумуш издөөнүн колдонулган ыкмалары:				
мамлекеттик иш менен камсыздоо кызматына кайрылуу	7 414	1 976	11,4	3,0
коммерциялык иш менен камсыздоо кызматына кайрылуу	730	1 411	1,1	2,1
басма сөзгө кулактандыруу берүү, кулактандырууга карап чыгуу	11 589	14 855	17,8	22,3
тааныштарга, туугандарга, досторго кайрылуу	48 791	58 510	75,0	87,8
администрацияга же жумуш берүүчүгө түздөн түз кайрылуу	9 101	6 408	14,0	9,6
өз бизнес ачуу үчүн жер участка издөө, имарат, автоунаа жана жабуу, чийки зат, каржылоо каражаттарын издөө	6 628	1 854	10,2	2,8
башка издөө жолдору	615	1 089	0,9	1,6

¹ Графа боюнча маанилердин суммасы жалпы суммадан көбүрөк, анткени жумушсуздар жумуш издөөнүн бардык ыкмаларын көрсөтүлгөн.

■ 3.6 график: 2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча
расмий катталган жумушсуздар
(пайыз менен)

2022-жылы катталган жумушсуздардын жалпы санында жумушсуз аялдардын эң жогорку үлүшү Бишкек шаарында (62,1 пайыз) жана Ысык-Көл облусунда (52,9 пайыз) белгиленген.

■ 3.20 таблица: Жумушсуздук себептери жана жынысы
боюнча расмий катталган жумушсуздар
(жылдын аягына карата)

	2021		2022	
	аял-дар	эр-кектер	аял-дар	эр-кектер
<i>Жыйынтыкка карата пайыз менен</i>				
Бардыгы анын ичинде:	100	100	100	100
иштен бошотулгандыгына байланыштуу	0,7	0,5	0,6	0,4
жазаны аткаруучу мекемелерден бошотулган жарандар	0,0	0,1	0,0	0,1
өз каалоосу боюнча иштен бошогондор	9,7	6,8	8,9	6,2

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(3.20 таб. уландысы)

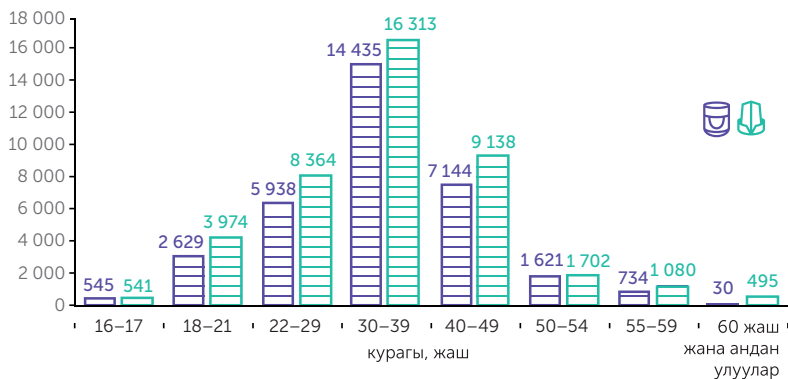
	2021		2022	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
окууну аяктагандан кийин орношкон эмес:				
жалпы билим берүүчү мектептер	0,7	0,8	0,9	0,8
башталгыч кесиптик окуу жайларын	0,0	0,1	0,0	0,1
атайын орто окуу жайларын	0,1	0,1	0,1	0,1
жогорку окуу жайларын	0,1	0,1	0,1	0,0
башка себептер	88,5	91,7	89,4	92,3
<i>Катталган жумушсуздардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>				
Бардыгы	45,2	54,8	44,3	55,7
<i>анын ичинде:</i>				
иштен бошотулгандыгына байланыштуу	54,8	45,23	51,6	48,4
жазаны аткаруучу мекемелерден бошотулган жарандар	54,1	45,9	53,3	46,7
өз каалоосу боюнча иштен бошогондор	14,9	85,1	10,3	89,7
окууну аяктагандан кийин орношкон эмес:				
жалпы билим берүүчү мектептер	43,5	56,5	46,9	53,1
башталгыч кесиптик окуу жайларын	32,0	68,0	32,3	67,7
атайын орто окуу жайларын	67,2	32,8	53,6	46,4
жогорку окуу жайларын	60,0	40,0	70,8	29,2
башка себептер	44,3	55,7	40,3	59,7

2022-жылы өз каалоосу боюнча бошотулган жумушсуздардын саны аялдар арасында 8,9 пайызды, эркектер арасында - 6,2 пайызды, ал эми штаттарды кыскартуу же кыскартууга байланыштуу ишканалардан жана уюмдардан бошотулгандар - 0,6 пайызды жумушсуз аялдар жана 0,4 пайызды эркектер түзгөн.

■ 3.21 таблица: Билим деңгээли жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар (жылдын аягына карата)

	2018		2022	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
<i>Жыйынтыкка карата пайыз менен</i>				
Бардыгы <i>анын ичинде билими барлар:</i>	100	100	100	100
жогорку билим	9,6	6,4	8,3	4,4
орто атайын билим	13,2	10,5	10,2	7,5
орто жалпы билим	60,4	65,7	62,3	67,2
толук орто билими жоктор	16,8	17,3	19,1	20,8
<i>Катталган жумушсуздардын жалпы санына карата салыштырма салмагы пайыз менен</i>				
Бардыгы <i>анын ичинде билими барлар:</i>	49,9	50,1	44,3	55,7
жогорку билим	59,8	40,2	60,0	40,0
орто атайын билим	55,6	44,4	51,9	48,1
орто жалпы билим	47,8	52,2	42,2	57,8
толук орто билими жоктор	49,0	51,0	42,4	57,6

■ 3.7 график: 2022-жылы жаш курактык топтору жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар (адам)

■ 3.22 таблица: Жумушсуздуктун узактыгы жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар (жылдын аягына карата)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен				Катталган жумушсуздардын жалпы санынын салыштырма салмагы, пайыз менен			
	2018		2022		2018		2022	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бардыгы	100	100	100	100	50,9	49,1	44,3	55,7
<i>анын ичинде жумушсуздуктун узактыгы боюнча:</i>								
1 айга чейин	5,6	5,4	3,4	3,3	51,1	48,9	45,3	54,7
1 айдан 3 айга чейин	11,9	10,8	8,1	7,9	52,3	47,7	45,0	55,0
3 айдан 6 айга чейин	14,9	14,8	12,7	11,4	50,2	49,8	47,1	52,9
6 айдан 12 айга чейин	27,0	27,6	23,0	21,9	49,3	50,7	45,5	54,5
1 жыл жана андан ашык	40,5	41,4	52,7	55,6	49,3	50,7	43,0	57,0

КАЛКТЫН ЖАШОО ДЕҢГЭЭЛИ

4. КАЛКТЫН ЖАШОО ДЕҢГЭЭЛИ

Бул бөлүм калктын жашоо деңгээлин мүнөздөөчү көрсөткүчтөр менен индикаторлорду камтыйт.

Республикасынын калкынын бакубат жашоо деңгээлин баалоолордун натыйжалары Улуттук статистика комитети тарабынан квартал сайын 5 016 үй чарбасын камтуу менен үй чарбаларынын бюджеттерин жана жумушчу күчтөрдү тандалма интеграциялык изилдөөнүн негизинде жүргүзүлөт.

Сурамжылоонун жыйынтыктары көрсөткөндөй, 2022-жылы керектөө чыгымдары боюнча эсептелген кедейчиликтин деңгээли жалпысынан өлкө боюнча 33,2 пайызды түзүп, өткөн жылга салыштырмалуу 0,1 пайыздык пунктка төмөндөгөн.

Кедейчиликтин деңгээлин баалоо үчүн чектик маани катары кедейчиликтин чеги пайдаланган, ал 2022-жылдын үй чарбаларынын бюджеттерин жана жумушчу күчүн интеграцияланган тандалма изилдөөнүн маалыматтары боюнча кайра эсептелген. Кедейчилик чегин кайра эсептөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 25-мартындагы 2011-жылдын №115 токтому менен бекитилген "Кедейчиликтин чегин аныктоо методикасына" ылайык жүргүзүлү жана он пайыздык чектен ашкан инфляциянын деңгээли менен шартталды. Керектөө бааларынын индекси (КБИ) 2022-жылы 113,9 пайызды түзгөн, мында азык-түлүк товарларына жана алкогольсуз суусундуктарга 116,2 пайызы, азык-түлүк эмес товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө 110,6 пайызы КБИ деңгээлинде түзүлгөн.

2022-жылы кедейчиликтин жалпы чегинин нарктык көлөмү бир жылдын ичинде калктын киши башына 52 903 сомду, өтө кедейчилик – 34 916 сомду түздү.

Айыл жерлериндеги кедейчиликтин деңгээли 0,7 пайыздык пунктка төмөндөдү, ал эми шаар жерлеринде, тескеринче, 0,7 пайыздык пунктка көбөйдү.

2022-жылы кедейчиликтин чегинде 2 млн. 333 миң адам жашаган, алардын 62,2 пайызы айылдык калктуу пунктунун жашоочулары болуп саналган. Мында жакырчылыктын шарттарында 40,3 пайызы 0-17 жаштагы балдар, же 1 млн.126 миң адам жашашкан.

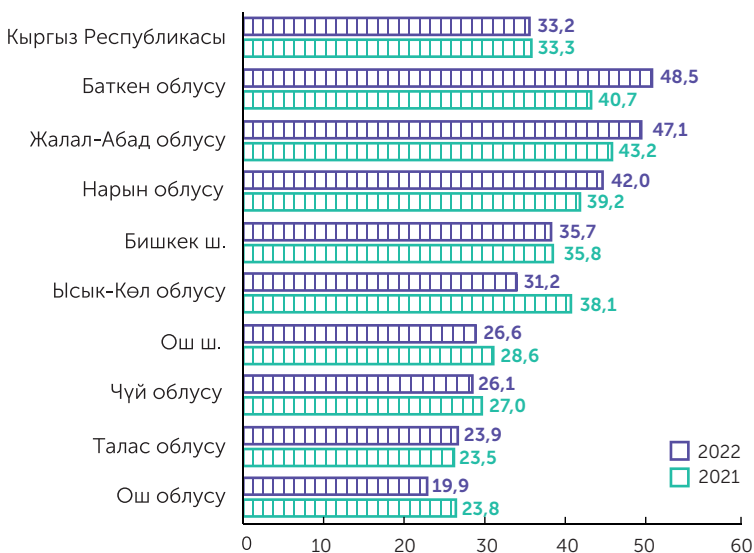
2022-жылы мурунку жылга салыштырмалуу кедейчиликтин деңгээли Баткен облусунда – 7,8 проценттик пунктка, Жалал-Абад облусунда – 3,9, Нарын облусунда – 2,8, жана Талас облустарында – 0,4 пайыздык пунктка өстү. Муну менен катар, кедейчиликтин деңгээли Ысык-Көл облусунда – 6,9 пайыздык пунктка, Ош облусунда – 3,9 жана Чүй облусунда – 0,9 пайыздык пунктка төмөндөшү белгиленди. Бишкек жана Ош шаарларында кедейчиликтин деңгээли, тиешелүүлүгүнө жараша, 0,1 жана 2,0 пайыздык пунктка төмөндөдү.

2022-жылы өтө кедейчиликтин деңгээли республика боюнча жалпысынан 6,0 пайызды түзүп жана мурунку жылдын деңгээлинде калды. Өтө кедейчиликтин чегинде 420 миң адамдар жашаган, анын 65,5 пайызы айыл жерлериндеги калктуу пункттардын тургундары болуп саналган.

Өтө кедейчиликтин Баткен облусунда – 6,4 пайыздык пунктка, Ош шаарында – 3,9 пайыздык пунктка, Жалал-Абад – 1,6, Чүй – 1,1 жана Ысык-Көл – 0,8 пайыздык пунктка көбөйгөн. Муну менен катар, өтө кедейчиликтин Бишкек шаарында – 5,6 пайыздык пунктка, Ош облусунда – 1,6, Нарын облусунда – 1,5 жана Талас облусунда – 0,4 пайыздык пунктка төмөндөшү белгиленди.

Калктын жашоо деңгээлинин негизги индикаторлору

■ 4.1 график: Аймактар боюнча калктын кедейчиликтин деңгээли (пайыз менен)

■ 4.1 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча калктын кедейчилик деңгээли (пайыз менен)

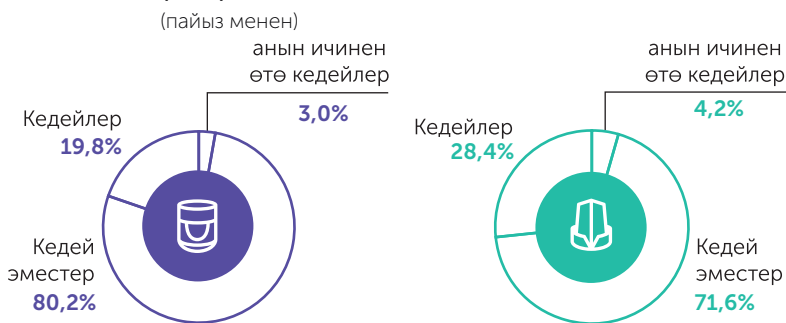
	2021			2022		
	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Кыргыз Республикасы	33,3	33,3	33,3	33,2	34,0	32,6
аялдар	33,1	32,6	33,4	32,8	32,9	32,8
эркектер	33,4	34,1	33,1	33,5	35,5	32,4
Баткен облусу	40,7	35,9	42,7	48,5	40,9	51,6
аялдар	40,8	35,4	43,3	47,0	38,1	50,8
эркектер	40,5	36,6	42,0	50,1	44,3	52,3

(4.1 таб. уландысы)

	2021			2022		
	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Жалал-Абад облусу	43,2	43,9	42,9	47,1	45,4	47,9
аялдар	43,3	44,5	42,7	47,2	45,7	47,8
эркектер	43,2	43,1	43,2	47,1	45,0	47,9
Ысык-Көл облусу	38,1	33,0	40,4	31,2	30,8	31,4
аялдар	39,1	31,0	42,9	31,2	28,7	32,3
эркектер	37,2	35,3	37,9	31,3	33,3	30,5
Нарын облусу	39,2	22,4	41,9	42,0	29,3	44,1
аялдар	39,3	21,9	42,0	42,7	27,4	45,1
эркектер	39,0	22,9	41,7	41,4	31,3	43,0
Ош облусу	23,8	28,7	23,3	19,9	39,1	18,4
аялдар	23,6	27,8	23,2	20,8	38,7	19,2
эркектер	23,9	29,7	23,5	19,0	39,5	17,4
Талас облусу	23,5	30,4	22,2	23,9	33,5	22,2
аялдар	24,2	28,1	23,5	24,0	30,8	22,7
эркектер	22,8	32,9	21,0	23,9	36,5	21,7
Чүй облусу	27,0	9,5	31,2	26,1	12,0	29,3
аялдар	26,5	9,1	31,0	25,7	12,6	28,8
эркектер	27,6	10,1	31,4	26,6	11,3	29,9
Бишкек ш.	35,8	35,8	-	35,7	35,7	-
аялдар	35,0	35,0	-	34,0	34,0	-
эркектер	36,7	36,7	-	37,8	37,8	-
Ош ш.	28,6	28,6	-	26,6	26,6	-
аялдар	27,7	27,7	-	25,6	25,6	-
эркектер	29,5	29,5	-	27,8	27,8	-

2022-жылы эркектер арасында кедейчиликтин деңгээли 33,5 пайызды, ал эми аялдар арасында 32,8 пайызды түздү. Аялдар арасында кедейчиликтин деңгээли эркектерге караганда Баткен, Ысык-Көл, Чүй облустарында жана Ош, Бишкек шаарларында төмөн. Муну менен катар, Ош облусунда кедейчиликте жашаган аялдардын үлүшү кедей жашаган эркектердин үлүшүнө караганда 1,8 пайыздык пунктка жогору, Нарын облусунда - 1,3 пайыздык пунктка, ал эми Жалал-Абад жана Талас облустарында эркектер арасында кедейчиликтин деңгээли аялдар арасындагы кедейчилик менен дээрлик теңелди, ошондой эле Жалал – Абад облусунун айыл жерлеринде кедейчилик шаардык жерлерине караганда 2,5 пайыздык пунктка жогору.

■ 4.2 график: 2022-жылы үй чарба башчысынын жынысына жараша үй чарбанын кедейчиликтин деңгээли

Эркектер башчылык кылган үй чарбаларынын үлүшү бардык үй чарбаларынын 59,5 пайызын түздү. Эркектер башчылык кылган үй чарбаларынын орточо 4,4 адамды түзсө, ал эми аялдар башчылык кылган үй чарбалары 3,4 адамды түздү.

Аялдар башчылык кылган үй чарбаларында жалпы кедейчилик жана өтө кедейчиликтин деңгээли эркектер башчылык кылган үй чарбаларына караганда төмөн. Ал эми, 2022-жылы эркектер башчылык кылган үй чарбалардын 28,4 пайызы жана аялдар башчылык кылган үй чарбалардын 19,8 пайызы кедейлер категориясына кирди.

Жашоо минимуму – материалдык байгерликтин жана кызмат көрсөтүүлөрдүн минималдуу топтомунун нарктык баалоосу, ошондой эле нарктык чоңдугу боюнча минималдуу керектөө корзинасына теңдештирилген, адамдын жашоо ишмердигин камсыздоо жана анын саламаттыгын сактоо үчүн зарыл болгон милдет-

түү төлөмдөрдүн жана жыйымдардын (төгүмдөрдүн) суммасы.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн “Калктын негизги социалдык-демографиялык топтору үчүн жашоо минимумунун түзүмүн бекитүү тууралуу” 2009-жылдын 6-ноябрындагы №694 токтомуна ылайык Улутстатком ар бир квартал сайын жашоо минимумунун нарктык чоңдугу боюнча баалоону ишке ашырат.

Жашоо минимумунун түзүмүндө азык-түлүк товарларынын үлүшү 65 пайызды, азык-түлүктүк эмес товарлар – 16 пайызды, кызмат көрсөтүүлөр – 17 пайызды жана салыктар - 2 пайызды түздү. Азык-түлүк корзинасынын энергетикалык баалуулугу 2101 ккал түздү, анын химиялык курамы 73 грамм белокту жана 71 грамм майды камтыйт.

■ 4.2 таблица: Үй башчысынын жынысына жараша кедейчиликтин деңгээли
(пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бардыгы	22,4	20,1	25,3	33,3	33,2
баласыз үй чарба	3,0	2,1	5,5	8,9	9,2
бир баласы бар үй чарба	9,7	10,0	10,6	19,7	20,0
эки баласы бар үй чарба	19,9	16,5	25,2	31,2	34,7
үч жана андан көп баласы бар үй чарба	37,0	33,7	39,4	49,6	47,4
Үй чарба башчысы аял	20,8	16,2	22,7	30,2	29,6
баласыз үй чарба	3,2	2,4	4,8	8,0	7,1
бир баласы бар үй чарба	9,3	7,4	10,4	18,0	16,7
эки баласы бар үй чарба	19,4	16,9	27,7	30,9	31,3
үч жана андан көп баласы бар үй чарба	36,9	27,2	36,8	48,0	47,5
Үй чарба башчысы эркек	23,1	22,0	26,5	34,8	35,0
баласыз үй чарба	2,8	1,9	5,9	9,5	10,7
бир баласы бар үй чарба	9,9	11,3	10,7	20,7	21,9
эки баласы бар үй чарба	20,1	16,4	24,1	31,3	36,3
үч жана андан көп баласы бар үй чарба	37,0	36,5	40,5	50,3	47,4

■ 4.3 таблица: 2022-жылы үй башчысынын жынысына жараша акчалай кирешелери

(калктын киши башына орточо эсеп менен, айына сом менен)

	Бардыгы	Аялдар	Эркектер
Бардык кирешелер	7 948,4	7 591,2	8 642,1
<i>анын ичинде:</i>			
эмгек ишмердиктен түшкөн кирешелер	3 424,0	3 370,6	3 527,6
жеке эмгек ишмердиктен түшкөн кирешелер	1 045,7	1 170,4	803,5
мүлктөн түшкөн кирешелер	76,8	40,8	146,8
пенсия	1 077,0	895,9	1 428,6
жеке көмөкчү чарбаларынан түшкөн кирешелер	984,7	1 054,6	848,8
Кыргызстандын аймагынан тышкары алынган кирешелер	1 004,5	805,0	1 391,9
башка кирешелер	335,8	253,8	495,0

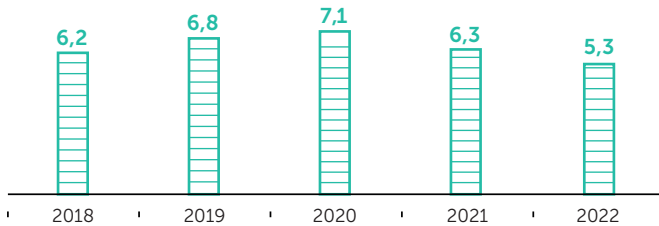
■ 4.4 таблица: Жашоо минимуму

(калктын киши башына орточо эсеп менен; айына сом менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бардыгы	4 792,54	4 806,32	5 358,53	6 268,31	7 178,32
Эмгекке жарамдуу курактагы калк <i>алардан:</i>					
аялдар	5 357,92	5 368,64	6 003,64	7 040,33	8 025,18
эркектер	5 312,59	5 317,27	5 957,12	6 990,75	7 967,93
Пенсия курактагы калк	5 482,77	5 485,06	6 143,79	7 219,11	8 212,00
Балдар <i>анын ичинен жаш куракта, жашы:</i>					
0-7ден баштап	4 282,99	4 286,71	4 785,43	5 580,35	6 395,22
7-14ден баштап	4 070,82	4 091,05	4 532,95	5 282,48	6 099,75
14-17ден баштап	3 616,22	3 642,03	4 015,40	4 673,39	5 431,63
	4 227,77	4 245,56	4 716,76	5 489,42	6 315,48
	4 604,54	4 616,83	5 139,18	6 012,49	6 914,87

■ 4.3 график: Эң төмөн камсыздалган квинтильде калктын кирешесиндеги үлүшү

(калктын жалпы кирешесинин көлөмүнө карата пайыз менен)

Акчалай кирешелердин жалпы көлөмүн калктын 20 пайыздык (квинтильдик) топтор боюнча бөлүштүрүү бир катар жылдан бери эң көп кирешелүү топтордун пайдасына өнүгүп келе жатат, аларда бардык акчалай кирешелердин жарымына жакыны топтолгон.

2022-жылы калктын кирешелеринин жалпы көлөмүндө эң аз камсыз болгон квинтильдин кирешелеринин үлүшү 5,3 пайызды түздү, бул акыркы беш жылдагы эң төмөнкү көрсөткүчү. Муну менен катар, кедей квинтильдин калктын киши башына орточо кирешеси 2021-жылга салыштырмалуу 21,2 пайызга өстү. Ошол эле учурда калктын кирешелеринин жалпы көлөмүндө кыйла камсыз болгон квинтильдердин кирешелеринин үлүшү 45,0 пайызды түздү, бул өткөн жылдагы көрсөткүчүнөн ашты жана акыркы беш жылдагы эң чоң маани катары калыптанган. Бул калктын кирешелерин бөлүштүрүүдө теңсиздиктин жогорлошуна алып келген (2021-жылы 6,9 эседен 2022-жылы 8,5 эсеге чейин), ал бешинчи (эң жогорку) квинтильдин биринчи квинтильге (эң төмөнкү) киреше катышы жана 0,422 түзгөн Джини коэффициенти менен мүнөздөлөт.

■ 4.5 таблица: Аймактар боюнча жетишсиз салмактан жапаа чеккен 1-6 жаш курактык топтордогу балдардын үлүшү

(тиешелүү курактагы балдардын жалпы санына карата пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	7,9	8,6	7,6	8,3	8,3
кыздар	9,6	9,1	8,9	9,7	9,0
эркек балдар	6,0	8,1	6,1	7,0	7,7

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(4.5 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Баткен облусу	10,9	11,7	8,2	7,8	8,6
Жалал-Абад облусу	5,6	6,4	5,9	2,9	6,8
Ысык-Көл облусу	8,4	9,2	6,2	6,7	6,2
Нарын облусу	15,9	14,7	16,8	15,0	12,1
Ош облусу	8,0	7,1	6,3	10,8	9,2
Талас облусу	0,8	6,9	4,3	1,3	2,6
Чүй облусу	9,4	12,8	7,8	9,4	12,6
Бишкек ш.	5,1	5,2	8,0	7,9	7,7
Ош ш.	9,3	9,2	11,0	11,0	5,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсү.

Балдардын тамактануулары жөнүндө маалыматтарды талдоо үчүн керектелүүчү тамак-аш азыктарынын энергетикалык баалуулугун баалоону пайдалануудан сырткары баланын салмагы менен боюнун катышынын талдоосуна негизделген Z-скор усулу колдонулат. Бул катыш балдардын бою карата салмак ченеминен экиден ашык стандарттык четтөөлөргө караганда төмөн болсо, балдар жетишсиз тамактанат деп классификацияланат.

2022-жылы республикада 1-6 жаштагы балдардын 8,3 пайызы салмактын жетишсиздиги катталган. 1-6 жаштагы балдардын арасында эркек балдардын 7,7 пайызы жана кыздардын 9,0 пайызы жетишсиз тамактанган деп табылган.

■ 4.6 таблица: 2022-жылы жынысы жана кедейчилик деңгээли боюнча тамак-аш азыктарынын энергетикалык баалуулугу

	Бардыгы	анын ичинде	
		аялдар	эркектер
Тамак-аштын энергетикалык баалуулугу, ккал			
Бардыгы	2 265	2 175	2 367
кедей эместер	2 546	2 447	2 658
кедейлер	1 700	1 618	1 789
анын ичинен өтө кедейлер	1 438	1 394	1 492

(4.6 таб. уландысы)

	Бардыгы	анын ичинде	
		аялдар	эркектер
Белоктор, грамм			
Бардыгы	62	60	65
кедей эместер	70	68	73
кедейлер	45	43	48
анын ичинен өтө кедейлер	38	37	39
Майлар, грамм			
Бардыгы	69	66	72
кедей эместер	79	76	82
кедейлер	48	46	51
анын ичинен өтө кедейлер	39	38	40

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсү.

Өтө кедей үй чарбаларындагы эркектер жана аялдардын тамак-аштарынын энергетикалык баалуулугу орточо республикалык көрсөткүчкө караганда 1,6 эсеге төмөн, жана кедей эмес үй чарбаларына караганда 1,8 эсеге төмөн.

■ 4.7 таблица: 2022-жылы жаш курак боюнча калктын чоңдор үчүн дененин салмагынын индекси (ДСИ)
(пайыз менен)

	Экөө тең	анын ичинде жаш курагы боюнча, жашы			Пенсияга чыгуу курагы	Пенсионерлер
		18–29	30–39	40–49		
Салмактын жетишсиздиги (ДСИ<18,5)						
аялдар	1,3	4,1	0,7	0,4	0,5	0,6
эркектер	1,7	5,6	1,1	0,6	0,5	0,6
эркектер	0,9	2,6	0,3	0,2	0,5	0,3
Нормалдуу салмак (18,5<=ДСИ<25)						
аялдар	48,0	81,5	55,6	38,1	30,2	31,3
аялдар	49,3	82,3	64,1	40,8	29,7	30,5
эркектер	46,5	80,7	45,4	35,0	30,7	33,4

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(4.7 таб. уландысы)

	Экөө тең	анын ичинде жаш курагы боюнча, жашы			Пенсияга чыгуу курагы	Пенсионерлер
		18–29	30–39	40–49		
Салмактын ашыкчалыгы (25≤ДСИ<30)	38,8	13,1	37,7	47,4	51,4	46,6
аялдар	35,6	10,6	29,1	42,6	50,3	45,5
эркектер	42,7	15,6	47,9	53,1	52,3	49,7
Семиздик (ДСИ≥30)	11,9	1,3	6,0	14,0	17,9	21,6
аялдар	13,5	1,4	5,7	16,0	19,5	23,4
эркектер	9,9	1,1	6,3	11,7	16,5	16,6

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсү.

Калктын улуулар арасында жетишсиз тамактанууга караганда семирүү олуттуу көйгөй болуп саналат. 2022-жылы эркектердин 42,7 пайызы жана аялдардын 35,6 пайызы салмактын ашыкчалыгы белгиленди. Аялдардын 13,5 пайызы жана эркектердин 9,9 пайызы өтө ашыкча салмактуу болгон. Ашыкча салмактагы адамдардын жогорку үлүшү 30 жаш жана андан улуу курактагы эркектердин арасында белгиленди. Ашыкча салмак негизинен пенсияга чыгуу алдындагы жана пенсия курагындагы калктын арасында байкалган. 2022-жылы эркектердин 46,5 пайызында жана аялдардын 49,3 пайызында нормалдуу салмак белгиленди.

КЫЗМАТКЕРЛЕРДИН ЭМГЕК АКЫСЫ

5. КЫЗМАТКЕРЛЕРДИН ЭМГЕК АКЫСЫ

Бөлүмдө экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча аялдардын жана эркектердин номиналдык эсептелген орточо эмгек акысы жөнүндө маалыматтар келтирилет.

Номиналдык эсептелеген орточо эмгек акы – тизмедеги жана тизме эмес курамдын кызматкерлеринин иш жүзүндө эсептелген эмгек акы фондунун катышы, орточо эмгек акыны эсептөө үчүн кабыл алынган кызматкерлердин санына карата жана отчеттук мезгилдеги айлардын санына карата болгон катышы.

■ 5.1 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча аялдардын жана эркектердин номиналдуу эсептелген орточо айлык эмгек акы (сом)

	2018	2019	2020	2021	2022
Аялдардын орточо айлык эмгек акысы, бардыгы	12 574	14 421	15 078	16 524	24 954
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	8 906	9 077	9 416	9 132	21 514
Пайдалуу кендерди казуу	19 859	25 113	31 673	30 578	39 797
Иштетүү өнөр жайы	13 705	15 161	16 268	17 547	21 245

(5.1 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	24 855	28 936	27 558	29 452	31 300
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	11 810	14 492	14 552	14 355	20 882
Курулуш	13 824	15 478	14 581	18 476	21 717
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	16 022	16 246	16 291	18 227	21 436
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	14 877	15 182	15 782	17 199	20 516
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	12 791	14 686	16 303	16 186	19 606
Маалымат жана байланыш	26 920	30 637	29 827	31 873	42 312
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	28 331	31 556	31 532	33 125	40 968
Кыймылсыз мүлк операциялары	12 556	14 041	14 029	16 183	19 543
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	16 417	18 914	19 645	23 400	30 080
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	10 580	11 667	13 569	16 011	20 251
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	15 653	15 488	16 847	18 774	34 406
Билим берүү	10 691	13 319	14 260	15 042	24 561
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	10 482	11 153	11 052	14 369	20 338
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	8 799	8 887	9 068	11 261	20 456
Башка тейлөө ишмердиги	17 808	18 437	19 088	18 680	25 032
Эркектердин орточо айлык эмгек акысы, бардыгы	17 556	18 724	19 992	21 999	31 353
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	9 117	9 776	10 370	10 584	19 901
Пайдалуу кендерди казуу	26 350	29 614	30 927	40 658	43 596

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(5.1 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Иштетүү өнөр жайы	16 712	17 659	21 045	24 272	30 179
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	26 772	29 040	28 339	30 906	35 538
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	14 016	14 980	16 786	18 247	21 787
Курулуш	16 640	20 339	18 540	24 810	27 335
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	17 624	19 133	19 392	21 804	31 143
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	25 678	24 925	24 799	27 538	36 018
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	15 930	17 240	18 673	17 493	24 387
Маалымат жана байланыш	39 038	36 272	39 569	35 405	56 950
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	36 192	41 375	42 667	46 413	54 332
Кыймылсыз мүлк операциялары	13 758	14 890	16 116	17 528	21 964
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	22 722	26 838	26 467	25 911	35 497
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	13 580	13 768	16 788	18 648	23 657
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	18 080	17 500	20 346	21 832	42 453
Билим берүү	11 006	13 163	14 055	14 642	23 075
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	9 585	10 385	10 431	14 533	19 576
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	8 061	8 964	9 004	10 477	19 611
Башка тейлөө ишмердиги	11 650	12 252	12 359	12 464	7 722

СОЦИАЛДЫК КАМСЫЗДОО

6. СОЦИАЛДЫК КАМСЫЗДОО

- 6.1 таблица: Социалдык фондун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү (жылдын аягына карата)

	2018	2019	2020	2021	2022
Пенсия алуучулардын саны, миң адам анын ичинде:	675	693	714	735	766
аялдар	441	452	480	481	500
эркектер	234	241	234	254	266
Дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, сом анын ичинде:	5 368	5 553	5 909	6 202	7 814
аялдар	5 343	5 403	5 410	5 965	7 619
эркектер	5 419	5 856	6 162	5 952	7 480

2022-жылдын аягына карата Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсия алуучулардын саны 766 миң адамды түздү жана бул көрсөткүч беш жылдын ичинде 13 пайызга жогорулады. Аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү 2022-жылдын аягында 7 814 сомду түзүп жана 2018-жылга салыштырмалуу 1,4 эсеге көбөйдү.

Акыркы беш жыл аралыгында республиканын калкынын жалпы санындагы пенсионерлердин үлүшү 11 пайызга жакын түзгөн. Пенсионерлердин ичинен аялдардын үлүшү 65 пайызды, эркектердин - 35 пайызды түзгөн.

■ 6.1 график: Пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү

(жылдын аягына карата)

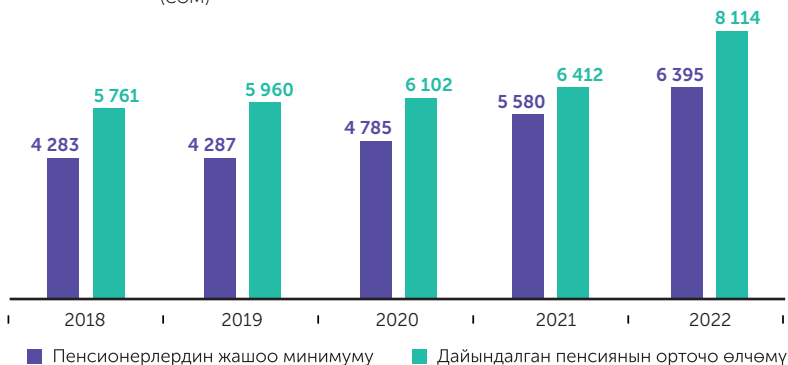

■ 6.2 таблица: 2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча Социалдык фондун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү

(жылдын аягына карата)

	Пенсия алуучулардын саны, адам		Дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, сом	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	500 245	242 341	7 619,4	7 480,2
Баткен облусу	41 596	23 611	7 379,8	7 427,9
Жалал-Абад облусу	90 833	46 634	7 093,9	6 809,9
Ысык-Көл облусу	46 580	22 792	7 371,6	7 312,9
Нарын облусу	35 536	18 795	8 490,8	7 756,3
Ош облусу	98 470	48 552	7 134,8	6 729,2
Талас облусу	21 973	11 253	7 261,9	6 626,5
Чүй облусу	77 745	37 100	7 433,7	7 340,8
Бишкек ш.	68 425	25 280	9 334,9	10 700,6
Ош ш.	19 087	8 324	7 142,6	7 593,3

■ 6.2 график: Пенсионерлердин жашоо минимуму жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү (сом)

Социалдык фонддун жана башка мамлекеттик органдарын маалыматы боюнча 2022-жылдын аягына карата дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү (электр энергиясы үчүн компенсациялык төлөөлөрдү эске алуу менен) 8 114 сомду түзүп, пенсионердин жашоо минимумунан 28 пайызга көтөрүлдү.

■ 6.3 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча Социалдык фонддун пенсиялык органдарда жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган пенсионерлердин саны (жылдын аягына карата, адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	694 839	714 937	735 814	758 383	790 191
аялдар	440 611	452 230	460 187	484 156	503 071
эркектер	254 228	262 707	275 627	274 227	287 120
Баткен облусу	58 301	60 668	62 472	64 565	67 484
аялдар	33 535	35 054	37 950	39 998	41 648
эркектер	24 766	25 614	24 522	24 567	25 836
Жалал-Абад облусу	122 695	127 367	131 790	136 486	142 619
аялдар	78 262	81 961	83 951	86 661	90 868
эркектер	44 433	45 406	47 839	49 825	51 751

(6.3 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Ысык-Көл облусу	64 506	66 214	68 149	70 131	72 429
аялдар	42 160	43 165	42 525	45 274	46 651
эркектер	22 346	23 049	25 624	24 857	25 778
Нарын облусу	53 104	53 922	54 766	56 303	57 267
аялдар	33 202	33 720	34 130	35 255	35 641
эркектер	19 902	20 202	20 636	21 048	21 626
Ош облусу	135 735	138 459	142 981	147 639	152 554
аялдар	87 430	89 541	92 596	95 572	98 597
эркектер	48 305	48 918	50 385	52 067	53 957
Талас облусу	30 194	31 695	31 892	33 135	34 781
аялдар	18 757	19 469	19 869	21 200	21 995
эркектер	11 437	12 226	12 023	11 935	12 786
Чүй облусу	102 704	106 611	110 166	112 976	117 802
аялдар	67 423	69 473	72 218	74 879	77 747
эркектер	35 281	37 138	37 948	38 097	40 055
Бишкек ш.	103 275	104 949	107 366	109 945	117 198
аялдар	63 144	63 601	58 907	66 360	70 804
эркектер	40 131	41 348	48 459	43 585	46 394
Ош ш.	24 325	25 052	26 232	27 203	28 057
аялдар	16 698	16 246	18 041	18 957	19 120
эркектер	7 627	8 806	8 191	8 246	8 937

2022-жылдын аягына карата Кыргыз Республикасынын Социалдык фондун пенсиялык органдарында жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган пенсия алуучулардын саны 790 миң адамды түздү. Бул көрсөткүч беш жылдын ичинде 13,7 пайызга жогорулады. Акыркы беш жыл аралыгында Кыргызстан калкынын жалпы санындагы пенсионерлердин үлүшү орточо 11 пайызды түздү.

■ 6.4 таблица: Социалдык фонддун пенсиялык органдарда жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган, жаш курагы боюнча чыккан пенсионерлердин саны (жылдын аягына карата, адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	510 807	529 764	550 592	572 373	599 760
аялдар	358 595	370 783	377 604	396 960	413 039
эркектер	152 212	158 981	172 988	175 413	186 721
Баткен облусу	39 885	41 682	43 393	45 455	47 749
аялдар	27 493	28 656	29 057	30 771	32 126
эркектер	12 392	13 026	14 336	14 684	15 623
Жалал-Абад облусу	85 143	89 352	93 106	97 140	101 969
аялдар	61 676	64 110	66 210	68 342	71 821
эркектер	23 467	25 242	26 896	28 798	30 148
Ысык-Көл облусу	45 672	47 517	49 242	51 217	53 306
аялдар	33 053	34 081	35 156	36 108	37 279
эркектер	12 619	13 436	14 086	15 109	16 027
Нарын облусу	39 965	41 027	42 034	43 339	44 458
аялдар	27 679	28 257	28 892	29 594	30 110
эркектер	12 286	12 770	13 142	13 745	14 348
Ош облусу	97 465	101 193	106 303	111 405	116 322
аялдар	70 464	72 914	76 181	79 254	82 158
эркектер	27 001	28 279	30 122	32 151	34 164
Талас облусу	21 016	22 025	22 597	23 482	24 820
аялдар	15 321	15 929	16 367	16 890	17 591
эркектер	5 695	6 096	6 230	6 592	7 229
Чүй облусу	77 338	80 552	83 879	86 749	90 523
аялдар	54 851	57 809	59 481	61 861	64 001
эркектер	22 487	22 743	24 398	24 888	26 522
Бишкек ш.	85 729	86 870	89 338	91 838	97 832
аялдар	54 558	54 940	51 228	58 429	61 637
эркектер	31 171	31 930	38 110	33 409	36 195
Ош ш.	18 594	19 546	20 700	21 748	22 781
аялдар	13 500	14 087	15 032	15 711	16 316
эркектер	5 094	5 459	5 668	6 037	6 465

■ 6.5 таблица: 2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча
жөлөкпул алуучулардын саны

(жылдын аягына карата, адам)

	Социалдык жөлөкпул алуучулардын саны		Балдары бар аз камсыз болгон үй-бүлөлөргө ай сайын жөлөкпул алуучулардын саны	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	54 610	50 716	173 463	165 670
Баткен облусу	5 298	3 305	24 241	22 507
Жалал-Абад облусу	10 600	10 000	57 052	55 873
Ысык-Көл облусу	5 783	6 193	10 034	9 211
Нарын облусу	3 787	2 992	10 124	9 139
Ош облусу	8 540	8 572	52 947	50 501
Талас облусу	2 268	2 198	10 033	9 312
Чүй облусу	10 870	9 911	5 685	4 959
Бишкек ш.	5 355	5 373	1 492	1 457
Ош ш.	2 109	2 172	1 855	2 711

Булак: Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлиги.

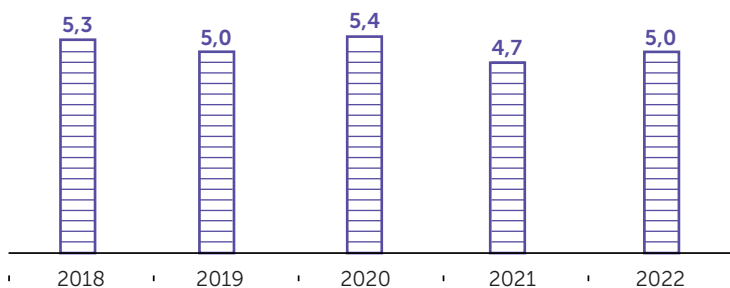
■ 6.6 таблица: Калкты социалдык коргоо мекемелер

(2023-жылдын 1 январына карата)

	Үй-интернаттардын саны	Орундардын саны	Жашагандардын саны, адам	анын ичинде	
				аялдар	эркектер
Үй-интернаттар – бардыгы	16	2 721	2 285	1 081	1 204
анын ичинде:					
карылар жана ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген адамдар үчүн үй-интернаттар (чоңдор)	11	2 145	1 864	924	870

	Үй-интернаттардын саны	Орундардын саны	Жашагандардын саны, адам	анын ичинде	
				аялдар	эркектер
акыл-эси артта калган жана физикалык мүмкүнчүлүгү чектелген балдар үчүн үй-интернаттары	5	576	421	167	254

■ 6.3 график: Мамлекеттик бюджеттен социалдык коргоо үчүн кеткен чыгымдар¹
(ИДПга карата пайыз менен)

¹ Финансылык эмес активдерди алууга кетирген чыгымдарды кошкондо.

КАЛККА МИКРОКРЕДИТ БЕРҮҮ

7. КАЛККА МИКРОКРЕДИТ БЕРҮҮ

Бөлүмдө калкка (жеке адамдарга) микрокредит боюнча маалыматтар берилген.

Микрокредит – микрофинансылык уюмдар, кредиттик бириндиктер тарабынан жеке адамдарга же алар түзгөн коомчулуктарга, юридикалык жактарга бериле турган акча каражаттар.

■ 7.1 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча микрокредит алуучулардын саны
(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	481 895	624 460	706 610	644 552	672 026
аялдар	263 888	354 172	398 621	371 439	386 606
эркектер	218 007	270 288	307 989	273 113	285 420
Баткен облусу	39 192	58 701	74 856	64 266	60 179
аялдар	19 152	30 520	38 447	33 971	33 544
эркектер	20 040	28 181	36 409	30 295	26 635
Жалал-Абад облусу	78 574	110 364	128 563	101 009	106 032
аялдар	44 685	64 996	75 543	60 625	64 669
эркектер	33 889	45 368	53 020	40 384	41 363

(7.1 таб. уландысы)

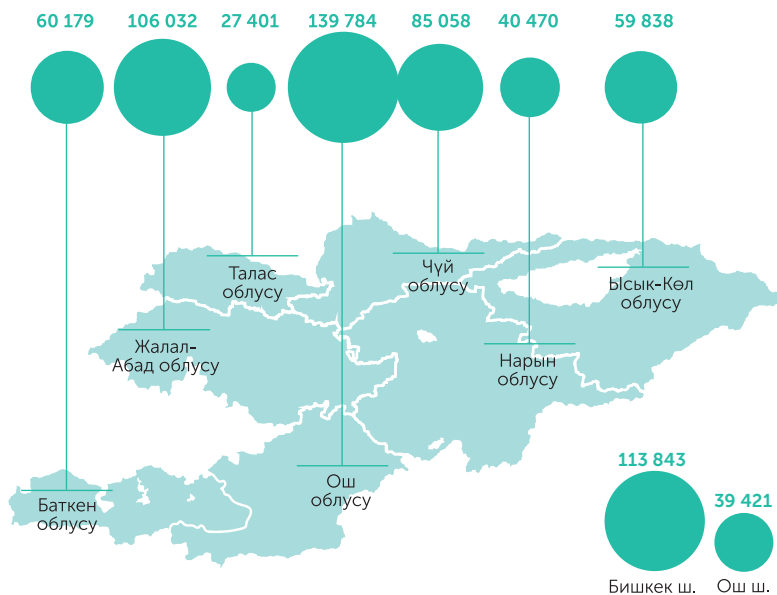
	2018	2019	2020	2021	2022
Ысык-Көл облусу	52 911	67 435	70 492	58 851	59 838
аялдар	30 118	39 370	41 162	35 655	37 061
эркектер	22 793	28 065	29 330	23 196	22 777
Нарын облусу	40 995	48 455	49 302	42 849	40 470
аялдар	24 489	30 108	30 642	27 139	26 437
эркектер	16 506	18 347	18 660	15 710	14 033
Ош облусу	110 198	145 555	177 832	147 248	139 784
аялдар	56 933	79 663	97 239	83 048	77 318
эркектер	53 265	65 892	80 593	64 200	62 466
Талас облусу	17 069	22 480	25 688	22 693	27 401
аялдар	9 874	13 312	15 155	13 737	17 462
эркектер	7 195	9 168	10 533	8 956	9 939
Чүй облусу	63 122	73 817	75 187	75 989	85 058
аялдар	36 417	42 623	42 691	43 736	48 848
эркектер	26 705	31 194	32 496	32 253	36 210
Бишкек шаары	61 537	75 414	77 770	97 447	113 843
аялдар	33 524	42 763	43 900	55 170	60 241
эркектер	28 013	32 651	33 870	42 277	53 602
Ош шаары	18 297	22 239	26 920	34 200	39 421
аялдар	8 696	10 817	13 842	18 358	21 026
эркектер	9 601	11 422	13 078	15 842	18 395

2022-жылы микрокредит уюмдар тарабынан 39,2 млрд. сом кредит берилген, ал эми кредит алуучулардын саны 672 миң адамды түздү. 2021-жылга салыштырмалуу микрокредиттер менен камтылган калктын саны 4,3 пайызга, ал эми берилген микрокредиттин көлөмү 6,1 пайызга өскөн.

2022-жылы микрокредит алуучулардын арасында 57,5 пайыз (387 миң адамга жакын) аялдар басымдуулук кылат.

2022-жылы берилген микрокредиттин жалпы көлөмүнүн 48,5 пайызы керектөө муктаждыктары үчүн алынган, 23,4 пайызы айыл чарбасында ишмердүүлүктү өнүктүрүүгө багытталган. Соода жана коомдук тамактануу чөйрөсүнө берилген микрокредиттин үлүшү 11,7 пайызды, курулуш үчүн - 6,3 пайызды түздү.

■ 7.1 график: Аймактар боюнча микрокредит алуучулардын саны (адам)

БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

8. БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

Бөлүм мектепке чейинки жана жалпы билим берүү уюмдары, башталгыч, орто жана жогорку кесиптик билим берүү уюмдары, алардагы окуучулар жана студенттер, аспиранттар жана докторанттар саны, ошондой эле илимий изилдөөлөр жана иштеп чыгуулар жөнүндөгү статистикалык маалыматтарды камтыйт.

Мектепке чейинки билим берүү

- 8.1 таблица: Жашаган жери жана жынысы боюнча мектепке чейинки билим берүү уюмдардагы балдардын саны (адам)

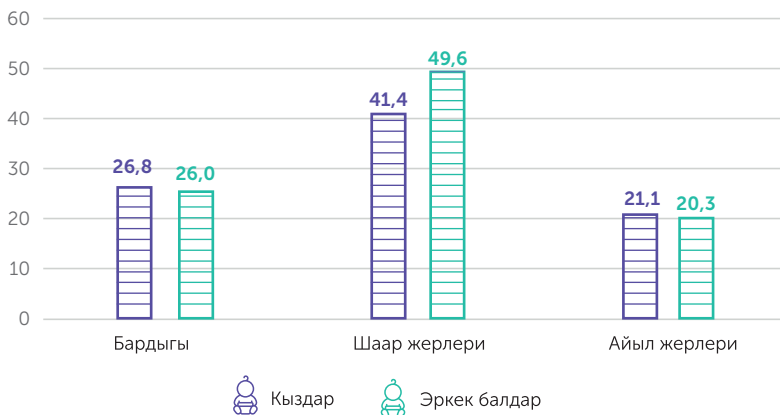
Жыл-дар	Бардыгы	Шаар жерлери		Айыл жерлери	
		кыздар	эркек балдар	кыздар	эркек балдар
2018	197 152	46 345	49 594	49 978	51 235
2019	207 884	47 787	50 101	54 339	55 657
2020	196 123	42 414	44 738	53 754	55 217
2021	199 813	42 667	45 239	55 431	56 476
2022	220 012	47 131	49 601	61 355	61 925

Беш жыл ичинде мектепке чейинки билим берүү уюмдардагы балдардын саны 2018-жылы 197 миңден 2022-жылы 220 миңге чейин, же дээрлик 12 пайызга көбөйгөн. Ошону менен бирге, айыл жериндеги мектепке чейинки билим берүү уюмдарында балдардын санынын өсүшүнүн эсебинен камсыз кылынса, ошол эле учурда шаар жеринде дээрлик өзгөрүүсүз калган.

Мектепке чейинки уюмдар менен балдарды камтуу – мектепке чейинки билим берүү уюмдарындагы балдардын санынын 1-6 жаштагы балдардын санына карата катышы, пайыз менен.

■ **8.1 график: 2022-жылы жынысы жана жашаган жери боюнча мектепке чейинки билим берүү уюмдарына балдарды камтуу**

(тиешелүү 1-6 жаш курактык тобуна карата пайыз менен)

2022-жылы мектепке чейинки окутуу чөйрөсүндөгү ишмердикти 1,8 миңден ашык уюмдар камсыз кылышкан, алардын 71 пайызы айыл жерлеринде. 2018-жылга салыштырмалуу мектепке чейинки билим берүү уюмдарынын саны 1,2 эсеге көбөйгөн. Ошол эле учурда 2022-жылы шаар жерлеринде балдарды мектепке чейинки окутуу менен камтуу 40,7 пайызды, айыл жерлеринде 20,7 пайызды түздү.

Орто жалпы билим

- 8.2 таблица: Биринчи класска кабыл алынган окуучулардын саны, жынысы боюнча (окуу жылынын башына карата)

Жылдар	Бардыгы, адам	анын ичинде		Окуучулардын жалпы санындагы салыштырма салмагы, пайыз менен	
		кыздар	эркек балдар	кыздар	эркек балдар
2018/2019	143 602	69 593	74 009	48,5	51,5
2019/2020	145 924	71 099	74 825	48,7	51,3
2020/2021	150 184	72 995	77 189	48,6	51,4
2021/2022	147 671	71 997	75 674	48,8	51,2
2022/2023	165 601	80 396	85 205	48,5	51,5

Акыркы беш жыл аралыгында, биринчи класска кабыл алынган окуучулардын жалпы санына карата кыздардын жана эркек балдардын үлүшү олуттуу өзгөрүүлөргө дуушар болгон жок жана 2022/2023 - окуу жылынын башына карата, турушуна жараша, 48,5 жана 51,5 пайызды түзгөн. Мурдагыдай эле, биринчи класска кабыл алынган кыздардын үлүшү эркек балдардын үлүшүнө караганда бир аз төмөн болуп, ошол эле учурда, гендердик паритеттин индекси 0,94 түздү. Бирок, 11-класссты бүтүрүүчүлөрүнүн арасында кыздардын эркек балдарга болгон катышынын деңгээли (гендердик паритеттин индекси) кыздардын пайдасына өзгөрүп жатат 2022/2023 - окуу жылынын башында 1,15 түздү.

- 8.3 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча орто жалпы билим берүүнүн күндүзгү уюмдардагы окуучулардын саны (окуу жылынын башына карата; адам)

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Кыргыз Республикасы					
кыздар	623 144	646 060	669 720	692 597	712 645
эркек балдар	644 924	665 418	687 688	714 750	735 072
Баткен облусу					
кыздар	53 040	55 649	58 105	60 290	61 812

(8.3 таб. уландысы)

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
эркек балдар	55 764	58 187	60 869	62 740	64 533
Жалал-Абад облусу					
кыздар	119 858	122 937	128 728	133 313	135 533
эркек балдар	125 670	127 150	132 723	138 490	141 317
Ысык-Көл облусу					
кыздар	50 467	51 561	52 211	53 108	53 365
эркек балдар	51 694	52 410	52 991	54 027	54 482
Нарын облусу					
кыздар	31 088	31 619	32 062	32 241	32 071
эркек балдар	32 342	32 834	33 221	33 494	33 352
Ош облусу					
кыздар	121 236	125 104	130 564	134 173	137 894
эркек балдар	126 285	129 959	135 685	139 913	143 688
Талас облусу					
кыздар	28 499	28 903	29 476	29 754	29 702
эркек балдар	29 440	29 886	30 320	30 893	30 719
Чүй облусу					
кыздар	96 246	99 813	103 257	107 409	110 946
эркек балдар	99 784	104 011	106 769	112 015	115 675
Бишкек шаары					
кыздар	87 624	93 374	96 215	100 930	108 035
эркек балдар	87 809	93 019	95 669	100 855	107 245
Ош шаары					
кыздар	35 086	37 100	39 102	41 379	43 287
эркек балдар	36 136	37 962	39 441	42 323	44 061

- 8.4 таблица: Класстар жана жынысы боюнча орто жалпы билим берүүнүн күндүзгү уюмдардагы окуучулардын саны (2022/2023-окуу жылынын башына карата)

	Окуучулардын бардыгы	анын ичинде		
		1–4 класстар	5–9 класстар	10–11 класстар
Окуучулардын саны - бардыгы, адам	1 447 717	676 943	652 260	118 514
кыздар	712 645	329 845	318 516	64 284
эркек балдар	735 072	347 098	333 744	54 230
Окуучулардын жалпы санындагы үлүшү, пайыз менен:				
кыздар	49,2	48,7	48,8	54,2
эркек балдар	50,8	51,3	51,2	45,8

Балдардын, өзгөчө эркек балдардын (45,8 пайыз) арасында орто мектептик билим берүү менен камсыз кылуунун төмөндөө тенденциясы байкалууда. Кыздар (54,2 пайыз) көбүнчө толук орто мектептерде билим алышат.

- 8.5 таблица: Класстар жана жынысы боюнча орто жалпы билим берүүнүн күндүзгү уюмдары тарабынан окуучуларды бүтүрүп чыгаруу (2022/2023-окуу жылынын башына карата)

	Жалпы бүтүргөндөр	анын ичинде		
		4 классты	9 классты	11 классты
Бүтүргөн окуучулар - бардыгы, адам	304 805	139 863	106 185	58 757
кыздар	151 686	68 254	52 041	31 391
эркек балдар	153 119	71 609	54 144	27 366
Окуучулардын жалпы санындагы үлүшү, пайыз менен:				
кыздар	49,8	48,8	49,0	53,4
эркек балдар	50,2	51,2	51,0	46,6

■ 8.2 график: Орто жалпы билим берүү уюмдарынын башталгыч, негизги жана орто класстарындагы кыздар менен эркек балдардын катышы

(окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

Кыздар жана эркек балдардын ортосунда билим берүү менен камтууда айрым айырмачылыктар бар. Башталгыч жана негизги билим берүүдөгү кыздардын эркек балдарга болгон катышынын деңгээли кыздардын толук эмес орто мектепке (1-9-класстар) эркек балдарга караганда аз экенин көрсөтүп турат. Бирок кыздар көбүнчө толук орто мектептеринен (10-11-класстар) билим алышат, ошол эле убакта эркек балдар окуу тутумунан 9-класстан кийин чыга башташат. Бул материалдык муктаждыктан улам эрте жаш куракта кесиптик билим алууга мажбур болгон жаштардын санынын өсүүсүнө байланыштуу. Жаштардын бир бөлүгү кесиптик лицейлерге (училища), кесиптик орто окуу жайларына же эмгек рыногуна тез чыгууга даярдоочу кыска мөөнөттүү окуу курстарына окууга өтүшөт.

Негизги жалпы билим берүү менен балдарды камтуу (камтуунун дүң көрсөткүчү) - негизги билим берүү менен камтылган (1-9-класстар) жаш курагына карабастан балдардын санынын билим берүүнүн деңгээли үчүн мыйзам менен белгиленген тиешелүү курактык топтогу (7-15 жаш) туруктуу калктын жалпы санына болгон катышы менен аныкталат.

■ 8.6 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча негизги жалпы билим берүү уюмдарынын (1-9-класстар) окуучуларды камтуу¹

(7-15 жаш курактагы калктын санына карата пайыз менен)

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Кыргыз Республикасы	106,5	105,6	104,8	104,4	100,6
кыздар	105,9	106,0	104,6	104,1	101,0
эркек балдар	107,1	105,3	105,0	104,6	100,3
Баткен облусу	106,3	106,2	105,1	103,6	96,8
кыздар	105,8	106,6	104,8	103,5	97,1
эркек балдар	106,7	105,9	105,4	103,7	96,5
Жалал-Абад облусу	102,8	100,5	101,4	101,7	92,1
кыздар	101,8	100,6	101,1	101,3	92,0
эркек балдар	103,8	100,3	101,6	102,2	92,2
Ысык-Көл облусу	104,8	103,5	102,6	102,4	91,1
кыздар	103,5	104,6	101,7	101,4	90,5
эркек балдар	106,2	102,5	103,4	103,4	91,7
Нарын облусу	100,4	99,9	99,2	99,2	94,3
кыздар	99,0	101,1	98,1	98,1	93,1
эркек балдар	101,7	98,7	100,2	100,3	95,4
Ош облусу	92,9	92,4	92,3	91,3	85,5
кыздар	92,2	92,9	91,9	90,9	85,7
эркек балдар	93,5	92,0	92,7	91,7	85,2
Талас облусу	99,1	96,9	95,5	95,1	92,2
кыздар	97,5	98,5	94,1	93,8	92,1
эркек балдар	99,9	95,2	96,8	96,4	92,4
Чүй облусу	123,4	121,9	119,7	119,5	103,4
кыздар	123,1	122,7	119,4	118,7	103,4
эркек балдар	123,8	121,1	119,9	120,2	103,4
Бишкек шаары	111,5	111,5	108,0	106,3	148,3
кыздар	112,2	110,4	119,1	107,5	152,2
эркек балдар	110,9	112,6	107,0	105,2	144,6
Ош шаары	146,9	149,2	149,9	152,7	145,2
кыздар	147,3	148,1	152,7	154,9	147,0
эркек балдар	146,5	149,2	147,2	150,6	143,6

¹ 100 пайыздан ашуусу негизинен, ички миграциянын агымы борборго жана республиканын башка ири шаарларына багытталгандыгына байланыштуу, ошондой эле 1-9- класстардын арасында мыйзам менен белгиленген жаш курактан (7-15 жаш) улуу же кичүү жаштагы балдардын болгондуктан.

- 8.7 таблица: Орто жалпы билим берүүнүн күндүзгү уюмдарда мугалимдердин саны (айкалыштырып иштегендерди кошпогондо) жынысы боюнча (окуу жылынын башына карата)

Жылдар	Бардыгы, адам	анын ичинде		Мугалимдердин жалпы санына салыштырма салмагы, пайыз менен	
		аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
2018/2019	77 639	65 924	11 715	84,9	15,1
2019/2020	78 552	66 976	11 576	85,3	14,7
2020/2021	82 055	70 169	11 886	85,5	14,5
2021/2022	82 724	71 076	11 648	85,9	14,1
2022/2023	89 962	77339	12 623	86,0	14,0

Жалпы орто билим берүүнүн күндүзгү уюмдарынын педагогикалык персоналынын курамында мурдагы жылдардагыдай эле мугалимдик кесип катары аялдардын прерогативи болуп калгандыгы менен шартталган гендердик дисбаланс сакталууда. 2022/2023-окуу жылынын башына карата мугалимдердин жалпы санында аялдардын үлүшү 86 пайызды, эркектердин үлүшү 14 пайызды түзгөн. Мында башталгыч класстардын (1-4-класстар), ошондой эле орто класстардын (5-11-класстар) мугалимдеринин арасында аялдардын саны басымдуулук кылат.

Орто кесиптик билим берүү

- 8.8 таблица: Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдардагы студенттер (2022/2023-окуу жылынын башына карата)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмагы, пайыз менен	
	кыздар	жигит	кыздар	жигит
Бардыгы	100,0	100,0	56,0	44,0
анын ичинде адистик боюнча:				
гуманитардык жана социалдык илимдер	4,0	13,3	28,5	71,5
билим берүү жана педагогикалык илимдер	44,0	6,8	89,6	10,4
саламаттык сактоо жана медициналык илимдер	25,1	6,2	84,4	15,6
искусство жана маданият	3,6	2,0	70,3	29,7
экономика жана башкаруу	12,9	16,2	51,4	48,6

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(8.8 таб. уландысы)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмагы, пайыз менен	
	кыздар	жигит	кыздар	жигит
геология, пайдалуу кендерди чалгындоо жана иштеп чыгуу	0,0	3,0	2,1	97,9
электр жана жылуулук энергетикасы	0,2	7,0	3,3	96,7
тейлөө, туризм жана маалыматтык коопсуздук	1,7	2,1	52,6	47,4
айыл чарба жана айыл чарба илимдер	0,3	4,0	10,4	89,6
геодезия жана жерге жайгаштыруу	0,1	0,8	11,2	88,8
машина куруу жана материалдар технологиясы	0,0	0,3	14,6	85,4
аэронавигация жана авиация жана ракеталык-космостук техниканы эксплуатациялоо	0,2	1,2	17,8	82,2
кеме куруунун жана суу транспортунун технологиясы жана техникасы	0,0	0,1	25,0	75,0
жер транспортунун техникасы жана технологиясы	0,2	8,1	3,7	96,3
фотоника, прибор жасоо, оптикалык жана биотехникалык системасы жана технологиясы	-	0,1	-	100
электроника, радиотехника жана байланыш системасы	0,1	0,9	14,7	85,3
автоматташтыруу жана башкаруу	0,7	2,8	26,3	73,7
информатика жана эсептөө техника	4,2	17,2	24,3	75,7
химиялык технология	0,0	0,1	6,2	93,8
токой ресурстарын кайра өндүрүү жана кайра иштетүү	0,1	0,1	30,0	70,0
өнөр жай экологиясы жана биотехнология	2,1	0,6	81,3	18,7
курулуш жана архитектура	0,3	5,5	6,6	93,4
техносферанын коопсуздугу жана жаратылышты асылдандыруу	0,2	1,6	15,3	84,7

2022/2023-окуу жылынын башына карата орто кесиптик окуу жайларынын студенттеринин арасында кыздардын үлүшү кыйла жогору калууда жана 56 пайызды түзөт. Мында, билим берүү, саламаттыкты сактоо, искусство жана маданият, экономика жана башкаруу, тейлөө сыяктуу адистиктер боюнча кыздар окууга болгон салттуу түрдө үстөмдүгү белгиленет. Ошол эле учурда, жигит-

тер курулуш жана архитектура, машина куруу жана материалдар технологиясы, пайдалуу кендерди иштеп чыгуу, электроника техникасы, энергетика жана башка салттуу “эркек” адистиктер менен байланышкан кесиптерди тандашат.

■ **8.3 график: Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери**

(2022/2023-окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

Жогорку кесиптик билим берүү

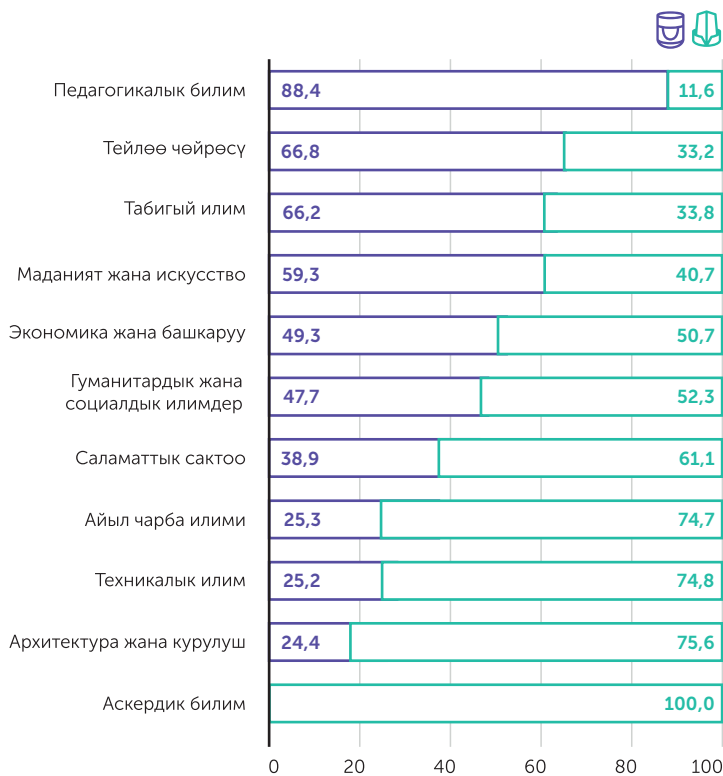
■ 8.9 таблица: Адистиктин топтору жана жынысы боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери (2022/2023-окуу жылынын башына карата)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бардыгы	100	100	51,9	48,1
анын ичинде адистик боюнча:				
табигый илимдер	3,2	1,8	66,2	33,8
гуманитардык илимдер	20,5	25,0	47,0	53,0
педагогикалык билим	36,1	5,1	88,4	11,6
маданият жана искусство	2,5	1,9	59,3	40,7
айыл чарба	0,6	2,0	25,3	74,7
социалдык илимдер	0,9	0,4	69,3	30,7
саламаттык сактоо	11,4	19,4	38,9	61,1
экономика жана башкаруу	15,3	17,0	49,3	50,7
архитектура жана курулуш	1,1	3,5	24,4	75,6
маалыматтык коопсуздук	0,1	0,4	16,1	83,9
тейлөө чөйрөсү	1,2	0,7	66,8	33,2
геодезия жана жерге жайгаштыруу	0,1	0,6	17,9	82,1
геология, пайдалуу кендерди чалгындоо жана иштеп чыгуу	0,2	3,0	5,3	94,7
энергетика жана электр энергетика	0,2	3,8	5,7	94,3
материал таануу, металлургия жана машина куруу	0,2	0,8	23,2	76,8
транспорт техникасы жана технологиясы	0,5	3,6	13,9	86,1
приборлорду жасоо	0,0	0,0	5,7	94,3
электроника, радиотехника жана байланыш	0,3	0,9	27,0	73,0
автоматташтыруу жана башкаруу	0,3	0,5	41,3	58,7
эсептөө техника жана информациялык технология	3,3	6,9	34,2	65,8
химиялык технология жана биотехнология	0,4	0,8	38,7	61,3

(8.9 таб. уландысы)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
токой ресурстарын кайра өндүрүү жана кайра иштетүү	0,0	0,1	26,2	73,8
техносферанын коопсуздугу, жаратылышты асылдандыруу жана гидрометеорология	0,2	0,8	21,7	78,3
технология жана тамак-аш азыктарын өндүрүшү	1,2	0,8	62,4	37,6
аскердик билим	-	0,2	-	100

8.4 график: Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарындагы студенттердин окуунун багыттары жана жынысы боюнча бөлүштүрүү
(2022/2023-окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

2022/2023-окуу жылынын башына карата жогорку кесиптик билим берүүнү билим берүү уюмдарында студенттеринин арасында аялдардын саны 52 пайызга жакыны түздү. Мурдагы жылдардагыдай эле, жогорку билим берүү тармагындагы бир кесип тандоодо гендердик бөлүштүрүү сакталууда. Ошентип, педагогикалык билим берүү (студенттердин жалпы санынын 88 пайыздан ашык), табигый илимдер (65 пайыздан ашык), тейлөө чөйрөсү (61 пайызга жакын) багыттары боюнча окуп жаткан аялдардын үлүшү салттуу түрдө жогорку. Ошол эле убакытта, негизинен эркектер архитектура жана курулуш (82 пайыздан ашык), техникалык илимдери (76 пайызга жакын), айыл чарба илимдери (75 пайыз) жана саламаттык сактоо (62 пайыздан ашык) адисттиктерин тандашат.

■ 8.10 таблица: Аймак боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдардагы студенттердин санынан аялдардын үлүшү

(окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Кыргыз Республикасы	52,8	52,1	52,2	51,0	51,9
Баткен облусу	62,2	64,2	64,4	61,7	60,0
Жалал-Абад облусу	54,3	59,9	56,2	56,2	56,0
Ысык-Көл облусу	64,5	63,8	62,9	63,4	63,3
Нарын облусу	61,4	58,7	57,4	57,5	60,0
Ош облусу	-	-	-	-	-
Талас облусу	74,4	80,8	81,9	76,5	80,7
Чүй облусу	20,9	30,8	25,5	28,7	29,4
Бишкек ш.	53,0	52,0	52,1	50,8	51,6
Ош ш.	50,1	48,8	50,8	49,5	50,6

■ 8.11 таблица: **Жынысы боюнча кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарын бүтүрүп чыккан адистер жана студенттердин саны**

(окуу жылынын башына карата; адам)

	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарда окуучулардын саны	29 870	29 684	32 042	34 039	32 907
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	8 966	8 960	10 008	7 724	7 943
жигиттер	20 904	20 724	22 034	26 315	24 964
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдар тарабынан квалификациялуу жумушчуларды бүтүрүп чыгаруу	33 331	27 908	24 882	23 554	22 441
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	13 555	10 592	9 204	7 262	8 039
жигиттер	19 776	17 316	15 678	16 292	14 402
Орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарда студенттердин саны	91 535	91 531	95 600	98 066	108 186
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	51 402	51 573	53 756	54 901	61 780
жигиттер	40 133	39 958	41 844	43 165	46 406
Орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдар тарабынан адистерди бүтүрүп чыгаруу	27 647	28 053	28 409	29 150	27 757
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	16 534	16 909	17 199	17 493	16 670
жигиттер	11 113	11 144	11 210	11 657	11 087
Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарда студенттердин саны ¹	164 585	183 778	214 157	230 206	227 582
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	86 925	95 752	111 734	117 397	118 226
жигиттер	77 660	88 026	102 423	112 809	109 356

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(8.11 таб. уландысы)

	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдар тарабынан адистерди бүтүрүп чыгаруу ¹ анын ичинде:	33 100	33 571	35 050	35 934	35 093
кыздар	18 815	18 517	19 933	19 948	20 000
жигиттер	14 285	15 054	15 117	15 986	15 093

¹ КМШнын жана ЖКОЖнын филиалдарын кошкондо.

■ 8.12 таблица: Кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарда окутуучулардын саны жынысы боюнча

(окуу жылынын башына карата; адам)

	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарда окутуучулардын саны анын ичинде:	3 079	3 311	3 418	3 477	3 140
аялдар	1 550	1 616	1 733	1 732	1 604
эркектер	1 529	1 695	1 685	1 745	1 536
Орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарда окутуучулардын саны анын ичинде:	7 179	7 181	7 299	7 857	8 447
аялдар	4 986	5 063	5 117	5 653	6 138
эркектер	2 193	2 118	2 182	2 204	2 309
Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарда окутуучулардын саны анын ичинде:	11 665	12 160	12 197	12 911	12 039
аялдар	7 073	7 390	7 562	7 977	7 355
эркектер	4 592	4 770	4 635	4 934	4 684

Республиканын кесиптик билим берүү системасындагы окутуучулардын курамы жана гендердик дисбаланс менен мүнөздөлгөн. Мында 2022/2023-окуу жылынын башына карата педагогикалык кызматкерлер арасында башталгыч кесиптик билим берүүдө (51 пайыздан ашык), орто кесиптик (73 пайызга жакын) жана жогорку кесиптик билим берүү (61 пайыздан ашык) системасында аялдардын үлүшү басымдуулук кылган.

Жогорку окуу жайдан кийинки билим берүү

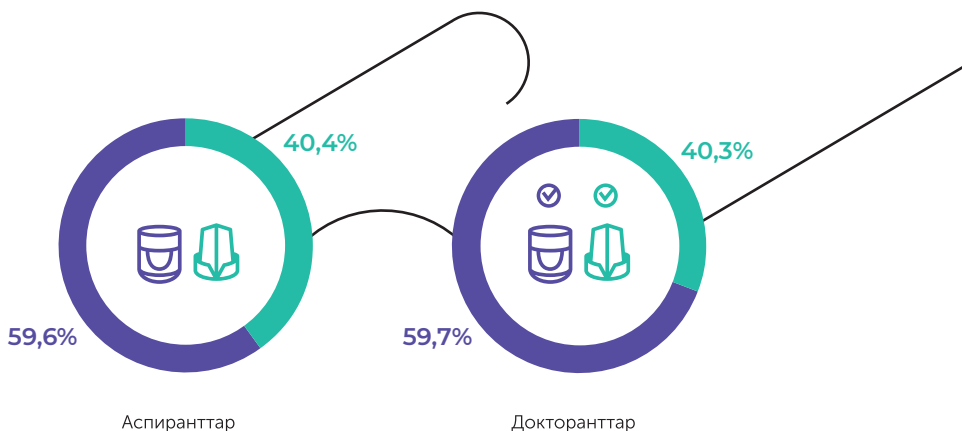
■ 8.13 таблица: Аспиранттар жана докторанттарды жынысы боюнча бөлүштүрүү

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

	Аспиранттар					Докторанттар				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Бардыгы анын ичинде:	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
аялдар	58,8	58,7	60,1	58,7	59,6	61,6	66,7	69,0	65,2	59,7
эркектер	41,2	41,3	39,9	41,3	40,4	38,4	33,3	31,0	34,8	40,3

■ 8.5 график: 2022-жылы аспиранттар жана докторанттар

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

Илимий изилдөөлөр жана иштеп чыгуулар

■ 8.14 таблица: Илимий изилдөө жана иштеп чыгуу менен алектенген кызматкерлердин саны
(жылдын аягына карата; адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Бардыгы</i>					
Илимий изилдөөлөрдө жана иштеп чыгууда иштеген кызматкерлердин саны (айкалыштырып иштегендерди кошпогондо)	4 480	4 385	4 495	4 435	4 260
анын ичинде:					
адис-изилдөөчү	3 547	3 435	3 541	3 474	3 338
техниктер	272	320	338	353	341
жардамчы персонал	390	381	403	387	368
башкалар	271	249	213	221	213
Персоналдын жалпы санынын ичинен окумуштуулук даражасы бар:					
илимдин доктору	377	347	412	366	328
илимдин кандидаты	1 043	1 009	1 120	1 054	1 028
Педагогикалык ишмердик менен катар илимий изилдөөлөрдү жана иштеп чыгууларды аткарган илимий-педагогикалык кызматкерлердин саны	2 351	1 637	2 909	2 840	2 841
<i>анын ичинен аялдар</i>					
Илимий изилдөөлөрдө жана иштеп чыгууда иштеген кызматкерлердин саны (айкалыштырып иштегендерди кошпогондо)	2 484	2 391	2 555	2 613	2 471
анын ичинде:					
адис-изилдөөчү	1 977	1 932	2 038	2 079	1 995
техниктер	139	136	169	180	142
жардамчы персонал	230	203	231	234	220
башкалар	138	120	117	120	114
Персоналдын жалпы санынын ичинен окумуштуулук даражасы бар:					
илимдин доктору	99	87	112	96	98
илимдин кандидаты	548	532	655	513	562
Педагогикалык ишмердик менен катар илимий изилдөөлөрдү жана иштеп чыгууларды аткарган илимий-педагогикалык кызматкерлердин саны	1 490	1 086	1 776	1 851	1 924

КАЛКТЫН САЛАМАТТЫГЫ

9. КАЛКТЫН САЛАМАТТЫГЫ

Бөлүмдө аялдар жана эркектер ооруларынын ар кандай түрлөрү менен ооругандыгы, ошондой эле жынысы, курактык топтору жана өлүмдүн негизги себептери боюнча өлгөндөр тууралуу статистикалык маалыматтар берилди.

Калктын оорулары тууралуу статистикалык маалыматтарды иштеп чыгуу үчүн оорулар жана өлүмдөр жөнүндөгү маалыматтарды салыштырууну камсыздоочу X-кайра кароонун Оорулардын, жаракаттардын жана өлүмдөрдүн себептеринин эл аралык стандартуу классификациясы (ОЭК-10) колдонулат.

Тажрыйбалык дарыгерлердин саны – калкка медициналык жардам көрсөтүүнү түздөн-түз жүзөгө ашыруучу адис дарыгерлердин саны.

Орто медициналык персоналдын жалпы санына "Саламаттык сактоо" профили боюнча атайын орто билими бар, жылдын аягында амбулаториялык, стационардык, тез (кечиктирилгис) медициналык жардам көрсөтүүчү уюмдарда, санитардык-гигиеналык мекемелерде, медициналык-диагностикалык кызматтарда жана фельдшердик-акушердик пункттарда атайын орто билимдүү адистердин кызматтарында иштеген адамдар киргизилген.

Адис дарыгерлердин жана орто медициналык персоналдын санына медициналык жана фармацевтик кадрларды даярдоо, кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу боюнча уюмдарда, ошондой эле саламаттык сактоо жаатындагы башкаруу органдарында иштегендер кирбейт.

Калка дарылоо-алдын алуу жардам көрсөтүү

■ 9.1 таблица: Саламаттык сактоонун негизги көрсөткүчтөрү
(жылдын аягына карата)

	2018	2019	2020	2021	2022
Дарыгерлердин саны: бардыгы, миң адам	14,1	14,3	14,2	14,0	13,5
калктын 10 000ине	22	22	21	21	19
Орто медициналык персоналдын саны: бардыгы, миң адам	35,6	35,0	35,4	34,6	34,4
калктын 10 000ине	56	54	53	51	49
Оорукана мекемелеринин саны	187	183	185	177	180
Ооруканадагы койкалардын саны: бардыгы, миң	26,6	26,6	26,9	27,6	27,5
калктын 10 000ине	42	41	41	41	39
Үй-бүлөлүк медицина борбору	64	49	49	11	17
Үй-бүлөлүк дарыгер тобу (ҮДТ) анын ичинде:	716	679	678	685	682
өз алдынча ҮДТ юридикалык жактар	17	17	16	-	-
Фельдшердик-акушердик пункттардын саны	1 045	1 053	1 057	1 059	1 067

■ 9.2 таблица: Медициналык адистик профили боюнча
тажрыйбалуу дарыгерлердин саны
(адам)

	2020		2021		2022	
	аял- дар	эр- кек- тер	аял- дар	эр- кек- тер	аял- дар	эр- кек- тер
Дарыгерлердин саны, бардыгы	9 253	4 878	9 212	4 792	8 796	4 692
Терапевттер тармактагы	3 387	718	3 481	723	3 402	722
терапевтер	479	152	473	137	475	186
Хирургиялык тармактагы	437	1 895	449	1 858	416	1 640
онколог-хирургдар	84	106	81	99	70	92
хирургдар	50	615	45	610	49	509
анестезиологдор жана реаниматологдор	240	402	269	384	231	310

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.2 таб. уландысы)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Акушер-гинекологдор	963	54	935	53	879	31
Офтальмологдор	196	57	173	52	172	51
Отоларингологдор	145	110	153	109	137	96
Невропатологдор	360	128	369	132	312	103
Психиатрлар	124	64	127	63	124	66
Фтизиатрлар	145	61	131	64	90	51
Дермато-венерологдор	77	57	76	48	93	45
Рентгенологдор жана радиологдор	103	83	95	79	84	58
Стоматологдор	507	688	504	695	432	666
Педиатрлар	597	85	430	88	747	185
неонатолог-педиатрлар	162	13	182	18	191	10
Дарылоо дене тарбиясы жана спорт боюнча дарыгерлер	14	16	19	10	22	25
Санитардык-эпидемиологиялык топтун дарыгерлери	517	195	557	201	383	161

■ 9.3 таблица: Адистик боюнча орто медициналык персоналдын саны (адам)

	2020		2021		2022	
	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер	аял-дар	эр-кек-тер
Орто медициналык персоналдын саны, бардыгы	33 236	2 140	32 571	2 057	32 377	2 019
Акушерлер	2 196	-	2 223	-	2 093	-
Фельдшерлер	1 093	489	1 036	486	1 125	538
Медициналык айым	25 952	413	25 715	419	24 802	465
Фельдшер-лаборанттар	1 786	46	1 699	32	1 969	41
Рентген лаборанттар жана рентген техниктер	295	120	286	113	270	107

■ 9.4 таблица: Кош бойлуу, төрөп жаткан жана төрөгөн аялдардын абалы
(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кош бойлуулугун аяктаган аялдардын саны¹	152 162	150 747	146 952	147 685	129 737
кош бойлуулугун аяктаган аялдардын анын ичинен ооруп кыйналгандар:					
аз кандуулуктан	89 713	83 273	59 401	52 340	53 320
заара-жыныс системасынын ооруларынан	25 921	16 322	12 949	12 313	16 036
кечиккен талгактан	5 900	5 289	4 434	3 430	3 758
кош бойлуулуктагы кан тамыр кабылдоолорунан	5 935	4 829	4 479	4 032	3 461
кан айлануу системасынын ооруларынан	1 724	1 329	944	1 178	2 317

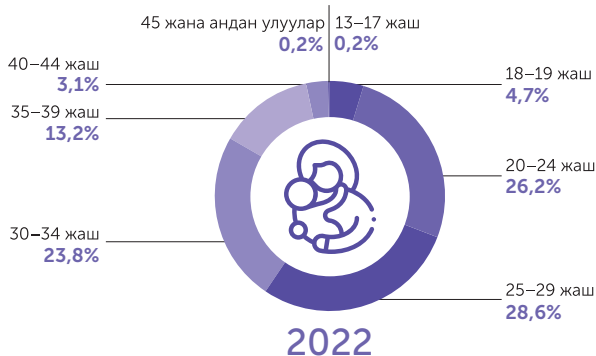
¹ Жылдын башына карата байкоодо тургандардын жана отчеттук жылда байкоого алынгандардын ичинен.

2022-жылы кош бойлуулугун аяктаган аялдардын жалпы санынын ичинен 41 пайызы (2018-жылы 53 пайызы) аз кандуулук, 12 пайызы (2018-жылы 17 пайызы) заара-жыныс системасынын оорулар менен жабыркагандар.

■ 9.5 таблица: Курактык топтор боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттү

	2018	2019	2020	2021	2022
Ооруканалардагы аялдардын төрөттү, адам	157 210	154 889	150 602	149 450	141 364
жыйынтыкка карата пайыз менен	100	100	100	100	100
анын ичинде курактык топтор боюнча, жашы:					
13–17	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2
18–19	3,6	4,1	3,7	5,8	4,7
20–24	30,7	29,5	27,1	26,7	26,2
25–29	31,1	31,0	31,4	30,8	28,6
30–34	21,1	21,3	22,4	21,9	23,8
35–39	10,3	11,0	12,0	11,8	13,2
40–44	2,7	2,7	3,0	2,6	3,1
45 жана андан улуулар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

■ 9.1 график: Курактык топтор боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттү

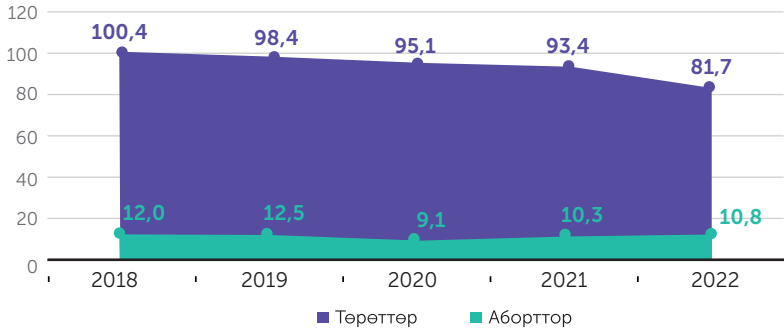
Беш жылдык мөөнөттө төрөттүн саны 2018-жылы 157 миңден 2022-жылы 141 миңге чейин, же 1,3 пайызга азайган. Ал эми, ооруканаларда эң көп төрөттүн эң көп саны 25-29 жаш курактык топтогу аялдардын 28,6 пайызы, ошондой эле 20-24 жашта – 26,2 пайызы туура келген.

■ 9.6 таблица: Жасалма жол менен бойдон алдыруу (аборттор)

	2018	2019	2020	2021	2022
Аборттордун саны (кичи-абортту кошкондо), бардыгы	19 176	20 172	14 906	17 075	18 645
төрөттүн 100нө	11,9	12,7	9,6	11,1	13,2
Аборттун жалпы санынын ичинен, пайыз менен:					
өзүнөн-өзү түшүп калуу	37,1	42,7	47,8	42,6	40,6
кичи-аборттор	24,7	22,5	19,3	22,3	20,3
артифицирленген	29,8	26,9	22,8	25,3	29,3
медициналык себептер боюнча	8,0	8,5	9,0	9,4	9,4
социалдык себептер боюнча	0,3	0,2	0,7	0,5	0,3

■ 9.2 график: Төрөттөр жана аборттор

(15-49 жаш курактагы аялдардын 1 000ине)

■ 9.7 таблица: Контрацепция каражаттын колдонгон

репродуктивдик жаштагы аялдардын үлүшү

(15-49 жаштагы аялдардын жалпы санына карата пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	22,2	19,1	16,6	15,0	14,5
Баткен облусу	3,8	3,4	2,4	1,1	2,6
Жалал-Абад облусу	15,1	13,6	13,6	13,6	16,3
Ысык-Көл облусу	16,2	16,1	12,4	10,0	10,8
Нарын облусу	27,5	23,6	21,2	15,9	21,7
Ош облусу	22,2	16,7	16,6	10,6	15,0
Талас облусу	17,4	11,4	8,7	8,9	16,4
Чүй облусу	22,2	16,7	13,1	10,7	5,8
Бишкек ш.	34,2	37,4	33,4	34,4	22,1
Ош ш.	33,8	21,7	8,6	14,0	14,2

Калктын оору-сыркоолору

Оорунун деңгээли – өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен бейтаптардын ооруларынын саны калктын орточо жылдык санына болгон катышы катары аныкталат. Калктын 100 000ине эсептелген.

■ 9.8 таблица: Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын оору-сыркоолору (өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен бейтаптарды каттоо, миң)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бардыгы					
Бардык оорулар анын ичинен:	1 585	1 553	1 105	1 450	1 691
жугуштуу жана мите оорулар	90	94	91	107	95
шишик оорулар	10	10	7	8	10
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	56	51	29	35	50
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	26	24	19	18	21
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	11	10	7	8	11
нерв системасынын оорулары	47	45	29	41	46
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	90	89	51	64	88
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	55	58	34	40	53
кан айлануу системасынын оорулары	54	57	41	37	43
дем алуу органдарынын оорулары	594	532	406	596	687
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	128	188	126	174	192
заара-жыныс системасынын оорулары	113	104	76	86	99

(9.8 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
кош бойлуу, төрөт, төрө-гөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	66	51	33	46	62
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	79	78	46	57	75
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	56	55	38	47	57
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	7	8	5	8	10
тубаса аномалиялар	6	6	4	4	6
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	6	8	4	6	8
жаракаттар жана уулануулар	92	87	59	67	79
Аялдар					
Бардык оорулар анын ичинен:	928	892	633	833	966
жугуштуу жана мите оорулар	45	49	45	56	49
шишик оорулар	7	7	4	5	6
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	36	31	18	21	30
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	17	16	12	11	13
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	6	5	4	5	5
нерв системасынын оорулары	28	26	17	24	27
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	53	53	30	39	53
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	30	32	19	22	29
кан айлануу системасынын оорулары	33	35	25	22	25
дем алуу органдарынын оорулары	315	280	212	311	358

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.8 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	73	97	70	99	107
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	43	41	25	31	40
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	37	36	25	30	37
заара-жыныс системасынын оорулары	90	83	62	70	79
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	66	51	33	46	62
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	3	3	2	3	4
тубаса аномалиялар	3	3	2	2	3
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	3	3	2	3	4
жаракаттар жана уулануулар	40	39	26	30	33
Эркектер					
Бардык оорулар анын ичинен:	657	661	472	617	725
жугуштуу жана мите оорулар	44	45	46	51	46
шишик оорулар	3	3	2	3	4
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	20	19	11	13	20
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	9	8	7	7	8
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	5	5	3	4	6
нерв системасынын оорулары	18	18	12	17	19
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	37	36	20	25	35
кулак оорулары жана уңчу сымал бүртүктүн оорулары	24	26	15	18	24
кан айлануу системасынын оорулары	21	22	16	15	18
дем алуу органдарынын оорулары	279	252	194	286	329

(9.8 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	55	91	57	75	85
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	37	36	21	26	34
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	20	19	13	16	21
заара-жыныс системасынын оорулары	22	21	14	16	20
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	4	4	3	4	6
тубаса аномалиялар	3	3	2	2	3
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	3	4	2	3	4
жаракаттар жана уулануулар	52	48	33	37	46

■ 9.9 таблица: Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын ооруларынын деңгээли

(өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен бейтаптарды каттоо, калктын 100 000ине)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бардыгы					
Бардык оорулар <i>анын ичинен:</i>	25 061	24 060	16 789	21 668	24 243
жугуштуу жана мите оорулар	1 417	1 449	1 377	1 604	1 362
шишик оорулар	164	154	102	118	143
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	885	783	437	520	717
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	411	370	288	270	301
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	172	156	100	127	158
нерв системасынын оорулары	736	689	441	608	659
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	1 422	1 383	770	964	1 261
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	868	899	513	601	760

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.9 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
кан айлануу системасынын оорулары	847	879	626	553	621
дем алуу органдарынын оорулары	9 391	8 239	6 177	8 913	9 851
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	2 022	2 916	1 922	2 605	2 754
заара-жыныс системасынын оорулары	1 780	1 612	1 151	1 288	1 419
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар ¹	4 139	3 126	2 036	2 779	3 582
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	1 253	1 203	706	850	1 068
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	891	852	574	696	821
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	111	118	80	113	144
тубаса аномалиялар	92	98	54	65	86
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	98	121	67	85	115
жаракаттар жана уулануулар	1 453	1 353	899	1 002	1 135
Аялдар					
Бардык оорулар анын ичинен:	29 108	27 422	19 090	24 711	27 393
жугуштуу жана мите оорулар	1 424	1 494	1 355	1 661	1 390
шишик оорулар	220	206	133	148	170
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	1 114	960	550	623	851
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	541	499	368	326	369
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	174	166	107	148	142
нерв системасынын оорулары	886	803	511	712	766
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	1 672	1 644	917	1 157	1 496

(9.9 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	952	988	565	653	823
кан айлануу системасынын оорулары	1 026	1 066	746	653	722
дем алуу органдарынын оорулары	9 876	8 610	6 395	9 226	10 155
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	2 279	2 984	2 098	2 937	3 045
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	1 340	1 275	762	920	1 143
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	1 152	1 105	741	890	1 038
заара-жыныс системасынын оорулары	2 828	2 562	1 868	2 077	2 232
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	4 139	3 126	2 036	2 786	3 576
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	99	101	71	89	122
тубаса аномалиялар	95	98	55	59	85
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	104	104	64	59	124
жаракаттар жана уулануулар	1 246	1 204	783	890	948
Эркектер					
Бардык оорулар анын ичинен:	20 947	20 646	14 455	18 579	21 022
жугуштуу жана мите оорулар	1 409	1 403	1 399	1 536	1 334
шишик оорулар	107	102	72	90	116
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	653	605	323	391	580
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	279	240	206	211	232
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	171	146	93	120	174
нерв системасынын оорулары	583	574	370	512	551
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	1 168	1 119	621	753	1 020

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.9 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	781	809	461	542	696
кан айлануу системасынын оорулары	665	689	505	452	517
дем алуу органдарынын оорулары	8 898	7 862	5 955	8 612	9 541
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	1 761	2 847	1 744	2 258	2 455
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	1 164	1 131	648	783	992
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	626	594	404	482	599
заара-жыныс системасынын оорулары	716	648	423	482	588
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	123	134	88	120	166
тубаса аномалиялар	88	98	53	60	88
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	92	138	71	90	105
жаракаттар жана уулануулар	1 662	1 505	1 017	1 114	1 326

■ 9.10 таблица: Жаш курактык топтору боюнча калктын аз кандуулук оорулары

	2018	2019	2020	2021	2022
Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен бейтаптардын ооруларын каттоо					
Бардыгы, миң	55	50	28	34	49
аялдар	35	31	18	21	30
эркектер	20	19	10	13	19
0-14 жаштагы балдар	35	33	17	22	33
кыздар	17	16	8	11	16
эркектер балдар	18	17	9	11	17
чоңдор жана өспүрүмдөр (15 жаш жана андан улуулар)	20	17	10	12	16
аялдар	18	15	9	10	14
эркектер	2	2	1	2	2

(9.10 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Тийиштүү жаштагы калктын 100 000ине	873	766	425	511	702
аялдар	1 096	941	537	627	851
эркектер	646	588	311	393	550
0-14 жаштагы балдар	1 711	1 543	790	1 008	1 423
кыздар	1 720	1 533	790	998	1 407
эркектер балдар	1 702	1 553	790	1 017	1 438
чоңдор жана өспүрүмдөр (15 жаш жана андан улуулар)	470	387	245	266	349
аялдар	809	665	419	452	594
эркектер	114	96	63	70	89

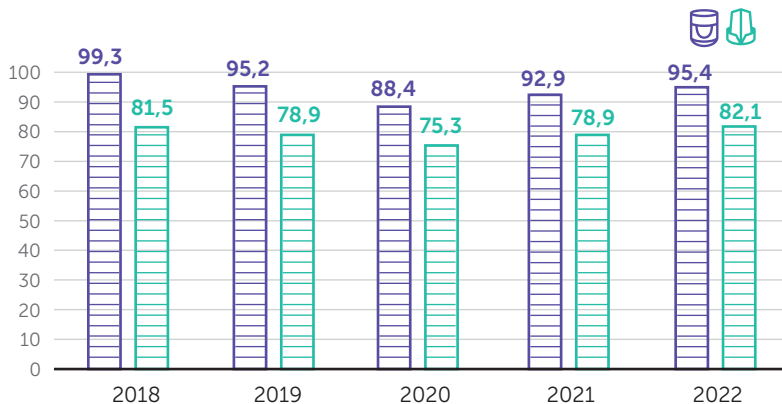
■ 9.11 таблица: Жаш курак боюнча калктын зыяндуу шишик оорулары

	2018	2019	2020	2021	2022
Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен бейтаптардын ооруларын каттоо					
Бардыгы	5 719	5 625	5 389	5 753	6 196
Калктын 100 000ине	90,4	87,1	81,9	86,0	88,8
Аялдар	3 164	3 098	2 929	3 132	3 365
<i>анын ичинде жаш куракта, жашы:</i>					
0–14	52	65	56	54	50
15–17	12	7	7	14	13
18–24	36	31	28	33	28
25–34	157	135	145	141	151
35–44	345	342	311	350	340
45–64	1 561	1 530	1 451	1 499	1 581
65 жана андан улуулар	1 001	988	931	1 041	1 202
Эркектер	2 555	2 527	2 460	2 621	2 831
<i>анын ичинде жаш куракта, жашы:</i>					
0–14	52	67	80	68	72
15–17	7	12	12	14	7
18–24	31	25	34	33	38
25–34	79	81	86	89	87
35–44	134	125	140	162	167
45–64	1 168	1 163	1 138	1 167	1 275
65 жана андан улуулар	1 084	1 054	970	1 088	1 185

Жалпысынан 2022-жылы, зыяндуу шишик ооруларынын деңгээли калктын 100 миңине эсептегенде, 2018-жылга салыштырганда 1,8 пайызга азайды. Ошол эле учурда, беш жыл аралыгында аялдар арасында бул көрсөткүч жогору бойдон калууда.

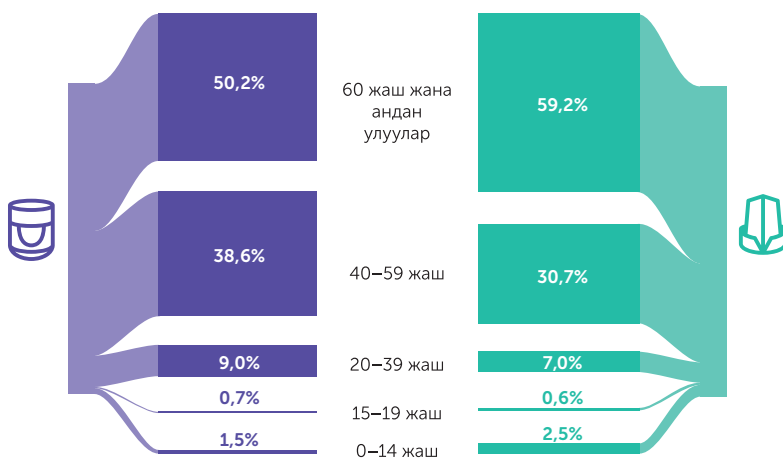
■ 9.3 график: Калктын зыяндуу шишик оорулары

(калктын 100 000ине)

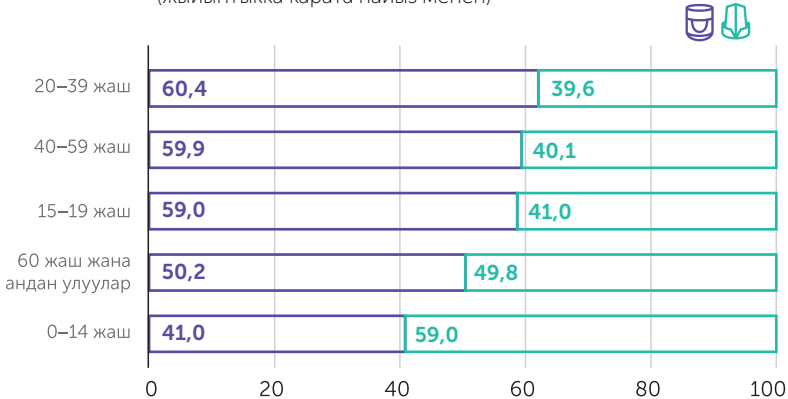
■ 9.4 график: 2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын зыяндуу шишик оорулары

(тиешелүү курактык топко карата пайыз менен)

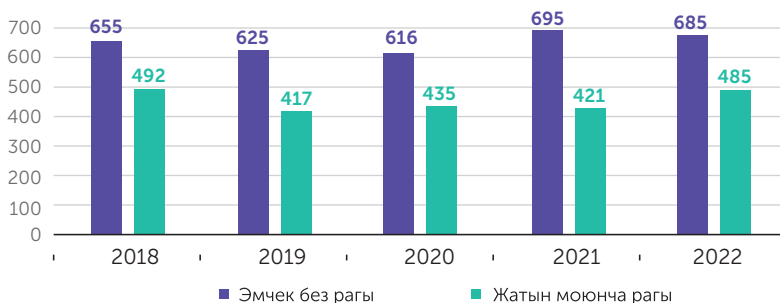
2022-жылы, өмүрүндө биринчи жолу диагноз коюлган бейтаптарда зыяндуу шишик менен ооругандардын эң жогорку үлүшү 60 жаш жана андан улуу курактагылар, аялдар арасында (50,3 пайыз) жана ошондой эле эркектер арасында (59,2 пайыз) байкалган.

■ 9.5 график: 2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын зыяндуу шишик оорунун деңгээли (жыйынтыкка карата пайыз менен)

Графикте көрүнүп тургандай, 2022-жылы ооругандардын үлүшү аялдардын арасындагыдай эле эркектердин арасында да 60 жаш жана андан улуу курактык топто мындай шишик оорулары бирдей бойдон калган. 0-14 жаш курактык топто ооругандардын санынан эркектер басымдуулук кылат, калган топтордо – аялдар.

■ 9.6 график: Аялдардын эмчек беши жана жатындын моюнчасынын рак оорулары (адам)

■ 9.12 таблица: Аймактар боюнча аялдардын жатын
моюнчасынын рак оорулары жана өлүмү
(калктын 100 000ине)

	Катталган оорулар				Өлгөндөрдүн саны			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	12,8	13,1	12,5	13,8	3,1	3,6	3,6	2,8
Баткен облусу	11,1	7,9	12,2	7,5	1,9	2,0	2,0	1,4
Жалал-Абад облусу	10,3	12,9	11,6	13,9	2,0	2,9	3,5	2,2
Ысык-Көл облусу	17,0	14,0	13,4	20,1	5,7	5,6	5,2	4,5
Нарын облусу	23,3	21,0	20,2	13,8	6,2	4,8	4,1	3,6
Ош облусу	11,2	15,8	11,0	12,7	2,1	3,4	2,7	2,3
Талас облусу	10,7	7,5	14,1	17,8	4,1	4,5	2,6	2,9
Чүй облусу	14,7	16,9	15,5	16,1	5,3	5,0	5,2	4,7
Бишкек ш.	9,4	6,7	8,9	9,5	2,0	3,0	3,9	2,0
Ош ш.	23,5	17,8	17,2	22,4	3,6	2,2	1,8	3,1

■ 9.13 таблица: Аймактар боюнча аялдардын эмчек безинин
рак оорулары жана өлүмү
(калктын 100 000ине)

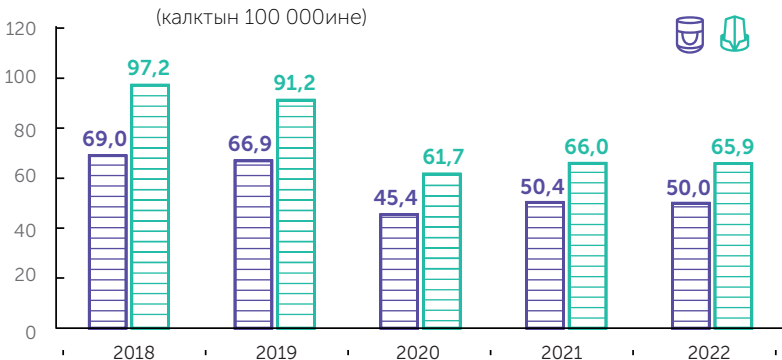
	Катталган оорулар				Өлгөндөрдүн саны			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	19,2	18,6	20,7	19,4	4,5	4,7	4,4	3,7
Баткен облусу	7,7	9,0	13,6	7,5	2,1	1,8	1,8	2,7
Жалал-Абад облусу	15,6	11,0	15,4	15,5	4,3	4,0	3,3	3,0
Ысык-Көл облусу	17,0	18,8	15,0	25,3	5,1	4,4	5,0	3,7
Нарын облусу	19,8	18,9	16,7	20,4	3,5	4,1	6,8	2,9
Ош облусу	11,5	12,9	13,4	13,6	1,8	3,2	2,6	2,4
Талас облусу	13,0	9,0	14,8	10,4	2,6	3,7	4,0	3,7
Чүй облусу	24,9	23,0	31,9	32,8	7,3	7,0	6,0	5,4
Бишкек ш.	29,9	34,0	29,3	21,9	6,8	7,3	6,4	5,5
Ош ш.	36,2	26,3	32,7	22,4	5,9	4,1	6,4	3,4

■ 9.14 таблица: Жаш курактык топтору боюнча калктын активдүү кургак учук оорулары

	2018	2019	2020	2021	2022
Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен бейтаптардын ооруларын каттоо					
Бардыгы	5 249	5 096	3 518	3 891	4 038
Калктын 100 000ине	83,0	78,9	53,5	58,1	57,9
Аялдар	2 200	2 175	1 504	1 699	1 764
<i>анын ичинде жаш куракта, жашы:</i>					
0–14	154	131	80	121	150
15–17	103	70	54	69	43
18–24	436	432	272	307	286
25–34	496	488	362	391	419
35–44	273	285	181	210	188
45–64	461	464	342	354	393 ¹
65 жана андан улуулар	277	305	213	247	285 ²
Эркектер	3 049	2 921	2 014	2 192	2 274
<i>анын ичинде жаш куракта, жашы:</i>					
0–14	150	170	95	117	180
15–17	94	101	62	52	55
18–24	646	597	367	372	392
25–34	621	551	353	447	403
35–44	444	416	293	323	330
45–64	807	817	616	641	678 ¹
65 жана андан улуулар	287	269	228	240	236 ²

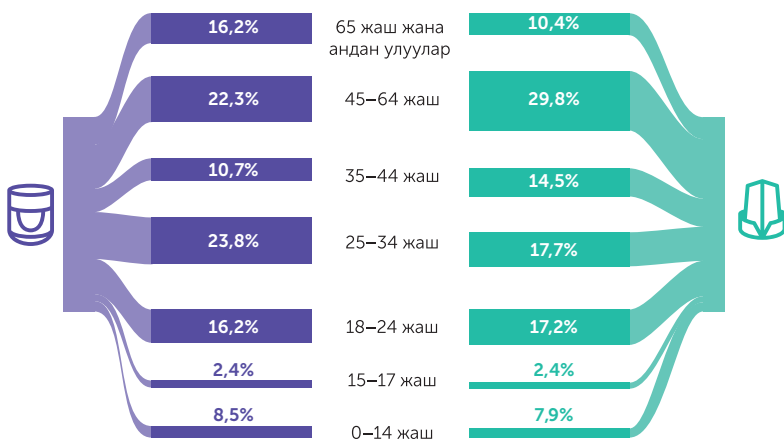
2022-жылдан баштап 45–59¹, 60 жана андан улуу² курактагы топтордо.

■ 9.7 график: Аялдардын жана эркектердин активдүү кургак учук оорулары

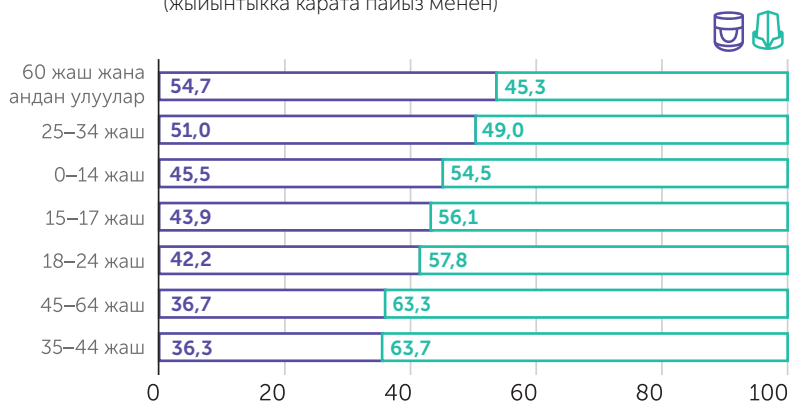

2022-жылы өмүрүндө биринчи жолу аныкталган активдүү кургак учук менен ооругандардын саны эркектер арасында бул көрсөткүчү аялдарга караганда 29 пайызга ашкан. Калктын 100 миңине эсептегенде эркектер арасында кургак учук оорусу 66 учурду, ал эми аялдар арасында 50 учурду түздү.

■ 9.8 график: 2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын активдүү кургак учук оорулары (тиешелүү курактык топко карата пайыз менен)

■ 9.9 график: 2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын активдүү кургак учук ооруларынын деңгээли (жыйынтыкка карата пайыз менен)

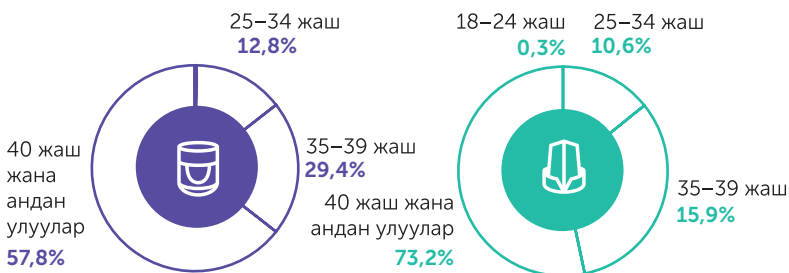
2022-жылы өмүрүндө биринчи жолу аныкталган активдүү кургак учук оорусу менен ооругандардын эң жогорку үлүшү, аялдар арасында 60 жаш жана андан улуу курактык топто (55 пайызы), ал эми эркектер арасында 35-44 жаш куракта (64 пайызы) белгиленди.

■ 9.15 таблица: Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча калктын алкогольдук көз карандылык оорулары

	2018	2019	2020	2021	2022
Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен бейтаптардын ооруларын каттоо					
Бардыгы, адам	1 179	1 191	995	1 111	832
Калктын 100 000ине	18,6	18,4	15,1	16,6	11,9
Аялдар <i>анын ичинде жаш куракта, жашы:</i>					
0–14	-	-	-	-	-
15–17	-	-	-	-	-
18–19	-	-	-	-	¹
20–29	14	3	5	13	²
30–39	34	31	25	37	³
40–44	20	26	18	92	⁴
45 жана андан улуулар	60	100	83	106	⁵
Эркектер <i>анын ичинде жаш куракта, жашы:</i>					
0–14	-	-	-	-	-
15–17	-	-	-	1	-
18–19	-	-	-	-	¹
20–29	92	33	34	31	²
30–39	317	255	223	241	³
40–44	183	168	135	174	⁴
45 жана андан улуулар	459	575	471	416	⁵

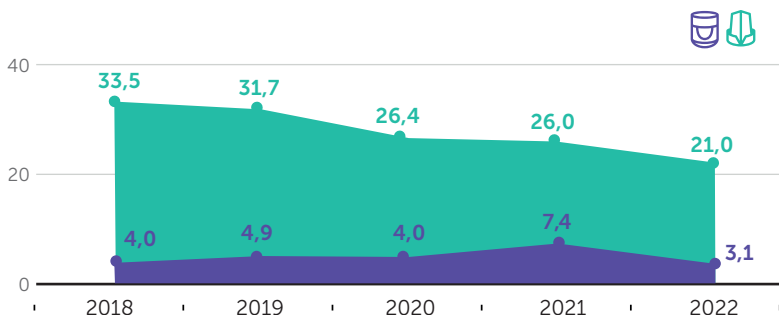
2022-жылдан баштап 18-24¹, 25-28², 29-39³, 40-59⁴, 60 жана андан улуу⁵ курактагы топтордо.

■ 9.10 график: 2022-жылы жаш курактык топтору боюнча калктын алкогольдук көз карандылык оорулары (пайыз менен)

2022-жылы аракеттик оорусунун эң жогорку деңгээли эркектер арасындагыдай эле (51,7 пайызы), аялдар арасында (37,6 пайызы) 40-59 жаш жана андан улуу курактык топто белгиленген. Ошондой эле эркектер арасында бул оору аялдар арасындагы көрсөткүчтөн 6,6 эсе жогору.

■ 9.11 график: Калктын алкогольдук көз карандылык оорулары калктын 100 000ине

2022-жылы алкогольдук көз карандылык ооруга чалдыккандардын саны 2018-жылга салыштырмалуу эркектер арасында 1,4 эсеге, аялдар арасында, 1,2 эсеге кыскарган.

■ 9.16 таблица: Жаш курактык топтору боюнча калктын баңгилик жана токсикомания оорулары

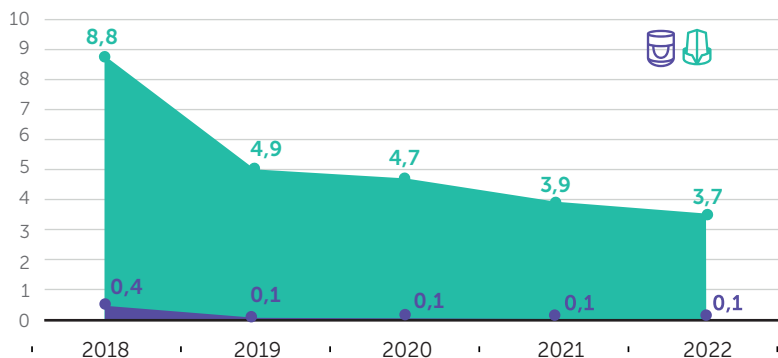
	2018	2019	2020	2021	2022
Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен бейтаптардын ооруларын каттоо					
Бардыгы, адам	287	160	157	135	131
Калктын 100 000ине	4,5	2,5	2,4	2,0	1,9
Аялдар <i>анын ичинде жаш куракта, жашы:</i>					
0–14	-	-	-	-	-
15–17	-	-	-	-	-
18–24	3	1	3	-	-
25–34	6	-	-	2	3
35–44	2	-	-	1	1 ¹
45 жана андан улуулар	1	2	-	1	1 ²
Эркектер <i>анын ичинде жаш куракта, жашы:</i>					
0–14	-	1	-	-	-
15–17	5	2	1	1	2
18–24	22	8	9	5	7
25–34	87	42	40	43	62
35–44	100	56	50	37	53 ¹
45 жана андан улуулар	61	48	54	45	2 ²

¹ 2022-жылдан баштап 35-59 жаштагы аялдар жана эркектер.

² 60 жаш жана андан улуу жаштагы аялдар жана эркектер.

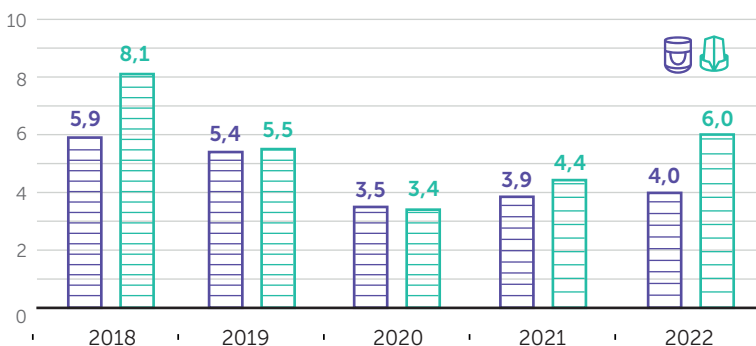
Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен бейтаптардын баңгилик жана токсикомания оорунун эң жогорку деңгээли, аялдарда арасында 25-34 жаш курактык тобунда (60 пайызы), ошондой эле эркектер арасында (49 пайызы) белгиленет.

■ 9.12 график: Калктын баңгилик жана токсикомания оорулары
(калктын 100 000ине)

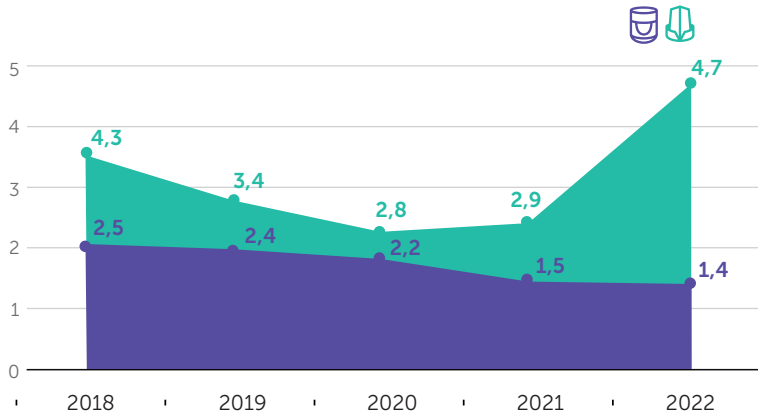

Өмүрүндө биринчи жолу баңгилик жана токсикоман диагнозу менен аныкталып ооруган бейтаптардын саны, 2022-жылы 2018-жылга салыштырмалуу эркектердин арасында 2,4 эсеге, ал эми аялдар арасында 2,7 эсеге кыскарган.

■ 9.13 график: Аялдардын жана эркектердин сифилис оорулары
(калктын 100 000ине)

■ 9.14 график: Аялдардын жана эркектердин гонорея оорулары
(калктын 100 000ине)

2022-жылы жалпы республика боюнча 100 миң калкка эсептегенде гонкокк инфекция оорулары 2018-жылга салыштырмалуу дээрлик 12 пайызга төмөндөдү.

■ 9.17 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекция менен жашаган адамдардын саны
(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен бейтаптарды каттоо</i>					
Кыргыз Республикасы	820	850	675	846	1 094
аялдар	311	354	291	343	433
эркектер	509	496	384	503	661
Баткен облусу					
аялдар	9	6	12	9	12
эркектер	12	9	11	10	17
Жалал-Абад облусу					
аялдар	37	36	28	46	66
эркектер	37	29	23	65	51

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.17 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Ысык-Көл облусу					
аялдар	5	16	6	34	18
эркектер	23	21	14	20	34
Нарын облусу					
аялдар	5	6	1	8	13
эркектер	1	10	7	11	24
Ош облусу					
аялдар	38	42	28	31	47
эркектер	53	43	20	45	83
Талас облусу					
аялдар	6	6	6	10	3
эркектер	9	4	4	4	18
Чүй облусу					
аялдар	84	87	65	57	64
эркектер	135	122	79	78	83
Бишкек ш.					
аялдар	104	135	121	126	180
эркектер	213	224	202	237	306
Ош ш.					
аялдар	23	20	24	22	30
эркектер	26	34	24	33	45
Саламаттык сактоо уюмдарда көзөмлдө турган бейтаптардын саны (жылдын аягына карата)					
Кыргыз Республикасы	6 295	7 104	7 626	8 200	8 402
аялдар	2 492	2 847	3 075	3 336	3 475
эркектер	3 803	4 257	4 551	4 864	4 927
Баткен облусу					
аялдар	70	75	87	93	107
эркектер	78	84	92	96	113

(9.17 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жалал-Абад облусу					
аялдар	352	394	411	444	461
эркектер	379	412	422	474	470
Ысык-Көл облусу					
аялдар	71	84	85	117	134
эркектер	118	133	139	153	207
Нарын облусу					
аялдар	32	37	37	43	69
эркектер	65	75	78	82	114
Ош облусу					
аялдар	504	546	561	585	635
эркектер	552	596	614	651	676
Талас облусу					
аялдар	32	36	43	49	59
эркектер	48	52	56	60	76
Чүй облусу					
аялдар	639	749	811	848	826
эркектер	1 152	1 278	1 331	1 317	1 227
Бишкек ш.					
аялдар	528	637	737	839	860
эркектер	998	1 180	1 353	1 553	1 612
Ош ш.					
аялдар	264	289	303	318	324
эркектер	413	447	466	478	432

2022-жылы жалпы республика боюнча АИВ инфекциясын жуктургандардын миңден ашууну аныкталган, алардын эң көп үлүшү Бишкек шаарында - 44 пайызы. Акыркы жылдары жыныстык жол менен жуккан бейтаптардын саны көбөйдү (2018-жылы аныкталган адамдардын жалпы санынын 66 пайыздан, 2022-жылы дээрлик 88 пайызга чейин).

■ 9.18 таблица: АИВ инфекциясы жана СПИД менен ооругандар жугуу жолдору боюнча бөлүштүрүү (адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен бейтаптарды каттоо</i>					
аялдар	311	354	291	343	433
эркектер	509	496	384	503	661
<i>жугуу жолдору боюнча:</i>					
<i>парентералдык</i>					
аялдар	13	4	5	10	3
эркектер	127	114	44	28	22
<i>жыныстык</i>					
аялдар	247	296	235	296	389
эркектер	302	299	276	394	569
<i>энеден балага</i>					
кыздар	12	5	6	13	11
эркек балдар	13	16	6	12	10
<i>белгисиз</i>					
аялдар	39	49	45	24	30
эркектер	67	67	58	69	60
<i>Саламаттык сактоо уюмдарда көзөмлдө турган бейтаптардын саны (жылдын аягына карата)</i>					
аялдар	2 492	2 847	3 075	3 336	3 475
эркектер	3 803	4 257	4 551	4 864	4 927
<i>жугуу жолдору боюнча:</i>					
<i>парентералдык</i>					
аялдар	343	348	346	371	315
эркектер	2 321	2 405	2 406	2 307	2 025
<i>жыныстык</i>					
аялдар	1 969	2 273	2 464	2 652	2 877
эркектер	1 195	1 497	1 733	2 108	2 473
<i>энеден балага</i>					
кыздар	91	95	99	112	119
эркек балдар	111	127	134	142	147
<i>белгисиз</i>					
аялдар	176	131	166	201	164
эркектер	265	228	278	307	282

Калктын майыптуулугу

- 9.19 таблица: Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган адамдардын саны

	2018	2019	2020	2021	2022
Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү катары таанылган адамдардын бардыгы (ДМЧА), адам	14 908	16 061	12 417	15 668	17 662
калктын 10 000ине <i>анын ичинде:</i>	23,3	24,6	18,7	23,2	25,2
чөңдор - бардыгы, адам	10 700	11 035	8 758	10 888	12 002
калктын 10 000ине	26,7	27,1	21,2	25,9	27,4
18 жашка чейинки курактагы балдар	4 208	5 026	3 659	4 780	5 660
калктын 10 000ине	17,7	20,5	14,6	18,7	21,2

- 9.20 таблица: Майыптуулуктун себептери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын саны (адам)

	2019		2020		2021		2022	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адам катары таанылган 18 жаштан улуу адамдардын бардыгы <i>анын ичинде натыйжасында:</i>	4 738	6 297	3 891	4 867	4 769	6 119	5 273	6 729
зыяндуу шишик оорулары	796	557	700	432	828	631	870	612
курак учук	183	305	126	222	127	222	124	238
эндокриндик системанын оорулары	417	536	316	476	482	604	511	690
нерв системанын оорулары	250	258	187	188	260	268	331	340

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.20 таб. уландысы)

	2019		2020		2021		2022	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
сезүү органдарынын оорулары	289	321	182	185	270	296	333	357
психиканын бузулушу	314	336	233	295	308	371	363	376
кан айлануу системасынын оорулары	791	1 683	644	1 364	703	1 571	863	1 805
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	200	304	188	227	184	264	264	286
дем алуу органдарынын оорулары	150	144	103	118	141	108	146	162
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	582	444	519	315	647	487	750	531
жараттар (локализациялардын бардыгы)	277	982	268	682	338	868	310	953
башка оорулары	489	427	425	363	481	429	348	379

2022-жылы ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү катары таанылган адамдардын (ДМЧА) жалпы санынын 44 пайызга жакынын аялдар түзгөн. Онкологиялык оорулардан улам аялдардын майып болушунун жогорку үлүшү аныкталган диагноздун кесепетинен ДМЧА таанылгандардын арасында 58 пайыздан ашык белгиленген. Эркектер арасында эмгектик жаракаттын же кесиптик оорунун кесепетинен майыптык 25 адамды же биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адам катары таанылган 18 жаштагы жана андан улуу адамдардын жалпы санынын 0,2 пайызын түздү.

■ 9.21 таблица: Жашаган жери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын саны

(калктын 10 000ине)

	Бардыгы	Шаар жерлери	Айыл жерлери
2018			
аялдар	22	7	15
эркектер	31	9	22

(9.21 таб. уландысы)

	Бардыгы	Шаар жерлери	Айыл жерлери
2019			
аялдар	23	7	15
эркектер	32	8	23
2020			
аялдар	18	6	13
эркектер	24	7	18
2021			
аялдар	22	6	16
эркектер	29	8	22
2022			
аялдар	24	6	19
эркектер	33	7	26

- 9.22 таблица: Курактык топтору жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жашка чейинки балдардын саны (адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
18 жашка чейинки курактагы биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган бардык балдар анын ичинен жаш куракта, жашы:	4 208	5 026	3 659	4 780	5 660
0–3 жаштагы	2 031	2 401	1 862	2 410	2 561
4–7	912	1 149	776	1 024	1 263
8–14	1 029	1 216	838	1 095	1 511
15–17	236	260	183	251	325
анын ичинде:					
кыздар	1 855	2 238	1 612	2 057	2 516
эркек балдар	2 353	2 788	2 047	2 723	3 144

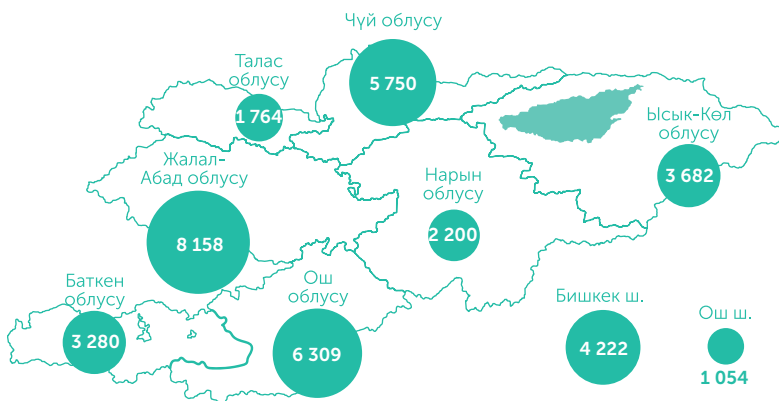
■ 9.23 таблица: 18 жаш жана андан улуу курактагы ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген, майыптуулук боюнча пенсия жана жөлөкпул алган аялдардын жана эркектердин саны
(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	157 479	162 351	165 158	168 370	175 209
аялдар	72 703	75 072	76 032	78 519	81 551
эркектер	84 776	87 279	89 126	89 851	93 658
Баткен облусу	16 372	16 992	17 386	17 760	18 696
аялдар	7 584	7 960	8 125	8 452	8 957
эркектер	8 788	9 032	9 261	9 308	9 739
Жалал-Абад облусу	32 982	34 495	35 455	37 150	38 524
аялдар	15 399	16 066	16 451	17 423	17 927
эркектер	17 583	18 429	19 004	19 727	20 597
Ысык-Көл облусу	15 453	15 886	16 110	16 366	17 059
аялдар	6 981	7 221	7 396	7 616	7 976
эркектер	8 472	8 665	8 714	8 750	9 083
Нарын облусу	9 557	9 681	9 862	9 956	10 132
аялдар	3 862	4 006	4 063	4 120	4 174
эркектер	5 695	5 675	5 799	5 836	5 958
Ош облусу	30 355	31 103	31 397	31 770	32 077
аялдар	13 605	13 886	14 153	14 252	14 447
эркектер	16 750	17 217	17 244	17 518	17 630
Талас облусу	7 243	7 543	7 523	7 715	8 078
аялдар	2 995	3 171	3 205	3 395	3 488
эркектер	4 248	4 372	4 318	4 320	4 590
Чүй облусу	25 393	26 112	26 574	27 327	28 662
аялдар	11 998	12 312	12 386	12 949	13 757
эркектер	13 395	13 800	14 188	14 378	14 905
Бишкек ш.	14 069	14 431	14 883	14 432	16 009
аялдар	6 914	7 067	7 192	6 972	7 821
эркектер	7 155	7 364	7 691	7 460	8 188
Ош ш.	6 055	6 108	5 968	5 894	5 972
аялдар	3 370	3 383	3 061	3 340	3 004
эркектер	2 685	2 725	2 907	2 554	2 968

- 9.24 таблица: Калкты социалдык коргоо органдарда каттоодо турган 18 жашка чейинки ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын саны, жынысы боюнча (адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	29 834	32 013	32 634	34 181	36 441
кыздар	14 969	16 917	17 479	18 024	19 612
эркек балдар	14 865	15 096	15 155	16 157	16 829
Баткен облусу	2 676	2 867	2 909	3 048	3 280
кыздар	1 396	1 465	2 087	2 281	2 400
эркек балдар	1 280	1 402	822	767	880
Жалал-Абад облусу	6 505	6 971	7 086	7 548	8 158
кыздар	3 445	3 672	3 758	3 741	4 423
эркек балдар	3 060	3 299	3 328	3 807	3 735
Ысык-Көл облусу	3 344	3 520	3 504	3 589	3 682
кыздар	1 512	1 610	1 583	1 664	1 707
эркек балдар	1 832	1 910	1 921	1 925	1 975
Нарын облусу	2 128	2 169	2 163	2 188	2 200
кыздар	1 117	1 094	1 115	1 005	1 410
эркек балдар	1 011	1 075	1 048	1 183	790
Ош облусу	5 574	5 889	5 836	6 027	6 309
кыздар	2 679	3 593	3 312	3 293	3 096
эркек балдар	2 895	2 296	2 524	2 734	3 213
Талас облусу	1 642	1 749	1 694	1 764	1 786
кыздар	800	827	841	900	909
эркек балдар	842	922	853	864	877
Чүй облусу	4 297	4 792	5 044	5 282	5 750
кыздар	2 089	2 578	2 681	2 878	3 152
эркек балдар	2 208	2 214	2 363	2 404	2 598
Бишкек ш.	2 710	3 120	3 427	3 736	4 222
кыздар	1 324	1 495	1 652	1 797	2 025
эркек балдар	1 386	1 625	1 775	1 939	2 197
Ош ш.	958	936	971	999	1 054
кыздар	607	583	450	465	490
эркек балдар	351	353	521	534	564

- 9.15 график: 2022-жылы 18 жашка чейинки мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын саны (адам)

- 9.25 таблица: Кан айлануу системасынын оорулары, өлүмү жана биринчи жолку майыптуулук (калктын 100 000ине)

	Кан айлануу системасынын оорулары	Кан айлануу системасынын ооруларынан өлүм	Кан айлануу системасынын ооруларынан натыйжасында биринчи жолку майыптык
2018			
аялдар	1 025,9	257,8	22,6
эркектер	665,4	273,8	53,5
2019			
аялдар	1 065,5	256,9	24,1
эркектер	689,2	275,7	52,0
2020			
аялдар	737,0	299,2	19,3
эркектер	470,0	336,5	41,4
2021			
аялдар	653,0	283,3	20,7
эркектер	452,0	311,0	46,9
2022			
аялдар	722,4	216,9	24,3
эркектер	516,6	252,6	51,9

■ 9.26 таблица: 15 жаш жана андан улуу курактагы аялдар жана эркектер арасында, өзүңүн ден соолугунун абалын жакшы жана абдан жакшы деп баа берүүсү¹

(тиешелүү курактык топтогу калктын санына карата пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Экөө тең	80,7	82,9	84,1	85,1	85,7
15–24 жаш	96,3	97,1	97,6	98,7	98,6
25–54 жаш	86,7	89,5	90,9	91,8	92,1
55 жаш жана андан улуулар	54,2	57,8	60,4	61,5	64,0
Аялдар	77,8	80,0	81,6	82,6	83,4
15–24 жаш	96,8	97,6	97,6	99,3	99,0
25–54 жаш	85,2	88,3	90,3	91,1	92,0
55 жаш жана андан улуулар	49,3	52,7	56,0	57,4	58,9
Эркектер	84,2	86,3	87,0	88,0	88,5
15–24 жаш	95,8	96,5	97,7	98,1	98,1
25–54 жаш	88,4	90,8	91,5	92,6	92,1
55 жаш жана андан улуулар	61,4	65,4	67,0	67,7	71,5

¹ Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 9.27 таблица: Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектер арасында тамеки чегүүнүн таралышы¹

(тиешелүү курактык топтогу калктын санына карата пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Экөө тең	5,5	5,3	5,9	4,9	5,7
15–24 жаш	0,4	0,3	0,4	0,1	0,1
25–54 жаш	10,6	10,0	9,4	7,4	6,8
55 жаш жана андан улуулар	10,0	10,2	9,4	9,0	7,5
Аялдар	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4
15–24 жаш	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
25–54 жаш	0,5	0,5	0,3	0,3	0,4
55 жаш жана андан улуулар	0,7	0,6	1,0	0,7	0,6
Эркектер	11,3	11,0	12,1	10,1	12,0
15–24 жаш	0,7	0,6	0,6	0,1	0,3
25–54 жаш	22,3	20,9	19,6	15,3	14,2
55 жаш жана андан улуулар	24,0	24,4	21,7	21,5	17,7

¹ Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Өлүм

■ 9.28 таблица: 2022-жылы өлүмдүн себептеринин негизги класстары жана жынысы боюнча калктын өлүмү (калктын 100 000ине)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
Бардык себептерден өлгөндөрдүн бардыгы алардын ичинен:	450,2	384,3	517,6
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	10,4	7,9	12,9
шишик ооруларынан	54,7	50,2	59,3
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларнан	0,5	0,5	0,6
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	6,6	7,5	5,7
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	0,4	0,2	0,5
нерв системасынын ооруларынан	5,7	4,6	6,9
кан айлануу системасынын ооруларынан	234,5	216,9	252,6
дем алуу органдарынын ооруларынан	24,6	19,9	29,5
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	24,4	16,6	32,4
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	0,3	0,2	0,3
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	0,7	1,0	0,5
заара-жыныс системасынын ооруларынан	4,2	3,5	4,9
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	27,3	27,3	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	21,3	19,6	23,0
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	5,6	5,0	6,1
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	12,4	8,1	16,7
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	36,1	15,6	57,0
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	7,2	5,8	8,7

¹ Тирүү төрөлгөндөрдүн 100 000ине.

2022-жылы Кыргызстанда өлүмдүн негизги себептеринин тизмесинде биринчи орунду мурдагыдай эле жүрөк-кан тамыр оорулары (өлгөндөрдүн жалпы санынын 52 пайызы), экинчи орунду шишик оорулары (12 пайыз) ээлеген. Өлүмдүн себептеринин курамында табигый эмес себептердин (травма, уулануу, жана тышкы себептердин таасиринин кээ бир башка кесепеттери) (8 пайыз) өлүмү. Дем алуу органдарынын оорулары да олуттуу үлүштү ээлейт (6 пайыз).

■ 9.29 таблица: 2022-жылы өлүмдүн себептеринин негизги класстары, жаш курагы жана жынысы боюнча калктын өлүмү (калктын 100 000ине)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
Бардык калк				
Бардык себептерден өлгөндөрдүн бардыгы	128,9	58,6	334,8	3 066,3
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,0	3,7	13,7	36,4
шишик ооруларынан	3,5	4,9	53,1	372,6
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	0,5	0,1	0,5	1,9
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,2	1,1	5,5	48,3
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	0,1	0,3	0,4	1,5
нерв системасынын ооруларынан	4,8	3,5	4,5	19,6
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,2	5,4	123,3	2 111,5
дем алуу органдарынын ооруларынан	17,0	2,6	12,1	158,0
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,8	1,9	38,3	109,9
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	0,1	0,2	1,9
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	0,1	0,5	0,8	3,5

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.29 таб. уландысы)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,5	1,4	5,6	19,2
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	6,7	20,6	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	64,7	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	15,5	0,6	0,8	0,5
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	3,6	4,8	15,2	51,5
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	12,1	26,3	55,5	69,0
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,3	0,9	4,2	61,0
Бардык себептерден өлгөн аялдардын бардыгы алардын ичинен:	115,9	35,5	206,9	2 614,0
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	3,6	3,3	8,9	27,8
шишик ооруларынан	3,1	4,7	50,6	293,9
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	0,3	0,0	0,5	2,2
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,2	0,8	4,8	54,5
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,1	0,4	0,3
нерв системасынын ооруларынан	3,8	2,9	3,0	16,3
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,1	3,4	74,6	1 865,5
дем алуу органдарынын ооруларынан	14,7	2,1	8,0	117,4
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,5	1,2	19,9	88,2

(9.29 таб. уландысы)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	0,1	0,1	1,7
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	0,1	0,7	1,1	3,9
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,5	1,2	3,7	17,1
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	6,7	20,6	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	61,8	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	14,5	0,4	0,8	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	3,3	2,9	6,6	39,3
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	8,2	9,7	18,9	39,3
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,2	0,7	2,5	46,6
Бардык себептерден өлгөн эркектердин бардыгы	141,3	81,9	467,8	3 673,9
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,5	4,2	18,7	47,9
шишик ооруларынан	4,0	5,0	55,7	478,2
кандын жана канды түзүү органынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	0,7	0,3	0,4	1,5
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,2	1,4	6,2	40,0
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	0,2	0,4	0,4	3,0
нерв системасынын ооруларынан	5,8	4,2	6,0	24,1

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.29 таб. уландысы)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,3	7,4	173,9	2 441,8
дем алуу органдарынын ооруларынан	19,2	3,0	16,4	212,7
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,0	2,6	57,5	139,2
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	0,3	2,3
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	0,1	0,3	0,5	3,0
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,4	1,6	7,5	21,9
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	67,4	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	16,4	0,8	0,8	1,1
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	3,9	6,7	24,1	67,9
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	15,8	43,0	93,5	109,0
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,4	1,0	5,9	80,3

¹ Тирүү төрөлгөндөрдүн 100 000ине.

2022-жылы 0-14 жаш курактык топтогу өлүмдүн себептеринин түзүмүндө эң көп үлүшү перинаталдык (төрөттөн кийинки) мезгилде пайда болуучу абалы жана оорунун өлүмү болду (64,7 калктын 100 миңине).

29-59 жаш куракта өлүмдүн негизги себептери аялдар үчүн (калктын 100 миңине 74,6) жана эркектер үчүн да (калктын 100 миңине 173,9) кан айлануу оорулары болгон. Эгерде бул курактагы аялдар арасында, себептердин түзүмүндө экинчи орунду шишик оорусунан (калктын 100 миңине 50,6) өлгөндөр ээлесе, эркектер арасында - табигый эмес себептеринин (жаракат, уулануу жана башка тышкы кесепеттер) өлүмү (калктын 100 миңине 93,5) түзгөн.

Улгайган курактагы аялдар жана эркектердин (60 жаш жана андан улуулар) өлүмүнүн негизги себептери кан айлануу оорулары, шишик оорулары жана дем алуу органдарынын оорулары болгон.

■ 9.30 таблица: 2022-жылы жашаган жери, жынысы, жаш курак топтору жана өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча калктын өлүмү (калктын 100 000ине)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
Шаар жерлери				
Бардык себептерден өлгөндөрдүн бардыгы	247,5	43,6	297,8	3 031,7
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,9	1,5	12,9	34,3
шишик ооруларынан	4,6	4,4	48,4	419,6
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	0,9	0,4	0,2	0,4
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,2	1,8	4,6	44,2
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,4	0,2	0,9
нерв системасынын ооруларынан	6,4	2,9	4,0	17,6
кан айлануу системасынын ооруларынан	0,6	4,6	108,4	2 034,7
дем алуу органдарынын ооруларынан	23,4	2,6	10,3	115,3
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,2	0,7	34,4	108,0
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	0,3	2,1
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	0,2	0,9	0,9
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,3	0,7	4,5	16,3
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	0,0	6,5	19,6	-

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.30 таб. уландысы)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	165,1	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	24,9	0,7	0,4	0,4
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	5,4	3,3	16,9	64,7
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	9,1	18,1	45,8	78,4
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,5	0,5	4,4	93,9
Бардык себептерден өлгөн аялдардын бардыгы	240,1	27,1	193,2	2 593,0
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	5,6	2,1	8,4	24,1
шишик ооруларынан	4,0	3,9	47,6	341,4
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	0,9	-	0,2	0,7
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,3	1,1	3,6	44,7
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан				
нерв системасынын ооруларынан	4,7	2,1	2,8	12,1
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,2	2,1	64,5	1 822,2
дем алуу органдарынын ооруларынан	22,0	2,8	5,3	82,4
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,6	0,4	20,5	80,9
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	0,2	2,8

(9.30 таб. уландысы)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	-	1,3	0,7
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,3	1,4	3,6	15,6
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	0,0	6,5	19,6	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	161,7	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	26,3	0,4	0,6	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	5,6	2,1	8,9	42,6
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	6,5	6,4	20,5	43,3
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,3	0,7	2,8	79,5
Бардык себептерден өлгөн эркектердин бардыгы <i>алардын ичинен:</i>	254,6	61,2	419,6	3 700,2
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,4	0,8	18,1	49,8
шишик ооруларынан	5,2	4,9	49,3	538,8
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	0,9	0,7	0,2	0,0
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	-	2,6	5,8	43,3
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,8	0,4	2,1
нерв системасынын ооруларынан	8,1	3,8	5,3	26,0
кан айлануу системасынын ооруларынан	-	7,2	159,5	2 358,6
дем алуу органдарынын ооруларынан	24,7	2,3	16,2	165,5

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.30 таб. уландысы)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,7	1,1	50,7	149,3
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	0,4	1,1
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	0,4	0,5	1,1
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,3	-	5,5	17,3
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	168,3	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	23,6	1,1	0,2	1,1
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	5,2	4,5	26,1	98,4
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	11,6	30,6	75,2	132,0
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,6	0,4	6,2	115,8
Айыл жерлери				
Бардык себептерден өлгөндөрдүн бардыгы	80,3	67,0	358,0	3 087,2
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	3,7	5,0	14,2	37,6
шишик ооруларынан	3,1	5,1	56,1	344,3
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	0,4	0,0	0,6	2,8
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,2	0,7	6,0	50,8
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	0,1	0,2	0,5	1,8
нерв системасынын ооруларынан	4,1	3,9	4,8	20,9

(9.30 таб. уландысы)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,5	5,8	132,6	2 157,7
дем алуу органдарынын ооруларынан	14,4	2,6	13,2	183,7
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,6	2,6	40,7	111,1
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	0,1	0,1	1,8
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	0,1	0,6	0,7	5,1
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,6	1,7	6,2	20,9
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	6,7	21,3	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	23,5	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	11,6	0,5	1,1	0,5
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	2,9	5,6	14,2	43,6
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	13,3	30,9	61,6	63,4
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,2	1,0	4,1	41,2
Бардык себептерден өлгөн аялдардын бардыгы	65,2	40,4	216,3	2 627,7
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	2,8	4,0	9,3	30,2
шишик ооруларынан	2,7	5,2	52,6	262,9
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	-	-	0,8	3,2

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.30 таб. уландысы)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,1	0,6	5,6	60,8
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,2	0,7	0,5
нерв системасынын ооруларынан	3,4	3,3	3,1	19,0
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,0	4,2	81,6	1 893,9
дем алуу органдарынын ооруларынан	11,8	1,7	9,8	140,3
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,5	1,7	19,4	92,9
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	0,2	-	0,9
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	0,1	1,0	0,9	6,0
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,6	1,0	3,8	18,1
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	6,7	21,3	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	21,1	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	9,7	0,4	1,0	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	2,4	3,3	5,1	37,2
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	8,9	11,6	17,9	36,7
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,1	0,6	2,3	25,1
Бардык себептерден өлгөн эркектердин бардыгы алардын ичинен:	94,5	92,9	495,3	3 659,8
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,5	6,0	18,9	46,9

(9.30 таб. уландысы)

	Жаш куракта каза болгондордун бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана андан улуулар
шишик ооруларынан	3,5	5,1	59,4	445,8
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	0,7	-	0,5	2,3
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,2	0,8	6,4	38,2
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	0,2	0,2	0,4	3,5
нерв системасынын ооруларынан	4,8	4,4	6,4	23,2
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,9	7,5	182,1	2 486,4
дем алуу органдарынын ооруларынан	16,9	3,4	16,6	237,9
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,7	3,4	61,4	133,7
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	0,3	2,9
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	0,1	0,2	0,5	4,0
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,5	2,4	8,6	24,3
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	25,8	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	13,4	0,6	1,1	1,1
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	3,4	7,9	23,0	51,5
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	17,5	49,6	103,9	96,7
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,4	1,4	5,8	61,4

¹ Тирүү төрөлгөндөрдүн 100 000ине.

■ 9.31 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча шишик ооруларынан калктын өлүмү

(тиешелүү жыныстагы өлгөндөрдүн саны калктын 100 000ине)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	65,6	64,1	63,8	59,5	54,7
аялдар	63,9	61,9	60,0	56,4	50,2
эркектер	67,3	66,3	67,6	62,7	59,3
Баткен облусу					
экөө тең	43,3	37,5	34,1	37,8	36,6
аялдар	48,6	36,5	35,3	43,8	33,2
эркектер	38,2	38,4	32,9	31,9	40,0
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	49,5	50,9	50,5	46,2	43,0
аялдар	53,4	50,2	51,7	43,6	38,7
эркектер	45,6	51,5	49,3	48,9	47,3
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	90,5	87,5	85,6	82,4	69,8
аялдар	87,6	82,1	72,3	71,5	62,2
эркектер	93,3	92,9	99,0	93,3	77,4
Нарын облусу					
экөө тең	87,9	83,6	80,4	71,6	58,6
аялдар	73,5	77,0	66,5	61,2	55,2
эркектер	101,9	90,0	93,9	81,7	61,9
Ош облусу					
экөө тең	51,0	52,8	51,9	45,9	45,4
аялдар	46,6	47,6	47,2	41,4	39,6
эркектер	55,3	57,8	56,5	50,3	51,0
Талас облусу					
экөө тең	59,7	61,0	75,4	52,1	57,4
аялдар	58,0	64,0	65,4	45,3	44,5
эркектер	61,4	58,1	85,2	58,8	70,0

(9.31 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Чүй облусу					
экөө тең	97,5	96,6	93,3	94,9	78,1
аялдар	89,7	91,9	83,1	90,4	72,6
эркектер	105,5	101,5	103,9	99,5	83,6
Бишкек ш.					
экөө тең	69,3	64,2	68,8	61,4	60,7
аялдар	71,3	64,6	70,2	60,2	57,9
эркектер	66,9	63,7	67,3	62,7	63,9
Ош ш.					
экөө тең	65,3	58,8	52,0	54,9	48,0
аялдар	58,0	61,5	51,4	55,2	50,1
эркектер	73,0	56,0	52,6	54,5	46,1

Өлүмдүн себептеринин түзүмүндө көп жылдар бою шишик оорулар (онкологиялык оорулар) олуттуу орунду ээледі, өлүмдүн деңгээли акыркы беш жылда бир аз төмөндөдү. 2022-жылы мурунку жылдардагыдай эле, шишик оорулардан аялдар арасында өлүм эркектерге караганда төмөн болгон (аялдар калкынын 100 миңине алганда 50,2, эркектер калкынын 100 миңине 59,3). Бул оорудан эң жогорку өлүмдүн деңгээли Чүй жана Ысык-Көл облустарында белгиленди (республикалык орточо көрсөткүчүнөн, тиешелүүлүгүнө жараша 1,4 жана 1,3 эсе жогору), ал эми эң төмөнкү Баткен облусунда.

■ 9.32 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча калктын кургак учуктан өлгөндөр

(тиешелүү жыныстагы өлгөндөрдүн саны калктын 100 000ине)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	5,8	4,9	4,2	3,6	4,6
аялдар	2,8	3,2	2,6	2,1	3,2
эркектер	8,8	6,7	5,8	5,1	5,9

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.32 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Баткен облусу					
экөө тең	3,5	3,4	1,3	1,3	2,1
аялдар	3,9	3,5	1,9	1,1	2,1
эркектер	3,0	3,3	0,7	1,4	2,1
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	2,9	2,3	2,2	2,1	2,4
аялдар	1,2	2,3	1,9	1,7	2,5
эркектер	4,6	2,3	2,5	2,5	2,3
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	4,3	4,3	4,0	1,8	3,4
аялдар	1,6	2,8	1,6	0,8	2,2
эркектер	7,0	5,7	6,4	2,8	4,5
Нарын облусу					
экөө тең	5,6	5,2	2,4	4,4	13,3
аялдар	3,6	2,8	2,1	6,3	11,2
эркектер	7,6	7,5	2,7	2,7	15,5
Ош облусу					
экөө тең	4,5	4,2	3,4	1,6	1,9
аялдар	3,2	3,4	3,1	1,6	1,7
эркектер	5,8	5,0	3,7	1,7	2,2
Талас облусу					
экөө тең	3,8	3,8	5,6	0,7	1,8
аялдар	3,1	3,0	3,0	-	0,7
эркектер	4,5	4,5	8,1	1,5	2,9
Чүй облусу					
экөө тең	13,5	8,6	8,6	7,8	12,8
аялдар	4,2	2,9	3,1	3,2	6,9
эркектер	23,1	14,5	14,3	12,4	18,8
Бишкек ш.					
экөө тең	6,5	6,4	5,7	5,7	2,9
аялдар	2,8	3,3	3,0	3,0	2,3
эркектер	10,7	10,0	8,8	8,8	3,7

(9.32 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Ош ш.					
экөө тең	5,1	6,2	2,2	6,4	3,9
аялдар	2,6	6,3	2,5	2,5	2,3
эркектер	7,7	6,1	1,9	11,9	5,5

Өткөн беш жылда кургак учуктан калктын өлүмү бир кыйла азайды: 2018-жылы калктын 100 миңине 5,8 өлгөндөрдөн 2022-жылы калктын 100 миңине 4,6 өлгөндөргө чейин, же 1,3 эсеге. Мурдагыдай эле, кургак учуктан эркектер аялдарга караганда көп өлүшөт (2022-жылы 1,8 эсеге). Кургак учуктан каза болгондордун эң жогорку деңгээли Нарын жана Чүй облустарында байкалган.

■ **9.33 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекциясынан өлгөндөр**

(тиешелүү жыныстагы өлгөндөрдүн саны
калктын 100 000ине)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	2,0	1,2	1,2	0,6	0,6
аялдар	1,5	0,8	0,9	0,4	0,3
эркектер	2,5	1,6	1,5	0,8	0,9
Баткен облусу					
экөө тең	1,2	0,4	0,2	0,2	0,4
аялдар	0,8	-	-	-	-
эркектер	1,5	0,7	0,4	0,4	0,7
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	2,7	0,9	0,8	1,1	0,4
аялдар	2,7	1,1	0,5	1,6	0,2
эркектер	2,8	0,6	1,1	0,6	0,6
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	0,4	1,2	0,8	-	0,4
аялдар	0,8	0,4	-	-	0,4
эркектер	-	2,0	1,6	-	0,4

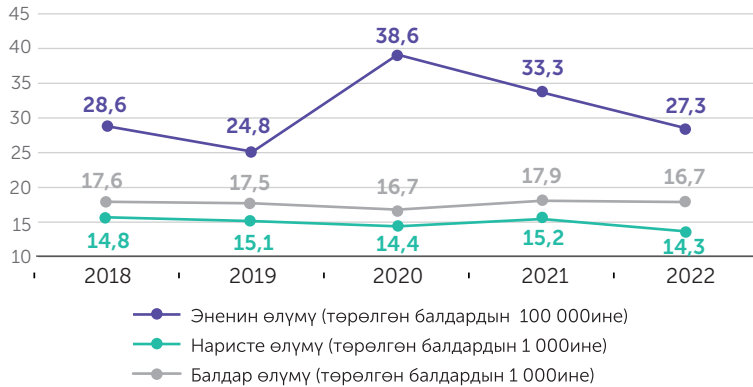
Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.33 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Нарын облусу					
экөө тең	2,1	1,0	1,4	0,7	0,7
аялдар	-	-	0,7	0,7	1,3
эркектер	4,1	2,0	2,0	0,7	-
Ош облусу					
экөө тең	2,6	1,5	0,8	0,4	0,8
аялдар	2,3	1,2	0,9	0,4	0,3
эркектер	2,8	1,9	0,7	0,4	1,2
Талас облусу					
экөө тең	1,1	1,5	1,1	0,4	-
аялдар	1,5	2,3	0,8	-	-
эркектер	0,8	0,7	1,5	0,7	-
Чүй облусу					
экөө тең	1,3	1,7	3,1	0,8	0,6
аялдар	0,8	1,2	2,6	-	-
эркектер	1,7	2,1	3,6	1,7	1,1
Бишкек ш.					
экөө тең	1,5	0,4	0,7	0,2	0,6
аялдар	0,6	-	0,7	0,2	0,5
эркектер	2,5	0,8	0,6	0,2	0,8
Ош ш.					
экөө тең	5,4	3,3	2,5	2,1	1,1
аялдар	3,3	1,3	1,2	-	-
эркектер	7,7	5,4	3,9	4,4	2,2

2022-жылы калктын 100 миңине АИВ инфекциясынан 0,6 каза болгон, 2018-жылы калктын 100 миңине 2,0 өлгөн, 3,3 эсеге төмөндөгөн. Айрым өлүмдүн себептери баңгизаттын дозасын ашыкча колдонуудан жана башкалар болуп саналат. АИВ инфекциясынан эркектердин өлүмү аялдардын өлүмүнөн 3 эсеге жогору. Өлгөн эркектердин жалпы санынын 67 пайызы эмгекке жарамдуу жаш курактагылар (30 жаштан 50 жашка чейин).

■ 9.16 график: Балдардын, наристелердин жана энелердин өлүмүнүн коэффициентти

Кыргызстанда балдардын, наристелердин жана энелердин өлүмүнүн көрсөткүчтөрү, өнүккөн өлкөлөргө салыштырмалуу, бир аз төмөндөп кеткенине карабастан, дагы эле жогору бойдон калууда.

2022-жылы 1 000 тирүү төрөлгөндөргө бир жашка чейинки 14 бала жана 1 000 төрөлгөндөрдүн беш жашка чейинки 17 бала ар кандай оорулардан, уулануудан жана жаракаттардан каза болгон.

2022-жылы энелердин өлүмүнүн деңгээли 2021-жылга салыштырмалуу 18 пайызга төмөндөгөн. Ошондой эле кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунун себеби боюнча ЖААК органдарында 41 аял өлүмү катталган, же тирүү төрөлгөндүн 100 миңине 27, салыштырмалуу 2021-жылдын тирүү төрөлгөндүн 100 миңине 33 аялдын өлүмү катталган.

■ 9.34 таблица: Өлгөн аялдардын жашаган жери боюнча энелердин өлүмү

(кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны)

Жыл-дар	Адам			Тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
2018	49	16	33	28,6	25,8	30,2
2019	43	19	24	24,8	28,8	22,3
2020	61	13	48	38,6	21,5	49,2
2021	50	16	34	33,3	25,0	39,5
2022	41	16	25	27,3	26,1	28,1

Энелердин өлүмүнүн жалпы санынын ичинен каза болгон аялдардын 61 пайызы айыл жерлеринде катталган.

■ 9.35 таблица: Өлүм себептери боюнча эненин өлүмү

(кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны; адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Энелердин өлүмүнүн бардык себептеринен өлгөн аялдар алардын ичинен:	49	43	61	50	41
башка рубрикаларда классификацияланбаган башка акушердик абалдан	10	13	28	15	13
төрөттөн кийинки мезгил менен гана байланышкан кабылдоолорунан	10	6	5	5	7
кош бойлуулук, төрөт, төрөттөн кийинки мезгилдеги шишиктер, протеинуриялар жана гипертензивдүү бузулууларнан алардын ичинен:	13	13	16	22	7
преэклампсиялар	7	7	12	15	4
эклампсиялар	5	5	4	7	3
төрөттүн жана төрөттүн бузулушунун кабылдоолорунан	4	3	4	7	4
энеге түйүлдүктүн абалы, амниотикалык көңдөй жана төрөттүн бузулушунун мүмкүн болгон кыйынчылыктары менен байланышкан медициналык жардамдар	6	3	5	-	2
кош бойлуулуктун аборт менен бүтүшүнөн	2	3	-	-	4
эненин кош бойлуулук менен гана байланышкан башка ооруларынан	4	2	3	1	4

2022-жылы энелердин өлүмүнүн себептеринин түзүмүндө оорулардын дээрлик үчтөн бири башка рубрикаларда классификацияланбаган акушердик абалдардан каза болгондордун үлүшүнө туура келди (32 пайыз). Ошондой эле, кош бойлуулук, төрөт жана төрөттөн кийинки мезгилдеги шишиктен, протеинуриядан жана гипертониялык бузулуулардан жана төрөттөн кийинки мезгил менен гана байланышкан кабылдоолорунан (ар бири 17 пайыздан) каза болгондордун эң көп үлүшүн түзгөн.

■ 9.36 таблица: Аймактар боюнча энелердин өлүмү

(кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны)

	Бардыгы, адам					Төрөлгөндөрдүн 100 000ине				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	49	43	61	50	41	28,6	24,8	38,6	33,3	27,3
Баткен облусу	5	4	6	5	5	33,6	25,8	42,4	38,3	36,6
Жалал-Абад облусу	12	12	16	9	4	38,2	37,2	53,2	31,7	14,2
Ысык-Көл облусу	8	3	9	9	5	71,2	28,4	90,6	98,7	55,4
Нарын облусу	7	1	3	8	2	105,7	16,6	52,6	157,2	42,2
Ош облусу	7	9	8	7	9	19,5	25,5	24,5	24,9	30,2
Талас облусу	-	1	4	2	5	-	16,6	69,1	38,4	97,0
Чүй облусу	4	8	7	3	5	16,1	32,5	32,2	15,1	25,2
Бишкек ш.	5	5	5	4	6	18,0	16,9	19,1	14,6	21,8
Ош ш.	1	-	3	3	-	8,3	-	25,2	21,7	-

Наристелердин өлүмдөрүнүн коэффициенти – 1 жашка чейинки жаш курактагы балдардын өлүмүнүн деңгээлин тирүү төрөлгөн балдардын 1 000ине аныктоочу көрсөткүч. Промилде эсептелет.

■ 9.37 таблица: 2022-жылы өлүм себептеринин негизги класстары боюнча наристелердин өлүмү

(1 жашка чейинки жаш куракта өлгөн балдардын саны)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине		
	экөө тең	кыз-дар	эркек балдар	экөө тең	кыз-дар	эркек балдар
Өлгөндөрдүн бардыгы <i>алардын ичинен:</i>	2 150	998	1 152	143,1	136,9	149,0
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	1 481	690	791	98,6	94,7	102,3

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.37 таб. уландысы)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине		
	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар
тубаса аномалия оорулары (өрчүү оорулары), деформация жана хромосомалык бузулууларнан	282	132	150	18,8	18,1	19,4
дем алуу органдарынын ооруларынан	223	107	116	14,9	14,7	15,0
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	42	20	22	2,8	2,7	2,8
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	32	11	21	2,1	1,5	2,8
нерв системасынын ооруларынан	35	13	22	2,3	1,8	2,8
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	6	1	5	0,4	0,1	0,6
өлүмдүн башка себептеринен	49	24	25	3,2	3,3	3,3

Наристелердин өлүмү акыркы жылдардын ичинде олуттуу кыскаргандыгына карабастан, жогору бойдон калууда. Жашоосунун биринчи жылындагы балдардын өлүмүнүн негизги себептери болуп перинаталдык (төрөттөн кийинки) мезгилде пайда болуучу абалдар (2022-жылы бир жашка чейинки өлгөн балдардын жалпы санынын 69 пайызы), тубаса аномалиялары (13 пайызы), ошондой эле дем алуу органдарынын оорулары (10 пайызы) саналат.

Балдар өлүмүнүн коэффициенти – 5 жашка чейинки жаш курактагы (0-4 жаштагы) балдардын өлүмүнүн деңгээлин тирүү төрөлгөн балдардын 1 000ине аныктоочу көрсөткүч, промилде эсептелет.

■ 9.38 таблица: Өлгөн балдардын жашаган жери жана жынысы боюнча балдардын өлүмү
(беш жашка чейинки куракта өлгөн балдардын саны)

	2018	2019	2020	2021	2022
Экөө тең					
бардыгы	2 967	3 019	2 663	2 727	2 528
шаар жерлери	1 848	1 853	1 644	1 593	1 530
айыл жерлери	1 119	1 166	1 019	1 134	998
Кыздар					
бардыгы	1 284	1 324	1 210	1 187	1 382
шаар жерлери	817	814	753	684	793
айыл жерлери	467	510	457	503	589
Эркек балдар					
бардыгы	1 683	1 695	1 453	1 540	1 146
шаар жерлери	1 031	1 039	891	909	737
айыл жерлери	652	656	562	631	409

2022-жылы ар түрдүү оорулардан, уулануулардан жана жаракаттардан беш жашка чейинки 2,5 миң бала, же төрөлгөндөрдүн 1 000ине алганда дээрлик 17 бала өлгөн. Балдар өлүмүнүн көрсөткүчтөрүнө наристелердин өлүмү да (жашоосунун биринчи жылында өлгөндөрдүн өлүмү) кошулат.

■ 9.39 таблица: 2022-жылы жынысы жана өлүүнүн себептеринин негизги класстары боюнча балдардын өлүмү
(беш жашка чейинки куракта өлгөн балдардын саны)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине		
	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар
Өлгөндөрдүн бардыгы	2 528	1 146	1 382	167,0	156,1	177,2
<i>анын ичинен:</i>						
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	1 485	690	795	98,1	94,0	101,9

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(9.39 таб. уландысы)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине		
	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар
тубаса аномалия оорулары (өрчүү оорулары), деформациялар жана хромосомалык бузулууларнан	330	156	174	21,8	21,2	22,3
дем алуу органдарынын ооруларынан	327	144	183	21,6	19,6	23,5
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым кесепеттеринен	117	40	77	7,7	5,5	9,9
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	72	35	37	4,7	4,8	4,7
нерв тутумунун ооруларынан	68	22	46	4,5	3,0	5,9
башка рубрикаларда классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана нормадан четтөөлөрнө	53	26	27	3,5	3,5	3,5
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	13	4	9	0,9	0,5	1,1
өлүмдүн башка себептеринен	63	29	34	4,2	4,0	4,4

Беш жашка чейинки балдардын өлүмдөрүнүн негизги себептери наристелердин өлүмү сыяктуу эле перинаталдык мезгилде пайда болуучу абалдар (2022-жылы 0–4 жаштагы өлгөн балдардын жалпы санынын 59 пайызы) болуп саналат. Андан кийин тубаса аномалиялар жана дем алуу органдарынын оорулары (13 пайыздан), ошондой эле жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка кесепеттери (5 пайызы).

УКУК БУЗУУЛАР

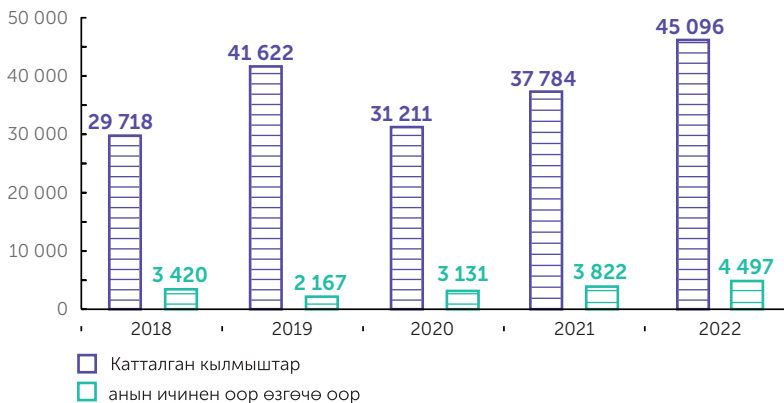

10. УКУК БУЗУУЛАР

Бөлүм аялдар жана эркектер тарабынан жасалган кылмыштар, кылмыш жасаган адамдардын курамы, кылмыш үчүн соттолгондор, жашы жете элек балдарды кошкондо, үй бүлөдөгү зомбулук жана ошондой эле пробациялык көзөмөл жөнүндөгү маалыматтарды камтыйт.

Бөлүмдү даярдаш үчүн Кыргыз Республикасынын Башка прокуратуранын, Ички иштер министрлигинин, Кыргыз Республикасынын Жогорку соту жана Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробация департаментинин маалыматтары пайдаланылды.

■ 10.1 график: Катталган кылмыштардын саны

Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасынын маалыматы боюнча акыркы беш жылда республикада катталган кылмыштардын саны көбөйгөнү байкалган. Алсак, 2018-жылы 39 миңден ашык кылмыш катталса, 2022-жылы алардын саны 45 миңден ашып, 1,5 эсеге көбөйгөн.

■ 10.2 график: Катталган кылмыштардын курамы

(пайыз менен)

2022-жылы катталган кылмыштардын жалпы санында эң көп үлүшү (45 пайызы) уурулукка, алдамчылык учурларына (19 пайыздан ашык), ээнбаштыкка (4 пайызга жакын) жана баңгизаттарды мыйзамсыз жүгүртүүгө байланыштуу кылмыштарга (3 пайызы) туура келди.

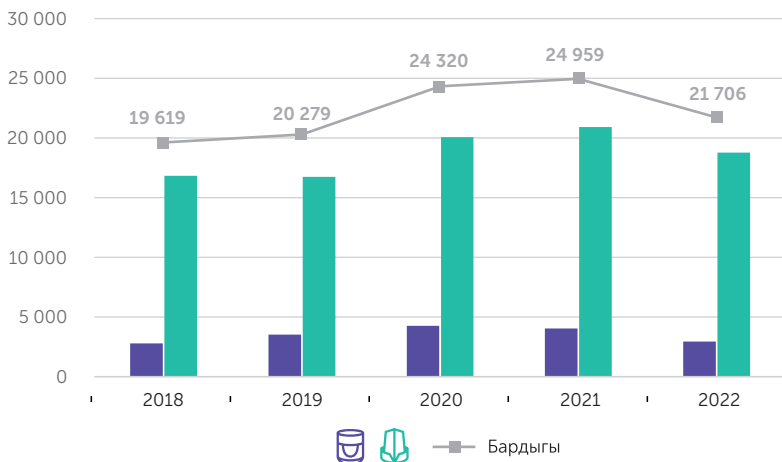
■ 10.1 таблица: Кылмыш жасаган адамдардын саны
(адам)

	2018	2019 ¹	2020 ¹	2021 ¹	2022
Кылмыш жасаган адамдар анын ичинде:	19 619	20 279	24 320	24 959	21 706
аялдар	2 784	3 532	4 265	4 041	2 943
эркектер	16 835	16 747	20 055	20 918	18 763
кылмыш жасаган адамдардын жалпы санынын ичинен жашы жете электер ²	1 432	1 162	1 031	1 278	1 698

¹ Кылмыштарды жана жоруктарды жасаган адамдарды кошкондо.

² Кылмыш жасалган учурда 14 жашка толгон, бирок 18 жашка толо элек болсо жашы жете элек деп эсептелет. Кыргыз Республикасында кылмыш жоопкерчилигинин курагы 16 жаштан башталат. Бир катар оор кылмыштар үчүн жашы жете электер 14 жаштан тартып кылмыш жоопкерчилигине тартылышы мүмкүн.

■ 10.3 график: Кылмыш жасаган адамдар, жынысы боюнча
(адам)

■ 10.2 таблица: Курактык топтор боюнча кылмыш жасаган адамдардын курамы
(адам)

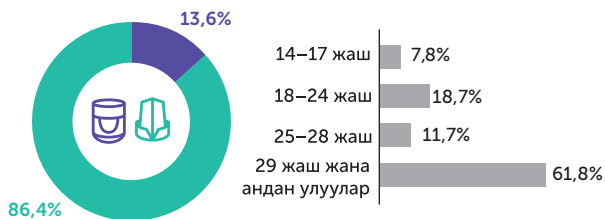
	2018	2019 ¹	2020 ¹	2021 ¹	2022
Кылмыш жасаган адамдар - бардыгы	19 619	20 279	24 320	24 959	21 706
алардын ичинен кылмыш жасаган учурунда жаш курагы боюнча, жашы:					
14–15	511	300	237	349	547
16–17	921	862	794	929	1 151
18–24	3 899	3 314	3 712	3 847	4 050
25–28	2 302 ²	2 691	3 013	3 142	2 547
29 жаш жана андан улуулар	11 986 ³	13 188	16 551	16 645	13 404

¹ Кылмыштарды жана жоруктарды жасаган адамдарды кошкондо.

² 25-29 жаш курагында.

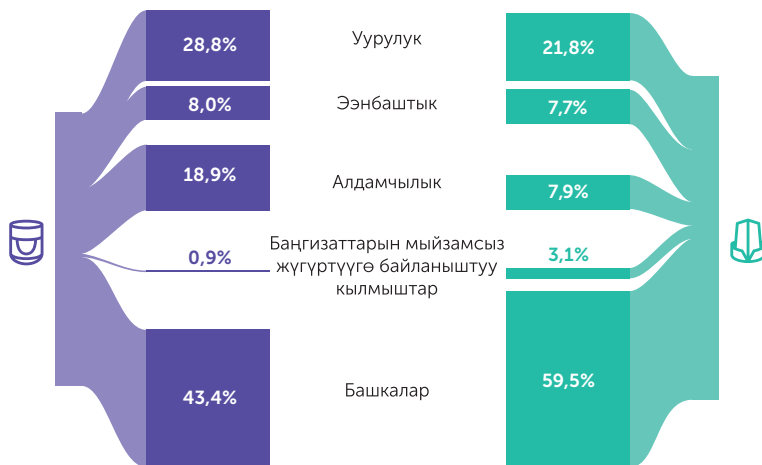
³ 30 жаш жана андан улуу курагында.

■ 10.4 график: 2022-жылы жаш курактык топтору боюнча кылмыш жасаган адамдардын саны
(жыйынтыкка карата пайыз менен)

2022-жылы кылмыштардын эң көп саны 29 жаш жана андан улуу курактагы адамдар тарабынан жасалган, алардын үлүшү кылмыш жасаган адамдардын жалпы санында 62 пайызга жакын туура келген, андан кийин 19 пайызга жакын 18-24 жаш курактагылар, 25-28 жаш курактагылардын үлүшүнө жасалган кылмыштардын 12 пайызга жакыны, ал эми 14-17 жаш курактагы адамдардын үлүшү жалпысынан 8 пайызга жакынды түзгөн. 2022-жылы кылмыш жасагандардын жалпы санынын 86 пайыздан ашыгы эркектер жасалган.

■ 10.5 график: 2022-жылы кылмыштардын түрлөрү боюнча кылмыш жасаган адамдардын саны (пайыз менен)

■ 10.3 таблица: Биринчи инстанциядагы соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны

	2019	2020	2021	2022
Өкүм чыгаруу менен каралган иштер	3 720	4 266	4 915	5 071
Кыскартылган	3 806	2 974	3 246	4 418
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары колдонулду	64	61	54	77
Прокурорго кайтарылды	542	194	224	411
Башка сотторго өткөрүлүп берилди	371	538	763	703

Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

2022-жылы биринчи инстанциядагы соттор тарабынан өкүм чыгаруу менен 5,9 миң адамга карата 5 миңден ашык иш каралып, 4 миңден ашык иш өндүрүшү кыскартылган, 77 ишти кароонун жыйынтыгы боюнча медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары колдонулган жана 411 иш прокурорго кайтарылган.

■ 10.4 таблица: Жынысы боюнча соттолгондордун саны¹
(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бардыгы	7 097	4 545	5 194	6 079	5 882
<i>анын ичинде:</i>					
аялдар	917	563	633	668	648
эркектер	6 180	3 982	4 561	5 411	5 234
жалпы санынын ичинен жашы жете электер	161	193	250	262	140
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	10	8	16	17	7
жигит	151	185	234	245	133

¹ Кылмыш жасагандыгы үчүн соттолгон адам соттун айыптоо өкүмү мыйзамдуу күчүнө кирген күндөн тартып соттуулугу жоюлган же алып салынган учурга чейин соттолду деп эсептелет.

2022-жылы соттордун өкүмдөрү боюнча 6 миңге жакын адам соттолгон, бул 2018-жылга салыштырмалуу 17,1 пайызга аз. Соттолгондордун жалпы санынын 11 пайызын аялдар түзгөн.

■ 10.5 таблица: Ата-эненин балдарын багуудан качуу жана балдардын ата-энесин багуудан баш тартуусу үчүн соттолгондордун саны
(адам)

	2019	2020	2021	2022
Ата-эненин балдарын багуудан качкан үчүн соттолгон адамдар	210	363	348	382
аялдар	-	1	-	2
эркектер	210	362	348	380
Балдардын ата-энесин багуудан баш тарткан үчүн соттолгон адамдар	2	-	-	-
аялдар	-	-	-	-
эркектер	2	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

■ 10.6 график: 2022-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жазык кодексине ылайык кылмыштардын айрым түрлөрү боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 10.7 график: 2022-жылы соттор тарабынан дайындалган жазанын негизги чаралары боюнча соттолгондордун саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 10.6 таблица: Башкы прокуратура органдары тарабынан адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин сактоо чөйрөсүндө мыйзам бузуулардын саны

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Мыйзам бузуулар аныкталган</i>					
Бардыгы	1 873	5 126	3 172	2 263	2 766
социалдык укуктарды коргоо жөнүндө анын ичинде мыйзам бузуу жөнүндө:	1 032	2 201	1 184	803	1 057
эмгек мыйзамы	837	1 648	773	649	876
пенсия мыйзамы	71	139	243	43	63
социалдык камсыздандыруу	124	414	168	111	118
жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө	154	333	542	309	301
үй-бүлөлүк зомбулуктан сактоо жана коргоо жөнүндө	-	-	-	-	87
эркектер жана аялдар үчүн бирдей укуктар менен бирдей мүмкүнчүлүктөрдүн мамлекеттик кепилдиктери	89	125	57	49	43
ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдардын укуктары жана кепилдиктери	83	522	300	185	224
жарандардын кайрылууларын кароо тартиби	386	1 554	762	719	761
миграция	36	204	167	52	65
башка мыйзамдар	93	187	160	146	228
<i>Аныкталган мыйзам бузуунун жалпы санынын ичинен пайыз менен</i>					
Бардыгы	100	100	100	100	100
социалдык укуктарды коргоо жөнүндө анын ичинде мыйзам бузуу жөнүндө:	55,1	42,9	37,3	35,5	38,2
эмгек мыйзамы	44,7	32,1	24,4	28,7	31,7
пенсия мыйзамы	3,8	2,7	7,7	1,9	2,3
социалдык камсыздандыруу	6,6	8,1	5,3	4,9	4,3
жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө	8,2	6,5	17,1	13,7	10,9
үй-бүлөлүк зомбулуктан сактоо жана коргоо жөнүндө	-	-	-	-	3,1
эркектер жана аялдар үчүн бирдей укуктар менен бирдей мүмкүнчүлүктөрдүн мамлекеттик кепилдиктери	4,8	2,4	1,8	2,2	1,6
ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдардын укуктары жана кепилдиктери	4,4	10,2	9,5	8,2	8,1
жарандардын кайрылууларын кароо тартиби	20,6	30,3	24,0	31,8	27,5
миграция	1,9	4,0	5,3	2,3	2,3
башка мыйзамдар	5,0	3,6	5,0	6,5	8,2

Булак: Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасы.

Аялдарга жана балдарга карата жасалган кылмыш, үй бүлөлүк зомбулук

Мыйзамга ылайык **Үй бүлөлүк зомбулук** – бул үй бүлө мүчөсүнүн башка үй бүлө мүчөсүнө карата дене-бойлук, психологиялык, экономикалык мүнөздөгү атайылап жасаган аракеттери же алардын коркунучу, ошондой эле этибарсыз мамилеси. Мыйзам үй бүлөлүк зомбулуктун төмөнкү формаларын аныктайт:

- дене-бойлук зомбулук;
- экономикалык зомбулук;
- психологиялык зомбулук;
- этибарсыз мамиле.

■ 10.7 таблица: Кризистик борборлорго, аксакалдар сотторуна жана башка адистештирилген мекемелерге кайрылгандардын саны (адам)

	Бардыгы	анын ичинде		анын ичинен үй-бүлө (үй) зомбулугу көйгөйү боюнча		
		аялдар	эркектер	бардыгы	аялдар	эркектер
2018-ж. кайрылгандардын саны	16 757	10 793	5 964	8 730	6 788	1 942
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	7 172	2 911	4 261	1 599	939	660
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	8 417	7 546	871	5 972	5 520	452
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 168	336	832	1 159	329	830
2019-ж. кайрылгандардын саны	13 867	10 771	3 026	7 818	6 628	1 190
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	3 341	1 703	1 638	1 095	598	497
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	9 757	8 805	952	6 687	6 006	681
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	758	256	502	36	24	12

(10.7 таб. уландысы)

	Бар-дыгы	анын ичинде		анын ичинен үй-бүлө (үй) зомбулугу көйгөйү боюнча		
		аял-дар	эркек-тер	бар-дыгы	аял-дар	эркек-тер
2020-ж. кайрылган-дардын саны	13 973	10 494	3 479	9 702	8 320	1 382
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	2 460	1 281	1 179	979	540	439
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	9 945	8 841	1 104	8 680	7 741	939
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 557	365	1 192	39	38	1
башка мекемелер	11	7	4	4	1	3
2021-ж. кайрылган-дардын саны	15 696	12 559	3 137	10 275	9 332	943
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	2 443	1 198	1 245	780	401	379
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	11 809	11 121	688	9 454	8 904	550
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 416	221	1 195	33	22	11
башка мекемелер	28	19	9	8	5	3
2022-ж. кайрылган-дардын саны	14 525	11 471	3 054	9 959	9 131	828
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	2 377	1 197	1 180	809	398	411
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	10 633	9 958	675	9 053	8 651	402
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 498	306	1 192	80	72	8
башка мекемелер	17	10	7	17	10	7

Республикада калкка жардам берүүчү, анын ичинде үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан аялдар үчүн кризистик борборлор, балдар борборлору жана башка адистештирилген мекемелер иштейт. Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткандардын көпчүлүк бөлүгү кризистик борборлорго жана сейрек учурларда гана – башка мекемелерге кайрылышат.

2022-жылы калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөтүүчү кризистик борборлорго жана башка адистештирилген мекемелерге үй-бүлөлүк зомбулук учурлары боюнча 9,9 миң адам кайрылган, алардын көпчүлүгү – аялдар (92 пайыз).

■ 10.8 таблица: Курактык топтору жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны
(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кайрылгандардын саны	16 757	13 867	13 973	15 969	13 607
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	83	253	19	480	480
14–17	444	543	915	559	526
18–34	5 609	4 059	4 423	4 355	4 050
35–39	4 137	4 260	4 178	5 004	4 454
40–49	3 903	2 785	2 758	3 363	2 778
50 жана андан улуулар	2 581	1 967	1 680	1 935	1 319
Аялдар	10 793	10 771	10 494	12 559	11 567
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	43	183	11	467	467
14–17	322	399	762	504	483
18–34	3 918	3 357	3 797	3 928	3 762
35–39	2 559	3 624	3 209	4 079	3 822
40–49	2 466	1 964	1 851	2 483	2 200
50 жана андан улуулар	1 485	1 244	864	1 098	833
Эркектер	5 964	3 096	3 479	3 137	2 040
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	40	70	8	13	13
14–17	122	144	153	55	43
18–34	1 691	702	626	427	288
35–39	1 578	636	969	925	632
40–49	1 437	821	907	880	578
50 жана андан улуулар	1 096	723	816	837	486

(10.8 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кайрылгандардын ичинен үй-бүлөлүк зомбулуктан (үй-бүлөлүк зомбулуктан) жабыркагандар	8 730	7 818	9 702	10 275	9 959
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	81	105	10	286	156
14–17	338	302	608	333	270
18–34	3 159	2 422	3 476	3 151	3 679
35–39	1 897	2 118	2 885	3 281	2 726
40–49	1 906	1 741	1 826	2 253	1 978
50 жана андан улуулар	1 349	1 130	897	971	1 150
Аялдар	6 788	6 628	8 320	9 332	9 131
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	43	78	9	276	84
14–17	235	226	511	284	215
18–34	2 599	2 092	3 085	2 984	3 578
35–39	1 540	1 882	2 490	2 939	2 518
40–49	1 438	1 450	1 559	2 076	1 758
50 жана андан улуулар	933	900	666	773	978
Эркектер	1 942	1 190	1 382	943	828
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	38	27	1	10	72
14–17	103	76	97	49	55
18–34	560	330	391	167	101
35–39	357	236	395	342	208
40–49	468	291	267	177	220
50 жана андан улуулар	416	230	231	198	172

Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткандардын жана кризистик борборлорго кайрылгандардын көпчүлүгү 18–34 жаш кыз-келиндер (39 пайызы), ал эми улгайган курактагы аялдар аз кайрылышат. Аялдардан айырмаланып, эркектердин жашы үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан жана жардам сурап кайрылгандардын курактык топтор боюнча бир калыпта бөлүштүрүлгөн.

■ 10.9 таблица: Үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны
(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кайрылгандардын саны <i>анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>	16 757	13 867	13 973	15 696	14 525
расмий никеде турат	7 969	6 402	6 199	7 955	5 998
расмий эмес никеде турат	2 544	2 664	1 812	2 266	4 339
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	1 879	2 147	2 931	2 122	1 399
ажырашкан	3 120	1 948	2 546	2 558	2 324
жесир	1 245	706	485	795	465
Аялдар <i>анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>	10 793	10 771	10 494	12 559	11 471
расмий никеде турат	4 076	4 640	4 818	6 617	4 830
расмий эмес никеде турат	1 992	2 359	1 567	1 943	4 118
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	1 346	1 620	2 259	1 773	869
ажырашкан	2 395	1 549	1 510	1 526	1 310
жесир	984	603	340	700	344
Эркектер <i>анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>	5 964	3 096	3 479	3 137	3 054
расмий никеде турат	3 893	1 762	1 381	1 338	1 168
расмий эмес никеде турат	552	305	245	323	221
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	533	527	672	349	530
ажырашкан	725	399	1 036	1 032	1 014
жесир	261	103	145	95	121

- 10.10 таблица: Жасалган зомбулук түрлөрү жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны (адам)

	2021			2022		
	барды- гы	аял- дар	эркек- тер	барды- гы	аял- дар	эркек- тер
Бардыгы <i>анын ичинде</i> <i>кайрылган фактылар</i> <i>боюнча:</i>	15 696	12 559	3 137	14 525	11 471	3 054
үй бүлөлүк зомбулук	8 142	7 698	444	7 734	7 438	296
сексуалдык зомбулук	231	231	-	474	454	20
дискриминациялоочу нике тажыйрбалар	264	264	-	104	100	4
адамдарды соодалоо <i>анын ичинен:</i>	6	4	2	9	8	1
эмгек эксплуатациясы	6	4	2	6	5	1
сексуалдык эксплуатация	-	-	-	3	3	-
ажырашуу, мүлктү бөлүштүрүү	2 182	1 889	293	1 199	1 030	169
башка	4 871	2 473	2 398	5 005	2 441	2 564

- 10.11 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны (адам)

	2021			2022		
	барды- гы	аял- дар	эркек- тер	барды- гы	аял- дар	эркек- тер
Кыргыз Республикасы	15 696	12 559	3 137	14 525	11 471	3 054
Баткен облусу	435	312	123	562	409	153
Жалал-Абад облусу	358	253	105	431	291	140

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(10.11 таб. уландысы)

	2021			2022		
	барды- гы	аял- дар	эркек- тер	барды- гы	аял- дар	эркек- тер
Ысык-Көл облусу	1 099	553	546	1 352	833	519
Нарын облусу	320	213	107	225	168	57
Ош облусу	755	447	308	769	435	334
Талас облусу	334	157	177	323	197	126
Чүй облусу	276	131	145	299	150	149
Бишкек ш.	8 809	7 548	1 261	7 135	5 669	1 466
Ош ш.	3 310	2 945	365	3 429	3 319	110

10.12 таблица: Кризистик борборлорго жана мекемелерге кайрылуунун жыйынтыгы боюнча социалдык-психологиялык жардам алгандардын саны

(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бетме-бет жолугуп консультациялар берилди (юридикалык, медициналык, социалдык, психологиялык):					
аялдар	7 278	9 223	10 129	10 956	11 154
эркектер	1 476	2 780	3 133	2 767	2 753
Баш калка берилди:					
аялдар	446	605	273	551	1 055
эркектер	15	47	19	30	1 363

10.13 таблица: Үй-бүлөлүк зомбулукту жасаган жана үй-бүлөдөгү зомбулуктан жабыртарткан адамдардан саны (убактылуу коргоо ордер берилген менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Үй-бүлөлүк зомбулук катталган учурлар	7 178	8 642	10 152	10 151	9 880
Үй-бүлөлүк зомбулук жасаган адамдардын саны	7 178	6 490	8 577	9 038	8 725
аялдар	595	429	623	439	430
эркектер	6 583	6 061	7 954	8 599	8 295
Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыркаган адамдардын саны	7 178	6 286	8 254	8 774	8 515

(10.13 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
аялдар	6 562	5 899	7 891	8 463	8 225
эркектер	616	387	363	311	290
Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан жашы жете электердин саны	...	204	323	264	210
кыздар	...	90	169	124	122
эркек балдар	...	114	154	140	88
Убактылуу коргоо ордерлери берилген	7 114	6 490	8 577	9 038	8 725

Булак: Кыргыз Республикасынын ички иштер министрлиги.

Кыргыз Республикасынын ИИМнин маалыматтары боюнча, 2022-жылы үй бүлөлүк зомбулуктун фактылары боюнча 8,7 миң убактылуу коргоо ордерлерин берилген, бул 2021-жылга салыштырмалуу 3,5 пайызга аз.

■ 10.14 таблица: 2022-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин беренелери боюнча аялдарга карата жасалган кылмыштарга байланыштуу козголгон кылмыш иштеринин саны

	Кат-талган	Кыскар-тылган	Сотко жөнөтүлгөн
Козголгон кылмыш иштеринин саны - бардыгы	48 492	12 063	18 608
Жеке адамга каршы кылмыштар-бардыгы	4 054	1 197	2 478
алардын ичинен аялдарга карата жасалган - бардыгы	1 625	546	930
анын ичинде КР Кылмыш-жаза кодексинин беренелери боюнча:			
өлтүрүү (122-123 берене)	-	-	-
этиятсыздыктан өлүмгө алып келүү (127 берене)	47	8	36
өзүн-өзү өлтүрүүгө жеткирүү (128 берене)	4	1	3
ден соолукка оор залал келтирүү (130 берене)	11	4	4
ден соолукка анча оор эмес залал келтирүү (131 берене)	17	-	14
этиятсыздыктан ден соолукка оор залал келтирүү (134 берене)	84	26	47
этиятсыздыктан ден соолукка оор залал келтирүү (134 берене)	2	1	-

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(10.14 таб. уландысы)

	Кат- талган	Кыскар- тылган	Сотко жөнөтүлгөн
этиятсыздыктан ден соолукка анча оор эмес залал келтирүү (135 берене)	5	3	2
ден соолукка жеңил залал келтирүү (136 берене)	711	315	356
уруп-сабап кыйноо (138 берене)	15	5	8
өмүргө жана ден соолукка коркунучтуу зомбулукту колдонуу менен коркутуу (139 берене)	4	1	1
коркунучта калтыруу (144 берене)	20	2	17
зордуктоо (154 берене)	179	61	98
сексуалдык мүнөздөгү зомбулук аракеттер (155 берене)	39	5	32
сексуалдык мүнөздөгү аракеттерге мажбурлоо (156 берене)	9	4	4
он алты жашка толо элек бала менен сексуалдык мүнөздөгү аракеттер (157 берене)	68	5	51
ыплас аракеттер (158 берене)	38	7	28
баланы порнобизнеске тартуу (162 берене)	1	-	-
адамды уурдоо (165 берене)	8	1	4
адамдарды соодалоо (166 берене)	1	-	1
балдарды соодалоо (167 берене)	1	-	-
мыйзамсыз миграцияны, мигранттарды мыйзамсыз алып келүүнү (алып чыгууну) уюштуруу (168 берене)	5	2	3
эркиндигинен мыйзамсыз ажыратуу (169 берене)	2	1	1
никеге туруу максатында ала качуу (172 берене)	28	5	18
иш жүзүндөгү нике мамилелерине турууга мажбурлоо (173 берене)	1	-	1
адамды никеге турууга мажбурлоо (174 берене)	5	3	1
диний ырым-жырымдарды өткөрүүдө нике курагы жөнүндө мыйзамдарды бузуу (175 берене)	68	11	49
эки жана андан көп аял алуу (176 берене)	1	1	-
үй-бүлөлүк зомбулук (177 берене)	61	22	35
Менчикке каршы кылмыштар - бардыгы	35 248	8 642	11 564

(10.14 таб. уландысы)

	Кат- талган	Кыскар- тылган	Сотко жөнөтүлгөн
алардын ичинен аялдарга карата жасалган - бардыгы			
анын ичинде:	3 596	999	1 034
уурдоо (205 берене)	2 284	690	353
тоноо (206 берене)	250	69	94
каракчылык (207 берене)	28	-	27
алдамчылык (209 берене)	859	195	458
Коомдук тартипке каршы кылмыштар:			
бейбаштык (280 берене)	1 868	817	645
алардын ичинен аялдарга карата	485	198	194

Булак: Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратура.

■ 10.15 таблица: Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны

	2019	2020	2021	2022
Бүткөн иштер				
Бардыгы	122	126	94	228
Өкүм чыгаруу менен каралган	63	84	62	108
Кыскарылган	53	28	24	117
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	1	5	5	2
Прокурорго кайтарылды	5	2	2	1
Жыйынтыкка карата пайыз менен				
Бардыгы	100	100	100	100
Өкүм чыгаруу менен каралган	51,6	66,7	66,0	47,4
Кыскарылган	43,4	22,2	25,5	51,3
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	0,8	4,0	5,3	0,9
Прокурорго кайтарылды	4,1	1,6	2,1	0,4

Булак: Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратура.

2022-жылы республиканын сотторуна үй-бүлөлүк зомбулукка байланыштуу 256 кылмыш иши түшүп, анын ичинен 228си бүтүрүлгөн иштер. Үй-бүлөлүк зомбулукка байланыштуу бүтүрүлгөн иштердин түзүмүндө өкүм чыгаруу менен каралган кылмыш иштеринин үлүшү 52 пайыздан 2019-жылы 47 пайызга чейин 2022-жылы төмөндөгөн.

■ 10.16 таблица: 2022-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин беренелери боюнча үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны

	Өкүм чыгаруу менен каралган иштер	Кыскарылган иштер	Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	Каралган иштердин натыйжасы боюнча соттолгон	
				аялдар	эркектер
Бардыгы анын ичинде беренелер боюнча:	108	117	2	15	95
өлтүрүү	19	1	1	6	9
аффект абалында адам өлтүрүү	-	1	-	2	-
этиятсыздыктан өлүмгө алып келүү	1	-	-	1	1
ден соолукка оор залал келтирүү	10	1	-	2	9
ден соолукка анча оор эмес залал келтирүү	3	7	-	1	5
ден соолукка жеңил залал келтирүү	45	77	-	1	47
уруп-сабап кыйноо	2	-	-	-	2
зордуктоо	4	-	-	-	4
сексуалдык мүнөздөгү зомбулук аракеттер	3	-	-	-	2
ыплас аракеттер	1	-	1	-	1
үй-бүлөлүк зомбулук	8	23	-	-	5
ата-эненин балдарды багуудан качуусу	5	4	-	-	5
баланы тарбиялоо боюнча милдеттерди аткарбоо	1	-	-	1	-
турак жайдын кол тийбестигин бузуу	1	-	-	-	1
ээнбаштык	4	3	-	-	3

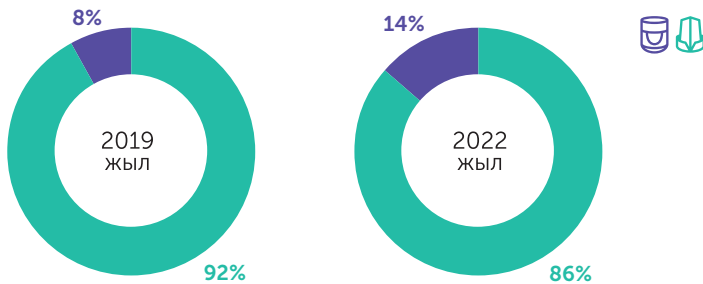
Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

Соттор караган иштердин жалпы санынын ичинен эң көп үлүшү бүткөн иштердин жалпы санынын ден соолукка жеңил зыян келтирүү менен байланышкан кылмыштарга 42 пайызы туура келген, адам өлтүрүү менен байланышкан иштер – 17,6 пайызы, ден соолукка оор зыян келтирүү – 9,3 пайызы, үй – бүлөлүк зомбулук – 7,4 пайызы жана зордуктоо - 3,7 пайызы туура келген.

■ 10.17 таблица: Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан кылмыштар үчүн соттолгон адамдардын саны

	2019	2020	2021	2022
Бардыгы, адам	63	84	66	110
аялдар	5	12	11	15
эркектер	58	72	55	95
Жыйынтыкка карата пайыз менен, бардыгы	100	100	100	100
аялдар	7,9	14,3	16,7	13,6
эркектер	92,1	85,7	83,3	86,4

■ 10.8 график: Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан кылмыштар үчүн соттолгон аялдардын жана эркектердин саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

2022-жылы үй-бүлөлүк зомбулукка байланыштуу кылмыштар үчүн 110 адам соттолгон, алардын 86 пайызы эркектер. Ошону менен бирге, үй-бүлөлүк зомбулук менен байланышкан кылмыштар үчүн соттолгон эркектердин үлүшү 92 пайыздан 2019-жылы 86 пайызга чейин 2022-жылы төмөндөгөн, ошол эле учурда соттолгон аялдардын үлүшү бул мезгилде, тескерисинче, 8 пайыздан 14 пайызга же 1,7 эсеге көбөйгөн.

■ 10.18 таблица: Үй-бүлөлүк зомбулукка байланыштуу каралган жазык иштердин натыйжалары боюнча жабыр тарткан деп таанылган адамдардын саны

	2020	2021	2022
Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан деп таанылган адамдар	264	96	233
<i>анын ичинде жынысы боюнча:</i>			
аялдар	238	65	197
эркектер	26	31	36
алардын ичинен жашы жете электер	23	24	18
<i>анын ичинде зомбулуктун түрлөрү боюнча:</i>			
дене бойлук	228	74	221
психологиялык	22	2	2
сексуалдык	10	14	10
башка зомбулук	4	6	-

2022-жылдын жыйынтыгы боюнча үй-бүлөлүк зомбулукка байланыштуу кылмыш иштерин соттордун кароосунун жыйынтыгы боюнча жабыр тарткан деп табылган адамдардын ичинен басымдуу көпчүлүгүн (93,9 пайызын) аялдар түзгөн. Бул категориядагы иштер боюнча сот тарабынан жабыр тарткан деп таанылган эркектер үлүшү 6,1 пайызды, ал эми жабыр тарткандардын арасында балдардын үлүшү 2,5 пайызды түзгөн. Бул тентүүлүк акыркы үч жыл аралыгында сакталып турат.

■ 10.19 таблица: Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан укук бузуулар жөнүндө иштерди соттордун кароосунун натыйжалары

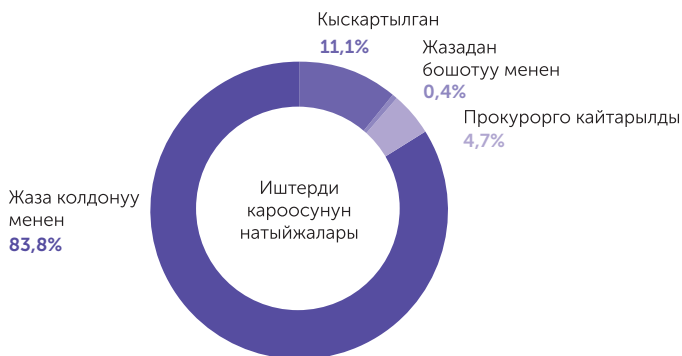
	2019	2020	2021	2022
<i>Бүткөн иштер</i>				
Бардыгы	576	1 047	1 049	2 979
Өкүм чыгаруу менен каралган	149	287	237	2 496 ¹
Кыскарылган	384	728	794	330
Жазадан бошотуу менен	-	-	-	15

(10.19 таб. уландысы)

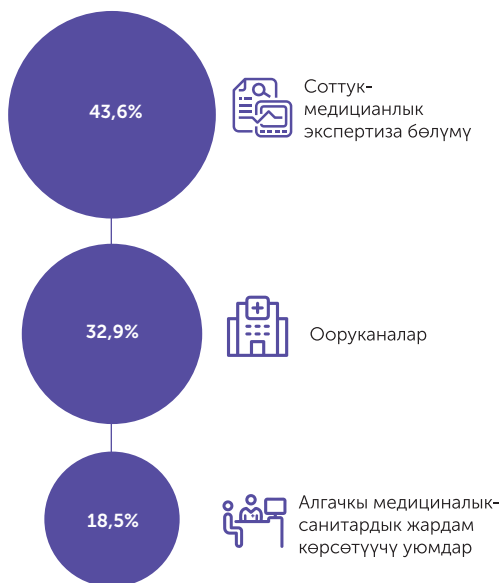
	2019	2020	2021	2022
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	1	4	-	-
Прокурорго кайтарылды	40	15	9	140
Башка сотко өткөрүлүп берилди	2	13	9	-
<i>Жыйынтыкка карата пайыз менен</i>				
Бардыгы	100	100	100	100
Өкүм чыгаруу менен каралган	25,9	27,4	22,6	83,8
Кыскарылган	66,7	69,5	75,7	11,1
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	0,2	0,4	-	0,4
Прокурорго кайтарылды	6,9	1,4	0,9	4,7
Башка сотко өткөрүлүп берилди	0,3	1,2	0,9	-

¹ 2022-жылы КРнын укук бузуулар жөнүндө кодексине ылайык 2021 - жылдагы редакциясында - жаза бошотуу менен.

■ 10.9 график: 2022-жылы үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу укук бузуулар жөнүндө иштерди кароосунун натыйжалары
(жыйынтыкка карата пайыз менен)

- 10.10 график: 2022-жылы үй-бүлөлүк зомбулуктун натыйжасында пайда болгон оорулар жана жаракаттар боюнча саламаттык сактоо уюмдарына кайрылгандардын саны (пайыз менен)

2022-жылы саламаттык сактоо уюмдарында үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан 3,5 миңге жакын кайрылгандар катталган. Кайрылуулардын жарымына жакыны (44 пайызы) соттук-медициналык экспертиза бөлүмдөрүндө, үчтөн бири (33 пайызы) ооруканаларда катталган жана кайрылуулардын 18,5 пайызы алгачкы медициналык - санитардык жардам көрсөтүүчү уюмдарга түшкөн.

- 10.20 таблица: 2022-жылы зомбулуктун түрлөрү, жынысы жана жаш курагы боюнча үй-бүлөдөгү зомбулуктун натыйжасында пайда болгон оорулардан (жаракаттардан) дарыланган адамдардын саны

	Бардыгы, адам	анын ичинде жаш куракта, жашы							51 жана андан улуулар
		0-6	7-14	15-17	18-20	21-30	31-40	41-50	
Дарылангандар бардыгы	1 139	17	60	57	88	257	365	148	144
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	1117	15	59	50	85	255	363	147	143
психологиялык	7	-	-	4	-	2	1	-	-
сексуалдык	15	2	3	3	3	-	1	1	1
Аялдар	885	6	25	35	74	211	300	120	111
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	865	5	24	29	71	209	298	119	110
психологиялык	6	-	-	3	-	2	1	-	-
сексуалдык	14	1	3	3	3	-	1	1	1
Эркектер	254	11	35	22	14	46	65	28	33
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	252	10	35	21	14	46	65	28	33
психологиялык	1	-	-	1	-	-	-	-	-
сексуалдык	1	1	-	-	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

2022-жылы стационардык жардам көрсөткөн саламаттык сактоо уюмдарына үй-бүлөлүк зомбулук боюнча медициналык жардам сурап кайрылгандардын 78 пайызы аялдарга туура келген.

■ 10.21 таблица: 2022-жылы зомбулуктун түрү, жынысы жана жаш курагы боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча соттук-медициналык экспертиза бөлүмүнө кайрылгандардын саны

	Бардыгы, адам	анын ичинде жаш куракта, жашы							51 жана андан улуулар
		0-6	7-14	15-17	18-20	21-30	31-40	41-50	
Кайрылгандардын бардыгы анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	1 508	15	71	18	43	69	407	492	211
дене бойлук	1 485	14	68	16	35	68	401	491	211
психологиялык	1	-	-	-	-	-	-	-	-
сексуалдык	22	1	3	2	8	1	6	1	-
Аялдар анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	1 373	11	40	12	37	63	390	466	203
дене бойлук	1351	10	38	10	29	62	384	465	203
психологиялык	1	-	-	-	-	-	-	-	-
сексуалдык	21	1	2	2	8	1	6	1	-
Эркектер анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	135	4	31	6	6	6	17	26	8
дене бойлук	134	4	30	6	6	6	17	26	8
сексуалдык	1	-	1	-	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

2022-жылы үй-бүлөлүк зомбулуктун натыйжасында алынган оорулар жана жаракаттар боюнча соттук-медициналык экспертиза органдарына кайрылгандардын ичинен 41-50 жаштагылар 33 пайызды, 31-40 жаштагылар 27 пайызды жана 51 жаш жана андан улуулар 14 пайызды түзгөн.

- 10.22 таблица: 2022-жылы үй-бүлөдөгү зомбулук фактылары боюнча, алгачкы медициналык жана профилактикалык жардам көрсөткөн саламаттык сактоо уюмдарына, ҮМБ, жынысы, курактык топтору жана зомбулуктун түрлөрү боюнча кайрылгандардын саны

	Бардыгы, адам	анын ичинде жаш куракта, жашы							51 жана андан улуулар
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	
Кайрылгандардын бардыгы анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	641	7	36	31	29	127	260	85	66
дене бойлук	604	4	29	27	27	120	254	78	65
психологиялык	31	1	7	2	1	7	5	7	1
сексуалдык	6	2	-	2	1	-	1	-	-
Аялдар анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	519	4	14	21	24	110	231	73	42
дене бойлук	486	1	10	18	22	103	225	66	41
психологиялык	27	1	4	1	1	7	5	7	1
сексуалдык	6	2	-	2	1	-	1	-	-
Эркектер анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	122	3	22	10	5	17	29	12	24
дене бойлук	118	3	19	9	5	17	29	12	24
психологиялык	4	-	3	1	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

2022-жылы баштапкы медициналык жардамга 641 адам кайрылган. Кайрылгандардын ичинен аялдардын 76 пайызы дене бойлук зомбулукка кабылган. Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткандардын ичинен көпчүлүк аялдар (кайрылган аялдардын жалпы санынын 45 пайызы) жана эркектер (кайрылган эркектердин жалпы санынын 24 пайызы) 31-40 жашта болгон.

- 10.23 таблица: 2022-жылдагы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча медициналык тез жардам станцияларына (бөлүмдөргө, ооруканаларга) үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча кайрылгандардын саны

	Бардыгы, адам	анын ичинде жаш куракта, жашы							51 жана андан улуулар
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	
Кайрылгандардын бардыгы анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	173	2	14	6	9	41	66	25	15
дене бойлук	156	1	14	6	8	36	64	18	13
психологиялык	16	-	-	-	1	5	2	7	2
сексуалдык	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Аялдар анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	154	1	4	4	8	40	66	24	9
дене бойлук	137	-	4	4	7	35	64	17	7
психологиялык	16	-	-	-	1	5	2	7	2
сексуалдык	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Эркектер анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	19	1	10	2	1	1	-	1	6
дене бойлук	19	1	10	2	1	1	-	1	6

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

Медициналык тез жардам станцияларына (бөлүмдөргө, ооруканаларга) кайрылгандардын санында балдардын үлүшү 8 пайызды (14 адам) түзгөн, дене бойлук зомбулукка негизинен эркек балдар (10 адам) кабылган.

Пробациялык көзөмөл

Пробация – бул, пробациянын кардарларына социалдык көмөк алууга, алардын түзөлүүсүнө, социалдашуусуна, коомго кайрадан кошулуусуна, укук бузууларды жасоосун алдын алууга багытталган тийиштүү шарттарды түзүп берүү боюнча Ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан жалпысынан камтыган комплекстүү жүргүзүлүүчү чаралар.

- 10.24 таблица: 2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны (адам)

	Бардыгы	анын ичинен			
		аялдар	эркектер	кыздар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	8 321	1 124	6 951	18	228
Баткен облусу	437	56	371	-	10
Жалал-Абад облусу	1 223	158	1 035	2	28
Ысык-Көл облусу	551	77	878	1	26
Нарын облусу	741	44	262	-	4
Ош облусу	1 558	207	1 301	13	37
Талас облусу	366	32	331	-	3
Чүй облусу	1 771	246	1 463	1	61
Бишкек ш.	1 674	304	1 310	1	59

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробация департаменти.

- 10.25 таблица: 2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча сотко чейинки пробацияда турган адамдардын саны (адам)

	Бардыгы	анын ичинен			
		аялдар	эркектер	кыздар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	1 808	455	1 164	11	178
Баткен облусу	132	26	100	-	6
Жалал-Абад облусу	251	54	170	2	25
Ысык-Көл облусу	256	25	210	1	20

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(10.25 таб. уландысы)

	Бардыгы	анын ичинен			эркек балдар
		аялдар	эркектер	кыздар	
Нарын облусу	91	24	64	-	3
Ош облусу	278	82	163	7	26
Талас облусу	74	11	62	-	1
Чүй облусу	363	115	195	1	52
Бишкек ш.	363	118	200	-	45

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы
Пробация департаменти.

■ 10.26 таблица: 2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча аткаруу пробацияда турган адамдардын саны (адам)

	Бардыгы	анын ичинен			эркек балдар
		аялдар	эркектер	кыздар	
Кыргыз Республикасы	4 681	576	4 048	7	50
Баткен облусу	226	27	195	-	4
Жалал-Абад облусу	686	99	584	-	3
Ысык-Көл облусу	172	45	531	-	6
Нарын облусу	582	19	152	-	1
Ош облусу	942	104	821	6	11
Талас облусу	232	21	209	-	2
Чүй облусу	906	109	788	-	9
Бишкек ш.	935	152	768	1	14

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы
Пробация департаменти.

■ 10.27 таблица: 2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча пенитенциардык пробацияда турган адамдардын саны (адам)

	Бардыгы	анын ичинен			эркек балдар
		аялдар	эркектер	кыздар	
Кыргыз Республикасы	1 286	62	1 224	-	-
Баткен облусу	49	3	46	-	-
Жалал-Абад облусу	200	4	196	-	-
Ысык-Көл облусу	105	4	101	-	-

(10.27 таб. уландысы)

	Бардыгы	анын ичинен			
		аялдар	эркектер	кыздар	эркек балдар
Нарын облусу	29	1	28	-	-
Ош облусу	218	16	202	-	-
Талас облусу	38	-	38	-	-
Чүй облусу	366	12	354	-	-
Бишкек ш.	281	22	259	-	-

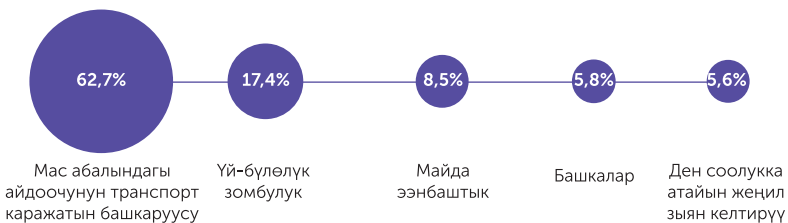
Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы
Пробация департаменти.

■ 10.28 таблица: 2022-жылы аймактар жана жынысы боюнча пенитенциардан кийинки пробацияда турган адамдардын саны
(адам)

	Бардыгы	анын ичинен			
		аялдар	эркектер	кыздар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	546	31	515	-	-
Баткен облусу	30	-	30	-	-
Жалал-Абад облусу	86	1	85	-	-
Ысык-Көл облусу	18	3	36	-	-
Нарын облусу	39	-	18	-	-
Ош облусу	120	5	115	-	-
Талас облусу	22	-	22	-	-
Чүй облусу	136	10	126	-	-
Бишкек ш.	95	12	83	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы
Пробация департаменти.

■ 10.11 график: 2022-жылы Кыргыз Республикасынын укук бузуулар жөнүндө кодекси боюнча пробациялык каттоодо турган соттолгон адамдардын саны
(пайыз менен)

- 10.29 таблица: 2022-жылы Кылмыш-жаза кодекси, Кыргыз Республикасынын укук бузуулар жөнүндө кодекси боюнча пробациялык каттоодо турган соттолгон адамдардын саны

	Бардыгы	анын ичинен			
		аялдар	эркектер	кыздар	эркек балдар
Пробациялык каттоодо турган Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодекси боюнча соттолгон кардарлардын саны	3 698	525	3 130	7	46
Пробациялык каттоодо турган, Кыргыз Республикасынын Жоруктар жөнүндө кодекси боюнча соттолгон кардарлардын саны	13	3	10	-	-
Пробациялык каттоодо турган, Кыргыз Республикасынын укук бузуулар жөнүндө кодекси боюнча соттолгон кардарлардын саны	1 516	79	1 433	-	4

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробация департаменти.

ИШКАНАЛАР ЖАНА УЮМДАР

11. ИШКАНАЛАР ЖАНА УЮМДАР

Бөлүм чарба субъекттеринин жетекчилери жөнүндө маалыматтарды камтыйт. Мында, жетекчилердин саны статистикалык бирдиктердин бирдиктүү мамлекеттик каттоосунда катталган чарба жүргүзүүчү субъекттердин санына дал келет.

Чарба жүргүзүүчү субъекттер – юридикалык жактын статусуна ээ болгон же өз ишмердикти юридикалык жакты (жеке жактар) түзбөстөн жүзөгө ашырган чарбалык ишмердик субъекттери.

Чарба жүргүзүүчү субъекттер

- 11.1 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин¹ жетекчилеринин саны (2023-жылдын 1-январына карата)

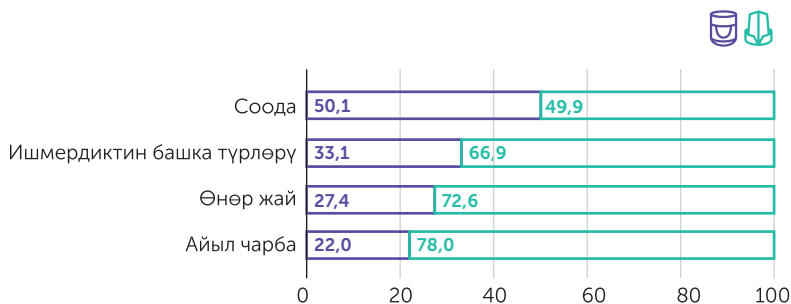
	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Жетекчилердин саны <i>анын ичинде экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча субъекттер:</i>	217 198	538 073	28,8	71,2
айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	104 334	370 041	22,0	78,0

Ишканалар жана уюмдар

(11.1 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
пайдалуу кендерди казуу	76	755	9,1	90,9
иштетүү өнөр жайы (иштетүү өндүрүшү)	4 792	11 624	29,2	70,8
электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	59	47	68	63
суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	79	725	9,8	90,2
курулуш	644	7 760	7,7	92,3
дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	61 988	61 848	50,1	49,9
транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	1 225	40 748	2,9	97,1
мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	7 321	7 444	49,6	50,4
маалымат жана байланыш	1 344	3 573	27,3	72,7
финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	950	1 772	34,9	65,1
кыймылсыз мүлк операциялары	3 425	3 147	52,1	47,9
кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	9 629	7 729	55,5	44,5
административдик жана көмөкчү ишмердиги	2 041	2 065	49,7	50,3
мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	204	2 069	9,0	91,0
билим берүү	5 564	2 528	68,8	31,2
саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	2 534	2 198	53,6	46,4
искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	1 086	2 118	33,9	66,1
башка тейлөө ишмердиги	9 881	9 675	50,5	49,5
экстерриториалдык уюмдардын ишмердиги	5	48	9,4	90,6

- 11.1 график: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери (2023-жылдын 1-январына, жыйынтыкка карата пайыз менен)

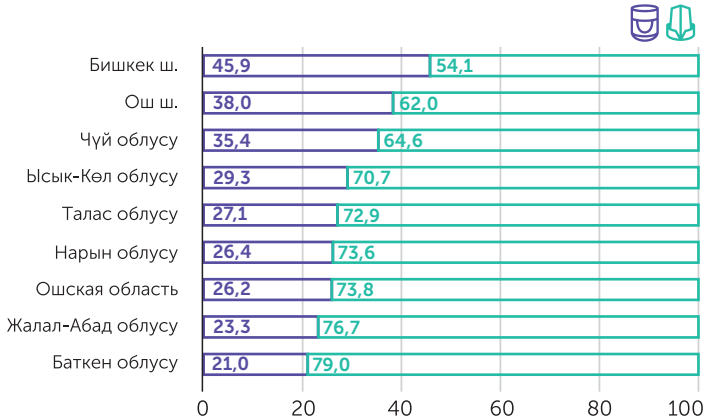

- 11.2 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны (2023-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	217 198	538 073	28,8	71,2
Баткен облусу	15 207	57 123	21,0	79,0
Жалал-Абад облусу	30 158	99 043	23,3	76,7
Ысык-Көл облусу	18 898	45 673	29,3	70,7
Нарын облусу	15 644	43 521	26,4	73,6
Ош облусу	49 141	138 103	26,2	73,8
Талас облусу	10 681	28 699	27,1	72,9
Чүй облусу	45 427	82 957	35,4	64,6
Бишкек ш.	20 526	24 158	45,9	54,1
Ош ш.	11 516	18 796	38,0	62,0

■ 11.2 график: Аймактар жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери

(2023-жылдын 1-январына, жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 11.3 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны

(жылдын башына карата)

	Бардыгы, адам				2023-жылы 2022-жылга карата пайыз менен	
	2022		2023		аялдар	эркектер
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер		
Жетекчилердин саны анын ичинде экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча субъекттер:	209 524	532 942	217 198	538 073	103,7	101,0
айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	102 046	368 373	104 334	370 041	102,2	100,5
пайдалуу кендерди казуу	72	725	76	755	105,6	104,1
иштетүү өнөр жайы (иштетүү өндүрүшү)	4 575	11 336	4 792	11 624	104,7	102,5
электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	56	183	76	206	135,7	112,6

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(11.3 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				2023-жылы 2022-жылга карата пайыз менен	
	2022		2023		аялдар	эркектер
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер		
суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	75	649	79	725	105,3	111,7
курулуш	622	7 660	644	7 760	103,5	101,3
дүң жана чекене соо- да; автомобилдерди жана мотоциклдарды оңдоо	59 795	60 361	61 988	61 848	103,7	102,5
транспорт ишмер- диги жана жүктөрдү сактоо	1 180	41 247	1 225	40 748	103,8	98,8
мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	7 064	7 098	7 321	7 444	103,6	104,9
маалымат жана байланыш	1 181	2 979	1 344	3 573	113,8	119,9
финансылык ортотчулук жана камсыздандыруу	974	1 762	950	1 772	97,5	100,6
кыймылсыз мүлк операциялары	3 269	3 046	3 425	3 147	104,8	103,3
кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	9 063	7 436	9 629	7 729	106,2	103,9
административдик жана көмөкчү ишмердиги	1 946	1 941	2 041	2 065	104,9	106,4
мамлекеттик баш- каруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	202	2 036	204	2 069	101,0	101,6
билим берүү	5 262	2 470	5 564	2 528	105,7	102,3
саламаттыкты сактоо жана калкты социал- дык жактан тейлөө	2 309	2 041	2 534	2 198	109,7	107,7

Ишканалар жана уюмдар

(11.3 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				2023-жылы 2022-жылга карата пайыз менен	
	2022		2023		аялдар	эркектер
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер		
искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	1 008	2 017	1 086	2 118	107,7	105,0
башка тейлөө ишмердиги	8 753	9 493	9 881	9 675	112,9	101,9
жалданма жумуш- чулары бар жеке үй чарбалардын ишмердиги; жеке үй чарбалар тарабынан жеке керектөөлөр үчүн түрдүү товарлар- ды жана кызмат көр- сөтүүлөрдү өндүрүү	68	45	-	-	-	-
экстерриториалдык уюмдардын ишмердиги	4	44	5	48	125,0	109,1

■ 11.4 таблица: Ишканалардын тиби жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны (2023-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
			аялдар	эркектер
	аялдар	эркектер		
Жетекчилердин саны	217 198	538 073	28,8	71,2
Чакан ишканалар	8 461	19 209	30,6	69,4
Орто ишканалар	1 981	2 272	46,6	53,4
Ири ишканалар	741	1 179	38,6	61,4
Дыйкан чарбалар	73 952	282 791	20,7	79,3
Жеке ишкерлер	131 713	231 404	36,3	63,7
Башка өзгөчө бөлүмдөр	350	1 218	22,3	77,7

■ 11.5 таблица: Ишканалардын типтери, менчик формасы жана жынысы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны

(2023-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
<i>Мамлекеттик менчик</i>				
Жетекчилердин саны	2 649	3 272	44,7	55,3
Чакан ишканалар	990	1 104	47,3	52,7
Орто ишканалар	1 179	1 128	51,1	48,9
Ири ишканалар	439	783	35,9	64,1
Башка өзгөчө бөлүмдөр	41	257	13,8	86,2
<i>Муниципалдык менчик</i>				
Жетекчилердин саны	939	1 586	37,2	62,8
Чакан ишканалар	269	973	21,7	78,3
Орто ишканалар	485	506	48,9	51,1
Ири ишканалар	183	102	64,2	35,8
Башка өзгөчө бөлүмдөр	2	5	28,6	71,4
<i>Жеке менчик</i>				
Жетекчилердин саны	213 433	533 128	28,6	71,4
Чакан ишканалар	7 160	17 088	29,5	70,5
Орто ишканалар	236	613	27,8	72,2
Ири ишканалар	69	285	19,5	80,5
Дыйкан чарбалар	73 952	282 791	20,7	79,3
Жеке ишкерлер	131 713	231 404	36,3	63,7
Башка өзгөчө бөлүмдөр	303	947	24,2	75,8

(11.5 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
<i>Башка менчик формасы</i>				
Жетекчилердин саны	177	87	67,0	33,0
Чакан ишканалар	42	44	48,8	51,2
Орто ишканалар	81	25	76,4	23,6
Ири ишканалар	50	9	84,7	15,3
Башка өзгөчө бөлүмдөр	4	9	30,8	69,2

- **11.6 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны**
(2023-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	213 433	533 128	28,6	71,4
Баткен облусу	14 882	56 647	20,8	79,2
Жалал-Абад облусу	29 417	98 138	23,1	76,9
Ысык-Көл облусу	18 579	45 110	29,2	70,8
Нарын облусу	15 349	43 106	26,3	73,7
Ош облусу	48 297	137 370	26,0	74,0
Талас облусу	10 472	28 393	26,9	73,1
Чүй облусу	44 883	82 358	35,3	64,7
Бишкек ш.	20 169	23 461	46,2	53,8
Ош ш.	11 385	18 545	38,0	62,0

■ 11.3 график: Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери

(2023-жылдын 1-январына, жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 11.7 таблица: Аймактар, жынысы жана менчик формасы боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны

(2023-жылдын 1-январына карата)

	Мамлекеттик менчиктин формасы		Муниципалдык менчиктин формасы	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
<i>Бардыгы, адам</i>				
Кыргыз Республикасы	2 649	3 272	939	1 586
Баткен облусу	255	347	70	129
Жалал-Абад облусу	699	627	42	277
Ысык-Көл облусу	82	293	237	269
Нарын облусу	283	276	12	139
Ош облусу	825	476	19	257
Талас облусу	156	217	53	89
Чүй облусу	130	303	245	261
Бишкек ш.	141	534	208	114
Ош ш.	78	199	53	51

(11.7 таб. уландысы)

	Мамлекеттик менчиктин формасы		Муниципалдык менчиктин формасы	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
<i>Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>				
Кыргыз Республикасы	44,7	55,3	37,2	62,8
Баткен облусу	42,4	57,6	35,2	64,8
Жалал-Абад облусу	52,7	47,3	13,2	86,8
Ысык-Көл облусу	21,9	78,1	46,8	53,2
Нарын облусу	50,6	49,4	7,9	92,1
Ош облусу	63,4	36,6	6,9	93,1
Талас облусу	41,8	58,2	37,3	62,7
Чүй облусу	30	70	48,4	51,6
Бишкек ш.	20,9	79,1	64,6	35,4
Ош ш.	28,2	71,8	51,0	49,0

■ 11.8 таблица: **Жынысы боюнча чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилеринин саны**

(жылдын башына карата, адам)

	Чакан		Орто		Ири	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
2018	6 810	15 708	1 670	2 374	575	1 290
2019	7 242	16 924	1 860	2 412	653	1 287
2020	7 090	16 162	1 888	2 401	677	1 288
2021	7 721	17 562	1 893	2 393	710	1 275
2022	8 263	18 762	1 895	2 268	702	1 164
2023	8 461	19 209	1 981	2 272	741	1 179

■ 11.9 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилеринин саны (2023-жылдын 1-январына карата, адам)

	Чакан		Орто		Ири	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Кыргыз Республикасы	8 461	19 209	1 981	2 272	741	1 179
Баткен облусу	328	899	168	213	34	90
Жалал-Абад облусу	578	1 406	360	377	136	141
Ысык-Көл облусу	287	1 038	197	235	64	86
Нарын облусу	196	532	151	138	51	61
Ош облусу	904	1 693	354	289	83	95
Талас облусу	132	598	125	113	37	43
Чүй облусу	978	2 423	287	295	118	114
Бишкек ш.	4 651	9 647	259	501	178	456
Ош ш.	407	973	80	111	40	93

■ 11.10 таблица: Ишкананын тиби боюнча чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин саны (1-январга карата)

	Бардыгы, адам				2023-жылы 2022-жылга карата пайыз менен	
	2022		2023			
	аялдар	эркек-тер	аялдар	эркек-тер	аялдар	эркек-тер
Жетекчилердин саны	209 524	532 942	217 198	538 073	103,7	101,0
Чакан ишканалар	8 263	18 762	8 461	19 209	102,4	102,4
Орто ишканалар	1 895	2 268	1 981	2 272	104,5	100,2
Ири ишканалар	702	1 164	741	1 179	105,6	101,3
Дыйкан (фермер) чарбалар	72 394	282 414	73 952	282 791	102,2	100,1
Жеке ишкерлер	125 947	227 178	131 713	231 404	104,6	101,9
Башка өзгөчө бөлүмдөр	323	1 156	350	1 218	108,4	105,4

Дыйкан (фермер) чарбасы – юридикалык жактын статусу ээ болгон же юридикалык жакты түзбөстөн өз ишмердигин ишке ашырган өз алдынча чарба жүргүзүүчү субъект, анын ишмердиги негизинен бир үй бүлө мүчөлөрүнүн, туугандардын жана жеке эмгегине негизделген, айыл чарба продукциясын өндүрүүнү биргелешип жүргүзгөн, ал дыйкан чарбанын мүчөлөрүнө менчик укугунда таандык болгон же пайдаланууга (ижарага) алынган жер участогуна жана башка мүлккө негизделет.

■ **11.11** таблица: Аймактар жана жынысы боюнча дыйкан (фермер) чарбаларынын жетекчилеринин саны
(2023-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	73 952	282 791	20,7	79,3
Баткен облусу	3 423	29 442	10,4	89,6
Жалал-Абад облусу	14 351	66 405	17,8	82,2
Ысык-Көл облусу	3 391	16 453	17,1	82,9
Нарын облусу	6 242	27 450	18,5	81,5
Ош облусу	26 379	82 616	24,2	75,8
Талас облусу	4 931	19 304	20,3	79,7
Чүй облусу	13 807	38 241	26,5	73,5
Бишкек ш.	371	589	38,6	61,4
Ош ш.	1 057	2 291	31,6	68,4

Жеке ишкерлик иш менен алектенген жеке адам – Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, ишкерчиликтин айрым түрлөрү боюнча юридикалык жакты түзбөстөн жеке ишкер катары же патенттик негизде мамлекеттик каттоодон өткөн учурдан тартып ишкерчилик ишмердикти жүргүзүүгө укугу бар жаран.

- **11.12** таблица: **Жынысы жана аймагы боюнча жеке ишкердик менен алектенгендер, чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери**
(2023-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	131 713	231 404	36,3	63,7
Баткен облусу	11 239	26 396	29,9	70,1
Жалал-Абад облусу	14 701	30 577	32,5	67,5
Ысык-Көл облусу	14 938	27 733	35,0	65,0
Нарын облусу	8 990	15 278	37,0	63,0
Ош облусу	21 401	53 318	28,6	71,4
Талас облусу	5 429	8 559	38,8	61,2
Чүй облусу	30 191	41 768	42,0	58,0
Бишкек ш.	14 922	12 566	54,3	45,7
Ош ш.	9 902	15 209	39,4	60,6

Ишкерлик иш

- **11.13** таблица: **2022-жылы ишканалардын түрү, экономикалык ишмердигинин түрлөрү жана жынысы боюнча кызматкерлердин саны**
(адам)

	Бардыгы	анын ичинде		Жалпы кызматкерлердин санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен
		аялдар	эркектер	
Жетекчилердин саны	195 772	47 921	147 851	24,5
чакан ишканалар	58 927	16 568	42 358	28,1
орто ишканалар	33 207	8 484	24 723	25,5
ири ишканалар	103 639	22 869	80 769	22,1

(11.13 таб. уландысы)

	Бардыгы	анын ичинде		Жалпы кызматкерлердин санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен
		аялдар	эркектер	
Айыл чарбасы, токой чарба жана балык уулоочулук	3 950	809	3 141	20,5
чакан ишканалар	2 796	511	2 285	18,3
орто ишканалар	1 154	299	855	25,9
ири ишканалар	-	-	-	-
Өнөр жай жана курулуш	86 631	10 669	75 962	12,3
чакан ишканалар	24 548	4 399	20 149	17,9
орто ишканалар	15 700	1 866	13 834	11,9
ири ишканалар	46 383	4 405	41 979	9,5
Тейлөө чөйрөсү	105 190	36 443	68 748	34,6
чакан ишканалар	31 583	11 659	19 924	36,9
орто ишканалар	16 353	6 319	10 033	38,6
ири ишканалар	57 255	18 464	38 791	32,2

Чакан жана орто ишканалар – чарбалаштыруунун уюштуруукуктук формасынан көз каранды эмес, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1998-жылдын 17-февралындагы №78 токтомуна ылайык, иштегендердин саны бар юридикалык жактар, коммерциялык ишканалар:

- айыл чарбасында, аңчылыкта жана токой чарбасында; балык уулоочулукта жана балык өстүрүүчүлүктө; тоо-кен өнөр жайында; иштетүү өндүрүшүндө; электр энергия, газ жана суу өндүрүү жана бөлүштүрүүдө; курулушта – **50** адам (чакан ишканалар) жана **51** адамдан **200** адамга чейин (орто ишканалар);
- соода: автомобилдерди, тиричилик буюмдарын жана жеке керектелүүчү нерселерди оңдоодо; мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүндө; транспорт жана байланышта; финансы ишмердигинде; кыймылсыз мүлк операцияларында, ижара жана керектөөчүлөргө кызмат көрсөтүүлөрдө; саламаттыкты сактоо жана социалдык кызмат көрсөтүүлөрдө; коммуналдык, социалдык жана жеке кызматтарды көрсөтүүлөрдө – **15** адам (чакан ишканалар) жана **16** адамдан **50** адамга чейин (орто ишканаларда).

■ 11.14 таблица: Аймактар, жынысы жана ишкананын типтери боюнча кызматкерлердин саны

	Бардыгы, адам				Жалпы кызматкерлердин санынын салыштырма салмагы, пайыз менен			
	2018		2022		2018		2022	
	аял-дар	эркек-тер	жен - щины	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Кыргыз Республикасы	57 548	128 613	47 921	147 851	30,9	69,1	24,5	75,5
чакан	18 635	37 973	16 568	42 358	32,9	67,1	28,1	71,9
орто	11 153	23 208	8 484	24 723	32,5	67,5	25,5	74,5
ири ¹	27 760	67 432	22 869	80 769	29,2	70,8	22,1	77,9
Баткен облусу	837	3 646	476	4 517	18,7	81,3	9,5	90,5
чакан	364	1 326	318	1 687	21,6	78,4	15,8	84,2
орто	253	1 580	145	1 488	13,8	86,2	8,9	91,1
ири	220	740	14	1 342	22,9	77,1	1,0	99,0
Жалал-Абад облусу	3 812	13 055	1 259	16 899	22,6	77,4	6,9	93,1
чакан	808	2 447	606	3 110	24,8	75,2	16,3	83,7
орто	603	1 778	291	2 442	25,3	74,7	10,6	89,4
ири	2 400	8 831	363	11 348	21,4	78,6	3,1	96,9
Ысык-Көл облусу	2 499	9 752	2 070	9 840	20,4	79,6	17,4	82,6
чакан	873	1 924	572	1 826	31,2	68,8	23,8	76,2
орто	642	1 701	476	1 929	27,4	72,6	19,8	80,2
ири	984	6 128	1 023	6 084	13,8	86,2	14,4	85,6
Нарын облусу	505	1 981	355	1 989	20,3	79,7	15,2	84,8
чакан	304	1 174	208	1 125	20,6	79,4	15,6	84,4
орто	152	663	60	709	18,7	81,3	7,8	92,2
ири	49	144	88	155	25,3	74,7	36,1	63,9

Ишканалар жана уюмдар

(11.14 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				Жалпы кызматкерлердин санынын салыштырма салмагы, пайыз менен			
	2018		2022		2018		2022	
	аял- дар	эркек- тер	жен - щины	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер
Ош облусу	1 154	5 318	1 252	5 717	17,8	82,2	18,0	82,0
чакан	665	2 407	735	2 508	21,7	78,3	22,7	77,3
орто	258	1 154	329	1 176	18,3	81,7	21,9	78,1
ири	231	1 758	188	2 033	11,6	88,4	8,5	91,5
Талас облусу	396	1 850	336	3 542	17,6	82,4	8,7	91,3
чакан	236	1 144	254	1 388	17,1	82,9	15,5	84,5
орто	105	400	28	310	20,7	79,3	8,2	91,8
ири	56	306	54	1 844	15,4	84,6	2,8	97,2
Чүй облусу	9 489	20 412	4 139	26 271	31,7	68,3	13,6	86,4
чакан	2 657	5 551	2 312	7 152	32,4	67,6	24,4	75,6
орто	2 193	4 899	730	5 289	30,9	69,1	12,1	87,9
ири	4 640	9 962	1 097	13 830	31,8	68,2	7,3	92,7
Бишкек ш.	31 308	58 577	31 879	66 186	34,8	65,2	32,5	67,5
чакан	11 376	19 186	10 395	20 216	37,2	62,8	34,0	66,0
орто	6 409	9 805	6 003	9 817	39,5	60,5	37,9	62,1
ири	13 522	29 587	15 481	36 153	31,4	68,6	30,0	70,0
Ош ш.	2 666	6 195	2 129	6 912	30,1	69,9	23,5	76,5
чакан	1 351	2 816	1 170	3 347	32,4	67,6	25,9	74,1
орто	537	1 229	423	1 562	30,4	69,6	21,3	78,7
ири	777	2 151	536	2 003	26,5	73,5	21,1	78,9

¹ Областтык бөлүнүүсү жок ишканаларды эсепке алуу менен.

■ 11.15 таблица: Жынысы жана аймактар боюнча чакан ишканаларда кызматкерлердин саны

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Бардыгы, адам</i>					
Кыргыз Республикасы					
аялдар	18 635	22 723	20 317	17 872	16 568
эркектер	37 973	50 693	48 723	41 012	42 358
Баткен облусу					
аялдар	364	536	582	433	318
эркектер	1 326	1 703	1 567	1 445	1 687
Жалал-Абад облусу					
аялдар	808	927	913	800	606
эркектер	2 447	2 793	2 694	2 684	3 110
Ысык-Көл облусу					
аялдар	873	1 181	980	757	572
эркектер	1 924	2 914	2 680	2 056	1 826
Нарын облусу					
аялдар	304	354	460	351	208
эркектер	1 174	1 427	1 939	1 289	1 125
Ош облусу					
аялдар	665	757	756	830	735
эркектер	2 407	2 679	2 483	2 591	2 508
Талас облусу					
аялдар	236	257	367	274	254
эркектер	1 144	1 340	1 677	1 397	1 388
Чүй облусу					
аялдар	2 657	3 410	3 076	2 864	2 312
эркектер	5 551	7 226	6 265	6 504	7 152
Бишкек ш.					
аялдар	11 376	13 533	11 457	10 143	10 395
эркектер	19 186	26 124	24 832	19 806	20 216
Ош ш.					
аялдар	1 351	1 767	1 728	1 421	1 170
эркектер	2 816	4 488	4 586	3 240	3 347

(11.15 таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Жалпы кызматкерлердин санынын салыштырма салмагы, пайыз менен</i>					
Кыргыз Республикасы					
аялдар	32,9	31,0	29,4	30,4	28,1
эркектер	67,1	69,0	70,6	69,6	71,9
Баткен облусу					
аялдар	21,6	23,9	27,1	23,1	15,8
эркектер	78,4	76,1	72,9	76,9	84,2
Жалал-Абад облусу					
аялдар	24,8	24,9	25,3	23,0	16,3
эркектер	75,2	75,1	74,7	77,0	83,7
Ысык-Көл облусу					
аялдар	31,2	28,8	26,8	26,9	23,9
эркектер	68,8	71,2	73,2	73,1	76,1
Нарын облусу					
аялдар	20,6	19,9	19,2	21,4	15,6
эркектер	79,4	80,1	80,8	78,6	84,4
Ош облусу					
аялдар	21,7	22,0	23,3	24,3	22,7
эркектер	78,3	78,0	76,7	75,7	77,3
Талас облусу					
аялдар	17,1	16,1	17,9	16,4	15,5
эркектер	82,9	83,9	82,1	83,6	84,5
Чүй облусу					
аялдар	32,4	32,1	32,9	30,6	24,4
эркектер	67,6	67,9	67,1	69,4	75,6
Бишкек ш.					
аялдар	37,2	34,1	31,6	33,9	34,0
эркектер	62,8	65,9	68,4	66,1	66,0
Ош ш.					
аялдар	32,4	28,3	27,4	30,5	25,9
эркектер	67,6	71,7	72,6	69,5	74,1

2022-жылы чакан ишканаларда иштеген кызматкерлердин саны 58 миңден ашты жана 2018-жылга салыштырмалуу 4,1 пайызга өстү.

Мындай ишканаларда иштеген аялдардын саны 2022-жылы 16,6 миң адамды түзгөн жана 2018-жылга салыштырмалуу 11,1 пайызга азайган. Ал эми, чакан ишканаларда иштеген кызматкерлердин жалпы санындагы аялдардын үлүшү 28,1 пайызды түздү.

■ 11.16 таблица: Экономикалык ишмердигинин түрлөрү жана жынысы боюнча чакан ишканаларда кызматкерлердин саны

	2018		2022	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
<i>Бардыгы, адам</i>				
Жетекчилердин саны	18 635	37 973	16 568	42 358
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	494	2 055	511	2 285
Пайдалуу кендерди казуу	207	1 647	111	2 088
Иштетүү өнөр жайы (иштетүү өндүрүшү)	3 697	7 695	2 654	8 754
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	126	352	70	418
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	570	1 533	405	1 476
Курулуш	1 676	7 370	1 159	7 413
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	3 730	5 910	3 823	7 852
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	713	1 437	702	1 585
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	536	505	558	541
Маалымат жана байланыш	529	949	561	1 213
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	494	730	319	722

Ишканалар жана уюмдар

(11.16 таб. уландысы)

	2018		2022	
	аялдар	эркек-тер	аялдар	эркек-тер
Кыймылсыз мүлк операциялары	1 189	1 878	1 191	2 127
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	1 593	2 936	1 501	2 698
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	1 131	1 657	591	1 428
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	985	540	1 270	714
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	701	394	850	560
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	99	149	130	200
Башка тейлөө ишмердиги	166	236	165	284
<i>Жалпы кызматкерлердин санынын салыштырма салмагы, пайыз менен</i>				
Жетекчилердин саны	32,9	67,1	28,1	71,9
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	19,4	80,6	18,3	81,7
Пайдалуу кендерди казуу	11,1	88,9	5,0	95,0
Иштетүү өнөр жайы (иштетүү өндүрүшү)	32,5	67,5	23,3	76,7
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	26,3	73,7	14,3	85,7
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	27,1	72,9	21,5	78,5
Курулуш	18,5	81,5	13,5	86,5
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	38,7	61,3	32,7	67,3
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	33,2	66,8	30,7	69,3
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	51,5	48,5	50,8	49,2
Маалымат жана байланыш	35,8	64,2	31,6	68,4
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	40,3	59,7	30,6	69,4
Кыймылсыз мүлк операциялары	38,8	61,2	35,9	64,1

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(11.16 таб. уландысы)

	2018		2022	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	35,2	64,8	35,7	64,3
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	40,6	59,4	29,3	70,7
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	64,6	35,4	64,0	36,0
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	64,0	36,0	60,3	39,7
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	39,8	60,2	39,3	60,7
Башка тейлөө ишмердиги	41,3	58,7	36,8	63,2

2022-жылы чакан ишканаларда иштеген аялдардын үлүшү 2018-жылга салыштырмалуу экономикалык ишмердиктин дээрлик көпчүлүк түрлөрүндө азайышы белгиленди.

2022-жылы чакан ишканаларда иштеген эркектердин эң жогорку үлүшү пайдалуу кендерди казуу чөйрөсүнө – 95,0 пайызы, курулушка – 86,5 пайызы, электр энергия, газ жана буу менен камсыз кылууга – 85,7 пайызы, айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулукка – 81,7 пайызы, суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алууга – 78,5 пайызы, иштетүү өнөр жайы (иштетүү өндүрүшү) 76,7 пайызы туура келди.

ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮ МАКСАТТАРЫ

ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮ МАКСАТТАРЫ

БУУнун тарыхый саммитинде дүйнө лидерлери тарабынан 2015-жылдын сентябрында кабыл алынган, 2030-жылдын Күн тартибинде баяндалган Туруктуу өнүгүүнүн максаттарынын (ТӨМ) жаатында 17 максаты 2016-жылдын 1-январынан тартып расмий түрдө күчүнө кирди.

Туруктуу өнүгүү жаатындагы максаттар бардык өлкөлөрдөн-кедей (жакыр), бай жана орто өнүккөн өлкөлөрдөн чыгып жаткан

өзүнчө бир чакырык болуп саналат. Ал жашоо деңгээлибиздин абалын жакшыртууга жана биздин планетаны коргоого багытталган. Жакырчылыкты жоюу чарасы экономикалык өсүштү күчөтүү жана билим берүү, саламаттыкты сактоо, социалдык коргоо жана иш менен камсыз кылуу, жана ошондой эле климаттын өзгөрүүсү менен күрөшүү жана курчап турган айлана-чөйрөнү коргоо жаатындагы бүтүндөй бир катар маселелерди чечүү менен бирге колдонулушу керектигин мамлекет моюнга алат.

Туруктуу өнүгүү жаатындагы күн тартиби – бул адамдык кадыр-баркты коргоого, тынчтыкты жана бүгүн да, келечекте да гүлдөп өнүгүүнү камсыз кылууга багытталган глобалдык аракеттердин планы.

«Биздин дүйнөнүн кайрадан уюшулушу: 2030-жылдын Күн тартиби» боюнча жыйынтыктоочу документ глобалдуу 17 максатты, тиешелүү 169 милдетти жана 232 көрсөткүчтү камтыйт.

Кыргыз Республикасы, башка өлкөлөр менен катар, глобалдуу ТӨМгө жетүүгө, ошондой эле ТӨМгө жетүү индикаторлорунун мониторинги боюнча өзүнүн салымын кошууга карата өзүнө милдеттенме алган.

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети ТӨМдүн отчеттуулугун жана мониторинг системасын ишке киргизүү үчүн жооптуу болгон органдардын бири катары, эл аралык деңгээлдеги ТӨМдүн ишенимдүү, сапаттуу жана салыштырылуучу көрсөткүчтөрүн чогултуу, иштетүү жана жайылтуу методологиясын иштеп чыгат жана көнүктүрөт.

Инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча 2019-жылдын 1-январына карата 232 глобалдык көрсөткүчтөрү үчүн 150 улуттук көрсөткүчтүн аналогу жана 163 кошумча улуттук көрсөткүч иштелип чыккандыгы аныкталган.

Жыйнактын бул бөлүмүндө Кыргызстандагы аялдардын жана эркектердин абалын аныктоочу туруктуу өнүгүүнүн максаттарынын 45 көрсөткүчү (25 глобалдык жана 20 улуттук көрсөткүч) жарыяланды.

1-Максат.

Кедейчиликтин бардык түрүн жоюу

- 1.1.1. Кедейчиликтин эл аралык чегинен төмөн жашаган (күнүнө 1,9 доллардан аз кирешеси бар калк) калктын үлүшү¹ (калктын санына пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	0,31	0,28	0,00	0,02	0,08
Баткен облусу	1,08	0,45	0,00	0,00	0,00
Жалал-Абад облусу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ысык-Көл облусу	0,00	0,89	0,00	0,00	0,00
Нарын облусу	0,66	1,70	0,00	0,54	0,25
Ош облусу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Талас облусу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Чүй облусу	1,27	0,32	0,00	0,00	0,00
Бишкек ш.	0,00	0,33	0,00	0,00	0,00
Ош ш.	0,00	0,00	0,00	0,00	1,42

¹ Кыргыз Республикасынын Улутстаткомунун сатып алуу жөндөмдүүлүгүнүн паритети (СЖП) боюнча эсептелген (2015-жылдан баштап СЖП боюнча 1.9\$).

- 1.2.1. Жашаган жери жана жынысы боюнча расмий кедейчиликтин чегинде жашаган өлкөнүн калкынын үлүшү (пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Бардыгы</i>					
Кыргыз Республикасы	22,4	20,1	25,3	33,3	33,2
аялдар	22,5	20,1	25,3	33,1	32,8
эркектер	22,2	20,2	25,3	33,4	33,5
Баткен облусу	33,8	32,6	34,7	40,7	48,5
аялдар	33,7	32,4	34,3	40,8	47,0
эркектер	33,9	32,8	35,1	40,5	50,1

Туруктуу өнүгүү максаттары

(1.2.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жалал-Абад облусу	32,2	26,9	37,2	43,2	47,1
аялдар	33,4	27,8	39,0	43,3	47,2
эркектер	30,9	26,0	35,4	43,2	47,1
Ысык-Көл облусу	21,5	24,4	27,9	38,1	31,2
аялдар	21,5	25,3	29,0	39,1	31,2
эркектер	21,6	23,6	26,7	37,2	31,3
Нарын облусу	30,6	28,1	36,8	39,2	42,0
аялдар	31,6	29,0	37,6	39,3	42,7
эркектер	29,5	27,2	35,9	39,0	41,4
Ош облусу	14,8	14,0	18,8	23,8	19,9
аялдар	15,3	14,1	18,9	23,6	20,8
эркектер	14,3	13,9	18,7	23,9	19,0
Талас облусу	22,1	13,3	12,5	23,5	23,9
аялдар	23,8	14,0	12,1	24,2	24,0
эркектер	20,3	12,6	12,9	22,8	23,9
Чүй облусу	15,6	19,1	25,4	27,0	26,1
аялдар	15,5	19,1	24,3	26,5	25,7
эркектер	15,7	19,0	26,6	27,6	26,6
Бишкек шаары	15,4	11,9	16,8	35,8	35,7
аялдар	14,7	10,9	16,4	35,0	34,0
эркектер	16,3	13,2	17,3	36,7	37,8
Ош шаары	35,5	20,7	14,7	28,6	26,6
аялдар	33,9	19,7	14,7	27,7	25,6
эркектер	37,3	21,8	14,8	29,5	27,8
<i>Шаар жерлери</i>					
Кыргыз Республикасы	20,1	14,7	18,3	33,3	34,0
аялдар	19,5	14,3	18,3	32,6	32,9
эркектер	20,7	15,1	18,3	34,1	35,5
Баткен облусу	31,8	23,8	29,3	35,9	40,9
аялдар	30,8	22,2	28,1	35,4	38,1
эркектер	33,1	25,9	30,6	36,6	44,3

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.2.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жалал-Абад облусу	23,5	18,1	28,3	43,9	45,4
аялдар	26,3	21,2	31,3	44,5	45,7
эркектер	20,5	14,6	25,1	43,1	45,0
Ысык-Көл облусу	12,1	16,8	18,4	33,0	30,8
аялдар	12,1	17,2	19,2	31,0	28,7
эркектер	12,1	16,2	17,5	35,3	33,3
Нарын облусу	19,8	17,2	15,0	22,4	29,3
аялдар	20,1	16,9	14,8	21,9	27,4
эркектер	19,6	17,6	15,3	22,9	31,3
Ош облусу	31,2	15,0	18,6	28,7	39,1
аялдар	30,4	14,8	18,3	27,8	38,7
эркектер	32,0	15,4	19,0	29,7	39,5
Талас облусу	11,2	15,8	17,8	30,4	33,5
аялдар	10,3	15,6	17,1	28,1	30,8
эркектер	12,3	16,1	18,6	32,9	36,5
Чүй облусу	6,7	3,9	7,5	9,5	12,0
аялдар	5,6	4,4	6,9	9,1	12,6
эркектер	8,0	3,3	8,3	10,1	11,3
Бишкек шаары	15,4	11,9	16,8	35,8	35,7
аялдар	14,7	10,9	16,4	35,0	34,0
эркектер	16,3	13,2	17,3	36,7	37,8
Ош шаары	35,5	20,7	14,7	28,6	26,6
аялдар	33,9	19,7	14,7	27,7	25,6
эркектер	37,3	21,8	14,8	29,5	27,8
<i>Айыл жерлери</i>					
Кыргыз Республикасы	23,7	23,2	29,3	33,3	32,6
аялдар	24,3	23,5	29,6	33,4	32,8
эркектер	23,0	22,8	28,9	33,1	32,4
Баткен облусу	34,6	36,2	36,9	42,7	51,6
аялдар	34,9	36,9	37,0	43,3	50,8
эркектер	34,2	35,4	36,8	42,0	52,3

Туруктуу өнүгүү максаттары

(1.2.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жалал-Абад облусу	35,1	29,9	40,2	42,9	47,9
аялдар	35,8	30,1	41,7	42,7	47,8
эркектер	34,3	29,7	38,7	43,2	47,9
Ысык-Көл облусу	25,4	27,7	32,0	40,4	31,4
аялдар	25,7	28,8	33,5	42,9	32,3
эркектер	25,2	26,4	30,4	37,9	30,5
Нарын облусу	32,4	29,9	40,4	41,9	44,1
аялдар	33,5	30,9	41,3	42,0	45,1
эркектер	31,2	28,8	39,4	41,7	43,0
Ош облусу	13,4	13,9	18,8	23,3	18,4
аялдар	14,0	14,1	19,0	23,2	19,2
эркектер	12,9	13,8	18,7	23,5	17,4
Талас облусу	24,0	12,8	11,6	22,2	22,2
аялдар	26,3	13,7	11,1	23,5	22,7
эркектер	21,7	12,0	12,0	21,0	21,7
Чүй облусу	17,6	22,6	29,8	31,2	29,3
аялдар	17,9	22,8	28,9	31,0	28,8
эркектер	17,3	22,4	30,7	31,4	29,9
Бишкек шаары	-	-	-	-	-
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	-	-	-	-	-
Ош шаары	-	-	-	-	-
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	-	-	-	-	-

■ 1.3.1.1.f. Пенсия жана жөлөк пул алган ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын саны аймактар жана майыптуулугу боюнча
(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	187 313	194 364	197 792	202 551	211 650
аялдар	87 672	91 989	93 511	96 543	101 163
эркектер	99 641	102 375	104 281	106 008	110 487
Баткен облусу	19 048	19 859	20 295	20 808	21 976
аялдар	8 980	9 425	10 212	10 733	11 357
эркектер	10 068	10 434	10 083	10 075	10 619
Жалал-Абад облусу	39 487	41 466	42 541	44 698	46 682
аялдар	18 844	19 738	20 209	21 164	22 350
эркектер	20 643	21 728	22 332	23 534	24 332
Ысык-Көл облусу	18 797	19 406	19 614	19 955	20 741
аялдар	8 493	8 831	8 979	9 280	9 683
эркектер	10 304	10 575	10 635	10 675	11 058
Нарын облусу	11 685	11 850	12 025	12 144	12 332
аялдар	4 979	5 100	5 178	5 125	5 584
эркектер	6 706	6 750	6 847	7 019	6 748
Ош облусу	35 929	36 992	37 233	37 797	38 386
аялдар	16 284	17 479	17 465	17 545	17 543
эркектер	19 645	19 513	19 768	20 252	20 843
Талас облусу	8 885	9 292	9 217	9 479	9 864
аялдар	3 795	3 998	4 046	4 295	4 397
эркектер	5 090	5 294	5 171	5 184	5 467
Чүй облусу	29 690	30 904	31 618	32 609	34 412
аялдар	14 087	14 890	15 067	15 827	16 909
эркектер	15 603	16 014	16 551	16 782	17 503
Бишкек шаары	16 779	17 551	18 310	18 168	20 231
аялдар	8 238	8 562	8 844	8 769	9 846
эркектер	8 541	8 989	9 466	9 399	10 385
Ош шаары	7 013	7 044	6 939	6 893	7 026
аялдар	3 977	3 966	3 511	3 805	3 494
эркектер	3 036	3 078	3 428	3 088	3 532

2-Максат.

Ачкачылыкты жоюу, азык-тулук коопсуздугун камсыздоо, тамак-ашты жакшыртуу жана айыл чарбасынын туруктуу өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү

■ 2.1.1. Күнүнө 2 100 Ккалдан аз тамактанган калктын үлүшү аймактар боюнча (пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	46,4	46,3	45,3	46,7	47,3
Баткен облусу	54,6	52,6	48,8	51,3	56,7
Жалал-Абад облусу	44,0	38,8	41,5	41,3	39,4
Ысык-Көл облусу	49,4	50,2	49,7	52,4	44,0
Нарын облусу	42,5	41,6	46,7	49,3	57,5
Ош облусу	41,4	36,6	36,5	31,7	32,1
Талас облусу	36,1	37,0	29,6	35,6	33,6
Чүй облусу	41,2	56,0	54,7	55,3	55,8
Бишкек шаары	51,8	53,6	51,6	61,0	63,9
Ош шаары	70,1	59,3	47,2	48,7	52,5

■ 2.2.3. Аз кандуулук менен ооруган кош бойлуу аялдардын үлүшү аймактар боюнча (пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	59,0	55,2	40,4	35,4	41,1
Баткен облусу	86,9	88,2	62,1	59,2	65,9
Жалал-Абад облусу	75,1	80,3	59,7	44,8	55,9
Ысык-Көл облусу	31,3	26,8	29,5	23,1	21,3
Нарын облусу	27,5	20,3	18,7	19,8	11,4
Ош облусу	49,0	46,8	25,6	23,5	32,3
Талас облусу	39,7	32,2	41,9	33,4	36,9
Чүй облусу	35,8	30,1	24,8	27,2	32,4
Бишкек шаары	99,4	61,4	47,9	42,6	43,2
Ош шаары	31,2	32,1	38,1	34,3	38,7

3-Максат.

Ар бир адамга туура жашоону жана бардык куракта бакубаттуулукту камсыз кылуу

- **3.1.1. Аймактар боюнча энелердин өлүмүнүн коэффициенти тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине алгандагы саны** (кош бойлуулуктун төрөттөн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны, тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	28,6	24,8	38,6	33,3	27,3
Баткен облусу	33,6	25,8	42,4	38,3	36,6
Жалал-Абад облусу	38,2	37,2	53,2	31,7	14,2
Ысык-Көл облусу	71,2	28,4	90,6	98,7	55,4
Нарын облусу	105,7	16,6	52,6	157,2	42,2
Ош облусу	19,5	25,5	24,5	24,9	30,2
Талас облусу	-	16,6	69,1	38,4	97,0
Чүй облусу	16,1	32,5	32,2	15,1	25,2
Бишкек шаары	18,0	16,9	19,1	14,6	21,8
Ош шаары	8,3	-	25,2	21,7	-

- **3.1.2. Квалификациялуу медициналык кызматкерлер кабыл алган төрөттүн үлүшү аймактар боюнча** (пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	99,3	99,3	99,3	99,4	99,5
Баткен облусу	99,4	99,3	99,4	98,1	99,4
Жалал-Абад облусу	99,4	99,3	99,3	99,3	99,4
Ысык-Көл облусу	99,5	99,5	99,4	99,4	99,5
Нарын облусу	99,2	99,1	98,8	99,1	99,2
Ош облусу	99,1	99,2	99,2	99,3	99,5
Талас облусу	99,7	99,6	99,8	99,8	99,7
Чүй облусу	99,2	99,4	99,1	99,3	99,4
Бишкек шаары	99,6	99,5	99,5	99,5	99,6
Ош шаары	99,7	99,5	99,8	99,8	99,8

■ 3.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча балдардын өлүмүнүн коэффициентин тирүү төрөлгөндөдүн 1 000ине

(0-4 жаш курактагы өлгөн балдардын саны 1 000 тирүү төрөлгөндөргө)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	17,6	17,5	16,7	17,9	16,7
кыздар	15,6	15,8	15,6	16,1	15,6
эркек балдар	19,4	19,2	17,8	19,7	17,7
Баткен облусу	14,9	17,7	16,7	16,9	15,7
кыздар	13,7	16,8	16,3	16,4	14,7
эркек балдар	16,0	18,5	17,1	17,3	16,7
Жалал-Абад облусу	15,7	16,2	15,5	17,4	16,5
кыздар	15,0	15,7	14,7	16,6	13,7
эркек балдар	16,3	16,6	16,2	18,1	19,1
Ысык-Көл облусу	14,3	18,3	14,3	26,6	14,3
кыздар	12,3	15,6	13,8	24,2	12,2
эркек балдар	16,3	20,8	14,8	29,0	16,2
Нарын облусу	15,1	12,5	14,2	13,9	14,1
кыздар	13,5	11,9	13,0	11,7	11,6
эркек балдар	16,6	13,2	15,3	15,9	16,6
Ош облусу	11,0	10,6	10,0	12,0	11,2
кыздар	9,2	8,5	8,8	11,2	11,0
эркек балдар	12,7	12,5	11,1	12,7	11,4
Талас облусу	22,8	20,6	25,1	24,5	15,6
кыздар	17,9	19,6	22,9	17,9	12,8
эркек балдар	27,5	21,6	27,2	31,2	18,3
Чүй облусу	12,7	13,1	11,8	13,5	13,8
кыздар	11,7	11,8	10,1	13,5	12,4
эркек балдар	13,7	14,2	13,5	13,6	15,1
Бишкек шаары	25,0	21,7	20,9	17,8	21,4
кыздар	22,6	20,0	20,4	14,6	22,9
эркек балдар	27,2	23,3	21,5	20,9	20,0
Ош шаары	39,0	37,2	36,9	30,7	28,9
кыздар	34,1	31,3	34,2	25,6	26,4
эркек балдар	43,6	42,8	39,5	35,5	31,2

3.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча 1 000ине тирүү төрөлгөн балдардын неонаталдык өлүмү

(0-27 күндүк курактагы өлгөн балдардын саны тирүү төрөлгөн балдардын 1 000ине)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	12,0	11,8	11,7	11,9	10,1
кыздар	10,7	10,7	11,0	10,6	9,6
эркек балдар	13,2	12,9	12,5	13,1	10,6
Баткен облусу	9,3	10,5	11,1	11,0	8,3
кыздар	8,2	10,6	10,2	12,0	9,0
эркек балдар	10,4	10,3	11,9	10,0	7,6
Жалал-Абад облусу	10,2	9,5	8,7	10,2	8,6
кыздар	9,9	9,1	8,6	10,0	6,8
эркек балдар	10,5	9,9	8,8	10,5	10,3
Ысык-Көл облусу	8,5	11,7	9,7	19,4	9,1
кыздар	8,0	9,5	8,7	16,4	9,1
эркек балдар	8,9	13,7	10,5	22,3	9,0
Нарын облусу	8,2	6,6	9,6	9,4	8,0
кыздар	8,0	5,7	8,6	7,3	7,2
эркек балдар	8,3	7,5	10,7	11,4	8,8
Ош облусу	3,4	2,8	3,9	3,1	3,4
кыздар	2,6	2,2	3,6	3,4	3,4
эркек балдар	4,1	3,4	4,1	2,9	3,5
Талас облусу	16,7	14,8	20,6	15,0	12,8
кыздар	13,8	14,7	17,5	12,7	10,6
эркек балдар	19,5	15,0	23,6	17,3	15,0
Чүй облусу	6,8	7,6	6,9	7,9	7,1
кыздар	6,1	6,9	5,9	7,4	6,7
эркек балдар	7,5	8,2	7,8	8,4	7,5
Бишкек шаары	22,9	19,9	19,0	15,2	16,2
кыздар	20,7	18,1	18,4	12,6	16,9
эркек балдар	25,0	21,6	19,7	17,6	15,6
Ош шаары	34,2	33,0	32,9	27,9	22,9
кыздар	29,4	28,4	30,2	22,8	20,8
эркек балдар	38,7	37,3	35,5	32,7	24,9

■ 3.3.1.а. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
АИВтин жаңы учурларынын саны

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	13,0	13,2	10,3	12,6	15,7
аялдар	9,9	10,9	8,8	10,3	12,6
эркектер	16,0	15,5	11,8	14,9	18,7
Баткен облусу	4,0	2,8	4,2	3,4	5,1
аялдар	3,4	2,3	4,5	3,2	4,2
эркектер	4,7	3,3	4,0	3,7	6,1
Жалал-Абад облусу	6,2	5,3	4,1	8,7	9,0
аялдар	6,1	5,9	4,5	7,2	10,1
эркектер	6,2	4,7	3,7	10,3	7,9
Ысык-Көл облусу	5,8	7,5	4,0	10,7	9,7
аялдар	2,1	6,5	2,4	13,6	6,7
эркектер	9,4	8,6	5,6	7,9	12,7
Нарын облусу	2,1	5,5	2,8	6,5	12,0
аялдар	3,4	4,2	0,7	5,4	8,4
эркектер	0,7	6,8	4,7	7,6	15,8
Ош облусу	6,9	6,3	3,5	5,4	9,0
аялдар	5,7	6,3	4,1	4,4	6,4
эркектер	8,1	6,3	2,9	6,5	11,5
Талас облусу	5,7	3,8	3,7	5,1	7,7
аялдар	4,5	4,6	4,5	7,3	2,2
эркектер	7,0	3,0	2,9	3,0	13,4
Чүй облусу	23,5	22,0	14,9	13,8	13,8
аялдар	18,3	18,0	13,2	11,8	12,1
эркектер	28,6	26,1	16,6	15,7	15,5
Бишкек шаары	31,2	34,5	30,4	33,4	43,0
аялдар	21,9	24,4	21,4	24,7	35,2
эркектер	39,5	45,9	40,4	41,1	49,5
Ош шаары	16,7	17,6	15,1	16,8	21,1
аялдар	16,2	12,7	14,7	13,8	16,5
эркектер	17,1	22,9	15,6	19,6	25,9

■ 3.3.2. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине активдүү кургак учук оорулары

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	83,0	78,9	53,5	58,1	57,9
аялдар	69,0	66,9	46,1	50,4	50,0
эркектер	97,2	91,2	60,8	66,0	65,9
Баткен облусу	64,9	55,9	46,6	47,3	41,8
аялдар	60,4	45,3	39,8	44,2	37,2
эркектер	69,2	66,1	53,7	50,4	46,3
Жалал-Абад облусу	73,3	69,0	49,1	54,8	54,2
аялдар	64,1	67,4	42,1	47,7	47,5
эркектер	82,5	70,5	56,2	61,9	60,7
Ысык-Көл облусу	48,9	50,3	28,5	36,7	38,8
аялдар	34,8	37,6	20,5	26,9	28,7
эркектер	63,2	63,1	36,3	46,6	49,0
Нарын облусу	68,0	55,8	37,8	51,2	52,0
аялдар	47,1	48,7	29,0	43,1	42,0
эркектер	88,1	62,7	46,9	58,9	61,9
Ош облусу	75,0	75,9	51,4	54,5	54,6
аялдар	68,8	70,1	45,9	52,5	48,1
эркектер	81,1	81,5	57,0	56,5	60,9
Талас облусу	59,7	56,1	45,0	47,0	44,5
аялдар	46,4	44,2	38,2	27,4	40,8
эркектер	72,7	67,8	51,8	66,1	48,1
Чүй облусу	124,2	119,2	82,2	88,2	86,3
аялдар	99,2	93,1	67,0	71,9	68,3
эркектер	150,0	146,1	96,9	105,1	104,5
Бишкек шаары	102,6	95,3	56,4	64,0	63,9
аялдар	75,0	69,8	50,8	55,5	57,8
эркектер	133,9	124,2	61,3	73,5	71,3
Ош шаары	84,3	79,1	54,8	43,9	50,9
аялдар	83,0	76,8	58,4	41,0	51,2
эркектер	85,7	81,6	51,5	47,0	50,5

■ 3.3.4. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине гепатит В оорулары

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	5,1	3,9	1,9	1,8	1,9
аялдар	3,5	2,5	1,7	1,1	1,0
эркектер	6,8	5,3	2,1	2,5	2,8
Баткен облусу	3,1	4,9	1,7	2,3	1,6
аялдар	2,7	2,3	1,4	1,8	2,5
эркектер	3,4	7,4	1,9	2,8	0,7
Жалал-Абад облусу	2,7	3,2	1,0	1,3	2,2
аялдар	1,7	2,3	0,6	0,8	2,5
эркектер	3,6	4,1	1,3	1,7	2,0
Ысык-Көл облусу	6,2	2,2	1,6	1,8	1,3
аялдар	2,9	2,0	2,4	1,6	2,6
эркектер	9,5	2,4	0,8	2,0	0,0
Нарын облусу	3,2	1,7	1,4	1,0	0,7
аялдар	2,9	1,4	0,7	0,0	0,7
эркектер	3,4	2,0	2,1	2,0	0,6
Ош облусу	4,4	3,8	1,6	2,2	2,6
аялдар	3,0	2,2	1,6	0,9	1,8
эркектер	5,8	5,3	1,6	3,5	3,3
Талас облусу	2,7	1,9	0,4	1,5	1,8
аялдар	3,1	1,5	0,0	0,7	2,2
эркектер	2,3	2,2	0,8	2,2	1,5
Чүй облусу	6,3	5,0	2,9	1,5	1,2
аялдар	4,9	3,7	2,7	0,8	1,3
эркектер	7,8	6,4	3,1	2,3	1,1
Бишкек шаары	9,0	5,2	3,9	2,3	2,5
аялдар	5,9	2,9	3,6	1,7	2,4
эркектер	12,4	7,8	4,3	2,9	2,5
Ош шаары	7,5	4,6	-	1,2	1,1
аялдар	4,0	2,5	-	1,2	0,6
эркектер	11,2	6,7	-	1,3	1,6

■ 3.4.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын
100 000ине кан айлануу системасынан, зыяндуу
шишик, кант диабетти, өнөкөт респиратордук
ооруларынан өлгөндөр

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Кан айлануу системасынан</i>					
Кыргыз Республикасы	265,7	266,2	317,7	297,1	234,5
аялдар	257,8	256,9	299,2	283,3	216,9
эркектер	273,8	275,7	336,5	311,0	252,6
Баткен облусу	257,2	251,7	318,0	281,7	242,9
аялдар	231,5	236,4	282,8	263,3	219,4
эркектер	282,0	266,4	351,9	299,5	266,0
Жалал-Абад облусу	237,8	243,1	292,4	287,1	228,7
аялдар	227,6	243,2	273,1	260,1	211,9
эркектер	248,0	243,0	311,4	313,7	245,4
Ысык-Көл облусу	302,0	302,9	377,0	358,2	364,3
аялдар	294,4	302,7	354,1	355,7	247,9
эркектер	309,7	303,1	400,0	360,7	280,9
Нарын облусу	308,0	317,0	340,7	332,2	233,2
аялдар	280,3	288,8	290,6	285,6	218,8
эркектер	334,7	344,2	388,9	377,1	247,4
Ош облусу	229,3	230,9	304,8	248,1	207,3
аялдар	214,6	212,7	278,3	236,8	184,4
эркектер	243,7	248,6	330,8	259,2	229,9
Талас облусу	261,5	299,9	339,2	347,9	266,3
аялдар	239,9	265,2	308,0	333,8	216,6
эркектер	282,6	333,8	369,6	361,7	315,1
Чүй облусу	377,1	360,8	405,5	391,1	291,9
аялдар	386,8	353,7	398,8	381,9	275,8
эркектер	367,0	368,0	412,5	400,7	308,2
Бишкек шаары	232,8	237,4	254,0	255,7	208,6
аялдар	235,7	237,0	254,9	255,5	202,0
эркектер	229,5	237,8	253,1	256,0	216,6

Туруктуу өнүгүү максаттары

(3.4.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Ош шаары	223,4	208,8	287,3	258,9	196,1
аялдар	220,2	197,2	283,5	247,0	188,8
эркектер	226,8	221,2	291,4	271,5	203,1
<i>Кант диабеттен</i>					
Кыргыз Республикасы	7,3	7,0	9,8	7,1	6,2
аялдар	8,3	7,6	10,7	8,3	7,0
эркектер	6,4	6,5	9,0	5,8	5,4
Баткен облусу	5,4	7,3	8,3	10,8	4,6
аялдар	4,7	6,5	7,5	15,5	6,1
эркектер	6,0	8,1	9,0	6,4	3,2
Жалал-Абад облусу	10,4	10,4	16,0	13,1	11,5
аялдар	13,4	12,3	16,4	16,3	12,8
эркектер	7,4	8,6	15,6	10,0	10,3
Ысык-Көл облусу	13,2	9,1	14,6	6,9	7,3
аялдар	15,2	10,5	16,0	8,7	9,3
эркектер	11,1	7,7	13,3	5,2	5,2
Нарын облусу	7,4	7,6	9,6	7,5	5,2
аялдар	9,3	9,9	11,2	4,2	5,3
эркектер	5,5	5,5	8,1	10,7	5,2
Ош облусу	6,6	6,8	7,6	5,1	5,7
аялдар	6,2	6,3	9,2	6,6	7,0
эркектер	7,0	7,3	6,0	3,7	4,5
Талас облусу	3,1	3,0	5,6	3,7	3,7
аялдар	4,6	3,0	7,5	3,0	3,0
эркектер	1,5	3,0	3,7	4,4	4,4
Чүй облусу	7,2	6,6	9,1	5,3	4,2
аялдар	8,7	7,7	11,8	4,8	4,9
эркектер	5,7	5,6	6,3	5,8	3,6
Бишкек шаары	3,4	2,8	4,7	2,2	3,6
аялдар	3,9	3,4	3,7	1,9	3,2
эркектер	2,7	2,0	5,8	2,5	4,1

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(3.4.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Ош шаары	9,5	9,5	13,9	9,5	5,9
аялдар	7,9	8,9	14,7	13,7	7,5
эркектер	11,2	10,1	13,0	5,0	4,4
<i>Өнөкөт респиратордук ооруларынан</i>					
Кыргыз Республикасы	16,3	16,4	17,2	14,2	10,6
аялдар	13,3	13,3	14,8	11,2	8,3
эркектер	19,4	19,5	19,6	17,3	13,0
Баткен облусу	14,2	9,8	10,5	7,4	5,7
аялдар	12,6	9,2	11,6	8,8	4,6
эркектер	15,9	10,3	9,4	6,0	6,7
Жалал-Абад облусу	16,2	15,7	17,7	15,0	11,7
аялдар	14,4	13,5	15,9	10,6	9,9
эркектер	18,0	18,0	19,4	19,4	13,5
Ысык-Көл облусу	34,5	38,3	35,1	33,9	25,6
аялдар	24,6	29,9	27,9	22,1	17,5
эркектер	44,6	46,8	42,3	45,8	33,7
Нарын облусу	40,3	49,6	48,8	43,7	21,8
аялдар	37,1	45,2	46,2	39,6	19,1
эркектер	43,4	53,9	51,3	47,6	24,5
Ош облусу	18,6	18,3	21,2	18,7	12,6
аялдар	16,6	17,3	20,8	17,6	11,0
эркектер	20,6	19,3	21,6	19,9	14,3
Талас облусу	13,0	11,7	14,1	7,7	7,0
аялдар	16,3	9,9	11,3	6,7	5,9
эркектер	9,8	13,4	16,9	8,7	8,0
Чүй облусу	13,6	11,9	10,6	6,7	6,5
аялдар	8,2	6,4	6,7	3,6	4,5
эркектер	19,2	17,5	14,7	10,0	8,5
Бишкек шаары	5,0	5,1	6,4	3,7	4,9
аялдар	3,0	2,9	4,1	2,1	2,3
эркектер	7,4	7,6	9,0	5,5	8,0
Ош шаары	7,1	11,1	11,3	9,8	6,7
аялдар	5,3	7,6	8,0	8,3	7,5
эркектер	9,1	14,8	14,9	11,3	6,0

■ 3.5.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
баңгизаттарга көз карандылык оорулары

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	4,5	2,5	2,4	2,0	1,9
аялдар	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1
эркектер	8,8	4,9	4,6	3,9	3,7
Баткен облусу	0,4	0,2	0,4	-	1,1
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	0,8	0,4	0,8	-	2,1
Жалал-Абад облусу	1,5	0,7	0,5	0,6	0,1
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	3,0	1,3	1,0	1,2	0,2
Ысык-Көл облусу	0,6	0,2	0,2	0,2	0,0
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	1,2	0,4	0,4	0,4	-
Нарын облусу	0,4	0,3	0,3	-	0,7
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	0,7	0,7	0,7	-	1,3
Ош облусу	2,6	0,4	1,1	0,9	0,3
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	5,2	0,7	2,2	1,7	0,5
Талас облусу	1,9	4,9	2,6	1,8	1,5
аялдар	-	-	0,7	0,0	-
эркектер	3,8	9,7	4,5	3,6	2,9
Чүй облусу	6,4	5,8	7,4	6,1	3,0
аялдар	0,8	0,4	0,2	-	0,2
эркектер	12,2	11,3	14,5	12,4	5,9
Бишкек шаары	13,2	6,4	3,9	3,7	6,5
аялдар	0,9	-	0,2	0,7	0,3
эркектер	27,2	13,7	7,3	7,1	13,9
Ош шаары	9,9	2,9	3,5	2,7	1,4
аялдар	2,0	0,6	-	-	1,2
эркектер	18,3	5,4	6,7	5,6	1,6

■ 3.5.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
алкоголдук көз карандылык оорулары

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	18,6	18,4	15,1	16,6	11,9
аялдар	4,0	4,9	4,0	7,4	3,1
эркектер	33,5	32,2	26,0	26,0	21,0
Баткен облусу	6,9	7,7	6,6	4,7	4,6
аялдар	0,8	1,9	0,7	0,4	0,0
эркектер	12,9	13,3	12,8	8,9	9,1
Жалал-Абад облусу	6,8	4,6	3,4	4,9	3,5
аялдар	1,3	0,5	0,3	0,6	0,3
эркектер	12,2	8,6	6,6	9,1	6,7
Ысык-Көл облусу	3,7	6,1	3,8	6,2	3,9
аялдар	1,2	1,2	0,4	2,8	0,7
эркектер	6,2	11,0	7,2	9,6	7,1
Нарын облусу	16,1	23,2	21,3	19,4	23,1
аялдар	2,1	3,5	6,1	6,9	2,6
эркектер	29,6	42,2	37,1	31,5	43,2
Ош облусу	23,2	21,0	17,2	17,2	7,7
аялдар	2,1	1,9	1,9	1,7	0,8
эркектер	43,8	39,6	32,8	32,4	14,4
Талас облусу	26,0	27,9	26,7	13,6	34,2
аялдар	3,1	5,3	8,8	1,5	4,5
эркектер	48,5	49,9	45,1	25,4	63,4
Чүй облусу	26,4	32,3	22,6	28,3	20,5
аялдар	8,2	13,3	6,5	18,7	7,9
эркектер	45,1	51,9	38,3	38,1	33,4
Бишкек шаары	29,7	29,1	24,0	29,6	19,3
аялдар	9,1	9,2	11,4	19,4	7,1
эркектер	53,0	51,7	35,1	41,0	34,0
Ош шаары	25,2	9,5	16,4	17,7	7,9
аялдар	4,0	3,2	3,2	4,2	1,7
эркектер	47,8	16,2	28,8	32,0	13,7

■ 3.6.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине жол-транспорт кырсыктарынан каза болгондор

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	11,0	12,0	9,7	12,6	5,5
аялдар	5,8	4,8	4,8	7,3	2,6
эркектер	16,3	19,3	14,7	17,9	8,5
Баткен облусу	9,0	10,2	10,7	12,6	16,3
аялдар	3,5	2,7	3,4	5,5	7,1
эркектер	14,4	17,4	17,7	19,5	25,2
Жалал-Абад облусу	7,9	8,6	6,2	10,3	1,6
аялдар	5,0	3,3	3,9	8,2	-
эркектер	10,7	13,9	8,4	12,3	3,2
Ысык-Көл облусу	18,5	19,5	17,2	24,8	7,5
аялдар	7,4	6,9	9,2	16,6	4,5
эркектер	29,7	32,2	25,4	33,1	10,5
Нарын облусу	24,9	23,6	16,5	23,9	11,4
аялдар	12,1	4,9	11,9	18,1	6,6
эркектер	37,2	41,6	20,9	29,5	16,1
Ош облусу	9,6	11,7	8,8	9,6	1,2
аялдар	4,9	3,6	3,4	4,3	0,3
эркектер	14,3	19,6	14,0	14,8	2,1
Талас облусу	20,3	13,2	12,6	12,1	1,5
аялдар	10,8	6,1	4,5	5,9	-
эркектер	29,5	20,1	20,6	18,2	2,9
Чүй облусу	14,8	15,3	13,3	17,3	0,9
аялдар	9,1	8,3	5,9	7,4	0,2
эркектер	20,7	22,4	21,0	27,6	1,7
Бишкек шаары	5,4	8,6	6,3	7,8	14,3
аялдар	3,3	5,2	4,1	5,6	7,3
эркектер	7,8	12,3	8,8	10,4	22,7
Ош шаары	6,1	7,8	6,0	6,7	1,1
аялдар	2,6	3,2	3,7	3,0	-
эркектер	9,8	12,8	8,4	10,7	2,2

3.7.2. Аймактар жана жынысы боюнча 15-19 жаштагы аялдар төрөгөн балдардын саны

(бул курактык топтогу 1000 аялга төрөлгөн балдардын саны)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	35,9	37,7	33,4	29,7	30,0
аялдар	17,4	18,2	16,2	14,3	14,4
эркектер	18,5	19,5	17,3	15,4	15,6
Баткен облусу	30,2	35,7	31,2	24,3	26,1
аялдар	13,2	16,8	15,1	11,9	12,5
эркектер	16,9	19,0	16,1	12,3	13,6
Жалал-Абад облусу	36,2	38,0	35,7	31,2	34,8
аялдар	18,0	19,3	17,6	14,4	17,0
эркектер	18,2	18,8	18,2	16,7	17,8
Ысык-Көл облусу	28,8	25,3	21,3	23,8	15,8
аялдар	13,5	11,7	9,6	11,1	8,0
эркектер	15,3	13,5	11,7	12,7	7,7
Нарын облусу	22,7	20,8	20,1	17,9	12,7
аялдар	11,4	10,2	11,1	7,9	6,4
эркектер	11,4	10,5	9,0	10,0	6,4
Ош облусу	35,2	37,9	35,6	27,2	36,7
аялдар	17,1	17,9	17,1	13,5	18,0
эркектер	18,1	20,0	18,5	13,8	18,7
Талас облусу	37,1	34,1	27,2	24,7	21,1
аялдар	17,4	17,3	13,2	12,4	10,8
эркектер	19,7	16,9	14,1	12,3	10,4
Чүй облусу	52,1	51,0	44,5	38,9	33,1
аялдар	25,9	24,8	20,9	20,2	15,5
эркектер	26,2	26,2	23,6	18,7	17,6
Бишкек шаары	24,3	28,9	22,2	23,3	22,3
аялдар	11,5	13,2	10,6	10,3	10,2
эркектер	12,9	15,8	11,6	13,0	12,2
Ош шаары	65,0	77,0	63,7	69,4	51,0
аялдар	32,0	37,2	31,8	32,2	23,5
эркектер	26,7	33,1	39,7	37,1	27,5

■ 3.9.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
көмүртек кычкылынын токсикалык таасиринен өлгөндөр

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	0,8	0,9	0,8	0,8	0,5
аялдар	0,5	0,5	0,6	0,4	0,2
эркектер	1,1	1,3	1,0	1,2	0,7
Баткен облусу	0,8	3,2	2,4	0,2	0,2
аялдар	0,8	1,9	1,1	-	-
эркектер	0,8	4,4	3,6	0,4	0,4
Жалал-Абад облусу	-	0,4	0,5	0,6	0,5
аялдар	-	0,3	0,5	0,8	0,3
эркектер	-	0,5	0,5	0,5	0,6
Ысык-Көл облусу	0,8	0,6	1,0	0,4	0,7
аялдар	-	0,4	0,8	-	0,4
эркектер	1,7	0,8	1,2	0,8	1,1
Нарын облусу	1,1	-	-	0,3	-
аялдар	0,7	-	-	0,7	-
эркектер	1,4	-	-	-	-
Ош облусу	0,2	0,4	0,4	0,5	0,4
аялдар	-	0,3	0,4	0,1	0,4
эркектер	0,3	0,6	0,3	0,8	0,4
Талас облусу	-	0,4	-	1,1	0,4
аялдар	-	-	-	1,5	-
эркектер	-	0,7	-	0,7	0,7
Чүй облусу	2,6	2,0	1,7	2,2	1,0
аялдар	1,7	0,8	1,2	1,0	0,4
эркектер	3,5	3,2	2,1	3,5	1,7
Бишкек шаары	1,3	0,4	0,6	0,8	0,3
аялдар	0,7	0,2	-	0,2	-
эркектер	1,9	0,6	1,2	1,6	0,6
Ош шаары	-	1,0	0,6	0,3	-
аялдар	-	-	1,2	-	-
эркектер	-	2,0	-	0,6	-

■ 3.9.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине ичеги-карын инфекцияларынан өлгөндөр

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	0,8	0,9	0,6	0,9	1,2
аялдар	0,7	1,0	0,8	1,2	1,0
эркектер	0,9	0,8	0,5	0,7	1,4
Баткен облусу	1,7	2,1	1,1	2,2	2,7
аялдар	2,0	2,7	1,5	2,9	1,1
эркектер	1,5	1,5	0,7	1,4	4,2
Жалал-Абад облусу	0,6	0,7	1,0	1,7	1,1
аялдар	0,5	0,7	1,1	1,9	0,8
эркектер	0,7	0,6	0,8	1,6	1,4
Ысык-Көл облусу	0,6	0,4	0,2	-	0,4
аялдар	0,8	0,8	0,4	-	0,7
эркектер	0,4	-	-	-	-
Нарын облусу	1,1	1,4	0,3	0,3	0,7
аялдар	1,4	2,8	0,7	0,7	1,3
эркектер	0,7	-	-	-	-
Ош облусу	1,7	1,3	0,8	1,1	0,9
аялдар	1,2	0	0,7	1,6	1,0
эркектер	2,1	1,5	0,9	0,7	0,8
Талас облусу	0,8	-	0,7	-	0,7
аялдар	0,8	-	1,5	-	-
эркектер	0,8	-	-	-	1,5
Чүй облусу	0,2	0,8	0,4	0,6	2,8
аялдар	0,2	0,6	0,8	0,6	2,2
эркектер	0,2	1,1	-	0,6	3,4
Бишкек шаары	0,2	0,7	0,4	0,3	0,4
аялдар	-	0,7	0,4	0,5	0,3
эркектер	0,4	0,6	0,4	-	0,4
Ош шаары	0,3	0,7	0,3	0,6	0,3
аялдар	0,7	0,6	0,6	1,2	0,6
эркектер	-	0,7	-	-	-

■ 3.9.3. Аймактар жана жынысы боюнча калктын
100 000ине кокусунан уулануу жана уулуу
заттардын таасиринен өлгөндөр

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	6,3	5,5	5,0	6,1	3,7
аялдар	2,0	1,7	2,0	1,9	1,4
эркектер	10,6	9,3	8,1	10,3	6,1
Баткен облусу	1,2	3,4	3,5	1,6	1,6
аялдар	0,8	1,9	1,5	-	0,7
эркектер	1,5	4,8	5,4	3,2	2,5
Жалал-Абад облусу	2,4	2,7	1,8	3,6	1,7
аялдар	0,7	0,7	1,1	2,5	0,3
эркектер	4,1	4,7	2,5	4,7	3,1
Ысык-Көл облусу	26,7	29,4	24,4	27,2	17,9
аялдар	4,9	10,5	6,8	4,0	7,1
эркектер	48,7	48,5	42,3	50,6	28,8
Нарын облусу	10,9	7,3	7,2	7,2	7,5
аялдар	5,0	1,4	2,1	4,9	2,6
эркектер	16,5	13,0	12,2	9,4	12,2
Ош облусу	3,4	2,1	2,9	2,6	1,1
аялдар	0,8	0,3	1,0	1,2	0,7
эркектер	6,0	3,8	4,7	4,1	1,5
Талас облусу	5,7	9,0	7,4	12,5	4,4
аялдар	0,8	0,8	-	2,2	-
эркектер	10,6	17,1	14,7	22,5	8,8
Чүй облусу	7,1	4,8	4,0	6,4	3,0
аялдар	3,6	2,1	2,2	2,6	1,9
эркектер	10,7	7,7	5,9	10,4	4,2
Бишкек шаары	6,5	3,3	3,2	5,2	4,1
аялдар	3,0	1,1	1,8	1,2	1,0
эркектер	10,5	5,7	4,8	9,6	7,8
Ош шаары	2,7	1,6	3,5	0,9	0,8
аялдар	0,7	-	3,7	-	-
эркектер	4,9	3,4	3,2	1,9	1,6

■ 3.с.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 1 000ине, медициналык кызматкерлердин саны

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Дарыгерлердин саны</i>					
Кыргыз Республикасы	2,0	2,0	2,0	1,9	1,8
аялдар	2,7	2,7	2,6	2,6	2,4
эркектер	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2
Баткен облусу	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
аялдар	1,6	1,7	1,6	1,7	1,5
эркектер	1,4	1,3	1,3	1,2	1,3
Жалал-Абад облусу	1,3	1,3	1,2	1,2	1,1
аялдар	1,6	1,7	1,6	1,5	1,4
эркектер	0,9	1,2	0,9	0,8	0,8
Ысык-Көл облусу	1,3	1,4	1,3	1,3	1,2
аялдар	2,0	2,0	2,0	1,9	1,7
эркектер	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
Нарын облусу	1,3	1,2	1,1	1,1	1,2
аялдар	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7
эркектер	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7
Ош облусу	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
аялдар	1,6	1,7	1,6	1,6	1,6
эркектер	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2
Талас облусу	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0
аялдар	1,6	1,6	1,5	1,5	1,3
эркектер	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7
Чүй облусу	1,3	1,3	1,2	1,2	1,0
аялдар	1,9	1,9	1,8	1,8	1,6
эркектер	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5
Бишкек шаары	2,4	2,4	2,4	2,3	2,2
аялдар	3,6	3,6	3,6	3,5	3,2
эркектер	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0
Ош шаары	2,5	2,4	2,4	2,1	2,1
аялдар	3,2	3,1	3,1	2,8	2,9
эркектер	1,7	1,8	1,6	1,4	1,3

(3.с.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Стоматолог дарыгерлердин саны</i>					
Кыргыз Республикасы	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
аялдар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
эркектер	0,5	0,5	0,5	0,4	0,2
Баткен облусу	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
аялдар	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
эркектер	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3
Жалал-Абад облусу	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
аялдар	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
эркектер	0,4	0,5	0,4	0,4	0,1
Ысык-Көл облусу	0,5	0,5	0,5	0,4	0,1
аялдар	0,3	0,3	0,2	0,3	0,1
эркектер	0,7	0,7	0,7	0,6	0,1
Нарын облусу	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
аялдар	0,1	-	0,1	0,1	0,1
эркектер	0,4	0,4	0,3	0,3	0,1
Ош облусу	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
аялдар	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
эркектер	0,6	0,5	0,6	0,5	0,3
Талас облусу	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
аялдар	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
эркектер	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1
Чүй облусу	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1
аялдар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
эркектер	0,5	0,4	0,4	0,4	0,1
Бишкек шаары	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
аялдар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Ош шаары	0,6	0,6	0,6	0,5	0,3
аялдар	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
эркектер	0,8	0,9	0,8	0,7	0,3

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(3.с.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Акушер жана медайым персоналдардын саны</i>					
Кыргыз Республикасы	4,5	4,3	4,3	4,2	3,9
аялдар	8,7	8,5	8,4	8,2	7,6
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Баткен облусу	6,4	6,2	6,1	5,9	5,5
аялдар	12,9	12,5	12,3	12,0	10,9
эркектер	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
Жалал-Абад облусу	4,3	4,2	4,2	4,1	3,7
аялдар	8,5	9,2	8,4	8,1	7,4
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ысык-Көл облусу	3,5	3,5	3,6	3,4	3,3
аялдар	6,9	7,0	7,0	6,8	6,4
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Нарын облусу	4,1	4,0	4,0	4,0	3,8
аялдар	8,3	8,1	8,0	8,1	7,5
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ош облусу	4,7	4,6	4,4	4,4	3,9
аялдар	9,4	9,1	8,8	8,8	7,6
эркектер	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Талас облусу	3,8	3,8	3,8	3,9	3,6
аялдар	7,7	7,7	7,7	7,7	7,1
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Чүй облусу	2,6	2,6	2,5	2,6	2,4
аялдар	5,2	5,0	4,9	5,0	4,7
эркектер	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Бишкек шаары	2,9	2,9	2,9	2,7	2,7
аялдар	5,4	5,4	5,3	5,1	4,8
эркектер	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Ош шаары	4,7	4,4	4,3	4,0	3,7
аялдар	9,0	8,4	8,2	7,7	7,5
эркектер	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1

4-Максат.

Сапаттуу жана адилеттүү билим берүүнү камсыз кылуу жана бардыгы үчүн өмүр бою окуу мүмкүнчүлүктөрүн колдоо

■ 4.1.1.1а. Шаар жана айыл жерлериндеги жалпы билим берүү уюмдарына окууга келбей жүргөн 7-17 жаштагы балдардын жана өспүрүмдөрдүн саны, жынысы жана аймак боюнча

(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	2 826	2 834	2 645	2 495	2 475
<i>жынысы боюнча:</i>					
кыздар	1 204	1 172	1 075	1 029	1 019
эркек балдар	1 622	1 662	1 570	1 466	1 456
<i>жайгашкан жери боюнча:</i>					
шаар жерлери	849	930	856	828	869
айыл жерлери	1 977	1 904	1 789	1 667	1 606
<i>аймак боюнча:</i>					
Баткен облусу	225	226	234	183	173
Жалал-Абад облусу	311	332	350	351	343
Ысык-Көл облусу	340	399	380	398	376
Нарын облусу	274	344	236	246	242
Ош облусу	1 077	870	719	584	554
Талас облусу	176	132	153	156	170
Чүй облусу	335	412	438	407	431
Бишкек шаары	87	115	135	170	186
Ош шаары	1	4	-	-	-

4.1.1.1b. Башталгыч билим берүүнүн (1-4-класстар) аяктоо деңгээли
(пайыз менен)

	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Кыргыз Республикасы	99,1	96,0	96,5	97,8	96,4
Баткен облусу	96,5	98,8	98,5	97,9	96,4
Жалал-Абад облусу	97,6	95,1	96,8	96,8	97,9
Ысык-Көл облусу	99,4	91,1	92,3	97,0	95,3
Нарын облусу	95,5	94,7	96,6	95,5	93,8
Ош облусу	94,2	96,1	96,3	97,1	95,5
Талас облусу	95,5	95,7	94,7	96,0	94,4
Чүй облусу	99,4	89,0	94,7	97,6	95,0
Бишкек шаары	110,6 ¹	104,0 ¹	98,8	100,0	98,7
Ош шаары	106,5 ¹	103,7 ¹	98,8	101,0	97,3

¹ 100%дан ашуусунун деңгээли калктын аймактар аралык миграциялык тенденциясына байланыштуу, бул калктын облустар аралык которулушу Бишкек жана Ош шаарларына багыталгандыктан, жана ошондой эле 1-4-класстарда окуган окуучулардын арасында 5-6 жаш жана 10 жаштан улуу окуучулардын болгондугунан улам болду, бул мыйзамда белгиленген жаштан (7-10 жаштан) ашык.

4.3.1.1. Жаштардын билимдүүлүгү жынысы боюнча
(пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жаштарды башталгыч кесиптик билим берүү менен камтуунун пайызы (15-17 жаш курактагы калктан)					
кыздар	10,1	9,5	10,0	10,8	9,2
эркек балдар	6,2	5,9	6,4	5,2	4,6
эркек балдар	13,9	13,1	13,5	16,2	13,5
Жаштарды орто кесиптик билим берүү менен камтуунун пайызы (17-20 жаш курактагы калктан)					
кыздар	23,1	23,4	24,3	24,2	24,7
жигиттер	26,4	26,8	27,8	27,6	28,6
жигиттер	19,9	20,1	20,9	20,9	20,9
Жаштарды жогорку кесиптик билим берүү менен камтуунун пайызы (17-24 жаш курактагы калктан)					
кыздар	19,8	22,6	26,7	28,5	26,7
кыздар	21,3	24,0	28,4	29,7	27,7
жигиттер	18,3	21,2	25,0	27,5	25,7

■ 4.4.1.1a. Маалыматтык-коммуникациялык технологиялар (МКТ)
багытында окуган студенттердин саны, жынысы боюнча
(адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн деңгээлинде МКТ багыты боюнча окуган студенттердин саны	924	911	1 004	952	1 434
Орто кесиптик билим берүүнүн деңгээлинде МКТ багыты боюнча окуган студенттердин саны	5 870	6 794	8 279	10 437	12 822
аялдар	1 449	1 675	1 752	2 253	3 099
эркектер	4 421	5 119	6 527	8 184	9 722
Жогорку кесиптик билим берүүнүн деңгээлинде МКТ багыты боюнча окуган студенттердин саны	9 516	9 511	10 324	14 020	14 424
аялдар	4 361	3 982	4 131	5 139	5 279
эркектер	5 155	5 529	6 193	8 881	9 145

■ 4.с.1.1. Мектепке чейинки билим берүү уюмдарда, башталгыч (1-4-класстар) жана орто мектепте (5-11-класстар) педагогикалык билими бар дипломдуу мугалимдердин үлүшү
(пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Педагогикалык билими бар дипломдуу мугалимдердин үлүшү: мектепке чейинки билим берүү уюмдары	93,5	93,6	94,5	94,3	94,2
башталгыч мектепте (1-4- класс)	96,4	96,3	96,7	96,6	96,0
орто мектепте (5-11- классы)	98,0	98,0	98,2	98,1	97,5

■ 4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15 жаш жана андан улуу калктын сабаттуулук деңгээли

(турак жай жана эл каттоонун маалыматтынын негизинде)

	2009	2022
Кыргыз Республикасы	99,2	98,1
аялдар	99,0	98,1
эркектер	99,5	98,2
Баткен облусу	99,1	98,0
аялдар	98,7	97,8
эркектер	99,4	98,1
Жалал-Абад облусу	98,8	97,7
аялдар	98,3	97,6
эркектер	99,3	97,9
Ысык-Көл облусу	99,4	98,3
аялдар	99,2	98,2
эркектер	99,5	98,3
Нарын облусу	99,0	98,1
аялдар	98,8	98,1
эркектер	99,2	98,1
Ош облусу	98,9	97,7
аялдар	98,5	97,5
эркектер	99,4	97,9
Талас облусу	99,0	98,2
аялдар	98,6	98,1
эркектер	99,3	98,3
Чүй облусу	99,4	98,2
аялдар	99,3	98,2
эркектер	99,6	98,1
Бишкек шаары	99,9	98,9
аялдар	99,9	99,0
эркектер	99,9	98,8
Ош шаары	99,5	98,2
аялдар	99,3	98,2
эркектер	99,7	98,3

■ 4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15-24 жаш курактагы калктын сабаттуулук деңгээли

(турак жай жана эл каттоонун маалыматтынын негизинде)

	2009	2022
Кыргыз Республикасы	99,8	98,5
аялдар	99,7	98,6
эркектер	99,8	98,4
Баткен облусу	99,8	98,5
аялдар	99,7	98,7
эркектер	99,8	98,3
Жалал-Абад облусу	99,8	98,2
аялдар	99,7	98,3
эркектер	99,8	98,0
Ысык-Көл облусу	99,7	98,8
аялдар	99,6	98,9
эркектер	99,7	98,6
Нарын облусу	99,5	98,7
аялдар	99,3	98,9
эркектер	99,7	98,6
Ош облусу	99,8	98,2
аялдар	99,3	98,3
эркектер	99,8	98,2
Талас облусу	99,6	98,6
аялдар	99,5	98,7
эркектер	99,7	98,5
Чүй облусу	99,6	98,4
аялдар	99,5	98,6
эркектер	99,6	98,3
Бишкек шаары	100,0	98,9
аялдар	99,9	99,0
эркектер	100,0	98,9
Ош шаары	99,9	98,6
аялдар	99,9	98,6
эркектер	99,9	98,5

5-Максат.

Гендердик теңчиликти камсыз кылуу, бардык аялдардын жана кыздардын укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү

■ 5.3.1. 15 жашка чейин жана 18 жашка чейин никеге же бирликке турган 20–24 жаштагы аялдардын үлүшү

	2018	
	15 жашка чейин никеге тургандардын пайыздык үлүшү	18 жашка чейин никеге тургандардын пайыздык үлүшү
Кыргыз Республикасы	0,3	12,9
шаар жерлери	0,6	8,4
айыл жерлери	0,1	15,7
Баткен облусу	0,0	14,4
Жалал-Абад облусу	0,0	13,6
Ысык-Көл облусу	0,0	11,5
Нарын облусу	0,0	18,4
Ош облусу	0,0	18,3
Талас облусу	2,8	16,5
Чүй облусу	0,0	11,6
Бишкек шаары	1,0	5,3
Ош шаары	0,0	13,2

Булак: Көп көрсөткүчтүү кластердик изилдөөнүн маалыматтары боюнча, 2018-ж.

■ 5.5.1 Парламенттеги аялдар

(пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Аялдардын парламентте ээлеген кызмат орундарынын үлүшү	15,8	16,7	16,7	20,5	21,1

Булак: Кыргыз Республикасынын шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы.

■ 5.5.2 Жетекчилик кызмат орундардагы аялдар

(жалпы жетекчилердин санына карата пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жетекчилик кызмат орундардагы аялдардын үлүшү	37,8	40,9	47,4	42,9	42,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ **5.б.1. 2022-жылы калктын 15 жаш жана андан улуу куракта жеке уюлдук телефону барлар**
(пайыз менен)

	Бардыгы	Аялдар	Эркектер
Кыргыз Республикасы	93,0	91,8	94,4
жашаган жери боюнча			
шаар жерлери	96,0	94,6	97,9
айыл жерлери	91,0	89,9	92,3
аймак боюнча			
Баткен облусу	92,9	91,5	94,6
Жалал-Абад облусу	86,9	86,2	87,7
Ысык-Көл облусу	96,5	96,8	96,1
Нарын облусу	94,1	95,3	92,9
Ош облусу	89,5	86,0	93,6
Талас облусу	94,3	92,5	96,1
Чүй облусу	97,0	97,2	96,8
Бишкек шаары	98,1	97,6	98,8
Ош шаары	91,0	85,0	98,3
жаш курактык топтор боюнча			
15-28 жаш курагындагы жаштар	90,5	88,0	93,0
29 жаш жана андан улуу курагындагы эмгеке жарамдуу калктан улуулары	95,8	95,0	96,6
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	88,2	89,0	86,3
билим деңгээли боюнча			
башталгыч жана төмөнкү	69,8	61,5	78,6
негизги жалпы	85,8	83,2	88,6
орто жалпы	93,0	91,6	94,6
жалпы, орто кесиптик	97,3	97,0	97,8
жогорку кесиптик	98,9	98,8	99,1

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ **5.б.1.1. Уюлдук телефондордун саны**
(даана 100 үй чарбасына)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бардыгы	227	232	239	247	245

6-Максат.

Таза суу менен камсыз кылуу, суу ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу жана санитарияны сактоо

■ 6.1.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча ичүүчү суунун коопсуз булактарына калктын жеткиликтүүлүгү (пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	91,8	94,1	94,1	95,1	96,3
шаар жерлери	99,3	99,4	99,6	99,7	99,6
айыл жерлери	87,8	91,1	91,0	92,4	94,4
Баткен облусу	83,6	81,0	86,9	88,2	88,3
шаар жерлери	96,0	97,7	96,0	95,6	96,0
айыл жерлери	78,5	74,2	83,1	85,1	85,2
Жалал-Абад облусу	86,4	88,7	87,0	92,2	93,9
шаар жерлери	100,0	99,1	99,1	100,0	99,3
айыл жерлери	81,9	85,3	82,9	89,0	91,7
Ысык-Көл облусу	96,0	96,3	96,3	96,8	98,2
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	94,4	94,7	94,7	95,4	97,4
Нарын облусу	96,3	96,8	97,8	97,7	98,0
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	95,7	96,3	97,5	97,3	97,6
Ош облусу	83,2	92,4	90,7	90,2	93,6
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	81,8	91,8	89,9	89,4	93,1
Талас облусу	99,4	99,3	99,7	99,7	99,6
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	99,2	99,2	99,6	99,6	99,6
Чүй облусу	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Бишкек шаары	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ош шаары	96,5	97,8	100,0	100,0	100,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 6.2.1.1. Калктын жашаган жери жана аймактар боюнча
адекваттуу санитардык-гигиеналык шарттарга
калктын жеткиликтүүлүгү
(пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	31,5	31,5	34,4	40,0	42,6
шаар жерлери	64,2	64,4	67,8	71,5	73,9
айыл жерлери	13,7	13,2	15,6	21,3	24,5
Баткен облусу	9,1	5,9	4,8	5,7	8,1
шаар жерлери	23,7	18,8	16,6	19,1	27,0
айыл жерлери	3,0	0,5	0,0	0,0	0,5
Жалал-Абад облусу	9,0	6,2	6,0	9,0	10,7
шаар жерлери	24,4	24,7	23,9	30,7	34,8
айыл жерлери	3,9	0,0	0,0	0,0	1,1
Ысык-Көл облусу	41,4	30,5	51,2	66,3	82,0
шаар жерлери	81,8	67,2	83,8	84,8	93,0
айыл жерлери	24,9	15,3	37,1	58,1	77,8
Нарын облусу	20,4	21,8	27,2	23,5	29,8
шаар жерлери	74,0	80,0	82,2	73,7	68,1
айыл жерлери	11,4	12,3	18,1	15,3	23,7
Ош облусу	0,5	1,7	0,9	9,8	9,7
шаар жерлери	6,8	9,1	3,3	16,7	13,5
айыл жерлери	0,0	1,1	0,7	9,2	9,4
Талас облусу	6,0	6,2	7,9	9,4	8,6
шаар жерлери	19,3	18,5	23,9	27,1	25,7
айыл жерлери	3,7	4,1	5,0	6,2	5,5
Чүй облусу	56,8	63,3	64,7	70,5	69,9
шаар жерлери	81,4	87,2	86,7	88,6	89,4
айыл жерлери	51,3	57,6	59,3	66,1	65,5
Бишкек шаары	96,5	96,1	97,7	98,4	99,1
Ош шаары	25,5	30,9	46,7	63,9	64,8

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

7-Максат.

Арзан, ишенимдүү, туруктуу жана заманбап энергия булактарына бардык адамдардын жетүүсүн камсыз кылуу

■ 7.2.1. Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын түпкү керектөөнүн жалпы көлөмүнө карата үлүшү

	2018	2019	2020	2021	2022
Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын түпкү керектөөнүн жалпы көлөмүнө карата үлүшү, пайыз менен	33,9	35,7	36,7	31,8	32,0
Гидроэлектростанциялар өндүргөн электроэнергия, млрд. кВт. ч	14,3	13,9	14,0	13,0	11,9

8-Максат.

Туруктуу экономикалык өнүгүүгө, эмгекке жарактуу курактагы бардык адамдарды жумушка орношуу мүмкүнчүлүгү жана жумуштун жагымдуу шарттары менен камсыздоого көмөк кылуу

■ 8.3.1.1. Жынысы, курактык топтору, жашаган жери жана айыл чарбасын кошкондо экономика сектору боюнча формалдуу эмес секторда иш менен камсыздуулук (миң адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Формалдуу эмес сектордо иштегендер	1 686,9	1 754,2	1 586,9	1 687,9	1 698,3
<i>жынысы боюнча:</i>					
эркектер	1 131,7	1 161,7	1 032,4	1 116,6	1 109,0
аялдар	555,2	592,5	554,5	571,3	589,4
<i>жаш курактык топтору боюнча, жаш:</i>					
15–19	76,5	75,3	77,1	80,5	72,2

(8.3.1.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
20–29	500,7	503,5	460,7	485,2	469,2
30–39	463,0	487,0	466,6	491,8	511,1
40–49	367,3	373,4	316,7	334,0	338,7
50–59	222,7	240,8	203,6	222,4	229,2
60–69	52,6	66,3	57,8	66,7	70,8
70 жана андан улуулар	4,1	7,9	4,3	7,2	7,1
жайгашкан жери боюнча:					
шаар жерлери	541,6	572,0	542,8	576,7	601,3
айыл жерлери	1 145,3	1 182,2	1 044,1	1 111,2	1 097,0
экономиканын секторлору боюнча:					
айыл чарба	463,6	444,5	339,3	355,2	348,7
өнөр жай	238,0	237,8	230,4	243,9	235,9
курулуш	215,6	261,7	270,5	303,7	302,1
тейлөө чөйрөсү	769,7	810,2	746,7	785,2	811,7

■ 8.3.1.2. Чакан жана орто ишканаларда иштегендердин үлүшү

(экономикада иштегендердин жалпы санына карата пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Чакан ишканаларда иштеген	2,2	3,0	2,8	2,3	2,2
Орто ишканаларда иштеген	1,4	1,4	1,3	1,3	1,2

■ 8.5.2. Жынысы, аймактар жана жаш курактык топтору боюнча жалпы жумушсуздуктун деңгээли

(пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жалпы жумушсуздуктун деңгээли	6,2	5,5	5,8	5,3	4,9
жынысы боюнча:					
аялдар	6,9	6,2	6,7	6,3	6,1
эркектер	5,7	5,0	5,2	4,7	4,0
аймак боюнча:					
Баткен облусу	9,0	8,2	7,4	6,6	6,1
аялдар	12,2	11,5	10,9	7,5	12,4
эркектер	7,3	6,7	5,9	6,2	3,2

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(8.5.2. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жалал-Абад облусу	6,2	5,5	11,0	11,8	10,8
аялдар	9,1	7,9	13,2	15,5	14,6
эркектер	4,7	4,2	9,7	9,7	8,5
Ысык-Көл облусу	8,4	7,9	7,4	6,3	5,5
аялдар	4,9	4,9	6,1	7,5	7,1
эркектер	10,2	9,4	8,2	5,6	4,4
Нарын облусу	8,8	8,3	7,3	6,3	5,8
аялдар	15,0	11,1	12,4	10,8	11,6
эркектер	6,2	7,1	5,2	4,3	3,1
Ош облусу	4,2	3,5	2,6	1,9	1,5
аялдар	6,6	4,3	4,1	3,1	2,3
эркектер	2,7	3,0	1,5	1,1	1,0
Талас облусу	2,5	2,5	2,6	2,6	2,3
аялдар	3,6	3,6	3,7	3,8	3,3
эркектер	1,7	1,8	1,8	1,7	1,6
Чүй облусу	7,3	6,6	6,1	5,3	4,6
аялдар	7,4	7,4	7,3	6,2	4,4
эркектер	7,3	6,1	5,3	4,8	4,7
Бишкек ш.	6,6	5,9	5,0	4,1	4,0
аялдар	5,0	5,5	4,6	3,3	3,2
эркектер	8,2	6,2	5,4	4,9	4,7
Ош ш.	3,0	2,4	2,8	2,8	2,6
аялдар	3,5	4,4	3,7	3,4	3,3
эркектер	2,7	1,5	2,3	2,6	2,2
жаш курактык топтору					
боюнча, жаш:					
15–19	13,9	13,9	13,7	15,7	13,2
20–29	9,5	9,3	8,9	7,9	7,5
30–39	4,6	4,0	5,1	4,5	4,1
40–49	4,3	3,6	4,4	4,4	4,3
50–59	4,2	3,1	3,1	2,9	2,6
60–69	2,7	1,1	1,8	1,4	1,0
70 жана андан улуулар	0,6

■ 8.5.2.1. Жынысы, аймактар жана курактык топтору боюнча
жумушсуздардын саны
(миң адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Жумушсуздардын саны	156,3	140,9	150,2	142,6	131,6
<i>жынысы боюнча:</i>					
эркектер	68,0	61,9	68,7	65,0	65,0
аялдар	88,2	79,0	81,5	77,6	66,6
<i>аймак боюнча:</i>					
Баткен облусу	17,7	15,7	13,3	12,4	11,5
аялдар	8,3	7,1	6,0	4,0	7,4
эркектер	9,4	8,6	7,3	8,4	4,2
Жалал-Абад облусу	23,9	22,1	47,3	52,9	51,6
аялдар	12,0	11,3	20,6	25,2	26,2
эркектер	11,9	10,8	26,6	27,7	25,4
Ысык-Көл облусу	14,9	13,8	13,1	11,6	9,8
аялдар	3,0	2,9	3,9	5,0	5,0
эркектер	12,0	10,9	9,2	6,7	4,8
Нарын облусу	8,7	8,2	7,2	6,4	6,0
аялдар	4,4	3,3	3,6	3,4	3,8
эркектер	4,2	4,9	3,6	3,1	2,2
Ош облусу	24,7	22,2	16,0	12,1	9,6
аялдар	14,9	10,7	10,4	7,7	5,7
эркектер	9,8	11,4	5,6	4,4	3,9
Талас облусу	2,8	2,7	2,9	3,0	2,9
аялдар	1,7	1,6	1,7	1,9	1,7
эркектер	1,1	1,2	1,2	1,1	1,1
Чүй облусу	27,5	24,5	22,2	20,0	16,8
аялдар	10,5	10,5	10,2	8,9	6,1
эркектер	17,0	13,9	12,1	11,1	10,7
Бишкек ш.	32,9	29,0	25,1	20,9	20,4
аялдар	12,0	12,9	10,9	7,7	7,8
эркектер	20,9	16,1	14,1	13,2	12,6
Ош ш.	3,2	2,7	3,1	3,2	3,0
аялдар	1,2	1,6	1,3	1,2	1,3
эркектер	2,0	1,1	1,8	2,0	1,8

(8.5.2.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
жаш курактык топтору					
боюнча, жаш:					
15–19	13,7	12,9	13,6	16,0	11,8
20–29	69,6	66,1	60,4	54,1	50,3
30–39	31,3	28,7	37,2	34,5	32,7
40–49	22,7	19,2	23,8	24,1	24,2
50–59	16,3	12,7	12,7	12,0	11,1
60–69	2,7	1,3	2,4	1,9	1,6
70 жана андан улуулар	0,1

9-Максат.

Туруктуу инфраструктураларды түзүү, бардыгын камтыган жана туруктуу индустриализацияга жана инновацияларга көмөк көрсөтүү

■ 9.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча кайра иштетүү өнөр жайында иштегендердин үлүшү

(экономикада иштегендердин жалпы санына пайыз менен)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кайра иштетүү өнөр жайында иштегендер	12,0	11,8	11,4	11,7	11,4
жынысы боюнча:					
аялдар	12,5	12,5	12,5	12,8	12,9
эркектер	11,7	11,4	10,7	11,0	10,5
аймак боюнча:					
Баткен облусу	6,9	13,2	14,7	16,4	12,6
Жалал-Абад облусу	15,3	11,0	9,0	9,7	9,8
Ысык-Көл облусу	8,2	10,7	10,8	12,1	11,4
Нарын облусу	3,9	4,1	4,7	5,3	5,4
Ош облусу	6,7	5,5	5,1	4,7	4,7
Талас облусу	3,8	3,2	3,4	3,4	3,4
Чүй облусу	21,4	20,3	19,7	18,8	17,7
Бишкек шаары	16,4	18,7	18,8	19,6	20,5
Ош шаары	8,4	9,0	6,8	6,9	8,4

10-Максат.

Өлкөнүн ичиндеги жана өлкөлөр арасындагы теңсиздикти азайтуу

- **10.1.1. Жалпы калктын арасында жана калктын эң аз камсыз болгон 40 пайызынын адам башына орточо кирешелеринин өсүү темпи**

(өткөн жылдга карат пайыз менен)

	2014-2018	2015-2019	2016-2020	2017-2021	2018-2022
Эң аз камсыз болгон 40 пайыз калктын, адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи	6,7	5,2	4,5	4,6	3,9
Калктын адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи	6,3	4,9	2,7	4,4	3,8

- **10.3.1. Акыркы 12 ай ичинде эл аралык укук менен тыюу салынган дискриминациянын негизинде жеке өзүнүн башынан өткөн дискриминация көрүнүштөрү же куугунтуктар жөнүндө алар өздөрү маалымдаган аялдардын үлүшү**
(пайыз менен)

	2018
Акыркы 12 ай ичинде өзүнө карата дискриминацияны же бардык белгилери боюнча кысым көрсөтүүлөрдү сезген 15-49 жаштагы аялдардын пайыздык үлүшү	7,7
<i>аймак боюнча:</i>	
Баткен облусу	0,4
Жалал-Абад облусу	7,3
Ысык-Көл облусу	1,7
Нарын облусу	2,8
Ош облусу	6,5
Талас облусу	5,0
Чүй облусу	16,6
Бишкек шаары	8,7
Ош шаары	7,0

Булак: Көп көрсөткүчтүү кластердик изилдөөнүн маалыматтары боюнча, 2018-ж.

16-Максат.

Туруктуу өнүгүүнүн кызыкчылыктары үчүн бардык адамдардын акыйкаттыкка жетүүсүн, бардык деңгээлдерде натыйжалуу жана эл алдында иш баяндарын тапшырып туруучу мекемелердин түзүлүшүн көздөп, тынчтыкка умтулган жана ачык коомдордун жаралышына көмөктөшүү

■ 16.1.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кол салудан өлгөндөр

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	2,3	2,0	2,1	2,5	2,6
аялдар	0,8	1,0	0,8	1,0	1,2
эркектер	3,8	3,0	3,5	4,1	4,0
Баткен облусу	1,5	1,9	2,4	2,5	1,8
аялдар	1,2	0,4	1,1	0,7	-
эркектер	1,9	3,3	3,6	4,3	3,5
Жалал-Абад облусу	1,7	1,4	1,4	1,6	2,6
аялдар	0,5	0,3	0,8	0,6	1,7
эркектер	2,8	2,4	1,9	2,5	3,5
Ысык-Көл облусу	3,9	5,1	3,2	3,6	1,9
аялдар	0,4	2,4	0,4	0,4	0,7
эркектер	7,4	7,7	6,0	6,8	3,0
Нарын облусу	2,1	3,8	2,4	5,8	3,9
аялдар	1,4	3,5	0,7	4,9	-
эркектер	2,8	4,1	4,1	6,7	7,7
Ош облусу	2,0	1,1	0,8	1,1	3,2
аялдар	1,1	0,6	0,3	0,3	1,7
эркектер	3,0	1,6	1,3	1,8	4,8
Талас облусу	0,8	3,0	2,2	1,1	3,3
аялдар	-	3,0	-	1,5	0,7
эркектер	1,5	3,0	4,4	0,7	5,8

(16.1.1.1. таб. уландысы)

	2018	2019	2020	2021	2022
Чүй облусу	3,7	2,5	4,5	5,1	2,6
аялдар	1,1	1,2	1,8	1,4	1,1
эркектер	6,3	3,8	7,3	8,9	4,2
Бишкек шаары	2,3	1,2	1,4	2,3	1,9
аялдар	0,7	0,4	0,4	1,2	1,6
эркектер	4,0	2,3	2,6	3,5	2,3
Ош шаары	1,7	2,0	3,2	2,1	2,5
аялдар	-	1,3	1,2	0,6	0,6
эркектер	3,5	2,7	5,2	3,8	4,4

- 16.6.2.1a. "Мамлекеттик аткаруу бийлигинин жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарынын ишмердигин баалоо" индекси
(балл)

	2018	2019	2020	2021	2022
Кыргыз Республикасы	27,3	28,9	25,2	34,1	35,3
Баткен облусу	42,6	38,7	39,4	44,5	49,3
Жалал-Абад облусу	32,7	34,7	35,1	40,7	45,4
Ысык-Көл облусу	19,5	31,6	42,7	50,8	46,8
Нарын облусу	30,7	47,3	37,5	46,8	45,5
Ош облусу	27,9	38,0	40,9	44,5	50,5
Талас облусу	34,1	30,0	36,7	40,5	40,1
Чүй облусу	35,5	23,6	24,7	33,4	29,7
Бишкек шаары	12,9	16,5	-8,0	10,5	12,9
Ош шаары	38,3	31,4	38,8	43,5	41,1

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин 2024-жылы чыгара турган басылмалары

	Мезгил-дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
Комплекстүү статистикалык басылмалар		
“Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы жөнүндө” басылмасы	айлык	айдын 22-санына чейин, кварталдык-отчёттук айдан кийинки айдын 24-санына чейин
“Кыргыз Республикасы жана региондор” статистикалык бюллетени	кварталдык	отчёттук кварталдан кийинки айдын 30- санына чейин
“Кыргызстан” кыскача статистикалык маалымдамасы	жылдык	апрель
“Кыргызстан цифраларда” жыйнагы	жылдык	июль
Кыргыз Республикасынын Статистикалык Жылдыгы	жылдык	декабрь
“Кыргызстандагы туризм 2019-2023” жыйнагы	жылдык	июль
“Кыргыз Республикасындагы чакан жана орто ишкерлик 2019-2023” жыйнагы	жылдык	октябрь
“Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк инвестициялары бар ишканалардын ишмердиги 2019-2023” жыйнагы	жылдык	октябрь
Улуттук эсептер статистикасы		
“Кыргыз Республикасынын улуттук эсептери 2018-2022” жыйнагы	жылдык	декабрь
«Ресурстар–Пайдалуу» таблицалары (РПТ) 2022-ж. жыйнагы	жылдык	декабрь
Финансы статистикасы		
“Экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын пайдасынын калыптанышы” статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	10 июнь 11 июнь, 8 сентябрь, 9 декабрь
“Экономиканын реалдуу секторундагы ишканалардын өз ара эсептешүүлөрүнүн абалы” статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	10 июнь 11 июнь, 8 сентябрь, 9 декабрь
“Экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын товардык-материалдык баалуулуктарынын запастары” статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	10 июнь 11 июнь, 8 сентябрь, 9 декабрь
“Экономиканын финансылык секторунун ишканаларынын иш-аракеттеринин негизги көрсөткүчтөрү” статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	20 апрель 20 май, 19 август, 19 ноябрь

	Мезгил- дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
“Кыргыз Республикасынын калкка микрокредиттерди берүү жөнүндөгү” статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	1 апрель 20 май, 19 август, 19 ноябрь
“Кыргыз Республикасынын лизинг уюмдарынын ишмердигинин негизги көрсөткүчтөрү” статистикалык бюллетени	жылдык	25 март
“Кыргыз Республикасынын ишканаларынын финансысы 2019-2023” жыйнагы	жылдык	сентябрь
Өнөр жай статистикасы		
“Өнөр жай боюнча негизги экономикалык көрсөткүчтөр” статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мез- гилден кийинки айдын 16-санына чейин
“Кыргыз Республикасынын өнөр жайы 2019-2023” жыйнагы	жылдык	октябрь
“Отун энергетикалык теңдем” жыйнагы	жылдык	декабрь
Курулуш жана инвестиция статистикасы		
“2023-жылдын инвестиция жана курулуш боюнча жылдык отчётту иштеп чыгуунун негизги жыйынтыктары” статистикалык бюллетени	жылдык	сентябрь
“Кыргыз Республикасындагы инвестициялар 2019-2023” жыйнагы	жылдык	сентябрь
Айыл чарба статистикасы		
“Кыргыз Республикасынын аймагында мал чарба продуктуларынын негизги түрлөрүн өндүрүү” статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мез- гилден кийинки айдын 9-санына чейин
“Түшүмдү жыйноо, күздүк өсүмдүктөрдү себүү, тоңдурманы айдоо” статистикалык бюллетени	1-июлдан жылдын аягына чейин	отчёттук мез- гилден кийинки айдын 9-санына чейин
“2023-жылы айыл чарба өсүмдүктөрүнүн түшүмүнүн жыйналышы жөнүндө” статистикалык бюллетень	жылдык	январь
“Кыргыз Республикасынын областары жана районунда 2024-жылы түшүмү үчүн айыл чарба өсүмдүктөрүнүн себүү аянттары” статистикалык бюллетени	жылдык	июль
“Кыргыз Республикасынын айыл чарбасы 2019-2023” жыйнагы	жылдык	октябрь
“Тоют өндүрүү жөнүндө отчёт” статистикалык бюллетени	жылдык	январь

	Мезгил- дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
“2023-жылдын аягына карата малдардын жана үй канаттуулардын эсебинин жыйынтыгы” статистикалык бюллетени	жылдык	февраль
Керектөө рыногунун жана кызмат көрсөтүүлөрдүн статистикасы		
“Сооданын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн негизги көрсөткүчтөрү” статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 20-санына чейин
“Кыргыз Республикасындагы базарлардын жана соода борборлорунун ишмердүүлүгүнүн негизги көрсөткүчтөрү” статистикалык бюллетени	кварталдык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 30-санына чейин
“Кыргыз Республикасынын керектөө рыногу 2019-2023” жыйнагы	жылдык	сентябрь
“Кыргыз Республикасындагы маалыматтык-коммуникациялык технологиялар 2019-2023” жыйнагы	жылдык	октябрь
Баалардын статистикасы		
“Кыргыз Республикасы боюнча товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө керектөө бааларынын индекси” статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 12-санына чейин
“Кыргыз Республикасындагы баалар” жыйнагы	жылдык жылдык	март отчёттук мезгилден кийинки 45-санына чейин
Эмгек жана иш менен камсыз кылуу статистикасы		
“Жумуштуулук жана жумушсуздук” 2023-жылы үй чарбанын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган изилдөөсүнүн жыйынтыгы	жылдык	октябрь
“2023-жылдагы кызматкерлердин саны жана эмгек акысы туралуу жылдык отчеттордун жыйынтыгы” статистикалык бюллетени	жылдык	сентябрь
Үй чарбаларын тандап изилдөө статистикасы		
Кыргыз Республикасынын азык-түлүк коопсуздук жана кедейчилик боюнча маалыматтык бюллетени	кварталдык	отчёттук мезгилден кийинки 55-санына чейин
“Кыргыз Республикасынын калкынын жашоо деңгээли 2019-2023” жыйнагы	жылдык	ноябрь

	Мезгил- дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
Тышкы жана өз ара соода		
“Кыргыз Республикасындагы товарлардын тышкы жана өз ара соодасы” статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 45-санына чейин
“Кыргыз Республикасындагы товарлардын ЕАЭБнын мүчө-мамлекеттери менен өз ара соодасы” статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 45-санына чейин
“Кыргыз Республикасынын тышкы жана өз ара соодасы - 2019-2023” жыйнагы	жылдык	сентябрь
Демографиялык статистика		
“Кыргыз Республикасынын демографиялык жылдыгы 2019-2023” жыйнагы	жылдык	сентябрь
Социалдык статистика		
“Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери 2019-2023” жыйнагы	жылдык	ноябрь
Айлана-чөйрө статистикасы		
“Кыргыз Республикасындагы айлана-чөйрө 2019-2023” жыйнагы	жылдык	октябрь

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети,
www.stat.kg

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

Чыгарууга жоопкер: Ж. Рахманова, Д. Сооромбаева

Редактор: Н. Власова

Компьютердик верстка: Дизайн-студия Nara-Vara

Кыргыз Республикасынын
Улуттук статистика комитети

Кыргыз Республикасынын
аялдары жана эркектери

Статистикалык жыйнагы

Бишкек 2023